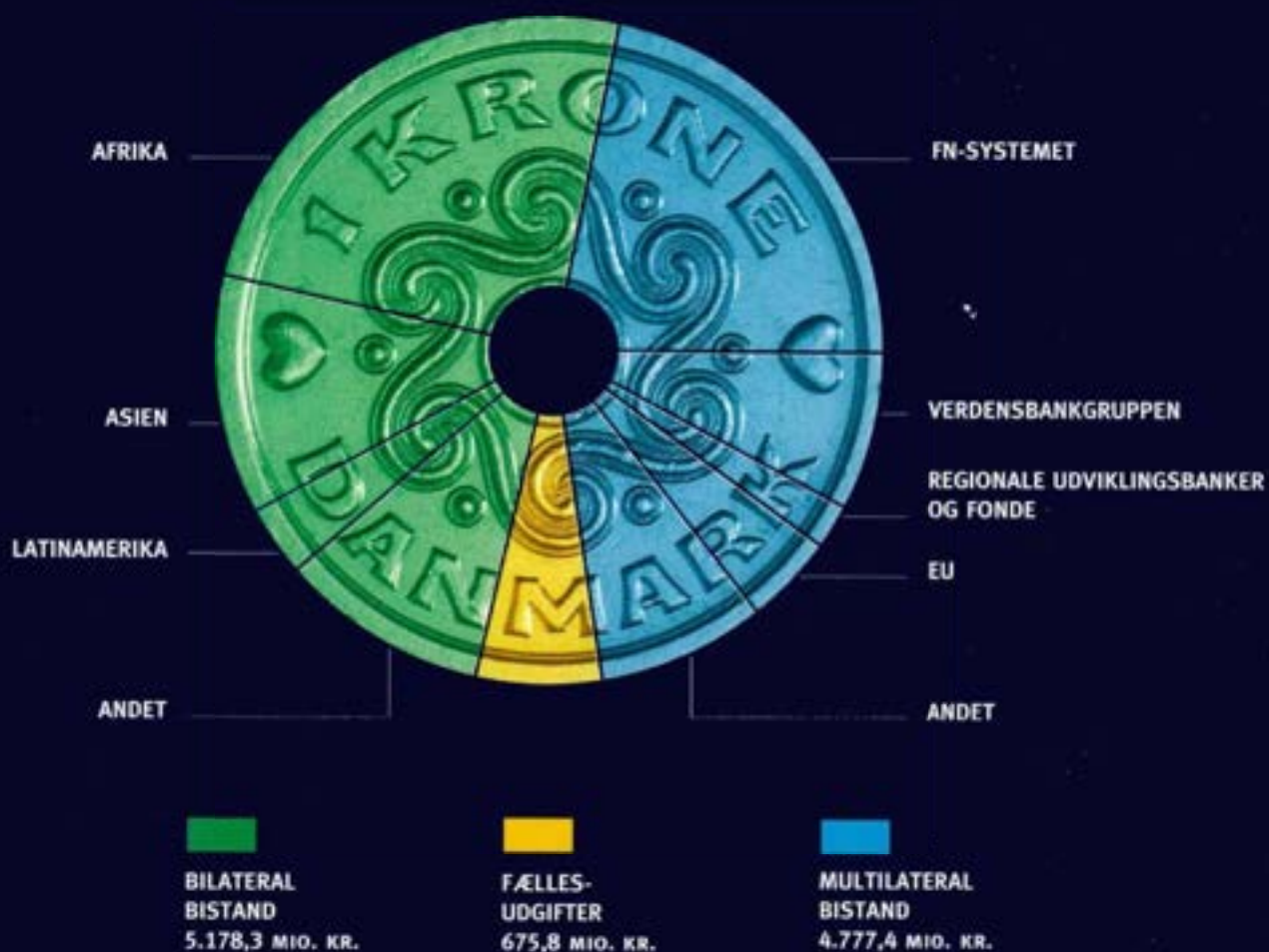

**Danidas
årsberetning
1996**

ANVENDELSEN AF BISTANDSKRONEN

1996

INDHOLD

	Udviklingsministerens forord	5		<i>Case story:</i>	
	Beretning fra Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde	6		Dansk sandsuger nyttig i Nicaragua	56
Kapitel 1	Dansk udviklingsbistand	11		Niger	57
	Sektorprogrambistanden	11		Tanzania	58
	Aktiv multilateralisme	12		<i>Case story:</i> Rent drikkevand	60
	Målsætninger for u-landsbistanden	15		Uganda	61
	Miljø og udvikling	16		Vietnam	63
	Kvinder og udvikling	16		Zambia	65
	Fremme af menneskerettigheder og demokratisering	17		Zimbabwe	67
				Overgangsbistand	69
				<i>Case story:</i> Jordreform i Sydafrika	72
				Regional bistand	73
Kapitel 2	Udviklingslandene i den internationale økonomi	19	Kapitel 4	Multilateral bistand	76
	Den økonomiske situation i udviklingslandene	19		Aktiv Multilateralisme	77
	U-landenes udenrigshandel	21		Bidragspolitikken	78
	Udviklingen i råvarepriser	21		UNDP	80
	Overførsler til u-landene	21		UNICEF	81
	Statslige overførsler	21		<i>Case story:</i>	
	Private overførsler	22		Skolegang i stedet for fabriksarbejde	82
	U-landenes gæld	22		UNFPA	83
	Økonomisk vækst og fattigdom	24		WFP	84
	<i>Case story:</i> Gæld hindrer fremgang	26		Verdensbankgruppen	85
				De regionale udviklingsbanker og -fonde	86
Kapitel 3	Bilateral bistand	27		Øvrige organisationer i FN-systemet	87
	Bangladesh	30		EU-udviklingsbistanden	88
	<i>Case story:</i> Konen og æggene	32	Kapitel 5	Humanitær bistand	91
	Benin	33		Den danske indsats	91
	Bhutan	34		Det Internationale Humanitære Beredskab	93
	Bolivia	35		<i>Case story:</i> 300 dræbt af miner i Cambodia hver måned	94
	Burkina Faso	36	Kapitel 6	Forskning	95
	Egypten	38		Støtte til samarbejde om forskning	95
	Eritrea	40		Dansk forskning	97
	Ghana	41		International forskning	97
	<i>Case story:</i> Motorcykler fra Danida	43	Kapitel 7	Personelbistand	99
	Indien	44		Firmarådgivere	100
	<i>Case story:</i> Vellykket projektidé	46		Rådgivere i internationale organisationer	100
	Kenya	47		Frivillige	100
	Malawi	49		Stipendiater	101
	Mozambique	50			
	Nepal	52			
	Nicaragua	54			

Kapitel 8	Erbvervslivet og bistanden	102	Bilag	119
	Returprocent og spin-off-effekt	102		
	Udbud af konsulenttjenester	102	Bilag A	Lovgrundlag og administration
	Privat Sektor-programmet	103		120
	TechChange	104	A1	Lov nr. 297 om internationalt udviklingsarbejde af 10. juni 1971
	Kontaktpunkt for U-landsteknologi	104	A2	Udenrigsudvalgets kriterier for landevalg
	Konsulenttrustfonde	104	A3	Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde 1996-1998
	Blandede kreditter	105	A4	Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde 1996-1998
	Investeringsgarantiordningen for u-landene	105	A5	Rådet for Ulandsforskning og Det Rådgivende Panel for Forskningsbistand 1996-1998
	Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene	106	A6	Oplysningsudvalget 1996-1998
	Stipendiestøtte	106	A7	Samarbejdsudvalget til samordning af bistandsarbejdet og det kulturelle samarbejde med udviklingslandene (Det Lange Udvalg)
	Leverancer til multilaterale organisationer og fonde	106	A8	Kontaktudvalget om industriudvikling i u-landene
Kapitel 9	Danske organisationer og bistanden	107	A9	Sydgruppen
	Rammeaftaler	107	A10	NGO-kontaktudvalget
	De små organisationer	108	A11	Det rådgivende udvalg for miljøbistanden til udviklingslandene
	NGO'ernes rolle	109	A12	Udvalget for Blandede Kreditter
Kapitel 10	Evalueringsform	110	Bilag B	Data om udviklingslande og landegrupper
	Evalueringens form	110		135
	Konklusioner af de seneste evalueringer	110	B1	Udviklingslande fordelt på landegrupper og deres BNI pr. indbygger
	Andre aktiviteter	113		135
	Internationale aktiviteter	113	Bilag C	Den internationale bistands størrelse og fordeling
Kapitel 11	Oplysning og kulturelt samarbejde	114		140
	Oplysningsbevillingen	114	C1	Statslig udviklingsbistand fra DAC-landene i 1993, 1994 og 1995
	Danidas egen informationsvirksomhed	115	C2	Statslig udviklingsbistand fra ikke-DAC-lande i 1993, 1994 og 1995
	Kulturelt samarbejde med udviklingslandene	116	C3	Bistand fra multilaterale organisationer 1989-1995
Kapitel 12	Administration	117		142
	Organisation	117		
	Ambassader	117		
	Personale	117		
	Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde	118		
	Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde	118		
	Rådgivende udvalg	118		

Bilag D	Dansk bistand 1995-2001	143	Bilag F	Dansk multilateral bistand	213
	D1 Danmarks bistand til udviklingslandene fordelt på hovedkategorier 1995-1996	143		F1 Danmarks bidrag til internationale organisationer 1994-1996	213
	D2 Danmarks bistand til udviklingslandene fordelt på hovedkategorier 1997	145	Bilag G	Dansk humanitær bistand	218
	D3 Plantal for bistandens omfang og stigning i perioden 1997-2001	146		G1 Danmarks humanitære bistand 1994-1996 fordelt på kategorier	218
Bilag E	Danske bistandsaktiviteter	147		G2 Danmarks humanitære bistand i 1996 fordelt på organisationer	219
	E1 Bilaterale bistandsaktiviteter 1996	147		G3 Danmarks humanitære bistand i 1996 fordelt på regioner og lande	226
	E2 Bevillinger i 1996 til private danske organisationers udviklingsprojekter	205	Bilag H	Erhvervslivets deltagelse	227
	E3 Danmarks bilaterale bistand til Afrika 1996	207		H1 Danske leverancer til multilaterale organisationer i 1995	227
	E4 Danmarks bilaterale bistand til Asien 1996	208		H2 Top-20 liste for leverandører til Danida-projekter i 1996	229
	E5 Danmarks bilaterale bistand til Latinamerika 1996	209		H3 Top-20 liste for konsulent-tjenester i 1996	230
	E6 Danmarks bilaterale bistand, total i 1996	210		Forkortelser	232
	E7 Sektorfordeling af bilateral bistand, 1995 og 1996	211		Materialer fra Danida	238

Danmark oplevede i 1996 en fornyet debat om nytten af bistanden. Fra flere sider blev det hævdet, at u-landene ville have større nytte af handelsliberalisering end u-landsbistand, og sloganet 'trade, not aid' blev gentaget. For de fattigste u-lande er det en falsk modsætning. Her gælder det, at der både skal gives bistand og forbedrede handelsmuligheder. Det rigtige slogan må derfor være 'trade and aid'. Bistanden nytter, og det blev bekræftet af to eksterne evalueringer af henholdsvis miljøhensynet og fattigdomsorienteringen i den danske bistand.

Fattigdomsevalueringen – som så på den danske bistand over 25 år – konkluderede, at dansk bistand har bidraget til betydelige forbedringer for fattige mennesker i u-landene. Men der skal stadig gøres en indsats for at tilrettelægge og gennemføre bistanden, så den i endnu højere grad indfrier fattigdomsmålsætningen. Det gælder om at konkretisere fattigdomsstrategiens tre elementer, således at der ydes støtte til udviklingen i modtagerlandene af en velfærdsfremmende økonomisk vækstpolitik; til udbygning af de sociale sektorer; til fremme af en demokratisk udvikling.

Miljøevalueringen fandt, at den danske bistand i perioden 1988-1995 i stigende grad havde indarbejdet miljø som tværgående hensyn, men ikke på tilstrækkelig systematisk vis.

Evalueringerne giver seriøse bud på, hvordan kvaliteten i bistanden kan forbedres. Men der er en vis fare for, at de enkelte evalueringer lægger så meget vægt på et enkelt aspekt, at helheden og den samlede bistandsflade går tabt. Samtidig må det også være klart, at dansk bistand ikke realistisk kan indfri samtlige tværgående hensyn i alle aktiviteter.

Udfordringen i disse år, hvor bistanden ændrer karakter fra projekt til sektorprogrambistand, er at sikre, at de mange gode erfaringer fra projektbistanden med f.eks. fattigdomsorientering, kønsaspektet, miljø og demokratisering overføres og anvendes i tilrettelæggelsen af de nye sektorprogrammer.

Gennemførelsen af de bistandspolitiske målsætninger i "Strategi 2000" var også drivkraften bag "Handlingsplanen for Aktiv Multilateralisme". Handlingsplanen udgør et vigtigt skridt i Danmarks betragtninger på at gøre FN-systemet mere effektivt og afspejler ønsket om at se det multilaterale system styrket og videreudviklet. Det forudsætter, at Danmark fører en mere markant faglig og politisk dialog med de multilaterale organisationer med henblik på at opnå en større prioritering og koncentration på organisationernes kerneaktiviteter.

I mange af programsamarbejdslandene foregår en omfattende ændring i opgavefordelingen mellem den offentlige og private sektor. Fra dansk side bidrages bl.a. til udviklingen i den private sektor med ordningen vedrørende blandede kreditter, kapitaltilførslerne til IFU og det stærkt udvidede PS-program. Men også opgaven med at reformere den offentlige sektor som sådan fortsætter med at være et vigtigt arbejdsområde.

Poul Nielson

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

BERETNING FRA STYRELSEN FOR INTERNATIONALT UDVIKLINGSSAMARBEJDE

Lov om Internationalt Udviklings samarbejde:

§ 15. *Styrelsen skal være rådgivende for udenrigsministeren ved gennemførelsen af de opgaver, der i medfør af denne lov er pålagt ministeren*

Sek. 2 *Styrelsen skal årligt aflægge beretning om sin virksomhed*

Ny Styrelse, nye arbejdsformer, nye arbejdsopgaver

En ny Styrelse tiltrådte den 1. januar 1996 og vil fungere frem til udgangen af 1998.

Styrelsens arbejde gennem det forløbne år har været præget af de krav til bistandens planlægning og gennemførelse, som er indeholdt i Strategien for dansk udviklingsbistand frem mod år 2000. Processen til gennemførelse af strategien, som blev påbegyndt i 1995, accelererede for alvor i 1996. Dette gav sig bl.a. udtryk i en anden vægtning i Styrelsens drøftelser, Landestrategier, andre policy-papirer og årsforhandlingsreferater udgør i dag tyngdepunktet i dagsordenerne.

Ikke mindst redegørelserne for årsforhandlingerne med de tyve programsamarbejdslande er i dag fremtrædende punkter på dagsordenerne. Disse er væsentlige, fordi de muliggør en drøftelse af den generelle politiske og økonomiske situation i programsamarbejdslandet, der udgør den overordnede ramme for bistandssamarbejdet. Det giver et overblik over den danske indsats og ikke mindst sammenhængen i programmet og vil fremover blive et væsentligt instrument, når der skal gøres status over arbejdet og foretages justeringer i de valgte sektorer. Styrelsen har i 1996 med bekymring drøftet udviklingen i bistandssamarbejdet med forskellige programsamarbejdslande, bl.a. Bangladesh, Kenya og Niger, og vil fortsat følge udviklingen tæt.

Ud over at drøfte de mere overordnede rammer for bistandssamarbejdet behandler Styrelsen enkeltprojekter. Knap 180 projekter/programmer, hvilket var 30 pct. flere end året før, var således på dagsordenerne for de i alt ti møder, som blev afholdt i 1996. Særlig vægt lagde Styrelsen på spørgsmålet om projekternes bæredygtighed og fattigdomsorientering.

Men i kraft af at der med landestrategierne og redegørelserne for årsforhandlingerne er blevet etableret en overordnet ramme for bistandssamarbejdet med programsamarbejdslandene, står enkeltprojekterne sjældent isoleret. De indgår nu i en større sammenhæng, enten som forberedelse til eller led i en sektorkoncentration eller undertiden som led i en udfasning fra et område, hvor Danmark har været engageret tidligere, men hvor man som en konsekvens af sektorkoncentrationen på sigt stopper den danske bistand. Med vedtagelsen af Handlingsplanen for Aktiv Multilateralisme er der nu også etableret en referenceramme for de multilaterale projekter.

Tuberkuloseprojekt i Indien, Støtte til afholdelse af valg i Nicaragua, Bekæmpelse af olieudslip på havet i Egypten, Malarieforskningsprojekt i Ghana, Gældsletelse til Mozambique og Støtte til grundskoleuddannelse i Zambia var blot nogle af de projekter, som Styrelsen tiltrådte på sit møde i juni, og de illustrerer den bredde, der fortsat er i den danske udviklingsbistand.

Som noget nyt i 1996 har Styrelsen fået forelagt de første forslag til sektorprogrammer, eksempelvis landbrugssektorprogrammer i Benin og Eritrea og sundhedssektorprogrammer i Mozambique, Tanzania, Uganda og Zimbabwe. Det er kendetegnende

for sådanne sektorprogrammer, at de foruden konkrete indsatser indeholder elementer til fremme af en decentralisering og en kapacitetsopbygning. For så vidt angår sundhedssektorprogrammerne, udtrykte Styrelsen bekymring for, om den danske ressourcebase havde tilstrækkeligt omfang til at gennemføre den forøgede aktivitet på området.

En anden nyskabelse i 1996 er, at Styrelsen efter ønske fra udviklingsministeren tillige er blevet rådgivende i forbindelse med godkendelse og gennemførelse af miljøprojekter finansieret under Miljø- og Katastroferammen og administreret af Udenrigsministeriet, populært kaldet MIKA-projekter. I konsekvens heraf blev en ændring til Styrelsens forretningsorden vedtaget på Styrelsens møde i maj.

Begrundelsen for nyskabelsen er hensynet til den praktiske samordning af Danidas MIKA-indsatser med miljøindsatser under udviklingsbistanden. Endvidere indgår ønsket om at drage nytte af Styrelsens generelle viden om forholdene i udviklingslandene for herigennem at sikre samme høje kvalitet i MIKA-bistanden som i udviklingsbistanden generelt. Styrelsen vil alene skulle behandle enkeltprojekter, idet Det rådgivende udvalg for miljøbistand i Udviklingslandene rådgiver på det strategiske plan. Det nye arbejdsområde er dog endnu præget af, at MIKA-bistanden er i startfasen, hvorfor antallet af forelagte MIKA-projekter i 1996 var beskedent.

Landestrategier

Styrelsen behandlede i 1996 landestrategier for Bhutan, Bolivia, Burkina Faso, Eritrea, Malawi og Nepal. Der udestår nu kun landestrategier for fem programsamarbejdslande. Styrelsen behandlede endvidere strategier for overgangsbistand til Angola og Guatemala samt strategi for det regionale samarbejde i det sydlige Afrika.

Et fællestræk ved Styrelsens drøftelser af landestrategierne var dels spørgsmålet om modtagerlandets egne prioriteringer, dels spørgsmålet om sammenhængen mellem de valgte sektorer. Bl.a. i forbindelse med landestrategien for Burkina Faso, hvor sektorerne energi, landbrug samt vand og sanitet er valgt, fremhævede Styrelsen muligheden for en synergieffekt mellem de valgte sektorer. Styrelsen fandt samtidig den klare miljøprofil, som strategien lagde op til, positiv.

Centralt i drøftelserne stod også integreringen af de tværgående hensyn i landestrategierne. Landestrategien for Nepal fremhævedes af flere styrelsesmedlemmer for på en god måde at have indarbejdet de tværgående hensyn, og Styrelsen hilste den konsspecifikke analyse i landestrategien for Malawi velkommen.

Sektorpolitikker

Landbruget er allerede valgt som samarbejdssektor i en lang række programsamarbejdslande, og det forventes, at når de sidste landestrategier bliver vedtaget i 1997, vil landbruget være valgt som sektor i omkring 3/4 af de 20 programsamarbejdslande. Dette afspejler den vigtige rolle, landbruget spiller for den økonomiske og sociale udvikling i udviklingslandene.

Udkast til Danidas sektorpolitik for landbruget var derfor imødeset med stor interesse, da det blev præsenteret for Styrelsen på mødet i september. Papiret blev generelt positivt modtaget. Styrelsen erkendte, at der her var tale om den måske mest komplicerede af alle sektorer og med store forskelle fra land til land. Sektorstrategien fremstod derfor som en god fællesnævner for de ellers forskelligartede lande. Styrelsen fandt strategiens fokus på den primære produktion naturlig, men anså det for ønskeligt, at det fremgik klarere, at der også ville kunne ydes støtte til forarbejdningsindustrien, hvilket er et område, hvor Danmark har en væsentlig ressourcebase. Styrelsen var dog opmærksom på, at den omfattende aktivitet på landbrugsområdet stiller store krav til den danske ressourcebase.

FOTO: MARK EDWARDS

Besigtigelsesrejse til Vietnam og Cambodia

Styrelsen gennemførte i november en besigtigelsesrejse til Vietnam og Cambodia. Styrelsen fik under besøget i Vietnam et godt indblik i den særlige situation, der gør sig gældende, når man skal påbegynde et bistandssamarbejde med at udforme og opbygge sektorprogrammer uden særlige bindinger til tidligere bistandsindsatser.

Det danske bistandssamarbejde med Vietnam er koncentreret om tre hovedsektorer: Fiskeri, bæredygtig udnyttelse af ferskvandsressourcer samt forarbejdning og opbevaring af landbrugsprodukter. Den tætte sammenhæng mellem disse sektorer og muligheden for en synergieffekt kom tydeligt frem.

Det blev også klart for Styrelsen, hvor vigtigt det er for bistandsindsatsens effekt på længere sigt, at de tværgående hensyn, herunder ikke mindst fattigdomsorienteringen, bliver ordentligt integreret i sektorprogrammerne allerede i planlægningsfasen.

Formålet med besøget i Cambodia var at få et indtryk af rammerne og vilkårene for ydelse af overgangsbistand. Styrelsen besøgte bl.a. et minerydningsprojekt, som man fra dansk side støtter over den humanitære bevilling. Meget store dele af Cambodia er belagt med miner, idet der skønnes at være udlagt mellem 6-10 millioner landminer, og fjernelse af disse miner vil bl.a. frigøre jord til landbrugsdyrkning. Projektet er således et eksempel på, at humanitær bistand kan have et bredere udviklingspolitisk sigte.

Styrelsen noterede med tilfredshed, at aktiviteterne i såvel Cambodia som Vietnam har en meget klar miljøprofil.

Aktiv Multilateralisme

Styrelsen havde på sit møde i januar en indgående drøftelse af Handlingsplanen for Aktiv Multilateralisme. Styrelsen fandt handlingsplanen spændende og indholdsrig. Beskrivelsen af de enkelte organisationer ville udgøre et nyttigt redskab i det fremtidige arbejde. Det var vigtigt, at Danmark fik en klar politik på det multilaterale område. Det var fornuftigt, at den fremtidige fordeling af den multilaterale bistand nu i højere grad ville afspejle højt prioriterede områder i dansk udviklingspolitik, samt at Danmark ville stille krav om en mere effektiv administration, en klarere arbejdsdeling og en bedre koordination mellem organisationerne. Det var ligeledes naturligt, at man fra dansk side ville arbejde for dels at få flere danskere ansat i de internationale organisationer, dels at øge den danske andel af leverancerne til organisationerne.

Styrelsen noterede, at der med handlingsplanen var blevet lagt op til væsentligt større bidragsvariationer fremover. I den forbindelse betonedes Styrelsen samtidig vigtigheden af, at organisationerne sikredes en rimelig grad af forudsigelighed for så vidt angår de fremtidige bevillinger.

I forbindelse med Den rullende 5-årsplan for udviklingsbistanden i perioden 1997-2001 diskuterede Styrelsen på novembermødet den planlagte politik over for de forskellige internationale organisationer. Disse årlige drøftelser vil fremover være en vigtig del af Styrelsens befattning med gennemførelsen af handlingsplanen. På mødet i september havde Styrelsen modtaget en redegørelse for den planlagte fordeling i 1996 af den multilaterale bistand.

Styrelsen hilste beslutningen på Verdensbankens og IMF's årsmøder i oktober om et gældslettelsesinitiativ for de højtforældede lande velkommen. Dette var en sag, som Danmark havde prioriteret højt i forbindelse med Det Sociale Topmøde. Styrelsen har i løbet af 1996 tiltrådt flere indstillinger om gældslettelse til et antal samarbejdslande. Der er samtidig lagt vægt på, at den danske støtte til gældslettelse indgår i en internationalt koordineret indsats.

Erhvervslivet og udviklingsbistanden

Styrelsen tiltrådte på mødet i marts en videreførelse af Danidas Privat Sektor-program (PS-program) over fem år. Styrelsen tiltrådte samtidig en udvidelse af kredsen af programsamarbejdslande omfattet af ordningen, så den foruden Ghana, Indien og Zimbabwe nu også tæller Egypten, Uganda og Vietnam, samt at programmet udvides til alle erhvervssektorer. Dette skete på baggrund af anbefalinger fra en midtvejsvurdering af programmet gennemført i 1995. Programmets hovedkomponent er støtte til etablering af samarbejder mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i ovennævnte seks lande. Styrelsen fandt generelt, at programmet bevægede sig i den rigtige retning, men henstillede samtidig, at der skete ændringer i administrationen og en styrkelse af markedsføringen af ordningen.

I forbindelse med den årlige redegørelse for erhvervslivets involvering i udviklingsbistanden, som Styrelsen modtog på augustmødet, noterede Styrelsen med tilfredshed, at de erhvervsrelaterede instrumenter – såsom PS-programmet og de blandede kreditter – var i vækst og ville fremme erhvervslivets aktive og direkte engagement i udviklingssamarbejdet. Det samme gælder Styrelsens tilslutning til en udvidelse af IFU's aktiekapital, der var betinget af, at den nytillførte kapital ville blive koncentreret om fattigere lande, kombineret med en opfordring til stærkere fokus på Afrika. Styrelsen forventede derimod, at dansk erhvervslivs snævre medvirken i udviklingsbistanden i form af rene projektleverancer ville blive mindre i de kommende år som følge af omlægningen til sektorprogrambistand.

Oplysningsarbejdet

I henhold til de nye retningslinier for oplysningsarbejdet, som Styrelsen havde vedtaget i 1995, udpegede den på sit møde i marts det nye Oplysningsudvalg. Styrelsens næstformand blev udpeget til formand for Oplysningsudvalget.

På mødet i december redegjorde næstformanden for Oplysningsudvalgets virke det første år. Udvalget havde sluttet sit arbejde med en projektbesøgsrejse til Ghana, som havde været særdeles udbytterig og gav god baggrund til at overveje fremtidige tiltag i oplysningsarbejdet.

NGO-samarbejdet

Styrelsen drøftede NGO-samarbejdet på flere møder i 1996. På møderne i april og oktober behandlede Styrelsen Danidas indstillinger vedrørende de mange ansøgninger fra danske NGO'er. Styrelsen noterede en mindre nedgang i antallet af ansøgninger, men kunne samtidig konstatere en kvalitetsforbedring i projektforslagene siden indførelsen af de nye retningslinier i 1995.

Behandlingen af ansøgningerne gav anledning til en drøftelse af de kriterier, som blev lagt til grund for vurderingerne, herunder spørgsmålet om krav til bæredygtighed og innovation.

I forbindelse med den årlige redegørelse for NGO-samarbejdet på mødet i august tilkendegav Styrelsen, at etableringen af projektrådgivningen i Århus var en væsentlig nyskabelse.

Forskning og evalueringer

Center for Udviklingsforskning (CUF) var hovedtemaet såvel under Styrelsens drøftelse i maj af den årlige redegørelse for ulandsforskningen som under drøftelsen på oktobermødet af redegørelsen for Danidas evalueringsvirksomhed 1995/96. Baggrunden herfor var en evaluering af CUF, som bl.a. konkluderede, at kontakten og udvekslingen af forskningsresultater mellem CUF og Danida burde forbedres. Dette gav anledning til en debat om CUF's rolle som grundforskningsinstitut versus et sektorforskningsinstitut, hvor der lægges større vægt på den anvendelsesorienterede forskning.

Som led i den aktive multilateralisme tiltrådte Styrelsen en markant stigning i bevillingen til den internationale landbrugsforskning, hvilket skal ses på baggrund af, dels den fremtrædende position landbrugssektoren indtager i den danske udviklingsbistand, dels den fornyede opmærksomhed omkring u-landenes fødevareresituation. Samtidig betonedes Styrelsen vigtigheden af en bedre formidling af forskningsresultaterne til brugerne.

Blandt årets evalueringer fandt Styrelsen især grund til at fremhæve evalueringen af nødhjælpen til Rwanda og evalueringen af gennemførelsen af Danidas miljøhandlingsplan. Styrelsen påpegede, at der er behov for at drøfte principperne for den fremtidige evalueringsvirksomhed i lyset af indførelsen af sektorprogrambistand i de 20 program-samarbejdslande.

Danmarks statslige bistand til u-landene udgjorde i 1996 10,4 mia. kr. eller 1,06 pct. af bruttonationalindkomsten (BNI). Ca. halvdelen (49,7 pct.), den bilaterale bistand, blev givet som bistand direkte fra Danmark til u-lande. Den anden halvdel (45,8 pct.), den multilaterale bistand, blev givet som bistand gennem FN, Verdensbankgruppen og EU samt andre internationale organisationer. Administration m.v. (fællesudgifter) udgjorde 6,4 pct. af Danidas regnskab. Afdrag på statslån, der udgjorde en indtægt, var på 1,9 pct.

I 1996 fortsatte arbejdet med at koncentrere og målrette Danidas bistand både i de enkelte programsamarbejdslande og over for de internationale organisationer. Der var ved udgangen af 1996 udarbejdet strategier for samarbejdet med 15 af de 20 programsamarbejdslande. Landestrategierne udpeger bl.a. de sektorer i de enkelte lande, hvor Danida vil koncentrere sin indsats, typisk 2-4 sektorer i hvert land. Sektorprogrambistand bygger på et helhedssyn, der sikrer, at bistanden lever op til de overordnede mål, og at den på lang sigt bliver socialt, finansielt og miljømæssigt bæredygtig.

I forholdet til de internationale organisationer lancerede Danida i 1996 "Handlingsplan for Aktiv Multilateralisme", en beskrivelse af de organisationer, Danmark støtter, og en redegørelse for Danmarks mål og midler i den fortsatte støtte.

I 1996 var "Gældsinitiativet", som Verdensbanken og Den Internationale Valutafond vedtog i oktober 1996, en væsentlig begivenhed. Formålet med gældsinitiativet er at nedbringe de fattigste landes udlandsgæld, både gæld til andre lande og gæld til multilaterale organisationer. Initiativet skal ses på baggrund af et forslag fra Danmark på Det Sociale Topmøde i København 1995, hvor u-landenes gæld kom på den internationale dagsorden. I 1996 bevilgede Danmark et førstegangsbidrag på 25 mio. kr. til den trustfond, som Verdensbanken og IMF har oprettet til at finansiere initiativet.

Sektorprogrambistanden

Den danske udviklingsbistand gennemføres efter de retningslinier, som senest blev udformet i 1994 i "Strategi for dansk udviklingspolitik frem mod år 2000", i daglig tale "Strategi 2000". "Strategi 2000" bekræfter, at bistanden skal fordeles nogenlunde ligeligt mellem multilateral og bilateral bistand, og at den bilaterale bistand skal koncentreres på 20 lande og inden for hvert land på 2-4 sektorer for at sikre sammenhæng og størst mulig effekt.

Bistanden til programsamarbejdslandene er i færd med at blive koncentreret på udvalgte sektorer, og i foråret 1996 færdiggjorde Danida retningslinierne for det praktiske arbejde med sektorprogrammer, "Guidelines for Sector Programme Support".

Baggrunden for sektorprogrambistanden er mange års erfaringer med projektbistand, der traditionelt har haft til formål at afhjælpe et konkret problem, f.eks. skolebyggeri i et område med stor analfabetisme. Projekterne kan på deres egne betingelser have været succeser, men de har sjældent været i stand til at påvirke den overordnede udvikling. Eksempelvis nytter det ikke at bygge flere skoler, hvis der ikke er penge til lærerlønninger og skolebøger.

Sektorprogrambistanden indebærer, at indsatsen rettes mod en langsigtet afhjælpning af hele sektorens problemer. Dansk støtte til et lands nationale politik inden for f.eks. uddannelsessektoren kunne – sammen med andre donorer – omfatte støtte til

HENVISNING TIL

BILAG D1, D2, OG D3

istandsættelse og drift af grundskoler på landet og styrkelse af de nationale myndigheds kapacitet til at formulere og følge gennemførelsen af sektorpolitikken. Som en del af indsatsen vil det være vigtigt løbende at diskutere sektorens nuværende og fremtidige del af de offentlige budgetter og den del af undervisningsbudgettet, der anvendes til grundskoler på landet i forhold til f.eks. universitetsuddannelser. I sektorprogrambistanden ser Danida altså både på driften af den del af sektoren, som man støtter, og samtidig på behov og fordeling i den samlede sektor.

En forudsætning for sektorprogrambistanden er, at bistanden inden for den enkelte sektor koordineres. Det stiller krav til u-landene, der skal stå for koordinationen, men også til donorenes fleksibilitet. Danida er ikke den eneste bistandsorganisation, der i disse år omlægger dele af bistanden til sektorprogrambistand. Også andre donorer, f.eks. Verdensbanken, Sverige, Holland og Storbritannien, bevæger sig i samme retning.

Sektorprogrambistanden forudsætter et tæt samarbejde mellem donorerne og modtagerlandet. Og det forudsætter, at der eksisterer – eller at modtagerlandet udarbejder – en udviklingspolitik for den pågældende sektor, som donorerne kan stå bag.

Det kræver tillid og åbenhed mellem nøglepersonerne inden for sektoren, både på modtagersiden og på donorside. Modtagerlandets administrative kapaciteter skal styrkes, så de lokale myndigheder selv kan sætte dagsordenen for deres udviklingspolitik. Man taler om, at landet skal have "ejerskab" til sin egen udvikling.

Hvis alle betingelser var opfyldt – hvis modtagerlandet havde defineret en udviklingspolitik for den enkelte sektor, og hvis der i øvrigt var balance på det nationale budget – ville det være hensigtsmæssigt, at donorerne ikke øremærkede deres bidrag. Men i en række lande og sektorer vil det tage en årrække, før den lokale administration er så udbygget, at bistanden alene kan ydes som ikke-øremærkede finansielle bidrag. Derfor vil der fortsat være en betydelig projektbistand i mange af programmerne.

Alligevel går udviklingen på flere områder hurtigere, end mange havde troet muligt. F.eks. er adskillige donorer inden for det sidste år begyndt at yde ikke-øremærket finansiel bistand til den zambiske regerings sektorprogram på sundhedsområdet.

Sektorprogrambistandens styrke er det langsigtede perspektiv. Hvor et traditionelt bistandsprojekt typisk har en tidsramme på 5-10 år, opererer sektorprogrammerne med en tidsramme på 15-20 år fra planlægningen begynder, til programmet fungerer godt nok til, at donorerne kan trække sig ud. I meget fattige lande kan tidsrammen være længere, fordi disse landes økonomi i lang tid fremover vil være for svag til selv at finansiere programmerne.

Konsekvensen af sektorprogrammerne er, at den danske bistand bliver mindre synlig, når den ikke går til øremærkede projekter, men til programmer, som flere er fælles om at støtte. Det betyder, at man skal se på, om hele programmet er en succes, og ikke kun om aktiviteter finansieret med danske midler er blevet en succes.

Aktiv Multilateralisme

"Handlingsplan for Aktiv Multilateralisme" lægger op til en mere markant dansk linie over for de multilaterale bistandsorganisationer. Målet er at styrke organisationerne ved at påvirke dem til at gennemføre initiativer og politikker, som Danmark prioriterer højt. Der vil ikke blive skåret ned i den samlede danske multilaterale bistand, men reguleringer i bidragene til enkelte organisationer kommer på tale.

Mange udviklingsproblemer kan kun løses ved internationalt samarbejde, og de multilaterale organisationer har derfor en vigtig rolle at spille på en række områder. Danida ønsker med aktiv multilateralisme at bidrage til at styrke og videreudvikle det multilaterale system.

Danmarks placering som en betydningsfuld donor i mange multilaterale bistandsorganisationer giver muligheder for større indflydelse. Organisationerne er imidlertid ofte blevet beskyldt for ikke at tage nok hensyn til bidragydernes ønsker.

NEPAL.
FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Hertil kommer, at størrelsen af Danidas bidrag ikke altid svarer til den reelle indflydelse, Danmark har opnået i forhold til større lande, der ofte betaler mindre til organisationerne. Handlingsplanen rummer en kritisk gennemgang af hver enkelt organisation med forslag til, hvad der kan gøres fra dansk side for at forbedre indsatsen.

Danida ønsker ikke at skævvride organisationernes aktiviteter i forhold til deres formål. Tværtimod bør organisationerne i højere grad koncentrere sig om deres kerneaktiviteter.

Danidas bidrag til de enkelte organisationer vil i fremtiden i højere grad afspejle en vurdering af organisationernes indsats. Der vil derfor blive tale om større variationer i bidragene til den enkelte organisation end hidtil – også i nedadgående retning.

LOKALRÅD, BOLIVIA.
FOTO: MIKE KOLLÖFFEL

Hermed sikres det, at midlerne anvendes bedst muligt. Samtidig vil bidragene i højere grad blive brugt som et redskab til at opnå indflydelse på organisationerne.

Den nye bidragspolitik fik konsekvenser allerede i 1996. Således steg det danske bidrag til bl.a. FN's Befolkningsfond, (UNFPA) ligesom Den konsultative gruppe for international Landbrugsforskning (CGIAR) fik sit bidrag næsten fordoblet. Andre organisationer fik beskåret deres bidrag, f.eks. Verdensfødevarerprogrammet (WFP) hvor Danmark beskar sit bidrag fra 230 mio. kr. til 194 mio. kr. på grund af utilfredshed med WFP's manglende lydbørhed over for danske synspunkter og ønsker.

For at styrke den danske indflydelse vil den faglige og politiske dialog med organisationerne blive forstærket. Bl.a. er det tanken, at der skal holdes bilaterale årsforhandlinger med de vigtigere organisationer. Danida vil også benytte organisationernes bestyrelser som et forum for dialog og vil herudover opretholde en tæt kontakt med organisationernes sekretariater og landekontorer. På denne måde kan organisationernes aktiviteter præges med danske tanker og ideer, og der kan samtidig skaffes bedre viden om deres aktiviteter.

Kapitel 5 indeholder en nærmere beskrivelse af mål og midler i Aktiv Multilateralisme samt Danmarks indsats i de største internationale organisationer.

Målsætninger for u-landsbistanden

Danidas u-landsbistand bygger på en folketingsbeslutning om, at bistanden skal udgøre 1 pct. af bruttonationalindkomsten, og at den skal fordeles nogenlunde ligeligt mellem bilateral og multilateral bistand. Det overordnede mål for bistanden er fattigdomsbekæmpelse.

Fattigdom er ikke kun et spørgsmål om indkomst. At være fattig indebærer at man ikke får dækket sine basale behov for mad og bolig, at man ikke har tilstrækkelig adgang til sundhed og uddannelse, at man er isoleret på grund af sin manglende uddannelse, at man mangler status og indflydelse, samt at man er sårbar og har svært ved at ændre på sin egen situation. Fattigdom er derfor i sig selv en hindring for udviklingen.

Fattigdom er ikke et statisk fænomen, men ændrer sig over tid. Opfattelsen af fattigdom skifter også mellem lande og inden for lande mellem forskellige indkomstgrupper. I de enkelte familier kan kvinders opfattelse af fattigdom meget vel være vidt forskellig fra mænds.

Der findes således ikke en enkelt definition af fattigdom, men når man i internationale sammenhænge taler om absolut fattigdom, omfatter begrebet de mennesker, der lever for under 1 US \$ om dagen – den såkaldte fattigdomsgrænse.

Verdens fattige er ikke en ens gruppe af mennesker, men de har alligevel noget til fælles. Kvinder udgør op mod 70 pct. af verdens absolut fattige, og enlige kvinder med børn er de mest udsatte. De fleste fattige bor på landet i u-landene, men antallet af fattige er stigende i byerne. Der er flest fattige mennesker i Asien, men antallet vokser hurtigst i Afrika syd for Sahara.

De fattige er aktive mennesker, der kæmper en daglig kamp for at overleve. Ofte skal der ganske lidt til, for at deres dagligdag og muligheder forbedres.

Men alene er det svært at bryde fattigdommens onde cirkel, hvor isolation, dårlig sundhed, ringe uddannelse og dårlige boligforhold resulterer i lav produktivitet og lav indkomst, som igen fastholder mennesker i fattigdom.

I lyset af erfaringerne med u-landsbistand har Danida over en længere årrække udviklet en strategi for at sikre, at bistanden når frem til de fattige. For det første tilhører 18 af Danidas 20 programsamarbejdslande gruppen af mindst udviklede lande. For det andet bliver fattigdomsorienteringen konkretiseret i strategier for bistanden til hvert enkelt programsamarbejdsland. Landestrategierne tager sigte på at bekæmpe fattigdommen ad tre veje: gennem fremme af økonomisk vækst, hvor fordelingspolitikken er et element i den økonomiske politik, gennem udbygning af de sociale sektorer, herunder fremme af sundhed og uddannelse, og gennem fremme af folkelig deltagelse i udviklingen, opbygning af et retssamfund og god forvaltningsmæssig praksis.

Samtidig opererer Danida med tre tværgående hensyn: Forbedring af kvinders stilling, sikring af miljøet og styrkelse af demokrati og menneskerettigheder.

Tilsammen udgør disse elementer Danidas politik for bekæmpelse af fattigdom. Denne politik konstaterer, at økonomisk vækst ikke i sig selv er nok til at reducere fattigdommen, men anerkender samtidig, at der er behov for kraftig økonomisk vækst i u-landene. Det er en klar forudsætning for reduktion af fattigdommen i Afrika, at det lykkes at opnå årlige økonomiske vækstrater på 6-8 pct. gennem en årrække, samt at regeringerne er seriøse i deres fordelingspolitik.

Landestrategierne udpeger i samarbejde med modtagerlandet mellem 2-4 sektorer i hvert programsamarbejdsland, hvor Danidas indsats koncentrerer. Bred økonomisk vækst bliver fremmet gennem støtte til de produktive sektorer, typisk landbrug eller til infrastruktur som f.eks. transport eller energi. Ligeledes gives støtte til en eller to af de sociale sektorer som sundhed, uddannelse eller drikkevand.

Desuden støttes målrettede indsatser til fremme af demokrati og menneskerettigheder som supplement til det arbejde, der sker som en del af sektorprogrammerne.

I december 1996 udkom en evaluering af fattigdomsbekæmpelsen i dansk bistand.

Rapporten konkluderer, at den danske bistand har bidraget til betydelige forbedringer af fattige menneskers levevilkår i u-landene. Den danske bistand har skabt adgang til ressourcer, til arbejde og andre muligheder for fattige mennesker. Men rapporten understreger også, at der stadig er mulighed for at øge virkningen af den danske indsats for at bekæmpe fattigdom. (Se også kapitel 11 om evaluering).

Miljø og udvikling

Udvikling og miljøhensyn hænger nøje sammen. I mange u-lande er de fattige tvunget til at dyrke magre jorder og rydde skov i jagten på landbrugsjord og brændsel. Det betyder en trussel for den økologiske bæredygtighed. De u-lande, der har oplevet industriel vækst, slås i stigende grad med miljøproblemer som spildevand, luftforurening og giftigt affald. Danidas miljøindsats er først og fremmest et tværgående hensyn i den bilaterale bistand. Det vil sige, at hensynet til miljøet skal indgå i forberedelsen og gennemførelsen af alle bistandsaktiviteter, uanset om aktiviteterne retter sig mod andre sektorer. Miljø kan også i sig selv være en sektor, som Danida støtter – det er f.eks. tilfældet i Egypten.

Via den multilaterale bistand yder Danida støtte til Den globale Miljøfacilitet, FN's Miljøprogram (UNEP) samt til gennemførelsen i u-landene af målsætningerne fra FN's Rio-konference om miljø og udvikling i 1992, indeholdt i Agenda 21.

I 1988 udarbejdede Danmark en handlingsplan for styrkelse af miljøaspekterne i udviklingsbistanden. Den er siden fulgt op af en række strategier og retningslinier for, hvordan hensynet til miljøet bør indgå i u-landsbistanden. I 1996 blev Danidas bilaterale miljøindsats evalueret. Evalueringsrapporten slår fast, at miljøhensynet er yderst relevant, og at spørgsmålet har stor vægt i Danidas politik. Men rapporten peger også på, at miljøindsatsen på nogle punkter har været usystematisk, og at miljøhensynet stadig ikke er en naturlig del af alle Danidas aktiviteter. (Se også kapitel 11 om evalueringen).

Desuden deltager Danida i miljøsamrådet under Miljø- og Katastroferammen (MIKA). MIKA finansieres af en separat bevilling i finansloven, og målsætningen er, at miljøbistanden til u-landene skal udgøre en fjerdedel af MIKA, som planlægges at stige til 0,5 pct. af BNI i år 2002. MIKA-miljøbistanden administreres i samarbejde med Danced, under Miljø- og Energiministeriet. Indsatsen retter sig i første omgang mod to regioner, Sydøstasien og det sydlige Afrika. I 1996 udkom den fælles strategi for miljøbistand til udviklingslandene. I 1997 udkommer Årsberetning 1996 for MIKA-miljøbistand til udviklingslandene, der beskriver samarbejdet på dette område.

Kvinder og udvikling

Kvinder repræsenterer et stort potentiale i u-landene. Hvis kvindernes ressourcer blev anerkendt og frigjort, ville de være en nøgle til udviklingen. Derfor fastslår Danidas strategi for arbejdet med kvinder ("Women in Development"), at hensynet til kvinder skal indgå i alle dele af bistandsaktiviteterne. Det betyder, at man både i planlægning, gennemførelse og evaluering af aktiviteten skal tage højde for kvinders og mænds forskellige situation og behov, og for hvordan aktiviteten kan styrke kvinders stilling.

Et eksempel på, hvordan hensynet til kvinders og mænds særlige krav kan tilgodeses i en udviklingsaktivitet, er støtte til lokalregeringer i Sydafrika. I den forbindelse gennemføres særskilte træningsprogrammer for kvinder, hvor de trænes dels i forbindelse med vælgeruddannelse, dels som nyvalgte byrådsmedlemmer.

Danida støtter også aktiviteter, som retter sig direkte mod at styrke kvinders stilling.

LOSSEPLADS, FILIPPINERNE.

FOTO: MIKKEL ØSTERGAARD, BILLEDHUSET

I 1996 udkom Danidas handlingsplan ("Platform for Action") for, hvordan man konkret kan følge op på anbefalingerne fra FN's Verdenskvindekonference i Beijing i 1995 om sikring af kvinders fulde og lige deltagelse i økonomi og politik og overholdelse af kvinders menneskerettigheder. Med handlingsplanen er der lagt op til, at Danida vil styrke arbejdet for at inddrage kvinder i udviklingen. Bl.a. vil man i forhandlingerne med programsamarbejdslandene lægge vægt på, at anbefalingerne fra Beijing tilgodeses og gennemføres.

I 1996 udkom også retningslinier for afskaffelse af lemlæstende kvindelig omskæring ("Guidelines on the prevention of female genital mutilation"), en opfølgning af Danidas seminar om kvindelig omskæring. Udgivelsen er et led i Danidas opfølgning på FN's befolkningskonference i Kairo, der fandt sted i 1994. Se også kapitel 4, afsnittet om UNFPA.

Foruden indarbejdelsen af kvindeaspektet i Danidas egne programmer, støttes en række regionale og internationale organisationer og institutioner, der arbejder for at fremme kvinders rettigheder. Via de regionale udviklingsbanker støtter Danida bl.a. kreditter til kvinder.

Fremme af menneskerettigheder og demokratisering

Bistand til fremme af respekten for menneskerettigheder og demokratisering er et vigtigt element i indsatsen for at bekæmpe fattigdommen i udviklingslandene. Det er et mål i sig selv at sikre respekten for menneskerettigheder og fremme demokratisering, men det er også en forudsætning for at skabe den stabilitet, der er nødvendig for at kunne tilrettelægge målrettede og langvarige fattigdomsindsatser. Udviklingsprocessen

må forankres i en folkelig deltagelse, hvor befolkningen får mulighed for at påvirke og deltage i det politiske liv, så regeringerne kan stilles til regnskab for de valg, de træffer.

Danida yder derfor støtte til afholdelse af valg, til parlamenter, til opbygning af uafhængige retssystemer og ombudsmandsinstitutioner samt til decentralisering af centraladministrationen.

I 1996 støttede Danida bl.a. parlamentetsvalget i Ghana, et regionalt menneskerettighedsprogram i Mellemamerika og renovering af distriktsdomstole i Mozambique. Der lægges særlig vægt på at fremme god regeringsførelse, der især handler om at skabe gennemsigtighed, åbenhed og ansvarlighed i de politiske og administrative beslutningsprocesser. Befolkningen må sikres adgang til viden om de beslutninger, der træffes af landets myndigheder; bl.a. for at sikre, at ressourcerne anvendes i overensstemmelse med befolkningens behov.

Men sikring af respekt for menneskerettigheder og fremme af demokratisering kræver også, at det civile samfund uden for den offentlige administration inddrages. Kun derved kan den nødvendige frie debat og folkelige forankring i udviklingsprocessen sikres. Derfor støtter Danida f.eks. pressen, kvinde- og menneskerettighedsgrupper samt andre folkelige organisationer.

En særlig udsat gruppe udgør oprindelige folk, der ofte ikke er omfattet af det politiske og juridiske system. Danida yder derfor en indsats for at sikre oprindelige folk bedre rettigheder og vilkår samt involvering i det politiske liv. I dialog med de lokale myndigheder søger Danida at styrke og udvikle de lovgivningsmæssige rammer for disse grupper.

Danmark blev igen i 1996 valgt ind i FN's Menneskerettighedskommission, hvilket giver gode muligheder for at fremme respekten for menneskerettigheder på globalt plan. Danmark vil særligt arbejde for bekæmpelse af tortur; oprettelsen af et permanent forum for oprindelige folk og en erklæring om oprindelige folks rettigheder; retten til udvikling; og støtte til FN's Højkommissær for Menneskerettigheder.

Demokratisering er en langvarig, vanskelig og kompleks proces, hvor udviklingen må vurderes over et længere tidsrum. Indsatsen for at fremme respekten for menneskerettigheder og demokratisering skal derfor først og fremmest være et positivt samarbejde, der baserer sig på dialog og konkrete projektaktiviteter. Landene bør til stadighed arbejde i retning af en forbedring af situationen, og Danmark må reagere over for lande, som tillader vedvarende og systematiske krænkelse af menneskerettigheder. Bistandssamarbejdet med Kenya og Niger er således blevet omlagt som konsekvens af en utilfredsstillende udvikling i menneskerettighedssituationen.

Efter en af de værste nedgangsperioder siden 2. Verdenskrig indledtes en opgang i verdensøkonomien i 1993. Denne opgang har holdt sig siden, selv om der kun er tale om beskedne vækstrater. I 1995 var væksten på 2,5 pct. i det globale nationalprodukt, og denne udvikling skønnes at have fortsat i 1996, selvom der endnu ikke findes nogen samlet opgørelse for dette år.

Det økonomiske billede skønnes også at være stort set uændret, hvad angår den økonomiske udvikling i forskellige dele af verden.

De højt industrialiserede lande havde fortsat lave vækstrater, og den stramme økonomiske politik med vægt på prisstabilitet og balance på statsbudgetterne resulterede i en fortsat høj arbejdsløshed især i Vesteuropa, hvor den gennemsnitlige arbejdsløshed i 1996 nåede op over 11 pct.

I Central- og Østeuropa var den gennemsnitlige økonomiske vækstrate på 5 pct. i 1995, samtidig med at inflationen synes at være under kontrol. Til gengæld oplevede landene voksende underskud på betalingsbalancen, bl.a. fordi liberaliseringen af økonomien har ført til en kraftig forøgelse af importen. Landene i den tidligere Sovjetunion oplevede en vis stabilisering af det hidtidige kraftige fald i produktionen, specielt i Den russiske Føderation (SNG), hvor stabiliseringen blev hjulpet frem af store IMF-kreditter.

I Den 3. Verden var der, som i de foregående år, betydelige forskelle i den økonomiske udvikling. Væksten i Østasien og Sydøstasien var høj. Med en stærkt stigende andel af verdenshandelen er de asiatiske udviklingslande på vej til at blive en dynamo i verdensøkonomien.

I Latinamerika faldt væksten i gennemsnit fra 5 pct. til 1 pct., og der var således i gennemsnit tale om fald i nationalindkomsten pr. indbygger, dog med store variationer mellem landene.

Afrika, hvor der over en årrække i gennemsnit har været tale om et ubrudt fald i nationalindkomsten, oplevede for første gang i mange år, at dette fald omsider blev standset i 1995.

Den økonomiske situation i udviklingslandene

I forhold til de foregående år oplevede Afrika syd for Sahara en gennemsnitlig forbedring af den økonomiske vækstrate i 1995. Det skyldtes først og fremmest en markant stigning i eksport og eksportpriser i 1994. Ikke desto mindre steg eksporten i faste priser med hele 10 pct. Tallene dækker over betydelige variationer landene imellem. Forskellene hænger til dels sammen med, at landene eksporterer forskellige produkter og derfor har tjent forskelligt på de øgede eksportpriser, men forskellene hænger også sammen med den politiske og økonomiske stabilitet i de enkelte lande.

I flere lande har de politiske og økonomiske forhold igennem en årrække været stabile samtidig med en begyndende demokratisering og økonomiske reformer. I flere af disse lande har der således været endog høje eller relativt høje vækstrater i 1995; det gælder f.eks. Malawi (14 pct.), Uganda (10 pct.), Tanzania og Ghana (5-6 pct.). I lande, hvor forholdene har været præget af ustabilitet, har der derimod været fortsat

stagnation eller fald i den økonomiske vækst; det gælder lande som Congo, Liberia, Burundi, Sierra Leone, Zaire m.fl.

Der er en nær sammenhæng mellem vækst i Afrika og ændringer i bytteforhold. Spørgsmålet er, om den gennemsnitlige fremgang vil kunne fastholdes i de kommende år, hvor udviklingen i bytteforholdet formodentlig bliver mindre gunstig. De afrikanske økonomier er generelt blevet mere åbne over for omverdenen. Det gør dem mere følsomme for ændringer i verdenskonjunkturerne og øger risikoen for økonomisk ustabilitet.

Men selvom bytteforholdet ændrer sig til det værre for landene i Afrika, vil det ikke nødvendigvis føre til alvorlige økonomiske tilbageslag for de lande, der på det seneste har nydt godt af de stigende eksportpriser. Noget tyder nemlig på, at flere af disse landes regeringer efterhånden er blevet bedre til at tilpasse økonomien påvirkninger udefra, end de tidligere var. Gennem en delvis omlægning af udviklingsbistanden i de senere år, fra mindre vægt på projektbistand til øget vægt på betalingsbalancestøtte, har bistanden i højere grad kunnet tilpasses hensynet til at sikre økonomisk stabilitet i modtagerlandet.

De foregående års høje økonomiske vækstrater i Østasien og til dels i Sydasiens især Indien, fortsatte i 1995, med Kina som topscorer med 10 pct. Kina havde også et stigende overskud på betalingsbalancens løbende poster, mens de fleste lande i Østasien oplevede et voksende underskud, trods kraftige stigninger i eksporten. Trods eksportstigninger på 15-40 pct. i landene i Sydasiens, bortset fra Nepal, var der tale om underskud på betalingsbalancen.

De høje vækstrater i Østasien er dalet i løbet af 1996 som følge af meget høj beskæftigelse (i den formelle sektor) og betydelige prisstigninger. Den relativt stærke og fortsatte vækst i Indien, især i industriproduktionen, skal til dels ses som et resultat af de senere års åbning af den indiske økonomi over for omverdenen.

Den nye aftale om tekstiler og beklædning (ATC) med USA og EU skønnes at have gunstige effekter på økonomien i flere af regionens lande. Til gengæld er udviklingsbistanden til lande i Sydasiens aftagende.

Væksten i det gennemsnitlige nationalprodukt i Latinamerika i 1995 oversteg ikke befolkningstilvæksten. Der er dog tale om betydelige forskelle mellem landene. For Mexico og Argentina, som var de lande, der blev hårdest ramt af en pludselig voldsom kapitalflugt, den såkaldte Mexico-peso-krise, ved årsskiftet 1994/95, var der negative væksttal på 7 og 4 pct. I den anden ende af skalaen oplevede lande som Chile, El Salvador, Peru og Colombia positive vækstrater på 6-7 pct. For disse sidste lande var gunstige priser på deres eksportvarer af betydning.

De stadig mere åbne økonomier i Latinamerika og hos deres handelspartnere har medført visse økonomiske fordele for deres økonomier. Men den større åbenhed over for vare- og kapitalbevægelser har også ført til øgede risici, som Mexico-peso-krisen klart demonstrerede. Problemerne med at holde de økonomiske balancer såvel internt i landene som over for omverdenen gør det svært at sikre høje og ubrudte økonomiske vækstrater. Økonomisk vækst er sammen med en omfordeling af velstanden en forudsætning for bekæmpelsen af Latinamerikas store uligheder og massive fattigdom.

Den økonomiske vækst i Mellemøsten og Nordafrika i 1995 var mindre end befolkningstilvæksten. De olieproducerende lande i området nød godt af oliepriserne, som har været fortsat stigende i 1996 – en udvikling som imidlertid ikke forventes at fortsætte. Maghreb-landene, specielt Tunesien og Marokko, vil formodentlig få stødet til en forbedring af deres økonomi som følge af de frihandelsaftaler, der blev indgået med EU i 1995. En tilsvarende aftale mellem Egypten og EU forventes ligeledes at forbedre dette lands eksport og tilgang af udenlandske investeringer. Alt i alt skønnes der fortsat at have været en beskeden økonomisk fremgang i 1996.

U-landenes udenrigshandel

Væksten i verdenshandelen målt i faste priser var mindre i 1995 (8-9 pct.) end i 1994 (10 pct.), men den er fortsat højere end væksten i produktionen. Målt i løbende priser var stigningerne i handelen endnu højere, dels som følge af en svag dollar i første halvdel af 1995, dels som følge af fortsat høje priser på primærvarer, især olie og metaller.

U-landenes samlede udenrigshandel vokser, ligesom deres produktion, hurtigere end i-landenes. I 1995 havde u-landene en vækst i udenrigshandelen, import og eksport, målt i faste priser på 12 pct. mod i-landenes vækst på 8,5 pct. U-landenes samlede høje vækst skyldes hovedsageligt de høje væksttal for u-landene i Asien – 14-15 pct. stigninger for både eksport og import. I 1995 var disse landes andel af verdenshandelen (eksport plus import) 19 pct. eller det samme som EU-landenes andel, når man fraregner den interne handel i EU. Samme år tegnede USA sig for 18 pct. af verdenshandelen og Japan for 10 pct. Den stærke vækst i de asiatiske landes eksport kan bl.a. forklares med deres stigende eksport af arbejdskraftintensive industrivarer til i-landene. Eksporten omfatter et bredt spektrum af varer fra forbrugsvarer som tekstiler og fodtøj til elektroniske produkter som telefoner, halvledere og tv-apparater.

Et foreløbigt skøn over udviklingen i verdenshandelen i 1996 tyder på, at der er sket et fald i vækstraterne i forhold til 1995.

Udviklingen i råvarepriser

Som følge af den fortsat moderate udvikling i den økonomiske aktivitet i industrilandene i 1995 skete der gennemsnitligt en vis neddæmpning af stigningerne på de fleste landbrugsvarer i forhold til de kraftige opgange i 1993-94, med fortsat høje stigninger for varer som majs, hvede og sukker, markante prisfald for ris, te og øsekød, mens kaffe og kakao holdt de høje priser fra 1995, og endnu i første halvdel af 1996.

For bomuld, en vigtig eksportvare for mange lande i Afrika, var der prisstigninger på 20 pct. mod 40 pct. året før, en udvikling, som dog nu synes at være toppet. For metaller og mineraler, minus jern og fosfater, fortsatte prisstigningerne ligeledes i 1995, i gennemsnit 20 pct., til et prisniveau, som tilsyneladende er fastholdt i første halvdel af 1996. Også priserne på olie steg i 1995 med en halv snes pct. med fortsatte stigninger endnu i første halvdel af 1996.

Overførsler til u-landene

Ifølge OECD's (DAC's) årsopgørelse udgjorde de samlede netto-ressourceoverførsler til u-landene i 1995 239,3 mia. US \$, en stigning på 11 pct. i forhold til 1994. Målt i faste priser er de samlede netto-ressourceoverførsler steget med over 50 pct. i forhold til begyndelsen af 1990'erne. Det skyldes en kraftig forøgelse af de private overførsler i 1994 og 1995.

Tendensen fra de foregående år, hvor de statslige overførsler udgjorde en stadig faldende andel af de samlede overførsler, fortsatte i 1995. I 1992 udgjorde de statslige overførsler halvdelen af de samlede overførsler til u-landene, i 1995 en tredjedel.

Statslige overførsler

Med et beløb på knap 70 mia. dollars i løbende priser holdt DAC-landenes samlede statslige overførsler til u-landene i 1995 næsten niveauet for de to foregående år. Men korrigerer man beløbet for den svage dollarkurs i 1995 og prisændringer, var der reel tale om et fald på over 9 pct. i forhold til året før.

HELVISNING TIL
C-BILAGENE

HELVISNING TIL
BILAG C1

Opgjort i faste priser faldt den samlede statslige bistand mellem 1992 og 1995 med næsten 14 pct., det kraftigste fald, set over en tre-årig periode, siden begyndelsen af 1970'erne. Årsagen hertil skal hovedsageligt findes i flere DAC-landes forsøg på at mindske deres statslige budgetunderskud, i visse EU-lande for at opfylde ØMU-kravene, hvortil kommer USA's kraftige beskæring af bistanden.

Målt i pct. af bruttonationalindkomsten (BNI) faldt DAC-landenes bistand i 1995 til 0,27 pct. Det er det laveste niveau, siden man i 1970 i FN enedes om den målsætning, at de rige lande bør yde minimum 0,7 pct. af deres BNI i bistand til u-landene. I 1995 faldt den statslige bistand i 15 ud af DAC's 21 medlemslande, og det er stadig kun Danmark, Norge, Holland og Sverige, der opfylder FN's 0,7 pct.-målsætning.

Danmark var i 1995 den største bistandsyder målt i procent af BNI, 0,96 pct. mod 1,03 pct. i 1994, mens Norge var den næststørste med 0,87 pct. mod 1,05 pct. i 1994. Der synes efterhånden at være en tendens til, at Danmark og Norge på skift har føret trøjen.

I den modsatte ende finder man lande som USA og Italien. Målt i faste priser stod USA for det største fald i bistanden i 1995. USA anvendte kun 0,10 pct. af BNI på bistand, hvilket var det laveste bistandsniveau blandt alle DAC-landene. Den kraftige beskæring af USA's bistand betød, at lande som Frankrig og Tyskland, foruden Japan, nu yder et større beløb i u-landsbistand end USA.

Ved fordelingen mellem multilateral og bilateral bistand synes tendensen til en faldende andel af multilateral bistand at være standset på et niveau af en tredjedel af den samlede bistand i 1995.

Fordelt på regioner var Afrika syd for Sahara igen i 1995 den største bistandsmodtager med over 35 pct. af den samlede statslige bistand. Asien modtog som den næststørste 30 pct., mens Nordafrika og Mellemøsten ligesom Latinamerika modtog mellem 10 og 15 pct. Den geografiske fordeling af de samlede statslige bistandsoverskud ændrede sig ikke væsentligt fra året før.

Private overførsler

Løbende opgørelser af private overførsler er præget af en vis usikkerhed og har efterfølgende givet anledning til væsentlige korrektioner.

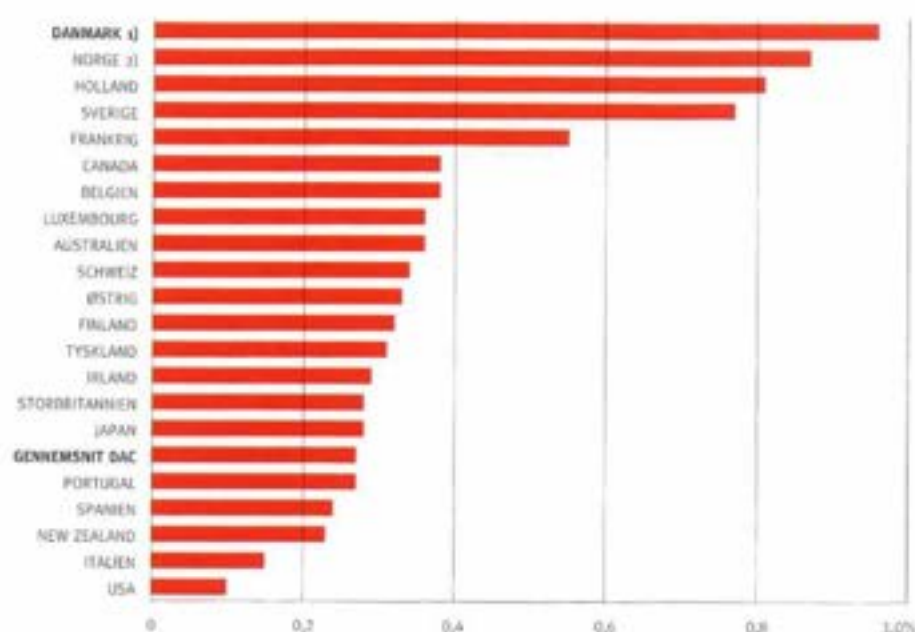
Ifølge seneste DAC-opgørelse udgjorde de private nettooverførsler i 1995 159 mia. US \$. Den kraftige stigning i de private nettooverførsler, som skete i 1994 og 95, skal ses i sammenhæng med den globale vækst især i banklån, der er følsomme over for renteforskelle i pengemarkederne såvel som forventninger om valutakursændringer, der i det korte løb ikke nødvendigvis afspejler tilsvarende ændringer i realøkonomiske forhold.

De direkte investeringer udgjorde i 1995 33 pct. af de samlede nettooverførsler, mens banklånene udgjorde 45 pct. Nettooverførsler i form af anbringelser i obligationer faldt som den eneste hovedpost i regnskabet over de private nettooverførsler, hvilket til dels skyldes eftervirkningerne af Mexico-peso-krisen i december 1994. Det ser dog ud til, at placeringer i obligationer igen var for opadgående i løbet af 1996. Som i de foregående år er langt størsteparten af private nettooverførsler koncentreret om et dusin mellemindkomstlande i Østasien, Latinamerika og de tidligere socialistiske stater.

U-landenes gæld

Den internationale gældskrise i 1982 og de følgende år ramte mange u-lande hårdt. Siden har de fleste af de ramte mellemindkomstlande gradvist arbejdet sig ud af de værste gældsproblemer. Siden slutningen af 1980'erne er der skabt ny økonomisk

DAC-landenes udviklingsbistand (ODA) i pct. af BNI, 1995

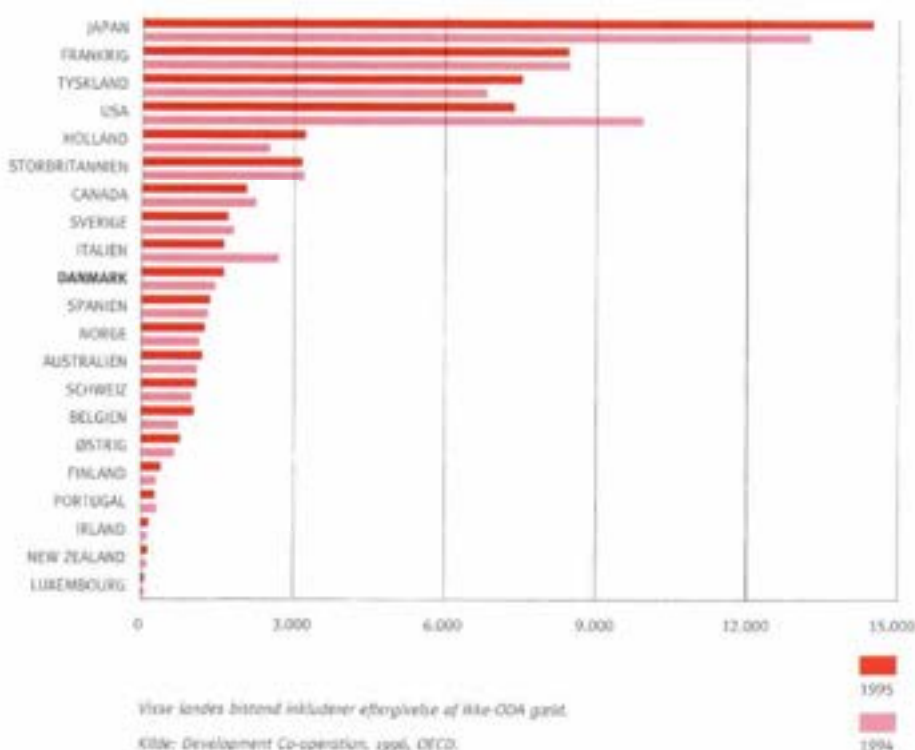

- 1) - I opgørelsen over DAC-landenes bistandsprocenter kan den danske procent afvige lidt fra den officielle danske. Det skyldes, at DAC regner de udstedte statsforskrivelser (bindende tilsgns om statted til internationale organisationer med i bistanden med det fulde beløb allerede ved udstedelsen, mens Danmark, i overensstemmelse med regler for aflæggelse af statsregnskabet, kun medregner de beløb, som organisationerne faktisk har trukket i løbet af finansåret. Fordelingen mellem bilateralt og multilateralt bistand afviger her fra danske opgørelser, fordi DAC medregner administrationsomkostninger og multilateralt bistand som bilateralt bistand.
- 2) - Den danske bistandsprocent er blevet nedbragt betydeligt som følge af en ny beregningsmetode af BNI.

Visse landes bistand inkluderer eftergivelse af ikke-ODA gæld.

Kilde: Development Co-operation, 1996, OECD.

DAC-landenes udviklingsbistand i mio. US \$, 1995 og 1994

Visse landes bistand inkluderer eftergivelse af ikke-ODA gæld.

Kilde: Development Co-operation, 1996, OECD.

vækst ved hjælp af økonomiske reformer støttet af lån på markedsvilkår fra IMF, Verdensbanken og de regionale udviklingsbanker.

Samtidig er mellemindkomstlandenes gældsbyrde lettet gennem aftaler om markedsbaseret gældsreduktion med de private banker, der har penge til gode. Samtidig har Paris-klubben, en sammenslutning af bilaterale kreditorer, indgået aftaler med en række lande om udsættelser på betaling af bilateral gæld. Eksporten er vokset så stærkt, at betalingen af den resterende gæld ikke skaber uoverstigelige problemer for mellemindkomstlandene.

Selv om væksten i Latinamerika i 1990'erne har været svingende og ikke er nået op på niveauet fra 1970'erne, og selv om den mexicanske peso-krise i 1994 viste, at der kan opstå nye gældskriser, må den internationale gældsstrategi siges at have været en succes for de gældsplagede mellemindkomstlande.

Det er imidlertid ikke tilfældet for de højtforældede lavindkomstlande. Ganske vist har koncessionel omlægning af den bilaterale gæld og øget udviklingsbistand tilført de fleste af disse lande tilstrækkelige ressourcer til at dække deres betalingsbehov. Men deres samlede gæld er ikke blevet mindre. Tværtimod voksede den fra 1988 til 1995 fra 128 mia. US \$ til 186 mia. US \$. Dette skyldes, at en stor del af ressourcetilførslerne til disse lande var nye, og især koncessionelle, lån, ikke mindst fra de multilaterale finansielle institutioner.

Det voksende "gældsoverhæng" skader udviklingsmulighederne på to måder. Dels afskrækker det indenlandske og udenlandske investorer, dels skaber det usikkerhed, fordi debitorlandene er afhængige af et meget højt bistandsniveau.

På denne baggrund endes Verdensbanken, IMF og Paris-klubben i efteråret 1996 om principperne for et internationalt gældsinitiativ rettet mod de mest forældede, fattige lande (HIPC-initiativet). Formålet er at bringe landenes gældsbyrde (bilateral og multilateral gæld) ned på et niveau, hvor landene har mulighed for at betale den tilbage. 41 lande, herunder 13 af Danidas programsamarbejdslande, er klassificeret som HIPC-lande. Alle lande vil få analyseret deres gældssituation, men kun ca. halvdelen forventes at kvalificere sig til støtte under initiativet. Blandt de danske samarbejdslande drejer det sig om Uganda, Bolivia, Niger, Tanzania, Mozambique, Nicaragua og Zambia. De første lande kommer til behandling under initiativet i 1997.

Økonomisk vækst og fattigdom

Det er med tiden blevet almindeligt accepteret, at økonomisk vækst er en nødvendig, om end ikke en tilstrækkelig, betingelse for bekæmpelse af fattigdom. De seneste 2-3 årtier har mere end nogen tidligere periode i verdenshistorien været præget af store forskelle i den økonomiske udvikling mellem verdens lande.

Nogle lande, som for 20-30 år siden var økonomisk tilbagestående, er i dag på vej til at være højt udviklede økonomier som følge af usædvanligt høje vækstrater de sidste 2-3 årtier. Samtidig er de fra at være præget af massive fattigdomsproblemer i 60'erne i dag samfund, hvor fattigdomsproblemerne er, om ikke forsvundet, så dog reduceret til noget meget mindre. Det drejer sig om lande i Østasien, først og fremmest Sydkorea og Taiwan, men også andre lande i Øst- og Sydøstasien har gennemløbet eller er muligvis i færd med at gennemløbe en lignende udvikling.

I den modsatte ende af skalaen er en række lande, som har oplevet faldende eller stagnerende indkomster pr. indbygger de sidste 15-30 år. Ifølge UNDP's Human Development Report 1996 drejer det sig om ikke færre end 100 lande, som tilsammen rummer mere end en fjerdedel af verdens befolkning. Af disse 100 lande er 35 lande i Afrika syd for Sahara med tilsammen 500 millioner indbyggere, 22 i Latinamerika og Caribien med knap 400 millioner indbyggere, syv lande i Asien med knap 200 millioner indbyggere, 20 i Østeuropa og den tidligere Sovjetunion med godt 200 millioner indbyggere samt 14 lande med godt 200 millioner indbyggere i Mellemøsten.

Det drejer sig om lande, som på tidspunkterne for tilbagefald befandt sig på ret forskellige udviklingsniveauer, målt i indkomst pr. indbygger.

For alle ovennævnte lande gælder, at de ved udgangen af det 20. århundrede som følge af den manglende vækst er plaget af massive og voksende fattigdomsproblemer. For dem alle gælder, at uden en kraftig forøgelse i de økonomiske vækstrater er udsigterne til en væsentlig mindskelse af fattigdomsproblemerne eller befolkningstilvæksten alt andet end lyse.

For nogle af dem vil en kombination af høje vækstrater og samtidig udjævning af såvel eksisterende velstand som fremtidig vækst heri kunne medføre mærkbare forbedringer i fattigdomssituationen i en overskuelig fremtid. Det gælder visse lande i Latinamerika og Mellemøsten og formentlig også i de østeuropæiske lande og landene i den tidligere Sovjetunion, hvor de igangværende omlægninger til markedsøkonomier har været ledsaget af voksende uligheder, samtidig med faldende gennemsnitsindkomster.

For øvrige, mindst udviklede lande, i denne kategori (Afrika syd for Sahara, Asien og Caribien), er mulighederne for omfordelinger af eksisterende velstand ifølge sagens natur langt mere begrænsede. Ikke mindst for disse sidste lande vil høj økonomisk vækst med en samtidig jævn fordeling af fremgangen kræve voksende investeringer i produktion og infrastruktur, men derudover bero på øgede indsatser over for grundskoler og videregående uddannelser såvel som forbedret sundhed og ernæring. Også for mange lande med hidtil positiv vækst i indkomsten pr. indbygger gælder dette, f.eks. Indien, hvor indsatsen over for grundskoler og sundhed er for ringe.

Som anbefalet i adskillige internationale konsensusvedtagelser fra de senere år vil især en øget indsats for pigers skolegang og sundhed i mange lande være af stor betydning for velstandsudviklingen og for dæmpning af befolkningstilvæksten.

Gæld hindrer fremgang

Ved at lette Mozambiques store gældsbyrde kan donorerne hjælpe de fattigste i landet.

I 1975 ved selvstændiggørelsen fra portugisisk kolonistyre var Mozambique nummer seks blandt de mest industrialiserede lande i Afrika syd for Sahara. I begyndelsen af 1980'erne indledte landet en økonomisk deroute, som sendte det ned på sidstepladsen som verdens fattigste land.

Efter en forfejlet socialistisk udviklingspolitik af den nye regering under FRELIMO, Fronten for Mozambiques Befrielse – den eneste lovlige politiske organisation – og en lang udmarvende borgerkrig var landet sunket ned i stor fattigdom, selv om FRELIMO havde forsøgt en gradvis økonomisk nyorientering fra begyndelsen af 90'erne med overgang fra planøkonomi til markedsøkonomi. Flere års tørke i regionen gjorde sit til at lamme udviklingen.

Med en ny forfatning i 1990 og dermed åbning mod et demokratisk flerpartistyre og en fredsftale mellem borgerkrigens parter i 1992 var vejen banet for nye tider.

Mozambique er stadig et af verdens fattigste lande, men de senere års fred har vist svage tendenser til fremgang. Potentialet for vækst er betydeligt. Landet er rigt udrustet fra naturens hånd med frugtbar landbrugsjord, væsentlige kul- og gasforekomster, gode fiskeressourcer og store muligheder for udnyttelse af vandkraft.

Allerede i 1987 indgik Mozambique aftaler med IMF (Den Internationale Valutafond)

og Verdensbanken om en stabilisering af økonomien og omlægning fra plan- til markedsøkonomi. Danida har ydet bistand til Mozambique siden selvstændigheden, og i 1990 blev Mozambique programsamarbejdsland.

Landet har i de forløbne år oparbejdet en gæld til udlandet, der svarer til mere end fire års produktion. De årlige renter og afdrag på gælden svarer til 30 pct. af landets eksportindtægter. I alt skyldte Mozambique ultimo 1995 5,3 mia.

US \$ (ca. 30 mia. kr.) til udlandet. Alene betaling af renter og afdrag ventes i 1997 at udgøre knap en trediedel af de offentlige udgifter.

Den mozambiske regering ønsker at prioritere de sociale sektorer som led i regeringens strategi for at reducere fattigdommen, men tilbagebetaling af gældsposterne vil gå ud over denne strategi og den ønskede reduktion af fattigdommen.

Mozambique er en af kandidaterne til at få andel i det multilaterale gældsinitiativ, som Verdensbanken og IMF lancerede i 1996. Beregninger viser, at Mozambique ikke kan komme ud af gælden ved egen drift. For at bidrage til at afhjælpe de akutte gældsproblemer har Danmark sammen med Holland i efteråret 1996 ekstraordinært indfriet tre lån, som Mozambique optog i perioden 1987-89 i IMF. Restgælden på låne- ne, der samlet udgør ca. 125 mio. kr., skulle Mozambique have afdraget de næste tre år. De midler, som nu bliver frigjort på Mozambiques statsbudget, indgår i en fond for multilateral gæld, som Mozambiques Nationalbank har oprettet. Det danske bidrag til gældslettelses-arrangementet er 57 mio. kr. og vil sikre overførsel til gældsfonden i 1997 på 30 mio. kr. og i 1998 på 27 mio. kr.

Gældsfondens midler skal primært bruges til at sikre en hurtigere udbygning af skolesystemet og sundhedstjenesten på landet. Det samlede dansk/hollandske bidrag svarer til ca. 25 pct. af de ressourcer, som Mozambiques regering anvendte på de sociale sektorer i 1995.

Det danske bidrag ligger således i naturlig forlængelse af den danske støtte til sektorprogrammet inden for den primære sundheds- og uddannelsessektor i Mozambique.

I 1996 var Danidas bilaterale bistand på i alt 5,2 mia. kr. eller 49,7 pct. af den samlede bistand. Den samlede bilaterale bistand omfatter projektbistand, sektorprogrambistand, personelbistand, bistand kanaliseret gennem danske private organisationer samt blandede kreditter. 66 pct. af den bilaterale bistand blev fordelt mellem de 20 programsamarbejdslande:

Bangladesh, Benin, Bhutan, Bolivia, Burkina Faso, Egypten, Eritrea, Ghana, Indien, Kenya, Malawi, Mozambique, Nepal, Nicaragua, Niger, Tanzania, Uganda, Vietnam, Zambia og Zimbabwe.

Dette kapitel beskriver arbejdet i de enkelte lande. Kapitel 1 beskriver overgangen til sektorprogrambistand.

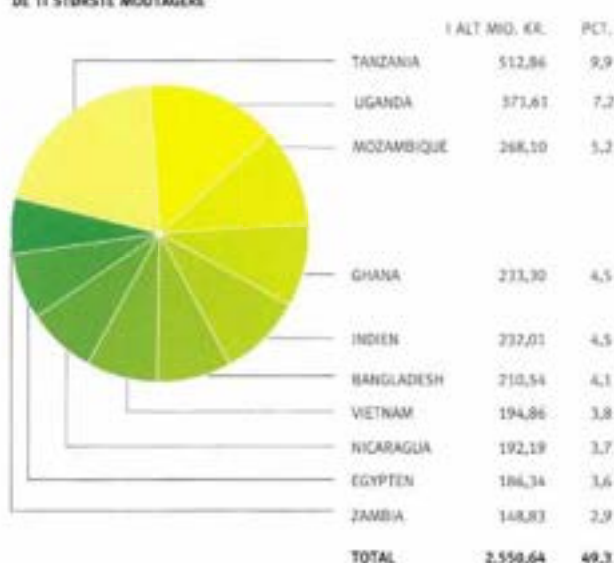
Derudover modtog en række lande overgangsbistand. Overgangsbistand ydes i en kortere periode som igangsætnings- eller genopbygningsbistand til lande, der har gennemgået store samfundsmæssige forandringer; har indført demokrati; har omlagt økonomien til markedsøkonomi; har opnået uafhængighed eller er under genopbygning

HENVISNING TIL

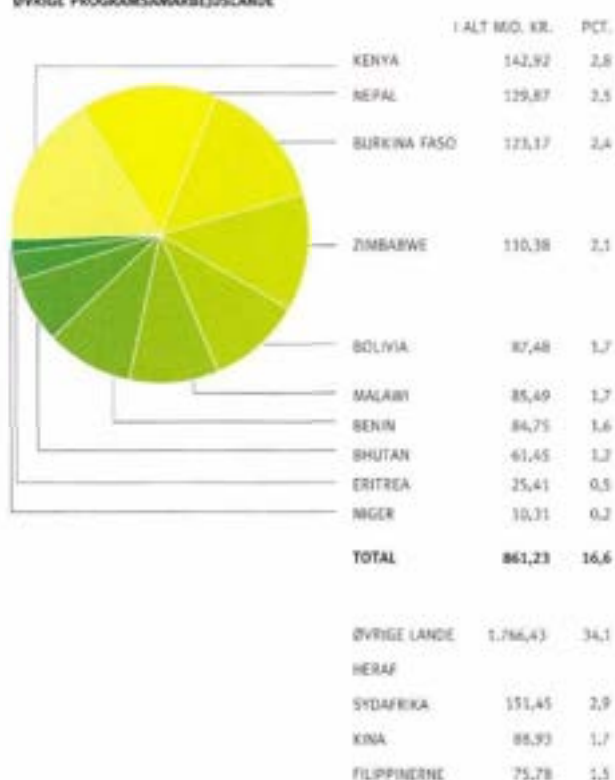
BILAG D1, D2, D3, E1, E2, E3, E4, E5, E6 OG E7

Fordelingen af den bilaterale bistand på programsamarbejdslande i 1996

DE TI STØRSTE MODTAGERE

ØVRIGE PROGRAMSAMARBEJDSLÅNDE

efter krig eller naturkatastrofer. I 1996 ydede Danida overgangsbistand til Albanien, Angola, Cambodia, Gaza/Vestbredden, Kirgizstan, Mongoliet, Namibia, Rwanda og Sydafrika. Dette kapitel indeholder et afsnit om de lande, der modtager overgangsbistand.

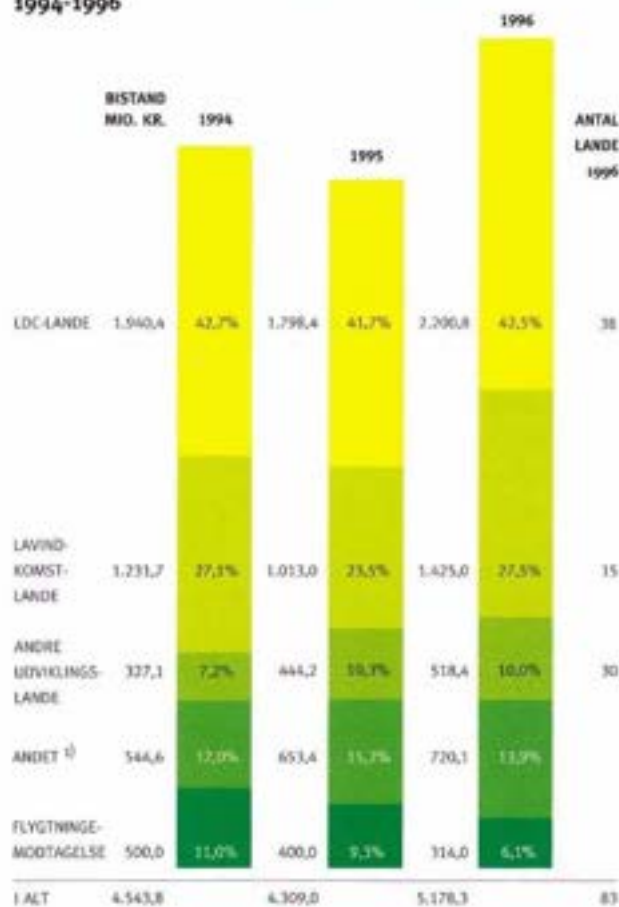
En del af den bilaterale bistand ydes som regional bistand. Regionalbistand koncentrerer sig om støtte til regionale institutioner og organisationer. Danmark yder regional bistand til det sydlige Afrika, Mellemamerika, Sudan-Sahel-området og Sydøstasien. Dette kapitel indeholder et afsnit om Danidas regionale bistand.

En del – 15,3 pct. – af den bilaterale bistand kanaliseres gennem private danske organisationer, NGO'er. Kapitel 9 om danske organisationer og bistanden beskriver NGO-bistanden.

PS-programmet, Danidas Privat Sektor-program, har til formål at etablere et langsigtet samarbejde mellem danske virksomheder og lokale virksomheder i u-landene. Kapitel 8 om erhvervslivet og bistanden indeholder en nærmere beskrivelse af PS-programmet.

Kapitel 8 beskriver også ordningen for blandede kreditter, hvorigennem der kan ydes rentestøtte til projekter i kreditværdige u-lande. Ordningen administreres af Udvalget for Blandede Kreditter, som udgiver sin egen årsberetning.

Den bilaterale bistands fordeling på landegrupper 1994-1996

¹⁾ I den ikke-landefordelte bistand er indeholdt regionalt samarbejde, herunder SADC, internationale projekter m.v.

Geografisk fordeling af den bilaterale bistand 1994-1996

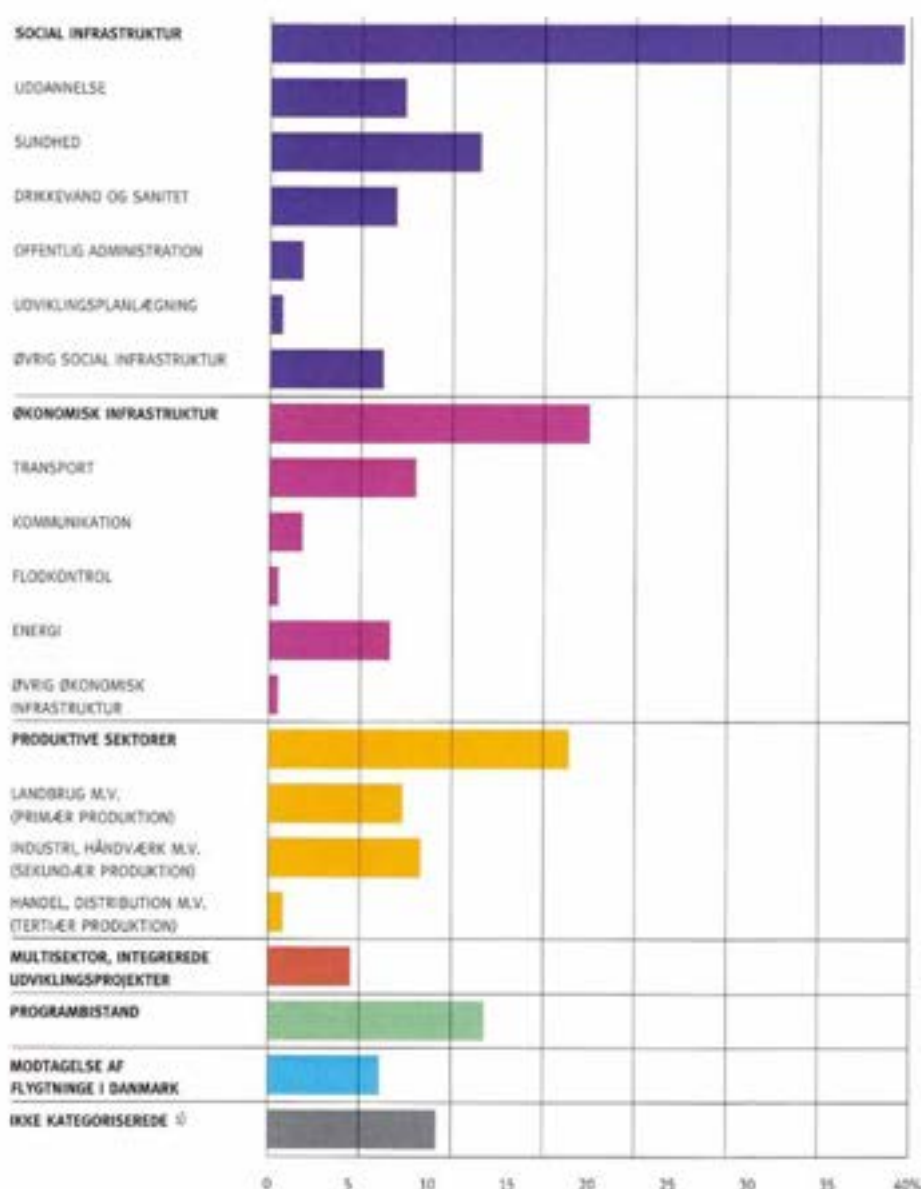
²⁾ Den ikke-landefordelte bistand indeholder udgifter til projekter i Danmark, forskningsbistandsprojekter m.v.

Omlægningen af Danidas bilaterale bistand betyder, at den koncentrerer sig på de 20 programsamarbejdslande. Derfor afvikles en række Danida-aktiviteter i lande, der ikke er programsamarbejdslande. Arbejdet med de aktiviteter, der allerede er iværksat, fortsætter, men der sættes ikke nye i gang. Det drejer sig om:

Filippinerne, bistanden ventes afsluttet i 1999. Guinea Conakry, bistanden ventes afsluttet i 1997. Indonesien, bistanden ventes afsluttet i 1998. Kina, bistanden ventes afsluttet i 1997. Madagascar, bistanden ventes afsluttet i 1997. Maldiverne, bistanden ventes afsluttet i 1997. Mali, bistanden ventes afsluttet i 1997. Swaziland, bistanden ventes afsluttet i 1997. Thailand, bistanden ventes afsluttet i 1999.

Danida kan dog fortsat støtte NGO-projekter i disse og andre ikke-programsamarbejdslande med en øvre indkomstgrænse på 2500 US \$ pr. indbygger pr. år.

Sektorfordelt bilateral bistand i 1996 (pct.)

¹⁾ I ikke-kategoriserede er indeholdt mindre projekter, herunder ambassadernes bevillingskompetence, projekter i Danmark m.v.

FAKTA

BANGLADESH

NØGLETAL 1995

AREAL	144.000 KM ²
BEFOLKNING	117,8 MD.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,0 %
BNI PR. INDBYGGER	240 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	4,2 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	11,8 US \$
BØRNEDEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	115/1000
FORVENTET LEVEALDER	57 ÅR
DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	210,54 MD. KR.

Det danske udviklings samarbejde med Bangladesh vil gradvist blive koncentreret om tre sektorer: vand og sanitet, flodtransport og landbrug. Geografisk prioriteres fem distrikter i kystområderne. Der vil desuden blive kanaliseret bistand til danske og lokale NGO-aktiviteter, der tager sigte på de ekstremt fattige, menneskerettigheder og demokrati.

Bangladeshs udviklingsplaner giver høj prioritet til bekæmpelse af fattigdom, bl.a. gennem udvikling af de menneskelige ressourcer, herunder forbedret sundhed, vand og sanitet, og fremme af økonomisk vækst med hovedvægt på landbrugssektoren. Undervisningssektoren er den største post på statsbudgettet. Udgifterne til undervisnings- og sundhedssektoren udgør tilsammen 25 pct. af statens samlede udgifter.

Drikkevands- og sanitetssektoren indeholder nøglen til en reduktion af vandbårne sygdomme, som er den hyppigste sygdomsårsag for den fattigste del af befolkningen.

Inden for vand og sanitet blev det i 1996 besluttet, at Danmark vil bidrage med 128 mio. kr. de næste fem år til et nyt projekt, der skal forbedre sundhedsforholdene i udvalgte byer i kystdistrikterne Patuakhali, Baguna, Noakhali, Laksmipur og Feni.

Der er udvalgt en række byer, der vil få rørlagte vandforsyninger. I mindre byer vil borerer blive forsynet med håndpumper. De sanitære forhold vil blive forbedret gennem støtte til etablering af private og offentlige toiletter, bortskaffelse af affald, forbedret spildevandsafledning samt folkelig deltagelse for forbedret hygiejne.

Oplysende sundhedskampagner og uddannelse af lokalt personale er også vigtige dele af projektet, som bliver en del af det kommende sektorprogram.

Der planlægges et sektorprogram for flodtransportsektoren i samarbejde med Verdensbanken. Dansk støtte til denne sektor har tidligere hovedsageligt fokuseret på færgetrafikken. Fra dansk side er man nu i samråd med regeringen i gang med at analysere behovet i hele sektoren dækkende opmåling, uddybning og afmærkning af sejlruiter, reovering af færge-sektoren, samt udbygning af færgelejer og de overordnede styrings- og reguleringsmekanismer.

Den danske støtte til det kommende sektorprogram for landbrug forventes at omfatte både planteavl og støtte til husdyrbrug og dambrug, idet de fattigste grupper har så små jordstørrelser, at en blandet produktionsform er nødvendig. Navnlig støtten til husdyrbrug vil tilgodese kvinder, herunder husholdninger med enlige kvinder.

I 1996 har Danmark bevilget 39 mio. kr. i støtte til et miljøbæredygtigt plantebeskyttelsesprogram, som kan fjerne eller reducere udgiften til plantebeskyttelsesmidler for ca. 800.000 bønder. Udover at skade miljøet medfører disse midler betydelige udgifter for den enkelte bonde. Programmet er baseret på en naturlig regulering af skadedyr ved hjælp af de nyttedyr, der forekommer i naturen.

I Bangladesh er der mange uudnyttede muligheder for dambrug. Landet har mellem 1,3 og 1,8 millioner damme med et samlet vandareal på 163.000 hektar. Ca. 43 pct. af dammene udnyttes i dag til produktion, men langtfra med et optimalt udbytte. Op mod 30 pct. flere damme skønnes at kunne anvendes til dambrug.

Danida støtter nu to projekter, der skal intensivere dambrugsdriften i de fem kystdistrikter. Der blev i 1996 bevilget dansk støtte for 72 mio. kr. over syv år til projekterne, som skal indføre nye og bedre metoder til drift af dambrug. Målgruppen er først og fremmest jordløse og fattige bønder, der gennem et dambrug kan skaffe sig arbejde og bedre muligheder for at tjene penge.

En bevilling på 12 mio. kr. skal sikre, at institutionen, der står for udarbejdelse af matematiske flodmodeller, Surface Water Modelling Centre, der hidtil har været en offentlig institution, omdannes til en selvejende institution. Ved hjælp af matematiske flodmodeller kan man på længere sigt begrænse oversvømmelser og skader, de forvolder.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

HELVISNING TIL
BILAG E1

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Konen med æggene

En solstrålehistorie fra Bangladesh om et husdyrprojekt, som har gjort fattige kvinders liv rigere.

"Konen med æggene" kendes af ethvert dansk barn. Men mens konen i eventyret kommer galt af sted og ender i muddergrøften på grund af sine højtflyvende drømme, går det anderledes godt for nogle fattige kvinder i Bangladesh, som deltager i et husdyrprojekt, der begynder med 10 høns. Det er finansieret af Danida og IFAD, Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling.

Deres indtægt er steget med 25 pct. Familierne får bedre kost end før, og de har fået råd til at forbedre deres boliger og sætte andre bæredygtige produktioner i gang. Effekten mærkes også i skolen, hvor der nu kommer 99 pct. af børnene mod før 86 pct.

De fattige kvinder, der kommer med i projektet, får et kort kursus, som er betingelsen for at være med i projektet, og derefter kan de få et lån til at købe de 10 høns. Netop 10 høns giver det samme udbytte som daglejerarbejde for kvinderne. Derfor ser de, at de lige så godt kan arbejde hjemme og dermed tage sig bedre af deres børn og andre opgaver i huset.

Ikke nok med at kvinderne, som for det meste ikke kan læse og skrive, lærer at passe hønsene, så de trives og lægger æg, men kvinderne lærer også noget om økonomi og drift. Det betyder, at de ofte efter et par års positive erfaringer med

hønseholdet, begynder at opdrætte andre dyr og sælge produkterne, selvom det tager længere tid at se resultater.

Ikke mindst læreprocessen er vigtig. Normalt er det sådan, at høns har lav status blandt u-landenes landbefolkning. Det er sådan nogle, som bare er der, og som man har glæde af ved festlige lejligheder. At man kan frembringe en indtægtsgivende produktion af høns er en udmærket model for de fattige daglejere

og smådyrholdere til at lære at udvikle deres landbrug.

Men det gøres naturligvis ikke blot med de enkelte familiers husdyrhold, så i projektet er der også rugerier, kyllingeopdrættere, foderhandlere, "dyrlæger", som vaccinerer kyllingerne og bringer erfaringer fra det ene småbrug til det andet, osv.

I landsbyerne er der oprettet landsbygrupper, hvor familierne lærer at holde og sælge høns og æg, og de lærer noget om låne- og sparemuligheder.

60.000 smådyrbrug er kommet med i projektet, siden det startede i 1993, og Danida yder 25,5 mio. kr. indtil projektets ophør i 1999. Projektområdet dækker

16 distrikter i den centrale og vestlige del af landet, og ca. 10 pct. af smådyrbrugene i området er involveret i projektet, dvs. ca. én mio. små husdyrholdere.

Modellen er udviklet og afprøvet i samarbejde mellem ministeriet for fiskeri og husdyrbrug i Bangladesh og en lokal frivillig organisation.

FOTO: STEFAN KAJ NIELSEN, EKKO

Det danske udviklingssamarbejde med Benin er koncentreret inden for landbrug, vand og transport. Det hidtidige samarbejde inden for energisektoren vil blive afviklet i løbet af de kommende fire år.

I 1996 er der bevilget 147 mio. kr. til at gennemføre et landbrugssektorprogram, som Benins regering prioriterer højt. Ud over afhængigheden af bomuldspriserne, slås landbruget i Benin med, at jorden i den sydlige del af landet udpines, og at skovene fældes. Desuden er der store tab efter høsten.

Danmark støtter bl.a., at landbrugsministeriet får flere midler for at sikre, at reorganisering af ministeriet fører til resultater. Ministeriets lokale afdelinger, som står for landbrugsrådgivningen i landets seks regioner, styrkes, og en række forskningscentre, som driver praktisk anvendelig forskning, støttes.

Også landbrugets organisationer får støtte. Det gælder både producentsammenslutninger, bondeorganisationer, finansielle institutioner og andre. Op til 30 pct. af høsten går i visse tilfælde til spilde under de traditionelle opbevaringsforhold. Derfor støttes en bedre rådgivning og anskaffelsen af bedre teknologi inden for opbevaring og forarbejdning af korn og rodfrugter.

For i højere grad at inddrage kvinder i udviklingen ydes der støtte til to enheder i landbrugsministeriet. Den ene skal definere politik og strategi på kvindeområdet. Den anden er ansvarlig for træningsaktiviteter og rådgivning. Private organisationer får støtte til læsetræning, uddannelses- og oplysningsvirksomhed, lokale kvindegrupper og opbevaring og forarbejdning af landbrugsprodukter.

To danske rådgivere er placeret i henholdsvis landbrugsministeriet og en styringsenhed, som skal koordinere de mange private organisationers deltagelse i sektorprogrammet.

Det kommende vandsektorprogram vil bygge på Benins strategi for vandforsyning i landområderne. Lokalbefolkningen vil deltage i beslutningerne angående de nye drikkevandsanlæg. Brugerbetaling skal sikre, at efterspørgslen kommer til at styre etableringen af vandforsyningsanlæg. Således gennemføres i øjeblikket et større vand- og sanitetsprogram i den sydlige del af Benin. Dette og et tilsvarende projekt i den nordlige del af landet vil indgå som komponenter i det kommende vandsektorprogram. En del af bistanden vil blive givet i samarbejde med Verdensbanken.

Det kommende transportsektorprogram, der udarbejdes i løbet af 1997, koncentrerer om at etablere og forbedre de mindre veje i landområderne, idet lokale vejnet er af afgørende betydning for, at landbrugsprodukterne kan fragtes til salgsstederne. Hovedvejsnettet har også betydning for den generelle økonomiske udvikling, da Benin er et vigtigt transitland, bl.a. for flere af Sahel-landene. Et større hovedvejsprojekt, som blev igangsat i 1995, vil således også komme til at indgå i sektorprogrammet.

NOGLETALE 1995

AREAL	111.000 KM ²
BEFOLKNING	5,2 MIL.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	1,0 %
BNI PR. INDBYGGER	170 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	4,1 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	50,7 US \$
BØRNEDEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	142/1000
FORVENTET LEVEALDER	48 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 84,75 MIL. KR.

HENVISNING TIL

BILAG E1

FAKTA

BHUTAN

NOGLE TAL 1995

AREAL	47.000 KM ²
BEFOLKNING	0,7 MID.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,2 % ¹⁾
BNI PR. INDBYGGER	420 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	-
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	43,0 US \$
BØRNEDEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	189/1000
FORVENTET LEVEALDER	57 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996: 61,45 MID. KR.

¹⁾ 1985-93

HERVISNING TIL

BILAG E1

Danmark er den tredjestørste donor i Bhutan efter Indien og Japan. I 1996 blev en ny strategi for udviklingssamarbejdet mellem Danmark og Bhutan vedtaget. Samarbejdet bliver i de kommende år koncentreret om sektorprogramstøtte til sundhed, miljø og naturressourceforvaltning samt byfornyelse. Hertil kommer støtte til demokratisering, decentralisering og styrkelse af god regeringsførelse.

Bistandssamarbejdet inden for sundhedssektoren har siden 1990 haft karakter af sektorprogrambistand. Indien og Danmark er de største donorer inden for sektoren, og Danida har dermed haft gode muligheder for at bistå med at tilrettelægge den fremtidige praksis på området.

Inden for miljø- og naturressourceforvaltning er der enighed om, at den fremtidige støtte vil omfatte både naturressourceforvaltning og forureningsbekæmpelse. I 1996 er der ydet 13,8 mio. kr. i støtte til en fond for miljøbeskyttelse, som er stiftet af Bhutan i samarbejde med FN's Udviklingsprogram (UNDP) og the World Wildlife Fund (WWF). Fonden finansierer bl.a. træning af embedsmænd i økologi og forvaltning af naturressourcer, og den arbejder for at styrke den folkelige miljøbevidsthed gennem bl.a. undervisning i skoler.

I Bhutan er Danida ved at udvikle et sektorprogram inden for byudvikling i samarbejde med de bhutanske myndigheder. Der er kun få byer i Bhutan. Hovedstaden Thimphu har en befolkning på ca. 35.000, og den næststørste by Phuentsholing har ca. 24.000 indbyggere. Men den store tilflytning og en årlig befolkningstilvækst på ca. 3 pct. betyder en voldsom vækst i byernes størrelse i de kommende år. Ca. 40 pct. af befolkningen ventes at bo i byerne år 2015 mod kun 15 pct. i dag.

Hidtil har den danske bistand til de bhutanske byområder været koncentreret om drikkevandsforsyning og kloakering. Det fremtidige sektorprogram inden for byudvikling forventes at komme til at bestå af tre hovedelementer: støtte til planlægning på centralt hold, opbygning af byadministrationer og støtte til fysisk infrastruktur som f.eks. drikkevand og sanitet.

Derudover støttes fra dansk side demokratisering, decentralisering og styrkelse af god regeringsførelse. Det sker bl.a. ved at støtte den lokale presse, som består af én avis, der udkommer en gang om ugen med et oplag på 12.000 eksemplarer, og én radiostation, som anslås at have op mod 150.000 lyttere blandt landets ca. 600.000 indbyggere.

BOLIVIA

FAKTA

Bolivia er Sydamerikas fattigste land. Fattigdommen er især udbredt blandt indianerbefolkningen, som udgør 60 pct. af landets befolkning. Der er store indkomstforskelle mellem indianerne og resten af befolkningen, som er af europæisk eller blandet europæisk/indiansk afstamning.

Som et af de første lande i Latinamerika påbegyndte Bolivia et gennemgribende strukturtilpasningsprogram. Det væsentligste resultat har været en reduktion af inflationen og opbremsning af den negative økonomiske vækst. Imidlertid har den økonomiske vækst været beskednen med årlige vækstrater, der knap er større end befolkningstilvæksten.

Danidas bistandssamarbejde med Bolivia blev indledt i 1994, og i 1996 blev der udarbejdet en strategi for bistanden. Danidas indsats vil koncentrere sig om decentralisering, folkelig deltagelse og oprindelige folk, samt landbrug og forvaltning af naturressourcer. Således ligger Danidas strategi tæt op af Bolivias egne udviklings tiltag.

Bolivias regering prøver med banebrydende reformer at udligne indkomstforskellene og integrere indianerbefolkningen i udviklingsprocessen. B.l.a. har regeringen indledt en uddannelsesreform, som skal både sikre alle bolivianere en grundskoleuddannelse og introducere tosproget undervisning for indianerbefolkningen. En jordreform er også iværksat.

To helt centrale elementer i reformerne er "Loven om Folkelig Deltagelse" og "Loven om Administrativ Decentralisering". Bolivia er nu opdelt i 311 kommuner, som får overført 20 pct. af statens indtægter som bloktilskud. Det har stor betydning for den indianske befolkning, som udgør 90 pct. af befolkningen i landdistrikterne. Tidligere var landområderne ikke omfattet af kommuner eller andre administrative og politiske lokale strukturer, og befolkningen her var således reelt sat uden for indflydelse.

I 1996 støttede Danida iværksættelsen af "Loven om Folkelig Deltagelse" i landområderne med 11,8 mio. kr.

Derudover er der i 1996 bevilget 3,3 mia. US \$ til Den Sociale Investeringsfond, som skal afbøde de negative sociale virkninger af de økonomiske reformer. Fonden tilvejebringer finansieringstilskud til kommunerne inden for uddannelse, sundhed, vand og sanitet i landområderne.

Bolivia er et af verdens højest forgældede lavindkomstlande. Betalinger af renter og afdrag af Bolivias gæld er en stor byrde for landets økonomi. I efteråret 1996 var Bolivias samlede gæld på 3,3 mia. US \$ eller omkring 80 pct. af landets bruttonationalindkomst. I 1995 anvendte Bolivia ca. 40 pct. af de samlede eksportindtægter til afbetaling på udlandsgælden. I 1996 bevilgede Danida 35 mio. kr. til lettelse af Bolivias gæld til Verdensbanken.

Mælkeproduktion er en vigtig indtægtskilde for småbønderne på den bolivianske højslette. I 1996 bevilgede Danida 65 mio. kr. til et program for udvikling af malkekvægbrug. Programmet skal gennemføres over en periode på ti år. Denne bevilling dækker dog kun den første periode, som strækker sig over fem år.

NØGLETAL 1995

AREAL	1.099.000 KM ²
BEFOLKNING	7,2 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,2 %
BNI PR. INDBYGGER	800 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	3,8 %
UDENLANDSK BISTAND PR. INDBYGGER	80,7 US \$
BØRNEDØDELIGHED UNDER 5 ÅR	105/1000
FORVENTET LEVEALDER	60 ÅR

DANSK BILATERAL BISTAND 1996	87,48 MIO. KR.
------------------------------	----------------

HENVISNING TIL

BILAG E1

FAKTA

BURKINA FASO

NØGLETAL 1995

AREAL	274.000 KM ²
BEFOLKNING	10,0 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,7 %
BNI PR. INDBYGGER	230 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	2,5 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	43,6 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	164/1000
FORVENTET LEVEALDER	47 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 123,17 MIO. KR.

Omkring halvdelen af befolkningen i Burkina Faso lever under fattigdomsgrænsen, og ca. 80 pct. af befolkningen er analfabeter. Ca. 40 pct. af befolkningen har ikke adgang til rent drikkevand. Spædbørnsdødeligheden er blandt de højeste i verden. Over 90 pct. af arbejdsstyrken arbejder i landbruget.

Landet har få naturressourcer og er kystløst med et klima, der som i det øvrige Sahel-område giver en utilstrækkelig og skævt fordelt nedbør. Adskillige provinser er reelt afskåret i regntiden og derved yderligere udsat for fødevarmangel. Befolkningstilvæksten og mangelen på egnet landbrugsjord har medført et stort pres på den eksisterende landbrugsjord, og sammen med ørkenspredning udgør det et øget problem for Burkina Faso.

I de sidste to år er der opnået betydelige makroøkonomiske resultater, ikke mindst efter devalueringen af landets valuta (CFA-francen) med 50 pct. i januar 1994. Denne bidrog væsentligt til at rette op på Burkina Fasons konkurrenceevne til gavn for eksporten. I 1995 udgjorde væksten i BNP 4,5 pct., og inflationen lå på 8 pct.

Danida koncentrerer sin indsats om tre områder: Energi, vand og landbrug. I alle tre sektorer indgår aktiviteter, der skal bidrage til at genoprette og bevare naturgrundlaget. Derudover sigter indsatsen imod at lette kvinders arbejdsbyrder og inddrage kvinderne mere i udviklingsprocessen.

Sektorprogrambistand til energisektoren i Burkina Faso blev indledt i 1996. Det langsigtede formål med sektorprogrambistanden er en udvidet og mere effektiv energiforsyning i Burkina Faso til en lavere pris og på et miljømæssigt bæredygtigt grundlag. En målsætning i energisektorprogrammet er således at begrænse afskovning og ørkenspredning gennem en bedre udnyttelse af energiressourcerne. Et program, der vil sikre landbrugernes kontrol med og indkomst fra skovdrift til brændsel, vil blive påbegyndt i 1997.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Der blev i 1996 bevilget 200 mio. kr. til udbygning af el-forsyningen i ni provinsbyer. En del af støtten skal desuden bruges til styrkelse af det nyoprettede energiministerium og uddannelse af personalet i det nationale el-selskab, SONABEL.

Den danske støtte til vandsektoren vil følge de burkinske prioriteringer på området: At udvikle bæredygtige løsninger på befolkningens vand- og sanitetsproblemer og at beskytte vandressourcerne imod forurening. Det kommende sektorprogram vil fortsætte indsatsen med henblik på forsyning af landsbyerne i landets sydøstlige provinser med drikkevand. Indsatsen forventes at blive udvidet til enkelte nordlige provinser. Ligeledes vil indsatsen m.h.p. drikkevandsforsyningen til en række provinsbyer blive fortsat. Sundhedsoplysning vil fortsat være en integreret del af indsatsen. Den institutionelle støtte til miljø- og vandministeriet og byvandselskabet (ONEA) forventes at blive udbygget.

Støtten til landbrugssektoren sigter primært imod at støtte regeringens mål om en stabil og øget landbrugsproduktion, der kan sikre fødevarerforsyningen. Indsatsen vil sigte imod en bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne f.eks. ved valg af afgrøder, træprodukter, dyrkningsteknikker og kreditgivning til gødning. Desuden vil støtten gå til styrkelse af de centrale institutioner inden for landbruget og til forbedring af konsulenttjenesten i landdistrikterne. Danidas igangværende naturressourceforvaltningsprojekter vil indgå i sektorstøtteprogrammet.

Ud over de valgte sektorer støtter Danida demokratiseringen bl.a. gennem støtte til opbygningen af en ombudsmandsinstitution og ved støtte til den frie presse.

HENVISNING TIL
Bilag E1

FAKTA

EGYPTEN

NØGLETAL 1995

AREAL	1.001.000 KM ²
BEFOLKNING	57,6 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTEVÆKST	2,0 %
BNP PR. INDBYGGER	790 US \$
VÆKST I BNP PR. ÅR	1,1 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	37,4 US \$
BMRNEDBØLIGHED	
UNDER 5 ÅR	51/1000
FORVENTET LEVEALDER	65 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 186,34 MIO. KR.

En ny strategi fra 1996 koncentrerer den danske bistand til Egypten på tre sektorer: Miljø, vedvarende energi og energibesparende foranstaltninger samt vand og sanitet i Øvre Egypten. Den danske bistand rettes dels mod de fattige befolkningsgrupper i Øvre Egypten, dels mod moderne sektorer som miljøforbedring, vedvarende energi og energibesparelse.

Udviklings samarbejdet med Egypten er krævende dels på grund af landets meget træge og bureaukratiske administration, dels fordi den meget betydelige amerikanske bistand til landet har skabt konkurrence mellem donorerne. Egypten er blandt de lande i verden, der modtager mest udviklingsbistand.

Egypten står over for væsentlige og komplicerede miljøproblemer, som landet ikke har ekspertise til at løse på egen hånd. Derfor har Danmark givet miljøområdet stor vægt i bistandssamarbejdet. Danmark støtter kapacitetsopbygning, kystzonebeskyttelse, behandling af farligt affald samt bekæmpelse af industriforurening og opbygning af en regional miljøforvaltning.

Også fremme af vedvarende energi, bedre udnyttelse af de eksisterende investeringer i energisektoren samt bidrag til energibesparelser støttes. Danida har i 1996 bl.a. ydet 9 mio. kr. til at udarbejde et nationalt vindatlas for Egypten. I den forbindelse udarbejdes også retningslinier for, hvordan vindmølleparker planlægges. En større vindmøllepark ved Suez-golfen planlægges opført i samarbejde med danske og egyptiske fabrikker.

For at skabe en mere stabil strømforsyning og mindske antallet af strømafbrydelser i området er det i 1996 besluttet at støtte Egyptian Electricity Authority (EEA) med 11,3 mio. kr. til et projekt, der omfatter design og opførelse af et kontrolcenter for el-forsyning i Ismalia, som vil dække zonen omkring Suez-kanalen, hvor de såkaldte nye byer med en betydelig industriproduktion ligger, og Sinai, hvor både landbrugsudvikling og turisme har stor betydning.

Der er projekter i gang og under planlægning inden for drikkevandsforsyning og sanitet i Øvre Egypten. Målet er at bedre de sociale og sundhedsmæssige forhold for regionens fattige befolkning.

På det sociale område støtter Danmark i øvrigt Den Sociale Fond, som flere donorer bidrager til. Midlerne fra fonden skal afbøde de værste konsekvenser af foretagne økonomiske reformer, og det er på få år lykkedes fonden at skabe 60-70.000 nye arbejdspladser.

Danmark har i 1996 bevilget 80 mio. kr. over fire år i støtte til fonden, der har hjulpet de udsatte grupper og ydet bistand til de mange egyptere, der vendte tilbage til landet på grund af krigen om Kuwait. Nu tilføres der på initiativ fra Verdensbanken og den egyptiske regering i alt 600 mio. US \$, så fonden kan fortsætte.

Den nuværende støtte til et sundhedsprojekt i Øvre Egypten kan muligvis fortsætte og udvikles, så sundhed kan blive en fjerde hovedsektor i bistandssamarbejdet med Egypten.

Danmark har gennem en årrække støttet den egyptiske agroindustri. Brød er Egyptens vigtigste fødevarer. Hver egypter forbruger i gennemsnit 180 kg hvede årligt. Der er i 1996 bevilget 96,4 mio. kr. i støtte til at rehabilitere tre statsejede hvedemøller i Alexandria. Rehabiliteringen vil øge møllernes samlede kapacitet fra en daglig produktion på 235 tons pr. dag til 600 tons pr. dag.

For at skabe flere arbejdspladser og en større landbrugsproduktion arbejder myndighederne på at indvinde landbrugsland i ørkenen. De egyptiske landmænd har imidlertid kun ringe erfaring med at dyrke landbrug under de specielle forhold. I Israel har man til gengæld en betydelig ekspertise og erfaring på området. Derfor er der i 1996 ydet 9,9 mio. kr. til et samarbejde mellem Israel og Egypten om et træningsprogram for egyptiske landmænd.

Kvindens engagement søges styrket i planlægning og gennemførelse af bistanden i videst muligt omfang. I overensstemmelse med de nye retningslinier for bekæmpelse af kvindelig omskæring, der er særdeles udbredt i Egypten, vil der blive søgt udvirket en særlig indsats på dette område.

I 1996 blev det besluttet, at Danidas Privat Sektor-program skal introduceres i Egypten.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

RENVISNING TIL

BILAG E1

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FAKTA

ERITREA

NØGLETAL 1995

AREAL	125.000 KM ²
BEFOLKNING	3,5 MIO. ¹⁾
ÅRLIG BEFOLKNINGSTEVÆKST	3,3 % ¹⁾
BNP PR. INDBYGGER	-
VÆKST I BNP PR. ÅR	-
UDENLANDSK BISTAND	-
PR. INDBYGGER	-
BØRNEDØDELIGHED	-
UNDER 5 ÅR	195/1000
FORVENTET LEVEALDER	52 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 25,41 MIO. KR.

¹⁾ MEDIO 1995²⁾ 1985-93

HENVISNING TIL

BILAG E1

Det er den gennemgående holdning i Eritreas administration, at man efter at have vundet frihedskrigen selv ønsker at styre udviklingen af landet. Eritrea ønsker partnere i bistandssamarbejdet, ikke donorer.

Eritrea har således heller ikke ønsket at indgå aftale om et traditionelt strukturtilpasningsprogram med Verdensbanken. På længere sigt er det Eritreas ønske, at bilaterale relationer skal koncentreres om handel, investeringer m.v. Donorbistand må ikke blive en permanent faktor.

Eritrea blev valgt som programsamarbejdsland i november 1993. Danmark har ikke tidligere haft et statsligt bistandssamarbejde i landet, og erfaringerne med Eritrea er derfor begrænsede.

Der blev i 1996 udarbejdet en landestrategi for Danmarks samarbejde med Eritrea. Samarbejdet koncentrerer sig om to sektorer: Landbrug og uddannelse.

Til landbrugsprogrammet er der i 1996 bevilget 100 mio. kr. over fem år, mens der til uddannelsesprogrammet er bevilget 80 mio. kr. over tre år.

Produktiviteten i Eritreas landbrug er lav, og selv i gode år er der kun blevet produceret nok til at dække knap halvdelen af landets fødevarerbehov. Krig, tørke, jorderosion og afskovning er skyld i, at produktionen af fødevarer er faldet med op til 50 pct. de sidste ti år.

Eritreas regering har nu selv taget en række initiativer for at vende udviklingen. En jordlov er vedtaget, og overordnede planer for en landbrugspolitik er ved at blive udarbejdet. Det er denne udvikling, som Danida med det nye landbrugsprogram skal være med til at styrke.

Samarbejdet vil koncentrere sig om fire områder, der hver især skal være med til at skabe større landbrugsproduktion: Forskellige former for jordforbedringer – herunder initiativer, der kan forhindre jorderosion; støtte til at producere såsæd og til at udvikle frø til skovproduktion; effektivisering og udbygning af mejerisektoren og endelig styrkelse af den primære uddannelse.

Behovet for uddannelse i Eritrea er åbenlyst. 85 pct. af den voksne befolkning er analfabeter, og kun knap halvdelen af en årgang begynder i skolen. Eritreas regering har sat som mål at sikre alle borgere syv års skolegang. For at nå dette mål er der behov for flere lærere, flere skoler samt flere undervisningsmaterialer. Den danske bistand bliver koncentreret om primær uddannelse og sigter mod at styrke såvel kvaliteten som kvantiteten i Eritreas uddannelsessektor. Der lægges mest vægt på at forbedre læreruddannelsen, at udvikle undervisningsplaner, at producere skolebøger samt at bygge og rehabilitere skoler.

Derudover støttes den demokratiske udvikling i Eritrea, bl.a. i form af støtte til forfatningskommissionens arbejde.

GHANA

FAKTA

Fattigdommen i Ghana er tiltagende, og der er tegn på, at indkomstforskellene øges. Bespærelserne på de offentlige budgetter har ramt den almindelige ghaneser hårdt.

Antallet af gadebørn og gamle uden forsørgere er steget, og især kvinder bliver ramt af de vanskelige økonomiske vilkår. Der er samtidig tendenser til stigende social uro især forårsaget af stridigheder om jord og pres på uddannelsesinstitutioner og beskæftigelsesmuligheder. Samtidig fører regeringen dog en aktiv politik til fremme af folkelig deltagelse i landets udvikling.

Ved valget i december 1996 blev præsident Jerry Rawlings genvalgt. Regeringen har ført en aktiv politik for at få kvinder ind i det politiske liv, og en del kvinder var opstillet til valget.

Danida koncentrerer sin indsats inden for fire sektorer: Sundhed, energi, vand og sanitet samt transport. I 1996 iværksatte Danida omlægningen af bistanden til sektorprogrambistand, og programmerne for de enkelte sektorer vil blive færdiggjort i løbet af 1997.

I løbet af 1996 bevilgede Danmark to gange budgetstøtte til sundhedsministeriet. I januar blev der bevilget 17 mio. kr., og på baggrund af de gode erfaringer herfra blev der i november bevilget yderligere 25,2 mio. kr. Støtten går til finansiering af løbende udgifter dog ikke løn. Budgetstøtten giver sundhedsministeriet mulighed for at opbygge god økonomistyring.

Foruden budgetstøtten bevilgedes i 1996 18,8 mio. kr. til vedligeholdelse af bygninger inden for sundhedssektoren. Hospitaler, klinikker og sundhedscentre er i meget dårlig stand. Støtten går ikke til nye bygninger og mursten, men til at udvikle systemer, der skal sikre, at de begrænsede ressourcer udnyttes bedst muligt.

NØGLETAL 1995

AREAL	239.000 KM ²
BETØLKNING	14,9 MIO.
ÅRLIG BETØLKNINGSTILVÆKST	3,1 %
BNI PR. INDBYGGER	390 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	4,3 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	37,9 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	130/1000
FORVENTET LEVEALDER	57 ÅR
DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	233,3 MIO. KR.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Danmark har bevilget 153,9 mio. kr. til el-forsyning i fire landområder. De fire områder er blandt de fattigste i Ghana. Danida støtter dermed Ghanas plan for, hvordan det nationale el-net kan dække hele landet i år 2000.

Danidas støtte fordeler sig mellem to områder i Central Region og to områder i Upper West. I alt forventes 2300 virksomheder at blive tilsluttet el-nettet. Det drejer sig om virksomheder som f.eks. majs møller, smedjer, snedkerier og systuer.

Desuden har Danida bevilget 10,7 mio. kr. til et træningscenter for medarbejderne i det ene af Ghanas to store el-selskaber, Volta River Authority (VRA).

I vandsektoren vil den hidtidige bistand til landsbyvand og sanitetsforsyning blive fortsat i overensstemmelse med Ghanas nationale strategi. Denne strategi forudsætter befolkningens aktive medvirken både i beslutninger og i finansiering. Forvaltningen af vandressourcer bliver også støttet med bl.a. kapacitetsopbygning i relevante institutioner.

Støtten til transportsektoren vil medvirke til at lette bøndernes adgang til markeder og dermed til at øge deres indtjening. Bistanden vil især omfatte vedligeholdelse af biveje i landområderne. Hertil kommer støtte til hovedvejsnettet og søtransport, som i store dele af Ghana udgør et samlet transportsystem.

Privat Sektor-programmet i Ghana vil blive fortsat. (Se også kapitel 8 om erhvervslivet og Danida).

Motorcykler fra Danida

Flere børn bliver behandlet i Upper West-regionen i Ghana, fordi sundhedsassistenterne har fået motorcykler.

I Ghana bor der næsten 17 millioner mennesker. Antallet af læger, sygeplejersker og sundhedsassistenter er meget beskedent i forhold til den store befolkning. Der er især mangel i de fjernere liggende landdistrikter, hvor befolkningen bor spredt over et stort område. Den hårdest ramte region er Upper West-regionen. Der er her færre sundhedsklinikker end i nogen anden region i landet. Spædbørnsdødeligheden er den højeste i Ghana, og mange kvinder dør under graviditeten. Kun få sygeplejersker har uddannelse som jordemødre.

Danida yder støtte til sundhedssektoren, og den største komponent i programmet er udviklingen af den primære sundhedstjeneste i Upper West-regionen. Der er indgået kontrakt med sundhedsklinikkerne om at yde bestemte aftalte aktiviteter mod at modtage ekstra bistand. Lægefolk og de lokale høvdinge er også blevet involveret i sundhedsarbejdet. Resultaterne har allerede vist sig i form af en lang række forbedringer af sundheds- og sygdomsbilledet.

Men der er rent praktiske problemer, der skal løses, når relativt få sundhedsassistenter skal vidt omkring ad smalle og dårlige veje for at besøge en befolkning, der bor så spredt. Hvad gør man? Man bruger selvfølgelig motorcykler. Danida har bestøttet indkøb af 75 motorcykler til projektet.

Ikke alene har sundhedsassistenterne fået motorcykler, men de har også fået undervisning i at køre og vedligeholde dem. Det har betydet, at der endnu ikke har været alvorlige uheld, hvilket er usædvanligt i et område med ringe trafikikkerhed. Med motorcyklerne kan sundhedsassistenterne dække et større område, når de skal tilse de syge, aflevere medicin, vaccinere osv. Helt konkret kan den større mobilitet f.eks. ses på antallet af undersøgelser af børns ernæringstilstand. Mod 41 pct. i 1994 har sundhedsassistenterne besøgt 52 pct. i 1995.

I 1995 blev næste 70.000 flere underernærede spædbørn vejet end i 1994. Eller med andre ord: Kontrollen med børnene er blevet udvidet betydeligt.

Sundhedssektoren blev helt slidt ned under tidligere tiders økonomiske krise. Men en genopbygning har været i gang i nogle år, og i 1992 blev der vedtaget en ny politik for sundhedssektoren, hvor der lægges vægt på, at landbefolkningen i højere grad tager vare på egen sundhed, og at kvaliteten forbedres i sundhedsvæsenet ikke bare i byerne, men også ude i landdistrikterne. Strategien følger den nationale decentraliseringspolitik, der handler om, at der skal tages beslutninger på distriktsniveau.

I programmet indgår også udvikling af de organisatoriske administrative systemer på regions- og distriktsniveau, og programmet har endvidere sat gang i byggeriet. Der har været nybyggeri eller genopbygning af 10 af regionens 40 sundhedsklinikker i 1996. Et hospital er blevet istandsat, og der er nu vandpumper i samtlige sundhedsklinikker.

Uddannelse og videreuddannelse af det paramedicinske personale er blevet sat i system, og sundhedsassistenterne får nu også undervisning i at virke som jordemødre.

En vigtig opgave er at gøre kvinderne bevidste om sundhed og hygiejne. Indtil nu har det været svært at motivere kvinderne i de fjertliggende landsbyer, men her er der afsat ressourcer i programmet til at udvikle en strategi til oplysning og aktivering.

De andre komponenter i Danidas program er udvikling af skolerne for paramedicinsk personale, udbygning af et tuberkuloseprogram og støtte til sundhedsministeriets kapacitet inden for byggeri og vedligeholdelse.

Danida har bevilget 171 mio. kr. til programmet.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FAKTA

INDIEN

NØGLETAL 1995

AREAL	3.288.000 KM ²
BEFOLKNING	913,6 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,0 %
BNP PR. INDBYGGER	350 US \$
VÆKST I BNP PR. ÅR	3,8 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	1,7 US \$
BØRMEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	115/1000
FØRVENTET LEVÅLDER	62 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 232,01 MIO. KR.

HENVISNING TIL

BILAG E1

Den udenlandske bistand til Indien pr. indbygger er beskednen. Mindst en tredjedel af verdens fattige bor i Indien, men landet modtager kun fem pct. af den samlede udviklingsbistand i verden.

En ny landstrategi for den danske bistand er under udarbejdelse. Det fremtidige dansk-indiske bistandssamarbejde vil tage udgangspunkt i den indiske regerings egne programmer til fremme af fattige og marginaliserede befolkningsgrupper – ikke mindst kvindernes – aktive deltagelse i økonomien og samfundslivet i det hele taget.

De fire prioritetssektorer ventes at blive sundhed, landbrug, vand og sanitet samt miljø, herunder vedvarende energi. Den danske bistand er i dag koncentreret i fire delstater: Karnataka, Tamil Nadu, Orissa og Madhya Pradesh. Disse delstater har tilsammen over 200 millioner indbyggere. På længere sigt ventes den danske bistand at blive koncentreret i delstaterne Karnataka og Madhya Pradesh.

Det overordnede mål med den indiske regerings sundhedspolitik er at sikre sundhed for alle dele af befolkningen inden år 2000. Danida har i over 15 år i lighed med bl.a. Storbritannien, FN's Fond for familieplanlægning (UNFPA), Verdensbanken og USA bidraget til at gennemføre denne politik.

De to første faser af sundhedsprogrammet i Tamil Nadu har bl.a. omfattet byggeri af landsbyklinikker samt træning og ansættelse af sundhedspersonale. I projektets tredje fase vil sundhedsvæsenet i seks distrikter med i alt 16 mio. indbyggere modtage særlig intensiv støtte.

Danida medvirker også i bestræbelserne på at udrydde polio i Indien, og har på WHO's anbefaling besluttet at tage del i den globale kampagne for udryddelse af sygdommen. Der er i 1996 bevilget 232,8 mio. kr. i støtte til en polio-udryddelses-kampagne i Indien. Det danske bidrag går både til indkøb af vacciner, distribution og opbevaring, oplysningskampagner om polio, samt et overvågningssystem vedrørende sygdommens udbredelse. Der er i 1996 også bevilget 54,8 mio. kr. i støtte til Det Nationale Tuberkulosebekæmpelsesprogram. 14 mio. indere lider af tuberkulose. 3,2 mio. indere har smittefarlig lungetuberkulose. En halv mio. indere dør hvert år af tuberkulose.

Den danske støtte til landbrugssektoren vil fortsætte baseret på de hidtidige danske erfaringer i Indien fra det langvarige engagement i landbrugssektoren og rettet mod at fremme bekæmpelsen af fattigdommen og herigennem særligt at styrke kvinders og særligt udsatte gruppers økonomiske og sociale udvikling. Inden for landbrugssektoren er der i 1996 bevilget 51,5 mio. kr. til et landbrugsprojekt, som giver småbønder i Tamil Nadu bedre muligheder for at øge indkomsterne ved at holde mindre husdyr som geder, får og høns. Projektet, som løber frem til 2003, tager udgangspunkt i et tilsvarende projekt i et mindre område. Det skal nu omfatte mellem 25 og 46 underdistrikter i fem distrikter. I bedste fald kommer det til at berøre tæt ved 2000 landsbyer, hvor der lever ca. to mio. mennesker. Disse menneskers levevilkår søges forbedret ved at træne dyrlægerne i veterinærtjenesten i distrikterne, så dyrlægerne ikke længere kun skal forsøge at helbrede dyr, som er blevet syge, men også vejlede husdyravlerne, så sygdomme blandt husdyrene kan forebygges.

Inden for vand og sanitet er der i 1996 bevilget 125,5 mio. kr. til at forbedre drikkevandsforsyningen og de sanitære forhold for ca. 11-12 mio. mennesker, som bor i

fem distrikter i Karnataka og Tamil Nadu. Projektet vil inden for drikkevandsforsyning fokusere på etablering af et drift- og vedligeholdelsessystem samt renovering af eksisterende installationer. De sanitære vilkår vil blive forbedret ved at etablere afløb ved de offentlige vandhaner, opføre toiletter og gennemføre oplysningskampagner om hygiejne og sanitære vilkår. Det enkelte lokalsamfund skal anmode om støtte til projektet. Folkelig deltagelse og tilslutning skal sikres gennem oplysningskampagner. Her kommer de folkevalgte lokalråd til at spille en stor rolle.

Ved at støtte oprettelsen af en national prøvestation for vindturbiner i Kayathar i delstaten Tamil Nadu med 15,9 mio. kr. prøver Danida at bidrage til en øget udnyttelse af vedvarende energikilder i Indien og hermed imødekomme et stigende indisk energibehov. Mangelen forværres af knapheden på offentlige midler til investering i nye energiforsyningsprogrammer. Projektet vil mindske omkostningerne ved vindmølleanlæg og fremme anvendelsen af vindenergi i Indien i kraft af, at der opbygges en lokal teknisk ekspertise.

Indien var et af de lande, hvor Danidas Privat sektor-program blev prøvekørt i et begrænset antal delstater og sektorer. I 1996 blev det besluttet at udvide PS-programmet til at omfatte hele Indien og alle sektorer.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Vellykket projektidé

13 mio. indere er blinde. Blindheden skyldes for 80 pct.s vedkommende grå stær. Mange har ikke råd til at lade sig operere, fordi de er fattige og bor på landet langt væk fra hospitalerne. De har ikke penge til transporten til byen, og selv om behandlingen er gratis, skal de stadig selv sørge for forplejning.

Takket være det indiske nationale blindeprogram kan langt flere fattige på landet i dag få behandling på mobile klinikker. Alligevel er antallet af blinde fortsat stigende. Det skyldes dels længere levealder, dels en genetisk betinget disposition for tidlig udvikling af grå stær. Det anslås af sundhedsministeriet, at 3,8 mio. indere hvert år bliver blinde. I Indien blev der udført 2,5 millioner operationer for grå stær i 1995, heraf ca. halvdelen på mobile klinikker.

Blindeprogrammet blev sat i gang i 1976 med en landsomfattende kampagne for at forebygge blindhed, og Danida har støttet dele af programmet siden 1978. I første fase frem til 1987 var hjælpen fra Danida 102 mio. kr. eller 22 pct. af det beløb, som Indien investerede i kampagnen.

Da blindeprogrammet gik ind i anden fase i 1989, forlængede Danida projekt-aftalen til 1994. Den er siden yderligere forlænget til udgangen af 1996, og Danida har ydet 108,7 mio. kr. i denne periode.

Danidas støtte til anden fase består bl.a. i levering af udstyr og instrumenter til primære sundhedscentre og mobile øjenklinikker, etablering af mobile klinikker, gennemførelse af undervisnings- og uddannelsesaktiviteter, etablering af et vedligeholdelsesprogram for udstyr og instrumenter.

Vigtigt er det at notere, at Danida i denne fase lægger vægt på at styrke overvågningen af gennemførelsen af projektet.

Danida indledte i anden fase et eksperiment med decentralisering ved at udpege fem distrikter i 1991, hvor komponenterne i blindeprogrammet vurderes, og nye metoder bliver udviklet. De fem distrikter ligger i delstaterne Karnataka, Orissa, Madhya Pradesh og Maharashtra. Beslutningsprocessen og de økonomiske ressourcer er blevet overført til de fem distrikter fra centralt hold. Centraliseringen bevirkede tidligere, at kampagnen til forebyggelse af blindhed ind imellem slog fejl, fordi distrikterne er forskellige, geografisk, klimatisk og befolkningsmæssigt. Men ved at kunne handle ud fra betingelserne i de enkelte distrikter begyndte kampagnen at få succes. Medarbejderne på lokalt plan lærte bl.a. at sammenholde deres indsats direkte med resultaterne, der kom ud af arbejdet, således at de har fået mere konkrete mål i arbejdet. Det har for et enkelt distrikt bl.a. betydet, at mere end dobbelt så mange bliver behandlet end før.

Da Verdensbanken i 1992 foretog en større analyse af sin bistandspolitik i Indien, fandt den Danida-modellen så effektiv, at den har dannet grundlag for udformningen af Verdensbankens støtte til det nationale program. Hvor den danske støtte overvejende ligger på kvalitativ udvikling af programmet, medvirker Verdensbanken med dens betydeligt flere økonomiske midler til programmets geografiske udbredelse. Også den indiske regering har overført modellen til alle landets øvrige distrikter. Ikke alene inden for blindeprogrammet men også inden for en række andre sundhedsprogrammer, f.eks. tuberkulosebekæmpelse.

Den danske bistand til det nationale blindeprogram blev atter evalueret i foråret 1996. Der blev her udtrykt stor anerkendelse af de opnåede resultater. I evalueringsrapporten anbefales det, at projektet afsluttes med en tredje fase, hvor en indisk institution gradvist overtager projektets aktiviteter.

FOTO: BIRGEN SCHYTTE

Siden 1994 har Kenya oplevet en økonomisk vækst, men den er langt fra stor nok til at følge med befolkningstilvæksten og den stigende fattigdom. Næsten halvdelen af befolkningen på landet og 30 pct. af bybefolkningen lever under fattigdomsgrænsen, og antallet af fattige stiger. Investeringerne i produktionen er dog ikke store nok til at skabe de nødvendige job til den voksende befolkning.

Befolkningstilvæksten øger presset på landbrugsjorden, hvor befolkningstætheden i forvejen er høj. Svingende nedbør og lange tørkeperioder giver usikkerhed med hensyn til høsten og forsyningsikkerheden.

Kenya har i en årrække modtaget dansk bistand og var blandt de første lande, der blev udpeget til programsamarbejdsland i 1989. Siden er bistanden til Kenya dog blevet beskåret tre gange på grund af den udbredte korrupsion og regeringens manglende vilje til at indgå dialog med oppositionen og de folkelige bevægelser.

Menneskerettighedssituationen er bekymrende, og også i 1996 blev oppositionspolitikere og regeringskritiske organisationer åbenlyst chikaneret. Valget i 1992 var præget af uregelmæssigheder, oppositionspartierne fik 63 pct. af stemmerne, men på grund af intern splittelse ikke del i regeringemagten. 1997 er valgår i Kenya, og Danidas fremtidige bistand til Kenya vil bl.a. afhænge af, hvordan valget afvikles. I mellemtiden har Danmark fortsat med at lægge pres på de kenyanske myndigheder bl.a. i menneskerettighedsspørgsmål. F.eks. blev den kenyanske organisation, Clarion, som var blevet lukket af regeringen, genåbnet efter pres fra blandt andre Danmark.

På grund af den usikre udvikling er der endnu ikke vedtaget nogen strategi for den fremtidige danske bistand til Kenya. I 1996 støttede Danida udelukkende løbende aktiviteter og satte ikke nye initiativer i gang. Danidas indsats er rettet mod projekter for de fattigste grupper samt et stort antal aktiviteter inden for menneskerettighedsområdet, bl.a. undervisning i menneskerettigheder.

Der er meget tæt kontrol med, hvordan Danidas midler anvendes i Kenya for at undgå korrupsion. Midlerne bliver som regel kanaliseret direkte til det enkelte projekt, og er primært koncentreret inden for sundhed, landbrug og vejsektoren.

INDLETTAL 1995

AREAL	580.000 KM ²
BEFOLKNING	26,0 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,9 %
BNI PR. INDBYGGER	260 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	0,9 %
UDEMÅNSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	35,2 US \$
BØRNEØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	90/1000
FORVENTET LEVEALDER	55 ÅR
DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	142,92 MIO. KR.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FOTO: JØRGEN SCHYTTÉ

I 1995 indgik Danida en aftale med de kenyanske myndigheder om et sundhedssektorprogram. Programmet indeholder desuden leverancer af basal medicin og vacciner. Endvidere støttes et program for renovering og vedligeholdelse af sundhedsklinikker i landdistrikterne. I 1996 støttede Danida sundhedsprogrammet med 58 mio. kr.

Den danske ambassade i Kenya har ydet støtte til en lang række kenyanske NGO'er, som arbejder for demokratisering og forbedring af menneskerettighedssituationen. I 1996 udkom således med dansk finansiering en bog om korrupsion i Kenya. Andre eksempler på dette arbejde er støtte til udarbejdelse af informationsmateriale om forfølgelse af etniske mindretal og om borgernes rettigheder. Der afholdes desuden seminarer for f.eks. journalister om menneskerettigheder. 7 mio. kr. gik til disse aktiviteter i 1996.

I efteråret 1996 blev de første skridt taget hen imod et samlet landbrugssektorprogram, som tager udgangspunkt i den tidligere danske indsats på området. I alt 18 mio. kr. blev i 1996 anvendt på programmet, som skal rette sig mod små og mellemstore landbrug. Hovedelementerne i landbrugssektorprogrammet vil blive støtte til udvikling af en politik på området, produktion af afgrøder og mælk, naturressourceforvaltning samt et kreditprogram. Programmet vil koncentrere sig om de fattige, tørre områder i den centrale og sydlige del af Kenya.

Danida støttede i 1996 vedligeholdelse af biveje, jord- og grusveje i landdistrikterne med 18 mio. kr. Et sektorprogram er under planlægning, og det forventes, at den danske støtte ligesom de igangværende projekter vil indgå i en større samlet donorindsats.

Over halvdelen af Malawis befolkning får ikke dækket deres basale behov for mad, sundhed og uddannelse. Landbruget er det dominerende erhverv, hvor mere end 85 pct. af befolkningen arbejder, men det er præget af en skæv jordfordeling – 72 pct. af familierne har mindre end 1 ha jord. Den høje befolkningstilvækst og fattigdommen øger behovet for at intensivere landbrugsproduktionen, hvilket medfører en risiko for overudnyttelse af jorden.

I 1994 fandt Malawis første flerpartivalg sted efter 30 år under den enevældige præsident Hastings Banda. Landets nye regering prioriterer bekæmpelse af fattigdommen højt og ønsker en stabil økonomisk politik som grundlag for social udvikling. Der er allerede opnået betydelige resultater: En høj vækstrate ikke mindst hos småbønderne på grund af liberalisering af produktion og handel med afgrøder bl.a. tobak, en kraftig reduktion af inflationen og af budgetunderskuddet samt stabilisering af valutaen. Samtidig har man øget de sociale udgifter til ikke mindre end 37 pct. af driftsbudgettet – imponerende for et land i gang med et strukturalpasningsprogram.

Malawi blev udpeget til dansk programsamarbejdsland i slutningen af 1995, og 1996 blev brugt til at udarbejde strategien for de næste fem års bistand. I den forbindelse har Danida for første gang foretaget et særskilt studie af kvindernes situation. Det skal anvendes til at forstærke udviklingsaktiviteter, som fremmer mænds og kvinders lige deltagelse i udviklingsprocessen. I Malawi vil Danida koncentrere sin indsats om tre sektorer:

Landbrug. På det overordnede plan vil Danida støtte formuleringen af Malawis nye strategi for landbruget, bl.a. udarbejdelsen af en jordreform. På det praktiske plan vil Danida støtte kunstvanding og husdyrbrug, to områder, hvor der er god mulighed for at intensivere produktionen.

Uddannelse. Som et af sine første initiativer gjorde Malawis nye regering grundskolen (1.-8. klasse) gratis for alle, og andelen af børn steg omgældende fra 50 pct. til 83 pct. af en årgang. Det har medført nye problemer med overfyldte klasser og mangel på lærere og materialer. Danida vil støtte grundskolen bl.a. med bygning af klasse-lokaler og vil deltage i moderniseringen og udbygningen af realskolerne. Desuden vil Danida støtte opbygningen af tekniske uddannelser.

Telekommunikation. Der er kun 34.000 telefoner i Malawi, ca. halvdelen ejes af private. 26.000 mennesker står på venteliste. Adskillige centraler er så gamle, at der ikke længere kan skaffes reservedele. Mangelen på kommunikation gør det bl.a. vanskeligt for små virksomheder på landet at kommunikere med leverandører eller aftagere i byen eller i udlandet. Malawis telefonvæsen (MPTC) har som mål at etablere en offentlig telefon i alle byer med over 2000 indbyggere samt en telefon pr. 1000 indbyggere i de større byer. Danida vil bredt støtte opbygningen af telefonsystemet i Malawi og forbedring af teleselskabet.

Størstedelen af Danmarks støtte til Malawi i 1996 blev ydet som betalingsbalancestøtte, der skal anvendes til at nedbringe regeringens indenlandske gæld og dermed få frigjort midler til at gennemføre dens egne udviklingsprogrammer. Frem til år 2000 vil Danida yde betalingsbalancestøtte til Malawi på i alt 203 mio. kr.

NEGLETAL 1995

AREAL	118.000 KM ²
BEFOLKNING	10,8 MD.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	4,5 %
BNI PR. INDBYGGER	160 US \$
VÆKST I BMP PR. ÅR	0,7 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	47,9 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	219/1000
FORVENTET LEVEALDER	45 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 85,49 MD. KR.

HEMVISNING TIL

BILAG E1

FAKTA

MOZAMBIQUE

NØGLETAL 1995

AREAL	802.000 KM ²
BEFOLKNING	16,6 MD.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,0 %
BNI PR. INDBYGGER	80 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	7,3 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	76,5 US \$
BØRVEDDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	275/1000
FORVENTET LEVEALDER	47 ÅR
DANSK BILATERAL BISTAND 1996	388,1 MD. KR.

Mozambique er et potentielt rigt land, men indbyggerne er blandt de fattigste i verden. Den årelange borgerkrig har hindret udnyttelsen af ressourcerne og ødelagt landets produktionsapparat og infrastruktur. Mozambique er et af verdens mest forgældede lande. I 1994 udgjorde gælden til udlandet mere end fire gange værdien af Mozambiques bruttonationalindkomst.

Fejler næring er udbredt, og børnedødeligheden er høj, sygdomme som AIDS, kolera, malaria, mæslinger og tuberkulose er udbredte. Kun en tredjedel af Mozambiques befolkning kan læse og skrive. I landdistrikterne er mulighederne for uddannelse og adgang til sundhedsydelser meget begrænsede, hvilket gør det vanskeligt at sikre den nødvendige genopbygning af landbruget.

Regeringen har i 1995 og 1996 omfordelt betydelige beløb fra militæret til de sociale sektorer. Men landets økonomi er for svag til alene at bære en genopbygning. Selv med en økonomisk vækst på 6-7 pct. om året vil det tage mere end 10 år at nå den levestandard, der var gældende før krigen.

Danidas bistand til Mozambique er koncentreret om fem sektorer: Primær sundhed, primær uddannelse, semi-industrielt fiskeri, landbrug og energi. Hertil kommer betalingsbalancestøtte. Danida støtter også demokratisering og menneskeretligheder, først og fremmest i form af støtte til parlamentet, retsvæsenet og menneskerettighedsorganisationer.

I 1996 anvendtes 57 mio. kr. som et ekstraordinært bidrag til lettelse af Mozambiques gæld til Den Internationale Valutafond (IMF).

I 1996 blev planen for sektorprogrambistand for den primære sundheds- og uddannelsessektor godkendt. Støtten til de to programmer vil i første omgang blive koncentreret i Tete-provinsen i det nord-østlige Mozambique. Tete-provinsen står på sundheds- og uddannelsesområdet – som i andre sektorer – over for betydeligt større udfordringer end de fleste andre af landets provinser. Der er i efteråret 1996 bevilget 85 mio. kr. i støtte over en fem-årig periode til sundhedssektorprogrammet, og der er ligeledes for samme periode bevilget 88 mio. kr. til uddannelsessektorprogrammet.

FOTO: MIKE KOLLOFFEL

FOTO: MIKE KOLLOFFEL

Her støttes bl.a. efteruddannelse og lønninger til lærere, et nyt seminarium og indkøb af skolebøger.

Fiskeri er Mozambiques vigtigste eksporterhverv. Men fiskernes udstyr er utidssvarende. Derfor blev der i 1996 bevilget 66,5 mio. kr. i støtte over en fem-årig periode til fiskerisektoren. Støtten vil blive ydet som sektorprogrambistand til "semi-industrielt" fiskeri. Støtten vil i første omgang blive koncentreret til Sofala-provinsen. Erfaringerne herfra vil senere kunne bruges til udvikling af "semi-industrielt" fiskeri andre steder i landet.

Udenlandsk valuta og støtte til statsbudgettet er en væsentlig form for bistand til et land, der befinder sig i den økonomiske situation, som tilfældet er for Mozambique. Danmark har derfor i en årrække bidraget med betalingsbalancestøtte til Mozambique, og der blev i efteråret 1996 bevilget 172,5 mio. kr. til betalingsbalancestøtte for en fire-årig periode. En del af støtten anvendes til indkøb af medicin og medicinsk udstyr i Danmark.

Et velfungerende retssystem er en forudsætning for demokratiseringen. I 1996 bevilgedes 50 mio. kr. til støtte til retssektoren. Pengene vil bl.a. blive anvendt til renovering af 20 distriktsdomstole, forsyning af domstolene med biblioteker og bøger, efteruddannelse af dommere og forsvarere og støtte til en lovreformkommission.

Et sektorprogram på landbrugsområdet er under forberedelse i samarbejde med Mozambiques landbrugsministerium. Aktiviteterne vil blive koncentreret i Tete og Manica-provinsene og bl.a. omfatte styrkelse af kapaciteten inden for undervisning, forskning, plantebeskyttelse, kredit og landbrugsorganisationer. Det forventes, at programmet vil kunne indledes i begyndelsen af 1998.

Bistanden til el-sektoren har til formål at forbedre el-forsyningen i Inhambane-provinsen og gennem en højspændingsledning at kunne forbinde Inhambane-provinsen med det netværk, der får strøm fra vandkraftværket Cabora Bassa i det nordlige Mozambique. Projektet forventes at blive indledt i foråret 1997.

FAKTA

NEPAL

NØGLETAL 1995

AREAL	141.000 KM ²
BEFOLKNING	21,4 MD.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,6 %
BNI PR. INDBYGGER	210 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	4,9 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	17,3 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	114/1000
FORVENTET LEVÅLDER	55 ÅR

DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	129,87 MD. KR.

Danmark er en af de største bilaterale donorer i Nepal.

En ny landstrategi for dansk bilateralt udviklingssamarbejde med Nepal blev godkendt i 1996. Samarbejdet vil i de kommende år blive koncentreret om sektorprogramstøtte til uddannelse, miljø og naturressourceforvaltning samt energi. Hertil kommer støtte til demokrati, styrkelse af god regeringsførelse og decentralisering.

Danmark har siden 1993 i samarbejde med bl.a. Verdensbanken støttet et stort program inden for primærundervisningssektoren. Herudover støtter Danmark et undervisningsprogram for fattige voksne i det sydvestlige Nepal, hvor mange landarbejdere er fanget i gælds- og fæsteforhold.

Den kommende sektorprogramstøtte forventes ligesom den igangværende danske støtte til primærundervisning at omfatte uddannelse af lærere; specialundervisning af handicappede; særundervisning af kvinder; uformel undervisning af børn, der ikke følger de normale undervisningstilbud; og bygning, renovering og vedligeholdelse af skolebygninger. Udvikling af læseplaner vil være af særlig interesse for dansk støtte, idet der herigennem vil kunne tages specielt sigte på en række tværgående elementer i dansk udviklingspolitik, ikke mindst en styrkelse af forståelsen af kvinders rettigheder og muligheder, øget miljøbevidsthed og nødvendigheden af bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne.

Inden for miljø- og naturressourceforvaltning har Danmark siden 1989 sammen med bl.a. Verdensbanken støttet et stort skovprojekt, der har til formål at fremme overdragelsen af brugsretten til statsskov til lokale brugergrupper. Den igangværende støtte omfatter også et træforædlingsprojekt og begrænsning af jorderosion i tre distrikter i det centrale højland.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

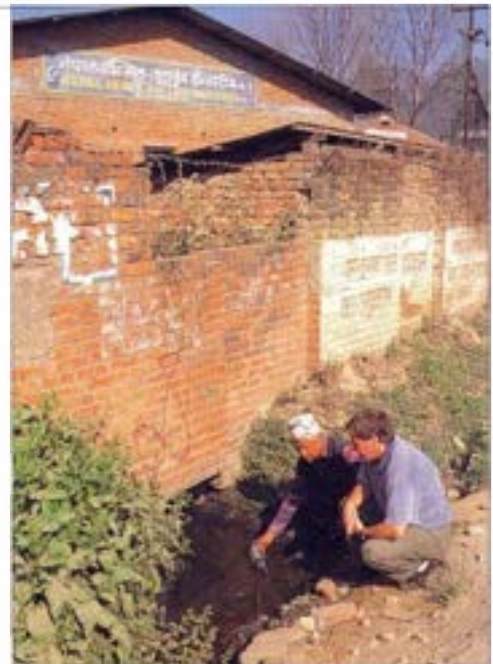

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Den kommende sektorprogramstøtte inden for miljø og naturressourceforvaltning vil omfatte kapacitetsopbygning på centralt og lokalt plan. Der vil også blive gennemført aktiviteter inden for forvaltning af naturressourcer på lokalt plan til gavn for den fattige del af befolkningen. Danmark vil desuden støtte indsatser vedrørende bekæmpelse af by- og industriel forurening.

Den kommende danske støtte til energisektoren vil i de første par år have karakter af et pilotprogram, hvor forskellige aktiviteter undersøges, specielt inden for vedvarende energi. Der forventes herudover at blive tale om støtte til el-transmission.

Danmark har siden 1990 støttet opbygningen af et parlamentarisk demokrati og sikring af menneskerettighederne. Bistanden omfatter støtte til parlamentet, styrkelse af retsvæsenet, etablering af regionale medicentre, støtte til valgkommissionen og menneskerettighedsundervisning m.v. Danmark støtter også decentralisering og en styrkelse af lokalforvaltningerne.

Det danske engagement inden for demokratisering, god regeringsførelse og decentralisering vil blive fortsat i de kommende år som et tværgående hensyn i det dansk-nepalesiske bistandsprogram, men vil også i begrænset omfang udgøre et selvstændigt bistandsområde.

Den danske støtte til mejerisektoren og til telekommunikation, der begge står over for en privatisering, er under udfasning.

HEMVISNING TIL
BLAG E1

FAKTA

NICARAGUA

NØGLETAL 1995

AREAL	130.000 KM ²
BEFOLKNING	4,1 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	3,1 %
BNP PR. INDBYGER	790 US \$
VÆKST I BNP PR. ÅR	0,5 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGER	81,9 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	40/1000
FORVENTET LEVEALDER	48 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 192,19 MIO. KR.

Nicaragua er det fattigste land i Mellemamerika og et land i dyb krise. Over halvdelen af befolkningen er enten arbejdsløse eller underbeskæftigede og lever i fattigdom, og en femtedel af befolkningen har ikke mulighed for at dække de mest basale behov.

Børnedødeligheden er steget i de senere år, og underernæring er et voksende problem. Landet er stadig præget af eftervirkningerne af 1980'ernes krig mellem den sandinistiske regering og den amerikansk-støttede oprørsbevægelse, contraerne. Krigen drænedde landet økonomisk, og krisen fortsatte under den amerikanske boykot af landet under sandinistregeringen. Sandinisternes kollektiviseringspolitik var med til at forværre nedturen. Efter valget i 1990, hvor sandinisterne tabte, genoptog USA sin støtte til Nicaragua, men støtten er siden blevet skåret drastisk ned. USA har bl.a. lagt vægt på at amerikanske statsborgere af nicaraguansk oprindelse endnu ikke har fået tidligere beslaglagt ejendom tilbage fra staten.

Danida har endnu ikke udarbejdet nogen strategi for bistandssamarbejdet med Nicaragua, men en række sektorer er blevet analyseret med henblik på et senere programsamarbejde. I de senere år har bistanden til Nicaragua især været rettet mod forbedring af vejnettet, beskyttelse af miljøet, styrkelse af den kommunale administration, en mere rationel forvaltning af medicin og øgede produktionsmuligheder for de små landbrug. Desuden støtter Danida bredt demokrati og menneskerettigheder.

Ved valget i oktober 1996 vandt den højreorienterede Liberal Alliance (LA) 42 af parlamentets 93 pladser. Med 36 pladser blev sandinisternes parti (FSLN) det største oppositionsparti. I forbindelse med valget bevilgedes 12 mio. kr. til oplæring af personale, valgtilforordnede og politi i bl.a. vælgerregistrering og afvikling af valg. Desuden omfattede støtten trykning af stemmesedler, transport og kommunikation. Desuden sendte Danmark observatører til valget.

Nicaragua er et af de lande i verden, hvor afdrag på gæld udgør den største del af de offentlige budgetter. Det går ud over bevillingerne til sundhed og uddannelse, selvom regeringen har omfordelt de offentlige midler, så en større procentdel går til de sociale sektorer. Nicaraguas udlandsgæld var ved udgangen af 1996 på knap 6 mia. US \$. I 1996 bevilgedes 60 mio. kr. til lettelse af Nicaraguas gæld til Verdensbanken.

FOTO: HENRIK SAXGREN, 7. MAJ

Pengene er indbetalt til en fond oprettet af Verdensbanken, som trækker ydelserne fra fonden, når de forfalder.

I 1996 bevilgedes 18,2 mio. kr. til Nicaraguas miljøstyrelse. Baggrunden er landets alvorlige miljøproblemer med ødelæggelse af vandressourcer, udpining af jorden, erosion og forurening. Støtten, der er en opfølgning på en tidligere bevilling på 13 mio. kr., går til oprettelse af tre lokalkontorer, forureningsbekæmpelse og oplysning. Danida støtter også udarbejdelsen af en national vandhandlingsplan og et projekt til bæredygtig udvikling i området omkring naturreservatet Indio Maiz.

I 1996 bevilgede Danida 19 mio. kr. til rekonstruktion af 80 km af hovedvejen, der går gennem den sydlige del af landet til Costa Rica. De 19 mio. kr. er et tillæg til en bevilling på 84,5 mio. kr., der blev givet i 1995. Den stigende trafik på vejen har medført større slid end forudset og gjort tillægsbevillingen nødvendig. Bevillingen skal bl.a. anvendes til at forstærke broerne, gøre vejen bredere og øge trafikikkerheden i de byer, vejen går igennem.

Den økonomiske krise betyder mangel på medicin, selvom behandling i princippet er gratis, når det gælder mor/barn-sygdomme og sygdomme som tuberkulose, kolera og kønssygdomme. Derfor bevilgedes i 1996 18,5 mio. kr. til et projekt, der skal sikre medicin og andre lægemidler som kanyler og bandager i de syv fattigste regioner.

Et projekt til styrkelse af den igangværende decentraliseringsproces gennem udvikling af kommunernes kapacitet er blevet støttet siden 1993. Desuden støtter Danida minerydning.

FOTO: HENRIK SÆGREN, 2 MAJ

HENVISNING TIL
BLAG E1

Dansk sandsuger nyttig i Nicaragua

Danida forbedrer transportsystemet i befolkningsfattigt område.

Atlantehavsregionerne dækker næsten halvdelen af Nicaragua, men der bor kun 10 pct. af befolkningen i området. Størstedelen af indbyggerne er etniske minoriteter. Her bor indianere og mennesker af afro/caribisk oprindelse. Regionerne har af samme grund fået "selvstyre", som er meget nyt og ikke fuldt fungerende endnu.

Infrastrukturen i Nicaragua er ikke særlig veludbygget, mindst i de to østkystdepartementer, som er tyndt befolket. Det danske engagement i transportsektoren er omfattende. Projekterne er rettet mod at afhjælpe de transportmæssige flaskehalse mellem

det vestlige Nicaragua og de to atlantehavsregioner såvel som i selve de to regioner.

Programmet har tre niveauer. Første niveau er forbindelsen mellem de to atlantehavsregioner og hovedstaden Managua i det vestlige Nicaragua ved en transportkorridor.

Det andet niveau drejer sig om de to atlantehavsregioner og er bl.a. udbygning af havnemoler og regionalveje, der forbinder havnene i den nordlige og den sydlige del.

På det tredje niveau af

projektet hjælpes landsbysamfundene til at etablere små moler og mindre markedspladser. Der kan også være tale om istandsættelse af mindre veje til markederne, så bønderne får mulighed for at afsætte deres afgrøder.

Projekterne tilrettelægges i samråd med såvel centrale som regionale og lokale myndigheder. Hensigten er at forbedre levevilkårene for den lokale befolkning. Der tages store miljøhensyn i projektet med hensyn til bevarelse af naturen, bl.a. regnskoven. Men også kønsaspektet og rettigheder for de oprindelige folk indgår i transportsektorprogrammet. Ligeledes involveres de oprindelige folk i det egentlige arbejde.

Sammen med repræsentanter fra landsbysamfundene finder Danida frem til de ønskede aktiviteter, som i første omgang prioriteres i samarbejde med regionernes borgmestre og repræsentanter fra de regionale administrationer. Til sidst træffes den endelige beslutning i den nationale transportkomité med deltagelse af regionernes parlamentsmedlemmer, repræsentanter fra de relevante ministerier og Danida.

Aktiviteterne er mange. F.eks. vil uddybning af en sejlrende give bedre besejlingsforhold til landsbysamfundet Tasbapwani. Det viste sig, at de lokale havnemyndigheders egen sandsuger var i for dårlig stand til, at det kunne betale sig at reparere den. I stedet blev et brugt dansk fartøj, MS Allan Madsen, indkøbt til opgaven. Der er yderligere ved at blive etableret en åben markedsplads ved anløbsbroen, som også er blevet fornyet. Det er lokale entreprenører, der udfører opgaverne, som dermed giver beskæftigelse i lokalområdet.

MS Allan Madsen vil også blive brugt til uddybning af en kystkanal og en havn, Bluefields, i området. Der foretages en miljøvurdering af uddybningsarbejdet, inden det påbegyndes.

Med i transportprogrammet er støtte til institutionerne og uddannelse af de regionale myndigheder, så de selv kan videreføre projektaktiviteterne.

FOTO: JØRGEN SCHYTTÉ OG
DEN DANSKE AMBASSADE I MANAGUA

Niger er ifølge FN's Udviklingsprogram's opgørelser verdens mindst udviklede land. Kun en tredjedel af befolkningen har adgang til basale sundhedsydelser. Hvert tredje barn dør, inden det er fyldt fem år, og kun hvert fjerde barn i den skolepligtige alder går i skole. Kun omkring 15 pct. af befolkningen kan læse. Størstedelen af befolkningen, ca. 85 pct., lever af landbrug og kvægavl. Tilbagevendende tørke og den høje befolkningstilvækst øger presset på naturen og landbrugsjorden. Over 60 pct. af Nigers eksportindtægter kommer fra salg af uran. Landet har betydelige uranressourcer, men prisen på uran siden begyndelsen af 1980'erne har betydet et voldsomt fald i statens indtægter.

Danida har siden 1974 givet bistand til Niger, og i 1994 blev Niger valgt til programsamarbejdsland. Den danske indsats har primært koncentreret sig om vandforsyning i landområderne, støtte til udviklingen af bæredygtigt landbrug og støtte til demokrati og menneskerettigheder.

Den 27. januar 1996 tog general Ibrahim Baré Maïnassara magten ved et militærkup. Som led i genindførelsen af demokratiske tilstande afholdt militærstyret i Niger præsidentvalg den 7.-8. juli 1996, hvor Ibrahim Baré Maïnassara fik et flertal på 52 pct. Valget var præget af uregelmæssigheder, herunder særligt opløsningen af den uafhængige nationale valgkommission (CENI) forud for valgets afslutning.

Valg til nationalforsamlingen blev afholdt den 23. november 1996. Som reaktion på den politiske udvikling har en række donorer taget deres støtte op til overvejelse.

Menneskerettighedssituationen er blevet betydelig forringet efter militærets magtovertagelse. Bl.a. er der sket indskrænkninger i forsamlings- og ytringsfriheden. Fagforeningerne, der spillede en vigtig rolle for demokratiets indførelse i Niger, står nu svækket af nye fagforeninger, der tilsyneladende bakkes op af styret.

Som reaktion på kuppet i januar 1996 suspenderede Danmark forberedelsen af alle nye projekter samt den del af den igangværende bistand, der ikke var direkte fattigdomsorienteret. Samtidig påbegyndtes forberedelsen til en omlægning af den danske bistand til Niger. Det vil medføre, at bistanden primært vil blive kanaliseret via lokale organisationer og myndigheder, og at der ydes særlig støtte til demokrati og menneskerettigheder. Støtte til den centrale regering vil så vidt muligt blive undgået i det omfang, den ikke er direkte fattigdomsorienteret.

NØGLETAL 1995

AREAL	1.267.000 KM ²
BEFOLKNING	6,8 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	3,2 %
BNI PR. INDBYGGER	220 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	- 0,3 %
UDENLANDSK BISTAND PR. INDBYGGER	38,1 US \$
DBRNEDDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	320/1000
FORVENTET LEVEALDER	48 ÅR
DANSK BILATERAL BISTAND 1996	10,31 MIO. KR.

HENVISNING TIL

BILAG E1

FAKTA

TANZANIA

NØGLETAL 1995

AREAL	945.000 KM ²
BEFOLKNING	28,8 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	3,1 %
BNP PR. INDBYGGER	1,30 US \$
VÆKST I BNP PR. ÅR	3,1 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	34,9 US \$
BØRNEDEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	140/1000
FORVENTET LEVEALDER	57 ÅR
DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	512,86 MIO. KR.

En ny landestrategi for det danske udviklingssamarbejde med Tanzania blev færdig i 1996. Efter aftale med de tanzaniske myndigheder vil programmet blive koncentreret om sundhedssektoren, landbrugssektoren, vejsektoren og den private sektor.

Den økonomiske situation i Tanzania betyder en yderligere forringelse af standarden inden for bl.a. de sociale sektorer. De dansk-støttede aktiviteter i sundhedssektoren kan dog afhjælpe nogle af følgerne for befolkningen. I 1996 bevilgedes 290 mio. kr. til et sundhedsprogram, der skal støtte en omfattende reform af det tanzaniske sundhedsvæsen, som bygger på WHO's primære sundhedsstrategi. Også andre donorer – bl.a. Verdensbanken, FN-organisationer, Holland, Irland, Schweiz, Storbritannien, USA og Tyskland – støtter arbejdet med sundhedsreformen.

Den grundlæggende filosofi bag reformen er, at sundhedstilstanden kan forbedres væsentligt, hvis ansvaret for de offentlige sundhedsydelser decentraliseres til selvstændige sundhedsforvaltninger på distriktsniveau, og befolkningen inddrages aktivt i beslutningsprocesserne.

Programmet vil i den indledende tre-årige periode fra 1996-1999 have karakter af et pilotprogram. Sundhedssektorprogrammet omfatter bl.a. budgetstøtte til alle regioner og distrikter for at forbedre ydelser til kvinder og børn, oplysninger om AIDS, familieplanlægning og sundhedspersonalets motivation, samt forbedret administration.

Den daglige ledelse af programmet vil blive lagt i et sekretariat under Tanzanias sundhedsministerium.

I landbrugssektoren forberedes dansk støtte inden for områderne husdyrbrug, kunstvanding og frøproduktion. En dansk rådgiver skal placeres i Tanzanias landbrugsministerium. Danmark støtter i forvejen distriktsprogrammer i det sydlige højland, hvor miljøet tilgodeses, og et nationalt skovfrøprojekt.

Ved at yde støtte til udviklingen af den private sektor forventes den danske bistand at medvirke til en øget økonomisk vækst og beskæftigelse, der på længere sigt er en forudsætning for at forbedre vilkårene for den fattige befolkning. Danmark har med støtte til den finansielle sektor og erhvervsuddannelserne allerede etableret et udviklingssamarbejde med Tanzania i den private sektor, men med det kommende sektorprogram skal aktiviteterne udvides.

Som en vigtig del af vejprogrammet forventes de første ca. 60 km af den vigtige hovedvej fra hovedstaden Dar es Salaam rehabiliteret, og et bivejsprogram forventes iværksat. Den danske bistand til sektoren ydes i øvrigt efter en overordnet plan, som er udarbejdet i fællesskab med Tanzanias regering og de forskellige donorer.

Danmark har støttet grundskoleuddannelsen siden 1992. Støtten er koncentreret om udviklingen af lærerstøttestrenger, udvikling af undervisningsmaterialer og læseplaner, støtte til undervisningsplanlægningen på både centralt og decentralt hold samt rehabilitering af skolebygninger. Støtten vil blive afsluttet med en fire-årig fase frem til og med år 2000.

Som en del af aftalen med Den Internationale Valutafond (IMF) er Tanzania i færd med at reformere den offentlige sektor. Målet er at skabe en mindre, økonomisk overkommelig, velbetalt, velfungerende og effektiv offentlig sektor.

Det skal ske gennem privatiseringer af de offentlige serviceydelser.

Niger er ifølge FN's Udviklingsprogram's opgørelser verdens mindst udviklede land. Kun en tredjedel af befolkningen har adgang til basale sundhedsydelser. Hvert tredje barn dør, inden det er fyldt fem år, og kun hvert fjerde barn i den skolepligtige alder går i skole. Kun omkring 15 pct. af befolkningen kan læse. Størstedelen af befolkningen, ca. 85 pct., lever af landbrug og kvægavl. Tilbagevendende tørke og den høje befolkningstilvækst øger presset på naturen og landbrugsjorden. Over 60 pct. af Nigers eksportindtægter kommer fra salg af uran. Landet har betydelige uranressourcer, men prisfaldet på uran siden begyndelsen af 1980'erne har betydet et voldsomt fald i statens indtægter.

Danida har siden 1974 givet bistand til Niger, og i 1994 blev Niger valgt til programsamarbejdsland. Den danske indsats har primært koncentreret sig om vandforsyning i landområderne, støtte til udviklingen af bæredygtigt landbrug og støtte til demokrati og menneskerettigheder.

Den 27. januar 1996 tog general Ibrahim Baré Maïnassara magten ved et militærkup. Som led i genindførelsen af demokratiske tilstande afholdt militærstyret i Niger præsidentvalg den 7.-8. juli 1996, hvor Ibrahim Baré Maïnassara fik et flertal på 52 pct. Valget var præget af uregelmæssigheder, herunder særligt opløsningen af den uafhængige nationale valgkommission (CENI) forud for valgets afslutning.

Valg til nationalforsamlingen blev afholdt den 23. november 1996. Som reaktion på den politiske udvikling har en række donorer taget deres støtte op til overvejelse.

Menneskerettighedssituationen er blevet betydelig forringet efter militærets magtovertagelse. Bl.a. er der sket indskrænkninger i forsamlings- og ytringsfriheden. Fagforeningerne, der spillede en vigtig rolle for demokratiets indførelse i Niger, står nu svækket af nye fagforeninger, der tilsyneladende bakkes op af styret.

Som reaktion på kuppet i januar 1996 suspenderede Danmark forberedelsen af alle nye projekter samt den del af den igangværende bistand, der ikke var direkte fattigdomsorienteret. Samtidig påbegyndtes forberedelsen til en omlægning af den danske bistand til Niger. Det vil medføre, at bistanden primært vil blive kanaliseret via lokale organisationer og myndigheder, og at der ydes særlig støtte til demokrati og menneskerettigheder. Støtte til den centrale regering vil så vidt muligt blive undgået i det omfang, den ikke er direkte fattigdomsorienteret.

NØGLETAL 1995

AREAL	1.267.000 KM ²
BEFOLKNING	8,8 MID.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	3,2 %
BNI PR. INDBYGER	220 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	- 0,3 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGER	39,1 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	320/1000
FORVENTET LEVEALDER	48 ÅR

DANSK BILATERAL BISTAND 1996	10,31 MID. KR.
------------------------------	----------------

HENVISNING TIL

BILAG E1

FAKTA

TANZANIA

NØGLETAL 1995

AREAL	945.000 KM ²
BEFOLKNING	28,8 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	3,1 %
BN PR. INDBYGGER	130 US \$
VÆKST I BNP PR. ÅR	3,1 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	34,9 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	160/1000
FORVENTET LEVETID	52 ÅR
DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	512,86 MIO. KR.

En ny landstrategi for det danske udviklingssamarbejde med Tanzania blev færdig i 1996. Efter aftale med de tanzaniske myndigheder vil programmet blive koncentreret om sundhedssektoren, landbrugssektoren, vejsektoren og den private sektor.

Den økonomiske situation i Tanzania betyder en yderligere forringelse af standarden inden for bl.a. de sociale sektorer. De dansk-støttede aktiviteter i sundhedssektoren kan dog afhjælpe nogle af følgerne for befolkningen. I 1996 bevilgedes 290 mio. kr. til et sundhedsprogram, der skal støtte en omfattende reform af det tanzaniske sundhedsvæsen, som bygger på WHO's primære sundhedsstrategi. Også andre donorer – bl.a. Verdensbanken, FN-organisationer, Holland, Irland, Schweiz, Storbritannien, USA og Tyskland – støtter arbejdet med sundhedsreformen.

Den grundlæggende filosofi bag reformen er, at sundhedstilstanden kan forbedres væsentligt, hvis ansvaret for de offentlige sundhedsydelser decentraliseres til selvstændige sundhedsforvaltninger på distriktsniveau, og befolkningen inddrages aktivt i beslutningsprocesserne.

Programmet vil i den indledende tre-årige periode fra 1996-1999 have karakter af et pilotprogram. Sundhedssektorprogrammet omfatter bl.a. budgetstøtte til alle regioner og distrikter for at forbedre ydelser til kvinder og børn, oplysninger om AIDS, familieplanlægning og sundhedspersonalets motivation, samt forbedret administration.

Den daglige ledelse af programmet vil blive lagt i et sekretariat under Tanzanias sundhedsministerium.

I landbrugssektoren forberedes dansk støtte inden for områderne husdyrbrug, kunstvanding og frøproduktion. En dansk rådgiver skal placeres i Tanzanias landbrugsministerium. Danmark støtter i forvejen distriktsprogrammer i det sydlige højland, hvor miljøet tilgodeses, og et nationalt skovforprojekt.

Ved at yde støtte til udviklingen af den private sektor forventes den danske bistand at medvirke til en øget økonomisk vækst og beskæftigelse, der på længere sigt er en forudsætning for at forbedre vilkårene for den fattige befolkning. Danmark har med støtte til den finansielle sektor og erhvervsuddannelserne allerede etableret et udviklingssamarbejde med Tanzania i den private sektor, men med det kommende sektorprogram skal aktiviteterne udvides.

Som en vigtig del af vejprogrammet forventes de første ca. 60 km af den vigtige hovedvej fra hovedstaden Dar es Salaam rehabiliteret, og et bivejsprogram forventes iværksat. Den danske bistand til sektoren ydes i øvrigt efter en overordnet plan, som er udarbejdet i fællesskab med Tanzanias regering og de forskellige donorer.

Danmark har støttet grundskoleuddannelsen siden 1992. Støtten er koncentreret om udviklingen af lærerstøttecentre, udvikling af undervisningsmaterialer og læseplaner, støtte til undervisningsplanlægningen på både centralt og decentralt hold samt rehabilitering af skolebygninger. Støtten vil blive afsluttet med en fire-årig fase frem til og med år 2000.

Som en del af aftalen med Den Internationale Valutafond (IMF) er Tanzania i færd med at reformere den offentlige sektor. Målet er at skabe en mindre, økonomisk overkommelig, velbetalt, velfungerende og effektiv offentlig sektor.

Det skal ske gennem privatiseringer af de offentlige serviceydelser.

Reformen af den offentlige sektor kan ikke undgå at medføre fyringer af offentligt ansatte. 36.700 offentlige stillinger er nedlagt i perioden 1992-1995, og 14.600 ikke-eksisterende stillinger blev fjernet fra de offentligt ansattes lønningslister. Det har bragt antallet af offentligt ansatte ned på 310.000.

I den næste fase skal der nedlægges endnu flere stillinger i den offentlige sektor for at give råd til bedre lønninger til de ansatte, der beholder deres job. Ca. 20.000 vil miste jobbet i finansåret 1996/97.

Tanzania afholdt selv afskedigelsesgodtgørelserne i forbindelse med den første fyringsrunde. Der er imidlertid ikke råd til at betale godtgørelser i forbindelse med den forestående fyringsrunde. Udgifterne bliver på 420 mio. kr. i alt, ca. 21.000 kr. pr. person. Danmark bevilgede i 1996 51 mio. kr. i støtte til afskedigelsesgodtgørelser i forbindelse med gennemførelsen af reformprogrammet. En række andre donorer finansierer resten af beløbet.

Den demokratiske proces i Tanzania fremmes bl.a. med hjælp fra en bevilling på 9,4 mio. kr. fra Danida til forskning i demokrati. Inden for uddannelserne og i medierne skal forskningen medvirke til at udbrede forståelse for demokratiet. Demokratiske normer og processer kommer i fokus ved at vurdere både de politiske leders og befolkningens opfattelse af demokrati.

Mediernes rolle til fremme af demokratisering bliver gjort til genstand for studier, der skal udmøntes i konkrete initiativer til styrkelse af demokratidebatten i medierne, bl.a. ved at afholde workshops for journalister.

Uddannelse til fremme af demokratisering tager udgangspunkt i uddannelsen af nyvalgte parlamentsmedlemmer, men fokus flyttes gradvist til befolkningen og de lokale ledere i udvalgte pilotdistrikter.

Præsident Mkapa har givet bekæmpelse af korruption høj prioritet. En undersøgelseskommission fik i opdrag at afdække korruptionens omfang i den tanzaniske administration og regering. For at følge op på rapporten har præsidenten taget en række initiativer til at gennemføre flere af rapportens anbefalinger til bekæmpelse af korruption.

HELVISNING TIL
BILAG E1

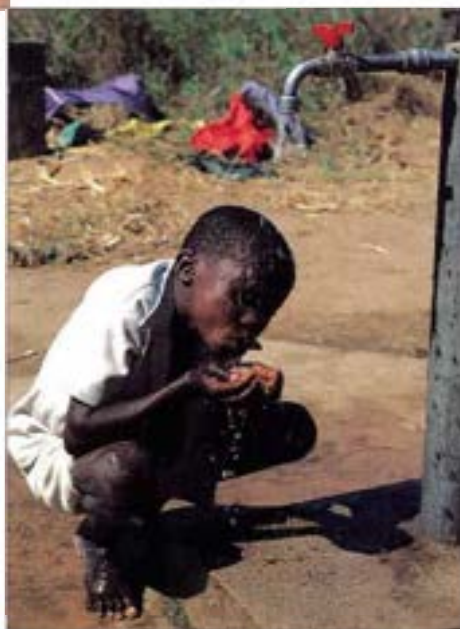

FOTO: JØRGEN SCHYTTÉ

Rent drikkevand

FOTO: IVARS SILUS

FOTOS: JØRGEN SOYHTE

Et drikkevandsprojekt i Tanzania aflaster kvinderne og motiverer dem til yderligere indflydelse på hverdagen.

I den sydlige del af Tanzania er der blevet installeret drikkevandsanlæg i 379 landsbyer i løbet af de sidste 15 år gennem støtte fra Danida. Dermed har ca. 770.000 mennesker fået rent drikkevand, og det er en grundlæggende betingelse for en forbedret levestandard for de fattigste på landet.

Sygelighed og børnedødelighed er mindsket på grund af færre tilfælde af sygdomme som diarré og kolera, og hygiejnen bliver generelt forbedret. Det er kvinderne og pigerne, der aflastes i husholdningen, når det er nemmere at få rent drikkevand. Det betyder, at der bliver tid for pigerne til f.eks. at gå i skole, og at kvinderne bedre kan tage sig af deres børn, dyrke afgrøder og sælge deres produkter på markedet.

Projektet blev påbegyndt i 1979, og landsbyerne blev udvalgt efter en prioritering af behovene. Anlæggene består bl.a. af brønde med mekaniske pumper. Der er valgt ganske enkle teknologiske løsninger, således at befolkningen kan deltage i såvel beslutningsprocesserne som i den almindelige drift og vedligeholdelse af anlæggene.

Som følge af sektorvalget i landestrategien vil projektet blive afsluttet i 1999, og der vil derfor ikke blive etableret flere anlæg. I den afsluttende fase af projektet er det målet at sikre bæredygtig vedligeholdelse og drift af de allerede etablerede anlæg. Der skal etableres "vandkomiteer" i alle landsbyerne, og de skal stå for drift, vedligeholdelse og ikke mindst indsamling af penge hertil. Der knyttes en lokal tekniker til hver vandkomité, og der er i projektet udviklet et "landsby-opfølgingsprogram", som skal give medlemmerne af vandkomiteerne bedre indsigt i administration, og som skal hjælpe teknikerne til større faglig kunnen. Samtidig søger projektet at fremme udviklingen af lokale private firmaer til at kunne varetage salg af reservedele og at kunne udføre større reparationer. Den private sektor er dog endnu kun spirende.

Det er ikke mindst kvinderne, der er motiveret for at deltage i vandkomiteerne. Det er dem, der oplever besparelser af tid og slid og slæb. Projektet prøver derfor også at fremme deres deltagelse i udviklingen af den private sektors tjenesteydelse, således at de kan få adgang til indtægter.

Analysen viser, at familiernes udgift til vand efter denne model vil udgøre ca. 0,4 pct. af det årlige budget, et beskedent beløb i selv en fattig husholdning. Projektet har videre konsekvenser. Også miljøet skånes gennem beskyttelse af vandkilderne, og sundhedstilstanden forbedres ved sundhedsoplysning og bygning af latriner.

Projektet er integreret i det tanzaniske vandministeriums arbejde og undergår for tiden administrative og organisatoriske forandringer i takt med decentraliseringen i øvrigt i Tanzania. Det dansk-støttede projekt kan bidrage til at udvikle og afprøve bæredygtige modeller for forsyning af rent drikkevand i landsbyerne i andre områder af landet.

Der er i alt bevilget 567,1 mio. kr. i perioden 1979-99 til projektet, som således er et af de hidtil største Danida-støttede vandprojekter.

Der er i alt bevilget 567,1 mio. kr. i perioden 1979-99 til projektet, som således er et af de hidtil største Danida-støttede vandprojekter.

Der er i alt bevilget 567,1 mio. kr. i perioden 1979-99 til projektet, som således er et af de hidtil største Danida-støttede vandprojekter.

Der er i alt bevilget 567,1 mio. kr. i perioden 1979-99 til projektet, som således er et af de hidtil største Danida-støttede vandprojekter.

Den danske udviklingsbistand til Uganda, der i 1995 blev fastlagt i en landestrategi, skal medvirke til yderligere at fremme den økonomiske vækst og forbedre levevilkårene for de fattigste. Også stabiliteten og den demokratiske udvikling skal fremmes.

Samarbejdet koncentrerer først og fremmest om prioritetssektorerne sundhed, vand, landbrug og infrastruktur.

I Uganda er der én læge for hver 24.700 indbyggere og én sundhedsplejerske for hver 3.000 indbyggere. Gennemsnitslevialderen er 44 år, og sundhedssystemet hører til blandt de dårligste i Afrika.

Derfor er der afsat 209,1 mio. kr. til et sundhedssektorprogram, som strækker sig over fem år. Programmet forventes at blive begyndelsen til et samarbejde, der skal strække sig over en længere årrække.

Regeringens nye sundhedsreform danner grundlaget for programmet, som gennemføres i samarbejde med sundhedsministeriet. Der ydes bl.a. bistand til skoler og institutioner, der uddanner sundhedspersonale.

Samtidig sikres fortsat basal medicinforsyning til befolkningen. Desuden får tre distrikter i det nordøstlige Uganda hjælp til at opbygge lokale sundhedssystemer, så de selv kan varetage sundhedsarbejdet. Ved siden af sektorprogrammet ydes støtte til en frivillig organisation, der arbejder med rådgivning af AIDS-smittede og deres familier.

Et vand- og sanitetsprogram, som gennemføres af vanddirektoratet i Uganda, skal sikre bedre drikkevandsforsyning og hygiejne i Uganda.

Programmet er anden fase af et 10-årigt program, som Danmark har ydet bistand til siden 1990. Der er bevilget 250 mio. kr. til den anden femårs periode.

Ved afslutningen af første fase er omkring 725.000 mennesker blevet forsynet med rent drikkevand og ca. 100.000 husstande i tre distrikter med latriner.

Nu skal opgaverne decentraliseres og privatiseres. De lokale distriktsmyndigheder skal i samarbejde med den private sektor lidt efter lidt overtage projektarbejdet. Opgaverne vil bestå i at bore brønde, forbedre eksisterende brønde og sikre beskyttelse af naturlige kilder. Hygiejnen vil blive forbedret ved at lave nye latriner og informere befolkningen om hygiejneforhold samt drift og vedligeholdelse af vandboringerne. I anden fase lægges flest kræfter i fem nye distrikter. Distrikterne fra første fase forventes nu at udbygge vand- og sanitetsydelser.

Institutioner, som skal foretage undersøgelser og udarbejde retningslinier for forvaltningen af Ugandas vandressourcer, får også dansk støtte. Der skal bl.a. oprettes målestationer, udvikles systemer til analyse af vandprøver og informeres om vandressourcerne.

På infrastrukturuområdet er flere større projekter fuldført, herunder et havneanlæg ved Victoriasøen og rehabilitering af Entebbe Lufthavn. En højspændingslinie, som skal styrke det nationale el-fordelingsnet, er ved at blive opført, og der er planer om at rehabilitere og forbedre både distriktsveje og hovedveje som en del af infrastrukturprogrammet.

Landbrugssektoren betragtes som et vigtigt grundlag for økonomisk udvikling i Uganda, der stort set er selvforsynende med fødevarer, og som vil kunne eksportere landbrugsprodukter i stort omfang, hvis eksportmarkeder bliver opdyrket og produktionen forbedret.

NØGLETAL 1995

AREAL	236.000 KM ²
BEFOLKNING	18,6 MO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTEVÆKST	2,5 %
BNI PR. INDBYGGER	240 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	5,6 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	35,5 US \$
BØRNEDEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	185/1000
FORVENTET LEVEALDER	44 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996	371,61 MO. KR.
--------------	----------------

FORBEREDELSE TIL PRINS JOACHIMS
OG PRINSESSE ALEXANDRAS BESØG
PÅ UGANDA INTERNATIONAL INSTITUTE OF
SPECIAL EDUCATION.

FOTO: STEEN BRØGAARD

HENVISNING TIL

BILAG E1

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Et sektorprogram inden for landbrugssektoren forberedes. Det er hensigten at yde støtte til at opbygge statslige kontrol- og tilsynsmyndigheder, til uddannelses- og forskningsinstitutioner, til videreudvikling af den nationale landbrugsorganisation samt til landbrug i udvalgte distrikter.

Hidtil er ydet støtte til at oprette en national landbrugsorganisation, der kan rådgive og efteruddanne landmænd, til mindre kvægavlere, til at opføre kornsiloer og mejerier, samt til at udarbejde overordnede strategier for både mælkeproduktion og opbevaring og markedsføring af kornprodukter.

Støtte til at fremme den demokratiske udvikling fortsættes. Støtten omfatter en række indsatser, der spænder fra bistand til menneskerettighedsorganisationer, støtte til retsvæsenet og ombudsmandsinstitutionen, decentraliseringsprogrammet, rigsrevisionen, reformer i den offentlige sektor m.m.

Der ydes fortsat støtte til nogle få større projekter, der ikke umiddelbart falder inden for de nævnte prioritetssektorer, nemlig et projekt til at fremme kvinders retsstilling og deres øgede deltagelse i den sociale og økonomisk udvikling samt til et specialundervisningsprojekt.

Endelig er Danidas Privat Sektor-program i 1996 udvidet til at omfatte Uganda, hvilket gerne skulle give et løft til virksomheder i den private sektor i Uganda og styrke relationerne mellem danske og ugandiske virksomheder.

Trods årtiers krig har Vietnam en forholdsvis ligelig fordeling af samfundsgoderne og et relativt højt niveau inden for sundhed og uddannelse. Vietnams væsentligste erhverv er landbruget med Den Røde Flods delta i nord og Mekong-deltaet i syd som de landbrugsmæssigt mest produktive områder. Også fiskeriet og olieudvindingen spiller en betydelig rolle i økonomien. De primære erhverv er inden for det sidste årti blevet suppleret af en betydelig vækst inden for forarbejdning og service. Den økonomiske vækst har de senere år ligget på lige under 10 pct. om året. I midten af 1980'erne indledtes en omfattende reform af Vietnams økonomi, hvor familiebruget atter blev den dominerende økonomiske enhed i landbruget. Samtidig decentraliseredes ansvaret for en række offentlige opgaver til provinserne.

Kommunistpartiet har stadig uindskrænket magt, men der sker en omfattende reform af retsmaskineriet og den offentlige administration.

Danidas indsats i Vietnam koncentrerer sig om udvikling af fiskeri, bæredygtig udnyttelse af ferskvandsressourcerne samt opbevaring, transport og forarbejdning af fødevarer. Der er truffet aftale om et sektorprogram, som skal sikre udvikling af fiskeriet igennem systematisk støtte til en række områder, der har særlig betydning for erhvervet. Programmet er indledningsvist koncentreret om udarbejdelse af en masterplan for fiskeriet, undersøgelse af fiskebestande og deres opvækstforhold samt om at forarbejde fisk bedre til eksport.

Hvad angår ferskvandsressourcer er et egentligt sektorprogram under opbygning. Det vil tage udgangspunkt i den nationale strategi for vand og sanitet i landområder, som Danmark yder støtte til udarbejdelsen af, og vil koncentrere sig om bistand til udarbejdelse af vandbehandlingsplaner, kapacitetsopbygning i provinsadministrationernes vandafdelinger samt bidrage til finansiering af vand- og sanitetsprojekter primært i mindre byer og landområder. Sektorprogrammet vil udnytte erfaringerne fra den danskstøttede handlingsplan for Upper Srepok-floden i Dak Lak-provinsen.

NØGLETAL 1995

AREAL	332.000 KM ²
BEFOLKNING	72,5 MID.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,1 %
BNI PR. INDBYGGER	250 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	8,0 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	4,5 US \$
BØRNEDEDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	45/1000
FORVENTET LEVEALDER	66 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996 194,86 MID. KR.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

I 1996 har Danmark givet sin tilslutning til at finansiere en række vandforsyningsprojekter med 267 mio. kr. Beløbet anvendes til at forbedre og udbygge vandforsyningerne i tre store provinsbyer.

Vietnam er verdens tredjestørste riseksportør, men kun en mindre del er kvalitetsris, og prisen på vietnamesiske ris ligger betydeligt under prisen for f.eks. thailandske ris. I 1996 er der bevilget 119,4 mio. kr. til opbevaring og forarbejdning af ris i tre provinser i Vietnam. Kvaliteten af ris skal forbedres, og tabet under produktionen skal reduceres. Dermed bliver indtjeningen forbedret for småbrugerne i Thai Binh-provinsen i det nordlige og Soc Trang og Can Tho-provinserne i den sydlige del af Vietnam.

Der er også ydet dansk støtte til en sikker og effektiv færgeforbinding mellem Ho Chi Minh-området og de sydlige provinser i Vietnam. En velfungerende infrastruktur er så vigtig for Vietnams økonomi, at Danida har valgt at støtte færgeforbindingerne, selv om projektet ligger uden for de sektorer, som landstrategien for Vietnam er koncentreret om. Der er i 1996 bevilget 82,6 mio. kr. til dette projekt. Der overvejes ikke yderligere engagement inden for denne sektor.

Der er endvidere bevilget 36 mio. kr. i støtte til retssektoeren i Vietnam. Projektet udføres i samarbejde med FN's Udviklingsprogram (UNDP), og det skønnes også at medvirke til at fremme menneskerettigheder og demokratisering.

Et projekt, der gennemføres af Vietnams "Komité for Organisation og Personale" i samarbejde med Danida, har fået 15,7 mio. kr. i støtte. I første omgang skal et projekt i Dak Lak-provinsen styrke provinsadministrationen for på kort sigt at skabe en mere decentral og serviceminded administration og dermed på længere sigt bidrage til gennemførelsen af en national administrativ reformproces.

Ved at yde budgetstøtte til Vietnam sender Danmark et vigtigt signal til regeringen om udenlandsk opbakning bag fortsættelse af reformprogrammet, som i de senere år har bragt inflationen under kontrol og medført markant stigende opsparing, investeringer og eksport. I 1996 bevilgedes desuden 60 mio. kr. i budgetstøtte gennem Vietnams strukturtilpasningsprogram.

Zambia har fortsat store økonomiske og sociale problemer, selvom der er opnået en række økonomiske resultater i de senere år. Inflationen er bragt ned under 50 pct., udenrigshandelen og valutamarkedet er blevet liberaliseret, subsidier og priskontrol er blevet afskaffet, og over halvdelen af de statslige virksomheder er blevet privatiseret. Men omstillingen i landbruget, først og fremmest privatiseringen af den statslige opkøbsorganisation, har ført til en usikker fødevarerituation. Det tidligere statslige netværk, der sikrede opkøb af bøndernes afgrøder, er endnu ikke blevet afløst af et effektivt netværk af private opkøbere.

De økonomiske reformer er et led i den strukturaljusteringspolitik, som regeringen i samarbejde med Verdensbanken har ført siden 1991. Men for den almindelige zambier er forholdene ikke blevet bedre. Omkring 70 pct. af befolkningen har ikke ressourcer til at dække basale daglige behov. Arbejdsløsheden er fortsat høj, og de økonomiske reformer har endnu ikke skabt tilstrækkelig udvikling på vigtige områder som produktion, investeringer og beskæftigelse.

Zambia er et af verdens mest forgældede lande med en udlandsgæld på over 6,5 milliarder US \$ (1994). Til sammenligning var eksportindtægterne i 1993 på lidt over 1 milliard US \$.

I 1996 tilbageholdt flere udenlandske donorer dele af deres støtte til Zambia på grund af utilfredshed med den politiske udvikling. Kritikken gik bl.a. på, at regeringen til valget i november 1996 ændrede kriterierne for valgbarhed og dermed forhindrede blandt andre den tidligere præsident, Kenneth Kaunda, i at opstille til valget. Ved valget blev præsident Frederick Chiluba genvalgt.

Danida koncentrerer sin indsats i Zambia på tre sektorer: Sundhed, uddannelse og infrastruktur (veje).

På sundhedsområdet har Zambias regering iværksat en omfattende reform, som skal sikre alle adgang til basale sundhedsydelser. Regeringen har øget sundhedssektorens andel af statsbudgettet fra 8 pct. til 13 pct. I 1995 indledte Danida støtte til et sektorprogram for sundhedssektoren. Hovedvægten i programmet ligger på distriktssundhedsjennesten i Zambias 61 distrikter. I 1996 støttede Danida programmet med 32,7 mio. kr.

Danidas støtte til uddannelsessektoren skal ses på baggrund af Zambias problemer med stigende analfabetisme blandt voksne og faldende indmeldelse af børn i skolerne. I 1996 bevilgede Danida 45 mio. kr. til undervisningssektoren i Zambia. Den danske støtte har tre komponenter: Støtte til en reform af læreruddannelserne, rehabilitering af seminarierne og integration af specialundervisning i skolerne. Det skal forøge antallet af uddannede lærere og forbedre kvaliteten af undervisningen, især specialundervisningen.

Zambia er det land i det sydlige Afrika, der afsætter færrest penge på de offentlige budgetter til undervisning, mere end en tredjedel af udgifterne dækkes af brugerbetaling. Det betyder, at mange børn fra fattige familier, især piger, ikke kommer i skole.

Siden midten af 1980'erne har uddannelsesområdet været præget af alvorlig pengemangel. Skolerne er nedslidte og overfyldte, der er for få lærere, og deres uddannelse er for dårlig, ligesom selve skolesystemet er utidssvarende. I 1996 har Zambias regering nedsat et sekretariat, der er i færd med at udarbejde en overordnet investeringsplan for undervisningssektoren. Danidas støtte til de tre seminarer vil danne udgangspunkt for et egentligt sektorprogram for undervisningssektoren.

NOGLETAL 1995

AREAL	753.000 KM ²
BEFOLKNING	9,2 MIO.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTILVÆKST	2,3 %
BNI PR. INDBYGGER	370 US \$
VÆKST I BNI PR. ÅR	-0,1 %
UDENLANDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	90,8 US \$
BØRNEDEDLIGHED	
UNDER 5 ÅR	203/1000
FORVENTET LEVEALDER	48 ÅR

DANSK BILATERAL

BISTAND 1996	148,83 MIO. KR.
--------------	-----------------

HENVISNING TIL

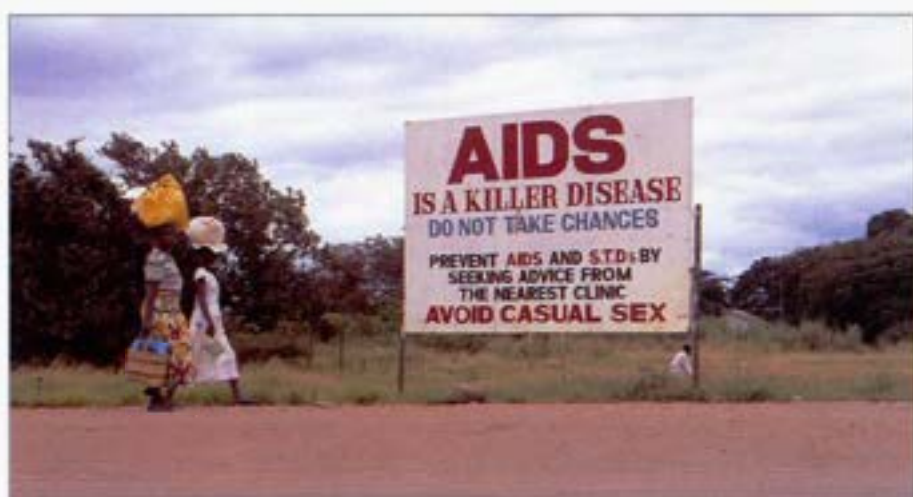
BLAG E1

Genopbygning af Zambias nedslidte infrastruktur er en forudsætning for, at de økonomiske reformer kan lykkes, og at landet kan få en øget handel internt og med omverdenen. Zambias regering har iværksat en reform, som skal føre til en mere enkel administration og finansiering af vejsektoren. I 1996 bevilgedes 275 mio. kr. til istandsættelse af vejstrækninger i Kobberbelt-provinsen samt 43,5 mio. kr. til afslutning af renoveringen af Chingola-vejen. Der har været nogle kvalitetsproblemer med denne vejstrækning, og det er uafklaret, hvor ansvaret skal placeres.

FOTO: BERT WIKLUND

ZIMBABWE

FAKTA

I forhold til de fleste andre afrikanske lande har Zimbabwe en relativt veludviklet økonomi. Men samfundet er fortsat præget af store forskelle mellem sorte og hvide, mellem fattig og rig, land og by, og fattigdommen er stigende. Det skyldes især en skæv jordfordeling og en udpining af jorden i de såkaldte fælles- og genbosætningsområder på landet, hvor størstedelen af befolkningen bor. Zimbabwe har gentagne gange været ramt af tørke, der har forringet høstudbyttet og skadet den økonomiske vækst.

Tørkeperioderne har medvirket til, at den økonomiske vækst, som Zimbabwe oplevede op igennem 1980'erne, blev sat i stå. I 1990 blev det anslået, at en fjerdedel af befolkningen, små tre millioner mennesker, levede under fattigdomsgrænsen. Det vil sige, at de forbrugte mindre end 1 US \$ om dagen. Antallet af fattige er vokset siden da. Med til fattigdomsprofilen af Zimbabwe hører også den meget ujævne indkomstfordeling mellem sorte og hvide, fattige og rige. De rigeste 3 pct. af befolkningen står således for en tredjedel af Zimbabwes forbrug, mens den fattige halvdel af befolkningen står for kun 15 pct. af forbruget.

I de kommende år vil Danida koncentrere sin indsats i landet på fire områder: Sundhedssektoren, infrastruktur, landbrug og den private sektor.

Adgangen til sundhedsydelser er stadig meget ulige fordelt, og i de senere år har AIDS i stigende grad belastet sundhedssystemet. Det skønnes, at mellem 10-15 pct. af befolkningen er HIV-positive, og at sygdommen fortsat vil sprede sig. I 1996 iværksatte Danida sektorprogramstøtte til sundhedssektoren. En bevilling på 129,8 mio. kr. vil frem til 1999 blive anvendt til at styrke effektiviteten i sundhedssektoren bl.a. gennem decentralisering. De nuværende dansk-støttede aktiviteter inden for medicinforsyning og det nationale AIDS-program vil blive gradvist integreret i sektorprogrammet.

NOGLETALE 1995

AREAL	391.000 KM ²
BEFOLKNING	11,0 MRD.
ÅRLIG BEFOLKNINGSTEVÆKST	3,0 %
BNP PR. INDBYGGER	540 US \$
VÆKST I BNP PR. ÅR	1,1 %
UDEMÅNDSK BISTAND	
PR. INDBYGGER	39,9 US \$
BØRNEDØDELIGHED	
UNDER 5 ÅR	74/1000
FORVENTET LEVALDER	52 ÅR
DANSK BILATERAL	
BISTAND 1996	110,38 MRD. KR.

FOTO: BERT WIKLUND

FOTO: BERT WIKLUND

Danida støtter regeringens sundhedsreform, som har til formål at sikre alle befolkningsgrupper adgang til basale sundhedsydelse. I forbindelse med sundhedsreformen har Zimbabwes regering selv øget sine bevillinger til sundhedssektoren. Sammen med andre donorer, især Storbritannien og WHO, vil donorerne tilsammen bidrage med 15-25 pct. af sundhedsministeriets udgifter.

Også hvad angår infrastruktur er landområderne forfordelt. Manglende udbygning af vejnettet og manglende vedligeholdelse hindrer befolkningerne i de fattige landområder i at komme til klinikker eller at bringe deres varer til markedet. I 1996 bevilgedes 53 mio. kr. til vedligeholdelse af biveje. Bevillingen skal resultere i, at 2040 km vej bliver rehabiliteret og vedligeholdt ved hjælp af arbejdsintensive metoder gennem lokale private entreprenører. Projektet skal løbe over tre år og forventes at give arbejde til små 90 mindre, lokale entreprenører, hvoraf 16 vil modtage træning i den tekniske del af arbejdet og i at føre regnskaber samt få adgang til kredit.

En plan for sektorprogrambistand til landbruget er ved at blive udarbejdet. Planlægningen foregår i tæt samarbejde med Zimbabwes landbrugsministerium. Programmet ventes koncentreret om aktiviteter inden for bl.a. kunstvandig, landbrugsuddannelser, kredit til småbrugere og markedsinformationssystemer. Danidas igangværende træplantningsprojekter vil i et vist omfang blive videreført under den nye sektorprogrambistand.

Privat Sektor-programmet i Zimbabwe, der blev indledt i 1992, vil blive fortsat. (Se også kapitel 8 om erhvervslivet og Danida).

OVERGANGSBISTAND

Danida har afsat en ramme på 45 mio. kr. for perioden 1994-97. Pengene anvendes hovedsageligt gennem private organisationer inden for uddannelse, den sociale sektor og sundhedssektoren. Under den samlede ramme er også afsat 10 mio. kr. til at fremme menneskerettigheder og demokrati. En fortsættelse af bevillingen afhænger af den politiske udvikling i Albanien.

På baggrund af fredsaf-talen i november 1994 mellem regeringen og oprørsbevægelsen, UNITA, besluttede Danmark at yde overgangsbistand til Angola for 200 mio. kr. i perioden 1996-2000. I 1996 kom strategien for den danske overgangsbistand. Det overordnede mål for overgangsbistanden er at hjælpe befolkningen tilbage til en normal tilværelse og bidrage til at sætte Angola i stand til at opnå en økonomisk udvikling, der kan danne grundlag for en reduktion af befolkningens udbredte og dybe fattigdom.

Angola er rigt på ressourcer som olie og diamanter. Før uafhængigheden fra Portugal var landet selvforsynende med fødevarer, men efter mange års krig dyrker de tilbageblevne bønder stort set kun til eget forbrug. Tidligere bidrog en stor og mangfoldig industrisektor med 40 pct. af landets bruttonationalprodukt. I dag er industrien enten ødelagt af krigen eller uvirksom som følge af den økonomiske politik.

Borgerkrigen vil også i fremtiden kaste lange skygger over bestræbelserne på at skabe økonomisk udvikling. Således er olieproduktionen for de næste to-tre år pantsat, fordi regeringen skulle bruge pengene til at føre krig for.

Den vanskelige økonomiske situation kan komme til at udgøre en trussel for fredsprocessen. Regeringen har imidlertid vist vilje til de nødvendige økonomiske reformer, hvilket bl.a. kommer til udtryk gennem udskiftninger i regeringen på så højt niveau som premierministerposten og blandt de økonomiske nøgeministre.

Indtil videre er en del af overgangsbistanden kanaliseret gennem danske private organisationer, blandt andre Ibis og Awepa. Hidtil har organisationerne først og fremmest ydet humanitær bistand, og det er fra dette udgangspunkt, at der nu skal skabes forudsætninger for egentlig udviklingsbistand.

Overgangsbistanden vil i første omgang bestå af basal nødhjælp og bistand til genbosætning for hjemvendte flygtninge og internt fordrevne (mennesker som er på flugt i deres eget land), støtte til demobilisering af soldater og støtte til minerydning.

I takt med, at behovet for humanitær hjælp falder, vil den danske bistand rette sig mod genopbygningsprojekter inden for fysisk og social infrastruktur, f.eks. veje. Der ydes også hjælp til at udvikle demokrati og at sikre menneskerettighederne.

Danmark støtter Cambodia med overgangsbistand for 345 mio. kr. i perioden 1992-98. Genopbygningen af Cambodia er kommet i gang under nogenlunde stabile forhold, efter at den FN-støttede fredsproces medvirkede til afslutningen af mange års borgerkrig. Danmark har både ydet humanitær katastrofebistand og egentlig udviklingsbistand, der skal hjælpe med at få landet på fode efter krigens omfattende ødelæggelser.

Bl.a. har Danmark støttet genhusningen af de op mod 375.000 flygtninge fra lejre i Thailand, afholdelse af valg i 1993, uddannelse af journalister og andre demokrati- og menneskerettighedsfremmende aktiviteter. Desuden gøres der en indsats for at fjerne de mange tusinde landminer, som i dag forhindrer, at store områder kan udnyttes til bosættelse og landbrug. (Kapitel 5 om humanitær bistand beskriver minerydningen i Cambodia).

Hovedparten af bistanden til Cambodia ydes gennem internationale og private organisationer.

Albanien

Angola

Cambodia

HENVISNING TIL

BILAG E1, E2, E3, E4, E5 OG E6

Gaza/Vestbredden

Den bilaterale fredsproces mellem Israel og palæstinenserne blev formelt indledt med begge parter underskrivelse af principerklæringen i Washington i september 1993. Efterfølgende aftaler har, trods interne stridigheder og alvorlige uoverensstemmelser parterne imellem, givet håb om, at en varig løsning i forholdet mellem de to folk kan findes.

Attentater udført af både palæstinensere og israelere vanskeliggjorde en fortsat udvikling i fredsprocessen i 1996, og lukningen af grænserne til Gaza og Vestbredden fra februar til oktober 1996 forhindrede en positiv økonomisk udvikling i selvstyreområderne.

Udførelsen af den danske overgangsbistand til palæstinenserne i Gaza og på Vestbredden, der udgør 365 mio. kr. for perioden 1994-1999, vanskeliggøres af den politiske ustabilitet i selvstyreområderne og fortsatte kriseperioder i fredsprocessen mellem Israel og palæstinenserne. Grænselukninger i 1996 forsinkede også udførelsen af dele af det danske bistandsprogram.

Knap en tredjedel af den danske bistand bruges til opbygningen af infrastruktur – vand og vejprojekter. Derudover støtter Danmark etableringen af en palæstinensisk administration i selvstyreområderne samt en række NGO'er, som bl.a. arbejder med menneskerettigheder og sundhed. Bilateralt støtter Danmark opbygningen af en miljøstyrkelse i Gaza, ledelsestræning for det palæstinensiske politi og etableringen af et fiskeridepartement samt effektivisering af et fiskerikooperativ i Gaza by.

I 1994-1995 blev den danske bistand udført af Verdensbanken, men i de seneste år er en større andel af den danske overgangsbistand givet til bilaterale bistandsaktiviteter. Samtidig er den danske indsats forlænget til udgangen af 1999 og den samlede projektsum forøget med 75 mio. kr. På den baggrund besluttede Danida i 1996 at udstationere yderligere en rådgiver til repræsentationskontoret i Jeriko og forlænge den eksisterende rådgiverstilling frem til udgangen af 1999.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Danida har for perioden 1994-99 ydet overgangsbistand til Kirgizstan på i alt 60 mio. kr. Der ydes støtte inden for sektorerne sundhed, uddannelse, landbrug og demokrati/god regeringsførelse.

Siden 1991 har Danida ydet overgangsbistand til Mongoliet. Rammen på 175 mio. kr. ventes udnyttet med udgangen af 1998. Danida yder bistand inden for husdyrbrug, sundhed, energi, uddannelse og demokratisering.

Enkelte aktiviteter under overgangsbistandsprogrammet fortsætter frem til 1998. I 1996 beløb den danske bistand sig til 27,8 mio. kr.

I 1996 bevilgede Danmark ud over den humanitære bistand i alt 60 mio. kr. til en række aktiviteter i Rwanda. Pengene vil gå til bl.a. vandforsyning, vejbyggeri, træplantning og hjælp til forældreløse børn.

Med 750 mio. kr. over en fem-årig periode er overgangsbistanden til Sydafrika det mest ambitiøse program. Danida gennemfører uden for de 20 programsamarbejdslande.

Sydafrika hører til de såkaldte mellemindkomstlande, men goderne er meget ulige fordelt mellem de 10 mio. hvide og de 30 mio. sorte i landet. Halvdelen af de sorte lever under fattigdomsgrænsen. I landområderne og de tidligere "homelands" lever endog to trediedele under fattigdomsgrænsen. Ca. 30 pct. af arbejdsstyrken er arbejdsløs, og tallet er stigende.

Med afholdelse af de første demokratiske valg i 1994 og valg til lokale forsamlinger i 1995 er de formelle rammer etableret for en demokratisk udvikling i Sydafrika.

De fleste økonomiske indikatorer er gode: Realvæksten i BNP udgjorde 3,5 pct. i 1995, inflationen er nedbragt til 8,7 pct., og underskuddet på betalingsbalancen reduceret. Væksten er imidlertid ikke høj nok til at gøre indhug i arbejdsløsheden. Den politiske stabilitet og demokratiske udvikling vil på længere sigt afhænge af, i hvilket omfang regeringen er i stand til at leve op til flertallets forventninger om økonomiske og sociale forbedringer.

Målet med overgangsbistanden er at støtte og udvikle det sydafrikanske demokrati samt bidrage til løsningen af landets betydelige fattigdomsproblem. Den danske indsats koncentrerer sig om fire hovedområder: Demokratisering og voldsbekæmpelse, uddannelse, udvikling af landområder (herunder støtte til jordreform) samt erhvervs- og beskæftigelsesfremme blandt små og mellemstore sortejede virksomheder. Støtten går først og fremmest til strategi- og politikudvikling, f.eks. gennem støtte til forberedelse af reformer og handlingsplaner eller gennemførelse af projekter, der indgår i regeringens strategiudvikling.

I 1996 støttede Danida bl.a. adgangsgivende kurser i Western Cape med 33 mio. kr. 70 pct. af de unge sorte sydafrikanere har ingen uddannelse, og formålet med kurserne er at give især denne gruppe mulighed for at komme i gang med et videregående studie.

Danida har også støttet uddannelsen af Sydafrikas første opmænd med 4,1 mio. kr. 320 mennesker har gennemgået grunduddannelsen, og 230 mennesker har fået efteruddannelse i 1996. Opmandsuddannelsen skal ses i sammenhæng med Sydafrikas nye arbejdsmarkedslovgivning, der trådte i kraft i efteråret 1996. Den nye lov sikrer bl.a. forligsmandsinstitutionen.

Independent Business Enrichment Centre (IBEC) er en organisation, der skal fremme sort erhvervsliv gennem uddannelse, rådgivning og långivning. Siden starten i 1990 har IBEC trænet og rådgivet flere end 5000 småentreprenører, og der er ydet lån til mere end 5000 virksomheder. 60 pct. af IBEC's lån går til kvinder. Skønmæssigt har lånene resulteret i, at over 30.000 arbejdspladser er opretholdt eller dannet. Lån går til arbejdskapital, byggelån eller garantistillelse. I 1996 støttede Danida IBEC med 14 mio. kr.

I 1996 støttede Danida desuden organisationer, som arbejder med voldsforebyg-

Kirgizstan

Mongoliet

Namibia

Rwanda

Sydafrika

Jordreform i Sydafrika

Som følge af tvangsforflytningerne i apartheid-tiden sad 60.000 hvide farmere på 87 pct. af jorden, mens resten var delt mellem 13 mio. sorte. Gennemførelse af en jordreform har derfor stor prioritet i den nye sydafrikanske regerings nationale program for genopbygning og udvikling (RDP). Sigtet er at udligne de sociale og økonomiske uligheder mellem befolkningsgrupperne. Der skal ske en omfordeling ved, at de tidligere fordrevne får deres jord tilbage, og ikke mindst skal beskæftigelsen øges for at mindske fattigdommen i landområderne.

Danmark har allerede ydet bidrag til forarbejdet til at formulere en overordnet politik for en jordreform, og der er med støtte fra Danida udarbejdet planer for ni projekter, ét i hvert af landets distrikter. I de ni projekter bliver der eksperimenteret med forskellige former for overdragelse af jorden, kreditordninger, administrative systemer, sociale infrastrukturer osv. tilpasset de særlige lokale forhold. Erfaringerne skal samles i et nationalt landreformprogram, der i løbet af fem år har

som mål at sikre omfordeling af omkring 30 pct. af det samlede landbrugsareal i Sydafrika.

I tilknytning til programmet er der etableret et overvågnings- og evalueringssystem for det sydafrikanske program. Der skal indsamles og bearbejdes oplysninger om effekten på den samlede udvikling af de lokale samfund, f.eks. i hvilken udstrækning der bliver etableret nye landbrug, og hvilke konsekvenser det har på produktion af fødevarer? Bliver handelen intensiveret? Hvor mange nye job bliver der afledt af programmet? Vil der være behov for at bygge flere skoler? Danida hjælper med denne model, således at det sydafrikanske landbrugsministerium bliver i stand til at måle effekten af de igangsatte jordreformer og løbende justere dem. Den sydafrikanske rege-

ring har udpeget 18 overvågnings- og evalueringpersoner til projektet såvel på centralt som på provinsniveau.

Programmet bliver løbende udvidet i takt med opbygningen af kapaciteten i de administrative systemer. Det forventes, at programmet med udløbet af første fase har givet mindst 13.500 husholdninger, svarende til 100.000 personer, adgang til egen jord, og at der vil være etableret administrative strukturer og effektive procedurer på alle niveauer for fremtidig jordfordeling og udvikling af landdistrikter.

Fordelingsprocessen bliver styret af behov og efterspørgsel blandt målgruppen. Det betyder, at befolkningsgrupper og enkeltpersoner, der indgår i programmet, må formulere deres krav og organisere sig for at få opfyldt deres ønsker. Statens rolle er at fremme processen ved bl.a. at tilvejebringe den jord, der er behov for, og opbygge de nødvendige administrative strukturer. I samarbejde med lokale private organisationer støttes også de enkelte gruppers organisering. Halvdelen af alle husholdninger under den officielle fattigdomsgrænse udgøres af kvindelige eneforsørgere, som derfor prioriteres under programmet.

Danida støtter også træningsaktiviteter i forbindelse med reformen lokalt og på ministerielt plan, samt informationskampagner med henblik på at oplyse potentielle målgrupper om programmet. Danida bidrager til det nationale program med 72,5 mio. kr. over tre år, frem til 1998.

FOTO: KLAUS HÖLSTING

gelse og overvågning, uafhængige radiostationer, en klinik for volds- og torturofre samt et uddannelsesprogram for politikere og administratore. Endelig bevilgedes 12 mio. kr. til ledelsestræning inden for undervisningssektoren i Sydafrikas North West-provins.

REGIONAL BISTAND

Danida har gennem en årrække ydet støtte til regionalt samarbejde i det sydlige Afrika. Samarbejdet er i vid udstrækning sket inden for rammerne af Southern African Development Community (SADC), der er den vigtigste regionale institution i det sydlige Afrika. SADC's målsætning er at styrke det økonomiske og politiske samarbejde landene imellem. SADC-samarbejdet omfatter 12 lande, herunder programsamarbejdslandene Malawi, Mozambique, Tanzania, Zambia og Zimbabwe. Øvrige medlemslande er Botswana, Lesotho, Mauritius, Swaziland, Namibia, Sydafrika og Angola. De tre sidstnævnte modtager dansk overgangsbistand.

Ved SADC-topmødet i august 1996 overtog Sydafrika formandskabet for SADC for den kommende tre-årige periode. Ved samme lejlighed bebudede regionens stats- og regeringschefer, at en reform af SADC-organisationen er under forberedelse. Sydafrika har siden sin indtræden i organisationen klart udtrykt vilje til at spille en aktiv rolle i udformningen af det fremtidige SADC-samarbejde.

En vigtig nyskabelse er etableringen af det såkaldte "Organ for Politics, Defence and Security". Organet er etableret i tilknytning til SADC, men er under stats- og regeringschefernes direkte ansvar. Formandskabet, der på længere sigt baseres på en Troika-model (dvs. det siddende, det forrige og det kommende formandskab), varetages af Zimbabwe i de første to år.

Den overordnede målsætning for Danidas bistand til det regionale samarbejde er at skabe grundlag for bekæmpelse af fattigdommen i regionen. Det skal ske ved at støtte regionens egne bestræbelser på at styrke den politiske stabilitet og demokratisering, at bidrage til at udvikle det regionale økonomiske samarbejde og ved at bistå landene med at gennemføre bæredygtige miljøindsatser på lokalt, regionalt og nationalt niveau.

I 1996 udarbejdede Danida en ny strategi for samarbejdet med det sydlige Afrika. Hvor den hidtidige regionalbistand i høj grad har fokuseret på landbrug og infrastruktur, lægger den nye strategi op til betydelig vægtning af en række nye områder som fred og sikkerhed, demokrati og menneskerettigheder samt miljø. Projekter og aktiviteter på miljøområdet gennemføres efter den miljøstrategi for det sydlige Afrika, der udkom i 1996, og som er udarbejdet i samarbejde mellem Danida og Dancoed og administreres under Miljø- og Katastroferammen (MIKA). MIKA udgiver sin egen årsberetning for 1996.

På freds og sikkerhedsområdet er flere aktiviteter allerede sat i værk, f.eks. finansiel og teknisk bistand til træningsprogrammer vedrørende fredsbevarende operationer, holdningsbearbejdelse og oplysende aktiviteter. Der planlægges endvidere en indsats til opbygning af et regionalt "peacekeeping" træningscenter ved Zimbabwe Staff College. Med henblik på at bidrage til øget samarbejde i regionen på freds- og sikkerhedsområdet har Danmark bevilget 7 mio. kr. til et regionalt træningsprogram for officerer, embedsmænd og politikere.

Herudover ydes fortsat støtte til The Nordic SADC Journalism Centre (NSJ Centre) i Maputo. I 1996 bevilgedes 16,2 mio. kr. til NSJ Centre, et regionalt center for journalistisk efteruddannelse, der har udvikling af en fri og uafhængig presse i SADC-regionen som formål. Siden centrets oprettelse i 1993 har små 300 journalister modtaget undervisning her. I 1996 overgik centrets ledelse til personale fra SADC-landene. Centrets bestyrelse består af repræsentanter fra SADC-landene, afrikanske mediesammenslutninger samt fra Danmarks Journalisthøjskole og Danida.

Det sydlige Afrika

Sudan-Sahel-regionen

Danida støtter også udarbejdelsen af en regional handlingsplan for optimal udnyttelse af Zambezi-flodens ressourcer. Zambezi gennemstrømmer adskillige af regionens lande og udnyttes bl.a. til vandkraft og overrisling. I 1996 bevilgedes 13,2 mio. kr. til undersøgelser af vandforbrug, spildevandsudledning samt konsekvenserne af flodtransport, øget turisme og vandkraft.

Det hidtidige Norden/SADC-initiativet (NSI) blev i 1996 afløst af en ny deklARATION, der sigter mod et mindre formelt Norden/SADC-samarbejde med fokus på politisk dialog, handel og investeringer, herunder Norsad-fonden, som har til formål at etablere konkrete virksomhedssamarbejder med nordisk deltagelse i SADC-landene.

I 1996 udgjorde den samlede regionale bistand til det sydlige Afrika 32 mio. kr. Hertil kommer indsatsen under MIKA.

Sudan-Sahel-regionen omfatter 13 lande: Burkina Faso, Djibouti, Eritrea, Etiopien, Gambia, Kap Verde, Mali, Mauretania, Niger, Senegal, Somalia, Sudan og Tchad. Tre af Sudan-Sahel-landene er udpeget som programsamarbejdslande. Det gælder Burkina Faso, Eritrea og Niger.

Området er præget af ørkenpredning og et voldsomt pres på naturressourcerne i regionens lande, og den danske bistand sigter mod at genophyge, bevare og udvikle dette ressourcegrundlag. En rapport om miljøbistand til Sahel-området er under udarbejdelse. Der vil blive beskrevet en række områder, hvor Danida kan støtte regionens stater i selv at formulere og gennemføre en politik på området og at leve op til forpligtelserne i internationale aftaler såsom konventionen til bekæmpelse af ørkenpredning. Det undersøges i denne sammenhæng, i hvilken udstrækning der skal ydes støtte til Sahel-landenes sammenslutning (CILSS), en organisation til bekæmpelse af ørkenpredning samt andre regionale institutioner af betydning for en bæredygtig udvikling i regionen.

På baggrund af Danidas Sahel-strategi fra 1988 og "Ørkenpredningskonventionen" støtter Danmark Sahel-klubben, et forum oprettet for at koordinere indsatsen i området. Sahel-klubben har eget sekretariat under OECD i Paris.

I samarbejde med Verdensbanken støtter Danmark et projekt til bekæmpelse af flodblindhed i en række lande, herunder Burkina Faso, Mali og Niger. Danida støtter også et regionalt center til uddannelse af vestafrikanske vandingeniører og vandteknikere og et regionalt center for udvikling af teknologi i vandsktoren. Begge centre ligger i Burkina Faso.

Endelig støttes også dansk forskningssamarbejde, der har til formål at forske i udnyttelsen af naturressourcer i den vestafrikanske del af Sahel-området, og Danida har støttet afholdelsen af seminarer for både praktikere og forskere om samme.

Den samlede regional bistand til Sudan-Sahel-regionen udgjorde i 1996 13,8 mio. kr.

Mellemamerika

Den mellemamerikanske region omfatter syv lande: Belize, Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Panama. Nicaragua er dansk programsamarbejdsland.

Målet for Danidas bistand til Mellemamerika er at konsolidere fred og demokrati og styrke menneskerettigheder og medvirke til social retfærdighed og en økologisk bæredygtig udvikling i regionen.

Landene i Mellemamerika er præget af stor økonomisk ulighed. Det har gjort regionen til et uroligt hjørne, og alene inden for det sidste tiår har El Salvador, Guatemala og Nicaragua oplevet blodige borgerkrige. Med fredsslutningen i Guatemala i 1996 er regionens sidste krig afsluttet, men demokratiet er stadig skrøbeligt i de fleste lande, og menneskerettighedssituationen er langt fra optimal.

I 1996 fortsatte Danida støtten til det regionale menneskerettighedsprogram (PRODECA). PRODECA, der blev startet i 1992, har et budget på 51,4 mio. kr. over tre år (1995-97). PRODECA har 25 projekter, som bl.a. er rettet mod at forbedre retsvæsen og lovgivning og styrke befolkningernes bevidsthed om menneskerettighederne.

I 1996 indgik den nyvalgte regering og oprørsbevægelsen fred i Guatemala. Landet, der er det største i Mellemamerika, er præget af dybe økonomiske skel. Ca. 60 pct. af befolkningen er indianere, der lever i dyb fattigdom på landet. I 1996 bevilgedes 31,4 mio. kr. under PRODECA specielt til en udbygning af programmet i Guatemala. Støtten vil bl.a. blive anvendt til opbygningen af en ombudsmandsinstitution og støtte til organisationer, der arbejder for indianernes rettigheder. Desuden er det hensigten at støtte en reform af retsvæsenet samt en sandhedskommission.

Bevillingen vil muligvis danne udgangspunkt for en aftale om egentlig overgangs-bistand til Guatemala.

Et andet væsentligt dansk indsatsområde er støtte inden for miljø- og naturressourcer. Denne bistand bliver først og fremmest formidlet gennem de regionale organisationer som Det Mellemamerikanske center for forskning og undervisning i tropisk Land- og Skovbrug (CATIE) og Den Mellemamerikanske Udviklings- og Miljøorganisation (CCAD).

Strategien for bistand til Mellemamerika blev vedtaget i 1993 og vil blive revideret i 1997. Det vil bl.a. betyde, at bistanden vil blive koncentreret om færre sektorer. I 1996 afviklede Danmark således støtten til et regionalt kreditprogram. Lånkapitalen blev overført til en række private organisationer, der formidler kredit.

Den samlede regionale bistand til Mellemamerika udgjorde i 1996 42 mio. kr. inklusive udgifter til multi/bi-projekter.

Den regionale bistand til Sydøstasien fokuserer hovedsagelig på de fælles vandressourcer i regionen. Størstedelen af den danske bistand går gennem til Mekong-kommissionen, et mellemstatsligt samarbejde om udnyttelse af ressourcerne i Mekong-floden, og Asian Institute of Technology, et regionalt teknisk universitet, som spiller en vigtig rolle i arbejdet med at udvikle de menneskelige ressourcer og den tekniske viden inden for ingeniørfagene – især miljø og vandressourcer – i de asiatiske u-lande.

En bedre udnyttelse af de fælles fiskeressourcer kan medvirke til at forbedre levevilkårene for de fattige fiskere og småbønder i Cambodia, Laos, Thailand og Vietnam, som er afhængige af fiskeriet i Mekong-floden. I 1996 blev der bevilget 49 mio. kr. til et fiskeriprogram for Mekong-kommissionen. Dette program har Danida støttet siden 1993 bl.a. med teknisk bistand til Mekong-kommissionens sekretariat, udvikling af ferskvandsfiskeriet på selve Mekong-floden og i de opdæmmede søer i Mekong-bækkener.

Den samlede danske støtte til fiskeriprogrammet beløber sig til ca. 92 mio. kr.

Sydøstasien

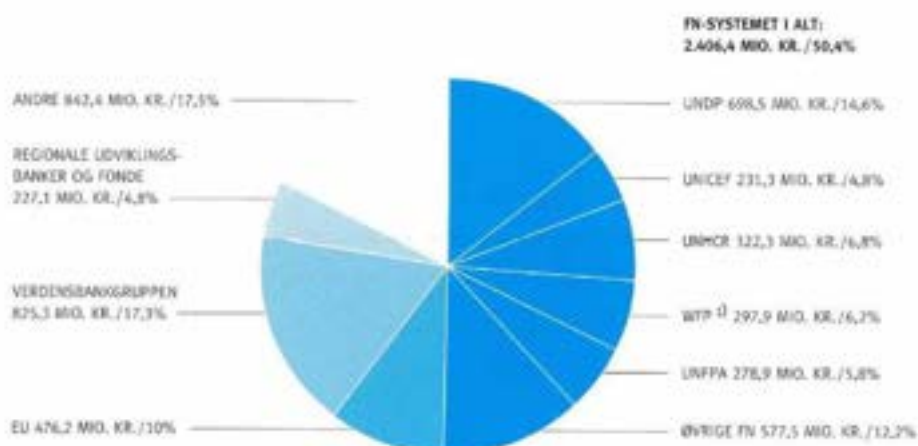
Danmarks multilaterale bistand udgjorde i 1996 4,8 mia. kr., hvilket svarer til 45,8 pct. af den samlede bistand. Størstedelen af den multilaterale bistand kanaliseres gennem FN-systemet (50,4 pct.), udviklingsbankerne inklusive Verdensbanken (22,1 pct.) og EU (10,0 pct.). I 1996 lagde den humanitære bistand beslag på 932,2 mio. kr. af den multilaterale bistand. Se kapitel 5.

1996 blev året, hvor den multilaterale bistand for alvor blev sat under lup med lanceringen af "Aktiv Multilateralisme". De internationale organisationer er ofte blevet kritiseret for at være tunge, bureaukratiske, ineffektive og dårlige til at koordinere deres aktiviteter. Den donortræthed, der for tiden præger det globale bistandsbillede, har især ramt det multilaterale bistandssystem. Aktiv multilateralisme handler om de krav, Danmark stiller især til organisationernes administrative effektivitet, deres arbejdsdeling og koordination, og om, hvordan vi fra dansk side kan forsøge at nå disse mål.

I 1996 fremlagde de nordiske lande et fælles FN-projekt om visse reformer på det økonomiske og sociale område. De nordiske lande arbejder traditionelt sammen i forhold til FN's organisationer, og i 1996 blev samarbejdet fulgt op med udarbejdelsen af "Nordisk FN Reform Projekt 1996". Projektet er de nordiske landes bud på, hvordan man fortsat vil samarbejde for at styrke FN's bidrag til globale økonomiske og sociale forbedringer. I modsætning til mange tidligere reformtiltag, har "Nordisk FN Reform Projekt" fokus på de enkelte organisationers indsats i modtagerlandene og mindre på organisationens hovedkontor.

Det er et grundlæggende princip for dansk u-landsbistand, at omkring halvdelen af midlerne fordeles via de multilaterale organisationer. Argumentet er, at en lang række

Fordeling af den multilaterale bistand på største modtagere i 1996

Andelen er beregnet som summen af bidrag til de multilaterale organisationer indenfor de forskellige kategorier af multilateral bistand, jf. oversigt F1.

¹⁾ inkl. bidrag til EFR og PRO

opgaver kun kan løses gennem internationalt samarbejde. Flygtninge, forurening, krige og global økonomisk skævvridning er eksempler på problemer, som ikke kan løses af enkelte lande. Derimod besidder de multilaterale organisationer ekspertisen på en række af disse områder.

Danmark ønsker ikke at sabotere FN-systemet med gold kritik, men derimod at styrke det. Det er en fundamental dansk interesse at bidrage til et velfungerende verdenssamfund. Aktiv multilateralisme handler om at styrke det internationale bistands-system og gøre det mere attraktivt både for donorer og modtagerlande.

Derfor indledes Handlingsplan for Aktiv Multilateralisme med mundheldet om at "Den man elsker, tugter man".

Aktiv multilateralisme

Aktiv multilateralisme bygger på målsætningen om, at Danmark skal koncentrere sin u-landsbistand på de områder og organisationer, som bedst lever op til målsætningerne for dansk u-landsbistand (disse er beskrevet i kapitel 1). Foruden den overordnede målsætning for dansk u-landsbistand: Fattigdomsbekæmpelse, samt de tværgående hensyn, styrkelse af miljø og kvinders indflydelse og stilling samt demokrati og menneskerettigheder – er målsætningerne i aktiv multilateralisme:

Gældslettelse. De fattige og højt forgældede lande skal have hjælp til at komme ud af gældsfælden. Danmark vil fortsætte arbejdet for, at de multilaterale finansieringsinstitutioner sanerer disse u-landes gæld. (Se afsnit om Verdensbanken og kapitel 2).

Befolkningspolitik. Opfølgningen af Befolkningskonferencen i Kairo, 1994, med vægt på, at begrebet "seksuel og reproduktiv sundhed" bliver centralt i arbejdet i modtagerlandene. (Se også afsnit om UNFPA).

Styrkelse af u-landenes kapacitet. I princippet er det u-landene, der står for koordinationen af den bistand, de modtager. Men i realiteten er mange af landenes administrationer for svage til at løfte opgaven, og det er derfor ofte de store multilaterale organisationer som Verdensbanken og FN's Udviklingsprogram (UNDP), der står for koordinationen. Danmark vil arbejde for, at u-landsbistanden styrker u-landenes egen administration og dermed deres evne til at dirigere udviklingen. Mange af de multilaterale organisationer har allerede erfaringer med kapacitetsudvikling i et stort antal lande. Princippet om kapacitetsopbygning skal indarbejdes i organisationernes aktiviteter.

Katastrofebistand og forebyggelse af katastrofer. Det skal sikres, at katastrofebistanden koordineres tættest muligt, og at den er baseret på lokale vilkår og lokale ressourcer. Samtidig skal der skabes forståelse mellem de traditionelle nødhjælpsorganisationer og udviklingsorganisationerne, så der bygges bro mellem katastrofebistand og udviklingsbistand. Endelig skal forebyggelse af katastrofer indgå som en del af den langsigtede udviklingsbistand. (Se også kapitel 5 om humanitær bistand).

Administrativ effektivitet. De multilaterale organisationer skal gøres effektive, både når det drejer sig om gennemførelsen af de forskellige aktiviteter og gennemsigtighed på økonomi- og regnskabsområdet. Danmark vil fortsat arbejde for reformer af organisationernes ledelse og administration. Organisationerne skal være indstillet på dialog og lydhøre over for kritik og nye ideer.

Arbejdsdeling. Mange organisationer i FN-systemet er præget af stor spredning i deres aktiviteter. Den manglende koordinering i organisationerne og mellem organisationerne betyder, at de sparsomme ressourcer ikke udnyttes optimalt. Danmark vil medvirke til en koncentration af organisationernes aktiviteter bl.a. ved at øremærke dele af sine bidrag til aktiviteter inden for særligt højt prioriterede områder. Et eksempel er FN's Børnefond (UNICEF), hvor Danmark inden for sit generelle bidrag i 1995 øremærkede 50 mio. kr. til organisationens arbejde med reproduktiv sundhed og rettigheder.

I en række organisationer er Danmark "underrepræsenteret", dvs., at andelen af

KWANZA SUL, ANGOLA.
FOTO: SONJA ISKOV, 2. MAJ

danske ansatte langt fra afspejler Danmarks andel af bidragene til organisationen. Bedømmelsen af organisationerne vil bl.a. tage udgangspunkt i antallet af dansk ansatte og deres stillinger.

Bidragspolitikken

Donorlandene er repræsenteret i organisationernes bestyrelser og er således med til at formulere hovedformålene for anvendelsen af deres bidrag.

Alliancer med andre lande er en vigtig del af arbejdet i de multilaterale organisationer. Det nordiske samarbejde inden for Verdensbanken og den dansk-svensk-indisk-britiske undersøgelse af UNDP er eksempler på, at alliancer ofte sikrer landene stor indflydelse på organisationernes arbejde og politik.

Aktiv multilateralisme lægger op til, at de finansielle bidrag til organisationerne fremover i højere grad skal afhænge af, hvordan deres indsats bliver bedømt. Det har først og fremmest betydning overfor FN-organisationerne, hvor bidragene er frivillige. Bidragene til udviklingsbankerne og EU bygger derimod på faste fordelingsnøgler.

Ved fordelingen af frivillige bidrag i 1996 blev organisationerne opdelt i tre kategorier: Organisationer, som får en væsentlig stigning i det danske bidrag; organisationer, hvor det danske bidrag reduceres; og organisationer, hvor bidragene holdes stort set uændret.

Blandt de organisationer, der fik en væsentlig stigning i danske bidrag, er organisationer inden for befolknings- og sundhedsområdet, især UNFPA og Den internationale organisation for Familieplanlægning (IPPF). På landsbrugsområdet fik Konsultative gruppe for international Landbrugsforskning (CGIAR), en markant bevillingsforøgelse.

Blandt de organisationer, hvor det danske bidrag blev reduceret, skal især nævnes Verdensfødevarerprogrammet (WFP), hvis bidrag blev ændret fra 230 mio. kr. til 194 mio. kr. på grund af dansk utilfredshed med WFP's manglende lydhørhed over for danske synspunkter og ønsker.

Over for UNICEF og UNDP var bidragene stort set uændrede i 1996.

Ud over variationer i bidragene anvendes også øremærkninger af danske bidrag til særlige formål. På den måde kan Danida fremme højt prioriterede områder, som organisationerne af forskellige grunde ikke af sig selv tildeler tilstrækkelige ressourcer.

Danida ønsker ikke at dreje organisationerne væk fra deres formål, men derimod at styrke deres fokus på dette og på opfølgningen på resultaterne af de senere års store FN-konferencer.

F.eks. har organisationerne inden for befolknings- og sundhedsområdet haft en vis modvilje mod at ændre deres praksis efter Befolkningskonferencen i Kairo i 1994, der mundede ud i en ny og bredere definition af befolkningspolitiske spørgsmål. Med en øremærkning til UNICEF i 1995 medvirkede Danida til, at denne organisation nu er gået mere aktivt ind i dette arbejde.

Med rammeaftaler giver Danida en mere langsigtet støtte til et eller flere nærmere beskrevne aktivitetsområder hos organisationerne. Rammeaftalerne, som har afløst de tidligere multi-bi projekter, indebærer bl.a., at Danida ikke længere godkender det enkelte projekt.

UNDP

UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME

FN'S UDVIKLINGSPROGRAM

NØGLETAL 1996

TOTALE FORBRUG:	2.098 MIO. US \$
TOTALE DANSKE BIDRAG:	688,5 MIO. KR.
DANSK BIDRAG AF	
TOTAL FORBRUG:	5,6 %
DANSKE ANSATTE:	2,0 %

HENVISNING TIL

BILAG P1

Målsætning: Inden for FN-systemet skal UNDP være den ledende organisation for finansiering og koordinering af faglig bistand til u-landene.

FN's Udviklingsprogram (UNDP) har over 130 landekontorer og arbejder traditionelt nært sammen med regeringer og administration i u-landene. Det overordnede mål for UNDP's aktiviteter er bekæmpelse af fattigdom, og langt størstedelen af midlerne anvendes i mindst udviklede lande og lavindkomstlande.

I 1994 lancerede organisationens bestyrelse begrebet "Bæredygtig Menneskelig Udvikling", som skal danne rammen om UNDP's aktiviteter, og lagde op til, at man vil koncentrere sig om aktiviteter med fokus på fattigdomsbekæmpelse, jobskabelse, styrkelse af kvinders status og miljøbeskyttelse.

De frivillige bidrag til UNDP har været faldende gennem de senere år, og ikke mindst reduktionen af USA's bidrag med 50 pct. har ramt organisationen hårdt.

UNDP's største svaghed er den manglende koncentration af aktiviteterne. Siden 1993 har UNDP iværksat en række interne reformer, som er sammenfattet i "Project UNDP 2001". Målet er at opnå klare målsætninger, strukturer og kompetenceområder, så begrebet "Bæredygtig Menneskelig Udvikling" bliver en konkret ledesor for organisationens aktiviteter.

I begyndelsen af 1996 kom resultatet af en britisk-dansk-indisk-svensk undersøgelse af UNDP's rolle og effektivitet. Rapporten anbefaler, at organisationen bevæger sig væk fra projektniveau og koncentrerer sig om at styrke kapaciteten i u-landenes central- og lokaladministration samt om koordinering og global politik som f.eks. opfølgningen af vedtagelserne fra Det Sociale Topmøde i 1995.

Rapporten anbefaler også, at UNDP fortsat støtter koordineringen af både multilaterale og bilaterale udviklingsaktiviteter i de enkelte lande.

Som opfølgning på rapporten bevilgede Danmark i 1996 et ekstraordinært bidrag på 50 mio. kr. til UNDP, så organisationens landekontorer får mulighed for at afprøve nye projekter. I første omgang skal rapportens anbefalinger afprøves i Zimbabwe.

I 1996 fastholdt Danmark sit almindelige bidrag til UNDP. Fastlæggelsen af fremtidige bidrag vil bl.a. afhænge af opfølgningen på rapporten.

I 1996 blev UNDP udpeget til koordinator for en ny fond til fattigdomsbekæmpelse. Fonden skal følge op på vedtagelserne fra Det Sociale Topmøde vedr. aktiviteter, som begrænser fattigdom og skaber jobs. Fondens samlede beløb vil blive på 20-25 mio. US \$, Danmarks bidrag vil være ca. 1 mio. US \$ over tre år.

Folketinget bevilgede i 1996 18,2 mio. kr. til en konsulent- og programtrustfond under UNDP. Fondens midler anvendes dels til at finansiere rådgivere, dels til mindre projekter med vægt på leverancer af udstyr og service som træning, monitorering og vedligeholdelse. Trustfonden udløber ved udgangen af 1998, og Danmark vil i alt bidrage med 50 mio. kr. Mindst halvdelen af midlerne vil blive anvendt til køb af dansk udstyr.

Fonde under UNDP. Ud over sit generelle bidrag til UNDP ydede Danmark i 1996 50 mio. kr. til FN's Kapitaludviklingsfond (UNCDF) og 3 mio. kr. til FN's Udviklingsfond for Kvinder (UNIFEM). UNCDF koncentrerer sin indsats om mindre projekter, der sigter direkte mod bekæmpelse af fattigdom i de mindst udviklede lande. Over 60 pct. af fondens midler anvendes i Afrika. UNIFEM's rolle er at skabe international opmærksomhed om og opbakning til kvinders rolle i udviklingen.

UNICEF

Målsætning: At bistå u-landene med at forbedre levevilkårene for kvinder, børn og unge. Indsatsen koncentrerer sig især om sundhed, uddannelse, vand og sanitet samt nødhjælp.

Danmark betaler udgifterne til UNICEF's pakhus, der ligger i Københavns Frihavn, i alt 11,6 mio. kr. i 1996.

FN's Børnefond (UNICEF), adskiller sig fra andre FN-organisationer ved at være forankret i et net af nationale UNICEF-komiteer ud over tilknytningen til FN. UNICEF har også kontorer i en række u-lande og stor erfaring med lokal mobilisering. UNICEF's styrke er organisationens evne til effektivt at få bistanden frem til de grupper, der har de største behov. Inden for nødhjælp er UNICEF kendt som en organisation, der formår at få hjælpen frem.

UNICEF har i mange år været en af de FN-organisationer, som Danmark har støttet mest. Men efter dansk opfattelse kunne organisationen udnytte sine fordele bedre og dermed i højere grad leve op til sin målsætning. Organisationen har således et stort potentiale i forhold til styrkelse af respekten for børns rettigheder, kvinders deltagelse i udviklingsprocessen og på befolkningsområdet.

I 1996 iværksættes en Danida-finansieret undersøgelse af UNICEF's aktiviteter på disse områder. Resultatet af undersøgelsen vil komme til at udgøre grundlaget for de danske bidrag til UNICEF i årene fremover.

Også gennem bidragspolitikken søger Danmark at styrke UNICEF's aktiviteter. Således blev en del af Danmarks bidrag, 50 mio. kr. i 1995, øremærket til at fremme UNICEF's arbejde med seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder som opfølgning på Befolkningskonferencen i Kairo. Dette arbejde stod på i 1996 og er et led i Danmarks prioritering af befolkningsområdet. (Se også afsnit om UNFPA i dette kapitel).

FN's Konvention om Børns Rettigheder er en vigtig del af grundlaget for UNICEF's arbejde. Danmark ønsker at styrke UNICEF's rolle som vogter af og talsmand for Konventionen og øremærkede i 1995 50 mio. kr. af det generelle bidrag til organisationens arbejde med "børn i særligt vanskelige vilkår".

På længere sigt ønsker Danmark, at UNICEF spreder sine aktiviteter fra den forholdsvis snævre fokusering på mødre og børn til mere bredt at rette sig mod kvinder, børn og unge. Inden for dette felt ønsker Danmark, at UNICEF udnytter sit lokale engagement til at styrke udviklingsarbejdet inden for de sociale sektorer, og at dette arbejde bliver UNICEF's centrale aktivitet.

Danmark ønsker desuden, at UNICEF koncentrerer sine aktiviteter på færre lande end de 140, hvor organisationen i dag arbejder. Sammen med en række andre donorlande rejste Danmark diskussionen ved UNICEF's bestyrelsesmøde i efteråret 1996. Danmark ønsker, at UNICEF retter sine aktiviteter mod de mindst udviklede lande og især Afrika syd for Sahara.

UNITED NATIONS CHILDREN'S FUND

FN'S BØRNEFOND

NØGLETAL 1996

TOTALE FORBRUG:	921 MIO. US \$
TOTALE DANSKE BIDRAG:	231,3 MIO. KR.
DANSKE BIDRAG AF:	
TOTAL FORBRUG:	4,0 %
DANSKE ANSATTE:	1,8 %

HELVISNING TIL

BILAG F1

Skolegang i stedet for fabriksarbejde

FOTO: JOHN CHASSON

FOTOS: JØRGEN SCHYTTE

I Bangladesh samarbejder arbejdsgiverne med bistandsorganisationer om at fjerne børnearbejde og erstatte det med skoleundervisning.

I Bangladesh er tøj- og tekstilindustrien vokset eksplosionsagtigt de senere år. Eksporten er mere end fordoblet på fem år. Det er den industri, der indtjener mest udenlandsk valuta til landet. Det har haft den positive effekt, at mange flere kvinder tjener deres egne penge. Dermed har de opnået større selvstændighed og frihed, hvilket kunne mærkes på præsidentvalget i juni 1996, hvor der var langt flere kvindelige vælgere end ved valget i 1991. Men medaljen har også en bagside, for det er ikke alene kvinderne, der har fået arbejde i tekstilindustrien. Det er også børnene.

De fattige familier i u-landene er afhængige af børnenes arbejdskraft. Det være sig i husholdningen, marken eller i fabrikkerne i de lande, hvor der findes industri. I Bangladesh er skolegangen gratis i landområderne som et forsøg på at få ikke mindst pigerne i skole. Men der er andre udgifter, f.eks. til skoleuniformer og materialer, og disse udgifter i kombination med tabt arbejdsfortjeneste på børnenes arbejde afholder forældrene fra at sende børnene i skole. Der er ca. 20 pct. af 18 mio. børn, som ikke får skoleundervisning. Kun 30 pct. af dem fuldfører fem års skolegang.

Det var en kampagne i USA i 1991, der skabte opmærksomhed om børnearbejde. Kampagnen blev efterfulgt af en trussel fra USA om at forbyde indførsel af tekstiler fra Bangladesh, hvis forholdene ikke ændrede sig. Da USA er den største aftager, tog tekstilindustrien advarslen alvorligt, og BGMEA, Bangladesh Garment Manufacturers and Exporters Association, proklamerede et fuldstændigt stop for børnearbejde i fabrikkerne inden 31. oktober 1994. Dette førte til en umiddelbar afskedigelse af ca. 50.000 børn.

Men samtidig forsøgte internationale organisationer som UNICEF og ILO at forhindre, at børnene blev fyret, før der var skoler nok til at modtage dem, idet mange børn måtte tage farligere og dårligt betalte job, hvis der ikke var et gunstigt alternativ.

BGMEA, UNICEF og ILO fandt derefter sammen i et samarbejde om at fase børnearbejdet ud. En aftale blev underskrevet i juli 1995 under titlen: The Placement of Child Workers in School Programmes and the Elimination of Child Labour (Anbringelse af børnearbejdere i skoleprogrammer og stop for børnearbejde).

Arbejdet med at finde frem til børnearbejdere under 14 år er afsluttet. Der er mere end 10.000 børn, der arbejder i 2000 fabrikker i tekstilindustrien. Det er dem, der er målgruppen for projektet. De fleste børn er mellem 10 og 13 år, og næsten 50 pct. af dem kan hverken læse eller skrive. Næsten alle børnene vil gerne gå i skole.

Frivillige lokale organisationer, der allerede har erfaringer med skoleprogrammer, organiserer projektet på lokalt plan. Hensigten er at betale de direkte omkostninger og at formindske forældrenes økonomiske afsavn ved at have børnene i skole i stedet for, at de tjener penge.

Sammenslutningen af BGMEA, ILO og UNICEF betaler en månedlig ydelse på 9 US \$ til hver af de forhenværende børnearbejdere som kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Derudover betales skolegangen, som i Bangladesh koster 20-30 US \$ pr. barn.

Den første skole åbnede i januar 1996. Målet var 200 skoler inden juni 1996.

ILO skal sammen med regeringen i Bangladesh kontrollere, at børn bliver fjernet fra fabrikkerne og i stedet får skoleundervisning.

UNFPA

Målsætning: At udbrede kendskabet til befolkningsproblemer, herunder menneskelige aspekter, og at udarbejde mulige strategier til at løse disse. At spille en ledende rolle i FN-systemet for at fremme befolkningsprogrammer samt koordineringen af dem.

Siden 1994 har UNFPA primært arbejdet med opfølgningen på FN's Befolkningskonference i Kairo. Befolkningskonferencens anerkendelse af sammenhængen mellem befolkningspolitik og fattigdom, sundhed og menneskerettigheder har medført, at UNFPA nu er i færd med at ændre sine programmer i overensstemmelse med handlingsplanen fra Befolkningskonferencen. Dette indebærer først og fremmest en opprioritering af indsatsen for at forbedre befolkningers "seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder" samt en fokusering på hidtil oversete grupper, specielt unge.

UNFPA er generelt en velfungerende organisation, som arbejder tæt sammen med u-landenes regeringer omkring landestrategier og programmer på befolkningsområdet. Desuden er organisationen generelt lydhør over for råd og kritik. Bl.a. har kritikken af organisationens relativt høje administrationsomkostninger ført til fald i både 1994 og 1995.

UNFPA er Danmarks vigtigste internationale samarbejdspartner i befolknings-spørgsmål. Som led i den danske opprioritering af befolkningsområdet og som en anerkendelse af UNFPA's komparative fordele er Danmarks bidrag til organisationen steget betragteligt gennem de senere år. Således er Danmark i dag en af UNFPA's væsentligste donorer.

Selvom Danmark anerkender UNFPA som en velfungerende organisation, er der områder, som efter dansk opfattelse bør styrkes. Det gælder især integrationen af anbefalingerne fra Befolkningskonferencen i UNFPA's programmer i de mindst udviklede lande. Således øremærkede Danmark i 1995 og 1996 en del af sit bidrag til opfølgningen af Befolkningskonferencens anbefalinger i Afrika syd for Sahara. Desuden bør kapaciteten i UNFPA's landekontorer styrkes, således at man bliver bedre i stand til at implementere anbefalingerne fra Befolkningskonferencen samt sikre en maximal udviklingseffekt af organisationens programmer.

Endelig vil Danmark arbejde for, at UNFPA styrker samarbejdet med private organisationer, NGO'er. Netop på befolkningsområdet kan NGO'erne spille en vigtig rolle, fordi de – med deres forankring i det lokale samfund – ofte har lettere ved at arbejde med emner som prævention og sex. UNFPA støtter mange NGO'er finansielt, men der er sjældent tale om et egentligt samarbejde.

UNITED NATIONS FUND
FOR POPULATION ACTIVITIES

FN'S BEFOLKNINGSFOND

UNFPA

NOGLETAL 1996

TOTALE FORBRUG:	300 MIO. US \$
TOTALE DANSKE BIDRAG:	279 MIO. KR.
DANSK BIDRAG AF:	
TOTAL FORBRUG:	16,0 %
DANSKE ANSATTE:	4,7 %

HENVISNING TIL

BILAG F1

WFP

WORLD FOOD PROGRAMME

VERDENSFØDEVAREPROGRAMMET

NØGLETAL 1996

TOTALE FORBRUG:	1.420 MIO. US \$	—
TOTALE DANSKE BIDRAG:	298 MIO. KR.	202 mio
DANSK BIDRAG AF:		
TOTAL FORBRUG:	3,6 %	—
DANSKE ANSATTE:	1,3 %	3/

HENVISNING TIL

BLAG F3

Målsætning: At bidrage til økonomisk vækst gennem projekter blandt fattige befolkningsgrupper og at redde menneskeliv i forbindelse med flygtninge- og katastrofesituationer.

Verdensfødevareprogrammet (WFP) blev oprettet i 1961 og har siden da udviklet sig til at være FN-systemets største kilde for gavebistand til u-landene. Selvom WFP i følge målsætningen også skal fungere som en udviklingsorganisation, er WFP i realiteten ved at udvikle sig til en nødhjælpsorganisation – over 70 pct. af organisationens budget går i dag til nødhjælp. Ved internationale katastrofer er WFP i stand til hurtigt og effektivt at bringe forsyninger ud og som den eneste organisation i stand til at gennemføre længerevarende leverancer af fødevarebistand. I 1996 var WFP således ansvarlig for fødevarehjælp til over 2 millioner flygtninge fra Rwanda og Burundi.

WFP har traditionelt ikke været særlig lydør over for kritik, der bl.a. har taget sigte på WFP's administration. Med en strategi for bedre administration er organisationen dog kommet ind i en positiv udvikling.

Selvom WFP er anerkendt som effektiv i katastrofesituationer, er kritikken hård, når det gælder organisationens udviklingsprojekter. Det drejer sig dels om en generel kritik af fødevarebistand, dels om skævvridningen af WFP's aktiviteter til fordel for katastrofiehjælpen.

Fødevarebistand er relevant i de u-lande, som ikke er selvforsynende med fødevarer. Et eksempel er et WFP-projekt i Bangladesh, hvor pigebørn får udleveret madolie som "betaling" for skolegang. Kritikken af fødevarehjælpen går på, at den kan være en trussel mod den lokale fødevareproduktion. Et andet kritikpunkt er, at fødevarehjælpen ofte stammer fra vestlige lande, hvilket betyder, at den er dyr i forhold til fødevarer indkøbt i f.eks. 3. verdenslande, der eksporterer fødevarer.

I dag ydes størstedelen af det danske bidrag til WFP som fødevarebidrag, hovedsageligt hvedemel, ærter og rapsolie. På længere sigt ønsker Danmark dog at øge kontantbidraget frem for fødevareleverancer. Det vil give WFP mulighed for at købe fødevarer på det åbne marked til konkurrencedygtige priser samt bedre styre, at fødevareleverancerne svarer til modtagerlandenes behov.

Efter dansk opfattelse er det vigtigt, at WFP styrker sine udviklingsprojekter. I den forbindelse holder Danmark sig til en tidligere beslutning om, at WFP skal koncentrere sine aktiviteter på færre lande, først og fremmest mindst udviklede lande med fødevareunderskud. Således omfatter nu ca. 60 pct. af WFP's budget udviklingsaktiviteter i disse lande.

Danmark arbejder i bestyrelsen for en fastholdelse og videreførelse af koncentrationen på mindst udviklede lande med fødevareunderskud. Danmark planlægger at iværksætte en undersøgelse af sammenhængen mellem WFP's nødhjælpsindsats og dets udviklingsaktiviteter. Formålet er dels at formulere forslag til at forbedre organisationens indsats i overgangsfasen mellem nødhjælp og udvikling, dels at bruge undersøgelsens resultater i det øvrige arbejde med at bygge bro mellem de to bistandsformål i WFP selv.

Resultatet af disse bestræbelser vil få betydning ved fastlæggelsen af de danske bidrag til WFP i de kommende år.

Verdensbankgruppen

Verdensbankgruppen består af Verdensbanken (IBRD), Den Internationale Udviklings-sammenslutning (IDA), der er Verdensbankens fond for bløde lån, Den Internationale Finansieringsinstitution (IFC), der investerer i – og formidler lån til – private virksomheder i udviklingslandene og Det Multilaterale Investeringsgaranti Agentur (MIGA), som yder forsikring mod politiske risici i forbindelse med private investeringer i udviklingslandene. Næsten alle verdens lande, i alt 180 lande, er i dag medlemmer af Verdensbanken. De nordiske og baltiske lande har en fælles bestyrelsespost i Verdensbanken.

I modsætning til de fleste andre organisationer i FN-systemet er Verdensbanken rig og effektiv. Derfor har banken ofte en central rolle i bistandspolitikken overfor de enkelte u-lande. Som regel ønsker andre donorer ikke at støtte landene, med mindre de allerede har en aftale med Verdensbanken og Den Internationale Valutafond, IMF.

1996 blev præget af Gældsinitiativet (omtalt i kapitel 2) samt forhandlingerne om den 11. genopfyldning af Verdensbankens fond for bløde lån, IDA. Forhandlingerne var domineret af USA's restance til forrige opfyldning af fonden og af, at USA ikke ville deltage i en ny tre-årig aftale om finansiering af IDA. De øvrige donorer har derfor etableret en interimfond, der skal dække udgifterne i 1997. Derefter lægges der op til en ny to-årig aftale, IDA-11, med amerikansk deltagelse. USA vil dog kun bidrage til IDA-11 med et beløb, der er reduceret med 35 pct. i forhold til IDA-10. USA's reducerede bidrag og manglende deltagelse i interimfonden betyder en halvering af IDA-11 i forhold til IDA-10. Med aftalen om IDA-11 får fonden som noget nyt mulighed for at yde egentlig gavebistand til u-landene. Danmark har opretholdt sin andel på 1,3 pct. af IDA-11 og af interimsfonden.

Ved siden af sine traditionelle lån til projekter har Verdensbanken siden starten af 1980'erne ydet lån til strukturtilpasning i en række u-lande. Målet med strukturtilpasningsprogrammerne er at skabe balance på de offentlige budgetter og reformere landenes økonomi i retning af markedsøkonomi og større åbenhed overfor omverdenen. Lånene til strukturtilpasning udbetales normalt over 2-3 år og anvendes hovedsagelig til generel importfinansiering (betalingsbalancestøtte). Lånene udbetales i portioner, de såkaldte trancher, som udløses, når landene gennemfører et på forhånd aftalt program.

Danmark har kritiseret strukturtilpasningsprogrammerne for, at de i visse tilfælde forringer de fattiges situation, i hvert fald i en periode. Social konditionalitet, altså krav om at modtagerlandet afsætter midler til primær sundhed og uddannelse, og dermed til indsatser for de svageste stillede, indgår i stigende grad i strukturtilpasningsprogrammerne og i de IMF-støttede reformprogrammer.

Fattigdomsorienteringen i Verdensbankens låneprogrammer blev også styrket i 1996, da banken lancerede en strategi på området.

Verdensbanken er sværvægteren i international udviklingspolitik. Derfor er det afgørende for Danmark at sikre sig indflydelse på bankens politik. Danmark ejer kun 0,7 pct. af aktiekapitalen i Verdensbanken, og derfor samarbejder man tæt med de øvrige nordiske lande i forhold til banken. Det tætte samarbejde gør det ofte muligt at påvirke udviklingen i langt højere grad end den nordiske gruppes andel berettiger til. Verdensbanken er i de seneste år blevet mere åben og er generelt lydhør overfor de nordiske synspunkter.

VERDENSBANKGRUPPEN

DANSK BISTAND Gennem VERDENSBANKEN

SAMLET UDLÅN I 1996:	21,4 MIA. US \$
DANSK BIDRAG I 1996:	625,3 MIO. KR.
DANMARK HAR 0,7% AF AKTIEKAPITALEN I IBRD	

HENVISNING TIL

BILAG F1

De regionale udviklingsbanker og -fonde

UDVIKLINGSBANKERNE

HEMVISNING TIL

BILAG F1

De multilaterale udviklingsbanker omfatter foruden Verdensbanken de regionale udviklingsbanker for Afrika, Asien og Latinamerika. De regionale udviklingsbanker udlåner som Verdensbanken på markedsvilkår – typisk på lidt bedre vilkår end udviklingslandene kan opnå på de private markeder. Desuden har hver bank en fond, som yder lån på bløde vilkår.

Udviklingsbankerne investerer selv store beløb i udviklingsprogrammer og projekter. Regionens lande har stemmeflertallet i de regionale banker, mens donorlandene har væsentligt større indflydelse i fondene.

Den afrikanske Udviklingsbank (AfDB) og -fond (AfDF) har som medlemmer alle u-lande i Afrika, de fleste OECD-lande samt enkelte ikke-regionale udviklingslande. Den økonomiske krise i Afrika syd for Sahara betyder, at kun 14 ud af bankens 53 regionale medlemslande opfylder betingelserne for banklån, mens 39 lande er begrænset til fondslån.

I maj 1996 indgik donorlandene en aftale om genopfyldning af fonden (ADF-7) for 1996-98. De nye donormidler i ADF-7-aftalen er halveret i forhold til forrige genopfyldning. Danmark fastholdt sin andel på 3 pct. af ADF-7 svarende til et bidrag på 332 mio. kr. Danmarks bidrag til AfDF var i 1996 på 100,4 mio. kr.

Den asiatiske Udviklingsbank (AsDB) og -fond (AsDF) har de fleste asiatiske u-lande og de fleste OECD-lande som medlemmer. De regionale lande har flertal i banken, og da Japan, Australien og New Zealand har stor vægt, har de industrialiserede lande samtidig flertal i banken.

Forhandlingerne om den syvende genopfyldning af fonden blev indledt i 1995 og ventes afsluttet i begyndelsen af 1997. Danmark fastholdt i 1996 sit bidrag til fonden på 62,9 mio. kr.

Den interamerikanske Udviklingsbank (IDB) og -fond (FSO) har som medlemmer landene i Latinamerika og Caraibien og de fleste OECD-lande. U-landene har flertallet, men USA's store aktieandel sætter landet i stand til at blokere afgørelser i bankens styrende organer.

Danmark fastholdt i 1996 sit bidrag til FSO på 7,7 mio. kr. Desuden bevilgede Danmark 5 mio. kr. til bankens undersøgelse af den sociale udvikling i seks syd- og mellemamerikanske lande.

Nordisk Udviklingsfond (NDF) blev oprettet af Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige i 1988 som led i det nordiske bistandssamarbejde. Fondens formål er at fremme social og økonomisk udvikling i u-landene ved på lempelige vilkår at deltage i finansieringen af projekter, der har nordisk leverandørinteresse. Lånene er rentefrie med en løbetid på 40 år og en afdragsfri periode på 10 år.

Fondens oprindelige kapital beløb sig til 100 mio. Special Drawing Rights (SDR) eller ca. 830 mio. kr. Bankens udlånskapital blev i 1995 udvidet med 15 mio. SDR, og i 1996 blev aktiekapitalen udvidet med yderligere 250 mio. SDR, som vil kunne dække NDF's kapitalbehov for udlån i perioden 1996-2000.

Danmarks bidrag til NDF var i 1996 på 36,8 mio. kr.

Øvrige organisationer i FN-systemet

Den internationale Fond for Landbrugsudvikling (IFAD) yder lån på gunstige vilkår til udvikling af landbruget i u-lande. Genopfyldningen af fonden forhandles hvert tredje år. Danmarks bidrag i 1996 var på 19,7 mio. kr.

Til FN's Organisation for Fødevarer og Landbrug (FAO) ydes det generelle bidrag af Fødevareministeriet. Danmark har herudover et multi/bi-samarbejde med FAO, som er under udfasning. Bidraget hertil var i 1996 på 27 mio. kr. Multi/bi-bistanden er øremærket bistand til konkrete projekter og kurser, der gennemføres af internationale organisationer, men betales af Danmark.

Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) og FN's Organisation for Uddannelse, Viden og Kultur (UNESCO) modtog i 1996 henholdsvis 64,4 mio. kr. og 2,6 mio. kr. som multi/bi-bistand. De samlede danske bidrag til multi/bi-bistanden beløb sig i 1996 til 291,3 mio. kr. mod 249,5 mio. kr. i 1995.

FN's Narkotikabekæmpelsesprogram (UNDCP) blev i 1996 støttet med 13 mio. kr.

I 1996 faldt Danmarks bidrag til Verdenssundhedsorganisationen (WHO) fra 48,7 mio. kr. i 1995 til 27,5 mio. kr. Beskæringen i bidraget til udviklingsaktiviteter skal ses på baggrund af blandt andre Danmarks kritik af WHO's politik, ledelse og regnskabsførelse.

ØVRIGE ORGANISATIONER I FN-SYSTEMET

HELVISNING TIL

BILAG F1

EU-udviklingsbistanden

DEN EUROPÆISKE UNION

NØGLETAL

TOTALE UDVIKLINGS-

BISTAND (1995): CA. 31,5 MIA. US \$

DANSK BIDRAG (1996): CA. 474 MIO. KR.

HENVISNING TIL

BILAG F1

Samarbejdet indenfor Den Europæiske Union (EU) indtager på flere måder en særstilling i det internationale udviklingssamarbejde.

For det første yder de 15 EU-lande samlet over halvdelen af den totale udviklingsbistand i verden. Alt i alt beløb EU-landenes samlede udviklingsbistand sig i 1995 til ca. 31,5 mia. US \$. Bistandsindsatserne målt som andel af bruttonationalindkomsten (BNI), varierer dog betydeligt fra land til land – fra Grækenland og Irland i bunden til Danmark i top med en bistand på 1,06 pct. af BNI.

For det andet yder de 15 EU-lande en voksende andel af deres bistand til udviklingsindsatsen gennem EU's egne institutioner. Der er dels tale om bidrag finansieret over EU's generelle budget, dels bidrag via Den Europæiske Udviklingsfond (EUF).

For det tredje er EU-bistanden global med over 100 modtagerlande og baseret på en bred vifte af udviklings- og udenrigspolitiske instrumenter. Forholdet mellem EU og det enkelte udviklingsland indgår som led i de generelle politiske og økonomiske relationer mellem EU og det pågældende land. EU-bistanden indgår på denne måde – i en række tilfælde sammen med medlemslandenes nationale bistandsindsatser – i stigende grad som en del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) i sammenhæng også med bl.a. den fælles handelspolitik.

Danmarks bidrag til EU

Danmarks samlede bidrag til EU's udviklingsbistand var i 1996 på ca. 474 mio. kr. eller omkring 10 pct. af den samlede danske multilaterale bistand inklusive den humanitære bistand. Bidraget falder i to dele:

- 1) Bistand, der ydes i henhold til Lomé-konventionen. Denne bistand finansieres gennem direkte indbetalinger fra EU's medlemslande til Den Europæiske Udviklingsfond (EUF), uafhængigt af EU's almindelige budget. I 1996 udgjorde det danske bidrag til EUF i alt 143,6 mio. kr. Størrelsen af de årlige indbetalinger varierer dog betydeligt – afhængig af tempoet for EU-bistandens gennemførelse.
- 2) Bistand ydet over Fællesskabets budget. Det drejer sig om bistanden uden for Lomé-konventionen, dvs. bistand til Asien og Latinamerika, Middelhavslandene, fødevarerbistanden, den humanitære bistand og bistanden til u-landsforskning. Kommissionen har endnu ikke opgjort det endelige omfang af den budgetfinansierede bistand i 1996, men den danske andel forventes at blive i størrelsesorden 330 mio. kr. De følgende angivelser af omfanget af den Fællesskabsfinansierede bistand er vejledende, baseret på Kommissionens forbrugsskøn ultimo 1996.

Lomé IV-konventionen

Hovedvægten i EU's bistandsindsats ligger fortsat på Lomé-samarbejdet med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavs-området (AVS-landene). Bistanden hertil beløb sig i 1996 til ca. 1.460 mio. ECU. Den nuværende Lomé IV-konvention, som omfatter 70 udviklingslande, er indgået for en 10-årig periode fra d. 1. marts 1990. En midtvejsrevision af konventionen blev undertegnet den 4. november 1995. I den første fem-årsperiode (1990-1995) var der afsat et samlet beløb på 10,8 mia. ECU i den 7. Europæiske Udviklingsfond (EUF 7). Hertil kommer lån via Den Europæiske Investeringsbank (EIB) på op til 1,2 mia. ECU. For den anden fem-årsperiode (EUF 8) er der fastlagt en ramme på 13,1 mia. ECU. Hertil skal lægges 1.693 mio. ECU, der kan

BEIRA, MOZAMBIQUE.
FOTO: MIKE KOLLÖFFEL

ydes i lån af EIB's egne midler. De europæiske udviklingsfonde omfatter også den (begrænsede) bistand, der ydes til de oversøiske lande og territorier (OLT).

Størstedelen af EUF-midlerne ydes som gavebistand. De resterende midler under EUF anvendes dels som risikovillig kapital (via Den Europæiske Investeringsbank, EIB), dels til finansiering af bl.a. strukturtilpasning, regionalt samarbejde og diverse støtteordninger.

Midtvejsrevisionen indebærer bl.a. forbedrede eksportmuligheder for AVS-landene, f.eks. gennem toldreduktioner og kvoteforhøjelser for visse landbrugsvarer, hvor der i forvejen ikke var toldpræferencer.

Med revisionen blev der stillet yderligere krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokrati i AVS-landene. De skærpede krav er kombineret med en suspensionsklausul, der kan anvendes til at standse EU's samarbejde med det pågældende land.

Ved udgangen af 1996 havde endnu kun fire EU-medlemslande – herunder Danmark – og under halvdelen af AVS-landene ratificeret midtvejrevisionen. AVS-EU ministerrådet har imidlertid den 20. december 1995 truffet beslutning om "førtidig" anvendelse af visse af aftalens bestemmelser (bl.a. suspensionsklausulen).

Lomé IV-konvention udløber i år 2000. Der er på den ene side et udbredt ønske om fortsat støtte til AVS-landene og på den anden side en erkendelse blandt både EU's medlemslande og flere AVS-lande af, at samarbejdet trænger til en fornyelse på flere områder. På den baggrund præsenterede Europakommissionen på udviklingsminister-rådsmødet den 22. november 1996 en grønbog om det fremtidige forhold mellem Den Europæiske Union og AVS-landene.

Grønbogen indeholder dels en bedømmelse af det hidtidige samarbejde mellem EU og AVS-landene, med fokus på de væsentligste politiske, økonomiske og sociale tendenser gennem de senere år, dels et oplæg til styrkelse af partnerskabet mellem EU og AVS-landene. Målsætningen er at styrke forholdet mellem EU og AVS-landene samt at tilføre samarbejdet fornyede ambitioner og muligheder for succes.

Grønbogen indeholder ikke konkrete forslag, men er snarere tænkt som et idékatalog, der kan inspirere til en debat om udviklingssamarbejdet efter Lomé-konventionens udløb. Der bliver dog lagt op til en tættere sammenknytning mellem de politiske og økonomiske dimensioner i EU's partnerskab med AVS-landene. I relation hertil bliver også den handelspolitiske dimension inddraget mere i udviklingspolitikken, end det tidligere har været tilfældet.

Bistand uden for Lomé konventionen

Samarbejdet med landene i Asien og Latinamerika er fastlagt ved en forordning fra 1992. Gavebistanden forventes i 1996 at beløbe sig til omtrent 355 mio. ECU. Bistanden fastlægges som led i de årlige forhandlinger om EU-budgettet. Bistanden anvendes især til projekter i länddistrikter. Da de fleste latinamerikanske lande har en relativt høj BNI pr. indbygger, lægger man fra dansk side særlig vægt på at styrke fattigdomsorienteringen i disse lande.

Samarbejdet med landene syd og øst for Middelhavet finder sted på grundlag af principperne i det såkaldte Euro-Middelhavspartnerskab, som blev vedtaget på Barcelona-konferencen i november 1995 og udmøntet i den MEDA-forordning, der blev opnået politisk enighed om i juli 1996. Det Europæiske Råd har i juni 1995 fastsat en samlet ramme for den økonomiske støtte i 1995-1999 på 4.685 mio. ECU. Bistanden forventes i 1996 at andrage ca. 628 mio. ECU.

EU yder fødevarerbistand til en række u-lande, enten direkte eller gennem andre organisationer, f.eks. Verdensfødevarerprogrammet (WFP) og FN's Flygtningehøjkommissær (UNHCR). Fødevarerhjælpen forventes i 1996 at beløbe sig til ca. 457 mio. ECU. I 1996 gennemførtes en evaluering af EU's fødevarerbistand. Se også kapitel 10 om evaluering.

Fællesskabets humanitære bistand, der administreres af Europa-Kommissionens kontor for humanitær bistand (ECHO), skønnes i 1996 at andrage ca. 656 mio. ECU inklusive ekstraordinært mobiliserede midler.

Det internationale samfund har de seneste år været stillet over for et stigende antal omfattende og stadig mere komplekse menneskeskabte katastrofer. Det har betydet en drastisk forøgelse af behovet for en koordineret international indsats.

De menneskeskabte katastrofer udspringer ofte af stærke nationale, sociale, økonomiske, etniske eller religiøse spændinger – især i de egne af verden, som gennemgår økonomiske og politiske omvæltninger.

Den vanskelige humanitære situation i det tidligere Jugoslavien, den menneskelige nød som følge af de økonomiske og sociale sammenbrud i en række tidligere Sovjetrepublikker og sammenbruddet i lande som Somalia, Liberia og De Store Søers Område i Afrika er alle eksempler på denne udvikling.

Siden 1985 er antallet af flygtninge steget fra 11,6 millioner til over 27 millioner i 1996, og i dag er der lige så mange internt fordrevne, mennesker der er flygtninge i deres eget land. Med andre ord har 54 millioner mennesker været tvunget til at flygte fra deres hjem. Det stiller stigende krav til det internationale samfund om at yde hjælp på nye måder og til at gennemføre en bredspektret bistand, der også retter sig mod rehabilitering og genopbygning, samt mod forsoning og forebyggelse af konflikter.

Den danske indsats

Danmarks humanitære bistand omfatter de statslige bidrag til international nødhjælp, herunder den egentlige katastrofebistand, samt bidrag til det internationale flygtningearbejde. Humanitær bistand falder ikke ind under Lov om Internationalt Udviklings-samarbejde, og Styrelsen for Internationalt Udviklings-samarbejde er derfor ikke rådgivende for ministeren på dette felt, men holdes løbende orienteret om bevillingens anvendelse. Den humanitære bistand indgår imidlertid i de opgørelser, der er grundlag for beregning af bistandsprocenten.

Den danske humanitære bistand ydes i vid udstrækning gennem internationale hjælpeorganisationer som FN's Flygtningehøjkommissær (UNHCR), FN's Hjælpeorganisation for Palæstinaflygtninge (UNRWA), Verdensfødevarerprogrammet (WFP), FN's Børnefond (UNICEF) og Den Internationale Røde Kors Bevægelse (ICRC/IFRC). Danmark blev i 1996 UNCHR's vigtigste donor, efter at Norge i en årrække har indtaget denne placering. Også private hjælpeorganisationer spiller en vigtig rolle i kanaliseringen af bistanden og udførelsen af det humanitære arbejde.

Udviklingen i den danske humanitære bistand afspejler de øgede behov på nødhjælpsområdet. Den danske humanitære bistand udgjorde brutto 1.030 mio. kr. i 1996 i forhold til 786 mio. kr. i 1995 og 747 mio. kr. i 1994.

Ligesom de tidligere år var det udviklingen i De Store Søers Område i Afrika, der i 1996 påkaldte sig det internationale samfunds opmærksomhed, men situationen i Afghanistan og på Afrikas Horn krævede fortsat en større humanitær indsats. Også Angola har modtaget en betragtelig humanitær bistand i 1996, men situationen er nu så stabil, at landet fremtidigt vil modtage overgangsbistand fra Danmark. Danmark ydede i 1996 i alt 158 mio. kr. til ofre for katastrofen i Rwanda mod 94 mio. kr. året før, mens bistanden til det tidligere Jugoslavien er faldet til 133 mio. kr. mod

GOMA, ZAIRE.

FOTO: MIKKEL ØSTERGAARD, BILLEDHUSET

171 mio. året før. Til landene på Afrikas Horn blev der ydet i alt 63,8 mio. kr. i 1996 mod 80 mio. kr. i 1995 over den humanitære bevilling.

Den internationale indsats i forbindelse med tragedien i Rwanda er blevet underkastet en evaluering af et omfang, som ikke før er set m.h.t. humanitær bistand. Evalueringen er blevet finansieret af Danida og bakket op af en styrekomité under ledelse af Danida. 37 lande plus bilaterale, multilaterale og private organisationer var repræsenteret i komiteen, og 52 uafhængige eksperter udarbejdede den meget kritiske rapport om de forhold, som førte til folkemordet og den internationale indsats i hele forløbet. Rapporten blev offentliggjort i 1996.

For at styrke mulighederne for en effektiv dansk koordination og styrke samspillet mellem offentlige myndigheder og private organisationer er der allerede i 1994 blevet etableret en "humanitær kontaktgruppe" under Udenrigsministeriets formandskab.

Den egentlige katastrofehjælp har tidligere været næsten helt koncentreret om at afhjælpe akut nød ved levering af fødevarer, medicin, tæpper, telte m.v. Nu ydes den danske humanitære bistand også i stigende omfang til normalisering af forholdene efter den helt akutte nødsituation.

Danmark lægger vægt på, at nødhjælpen ikke blot skal fungere som passiv forsyning, men at den skal spille en aktiv rolle i forbindelse med krisekontrol og national forsoning. Endvidere er det en væsentlig målsætning, at ofre for en menneskeskabt katastrofe så hurtigt som muligt atter får et normalt liv. Den primære nødhjælp følges derfor op med bl.a. støtte til fordeling af såsæd, enkle landbrugsredskaber og byggematerialer med henblik på at sikre forbindelse mellem den kortsigtede nødhjælp og den

langsigtede udviklingsbistand. I "Strategi 2000" understreges behovet for, at der udvikles en strategi for "bæredygtig bedring", som skal sikre, at nødhjælpen bliver en integreret del af den mere langsigtede indsats for genopbygning og bæredygtig udvikling.

Det Internationale Humanitære Beredskab

Efter beslutning i Folketinget blev Det Internationale Humanitære Beredskab (IHB) oprettet i januar 1995. Beredskabet forestår udsendelsen af danske eksperter og andet personale til civile dele af humanitære, konfliktforebyggende og fredsbevarende opgaver overalt i verdens brændpunkter. Sigtet med IHB er at bidrage til en mere effektiv løsning af disse opgaver og dermed bidrage til det internationale samfunds bestræbelser på at forebygge konflikter og sikre fred og stabilitet.

I 1996 udsendte IHB i alt 250 eksperter og observatører til forskellige opgaver, herunder til OSCE-missionerne i en række lande. Der har således været udsendt et stort antal eksperter til støtte for OSCE's involvering i gennemførelsen af de civile dele af Dayton-aftalen i Bosnien-Herzegovina. Bl.a. var der udsendt i alt 65 valgobservatører til gennemførelsen af valget i september.

Af andre indsatser kan nævnes udsendelsen af 20 valgobservatører i januar til valget i de palæstinensiske selvstyreområder, udsendelse af menneskerettighedsobservatører til Guatemala og til de aktiviteter, der gennemføres af Højkommissæren for Menneskerettigheder i Rwanda.

I 1996 er der endvidere udsendt politifolk og juridiske eksperter til henholdsvis tribunalen vedrørende det tidligere Jugoslavien og Rwanda. Der er også udsendt politifolk til Sandhedskommissionen i Sydafrika. Ud over til Det Palæstinensiske Selvstyre og Bosnien-Herzegovina har der været udsendt valgobservatører til bl.a. Uganda, Albanien, Bangladesh, Rusland, Niger, Mongoliet og senest til Nicaragua og Moldova.

I 1996 startede IHB et nyhedsbrev (IHBnyt), der udkommer fire gange om året med information og udveksling af erfaring fra de udsendte eksperter.

300 dræbt af miner i Cambodia hver måned

En typisk antipersonel landmine er et uskyldigt udseende stykke plastic, som vejer ca. et kilo. Den er ikke større, end at man kan have den i hånden, og den er billig at fremstille. Men hvis et menneske træder på den, og den eksploderer, kan den rive arme eller ben af en voksen og totalskade et barn. Næppe har der i vor verdens lange historie af krige og konflikter været en enklere måde at dræbe og invalidere så mange på.

I Cambodia er der mere end 30.000 amputerede overlevende efter mineulykker, det er én ud af hver 236 borgere. Hver måned bliver der dræbt mere end 300 mennesker. Et kvart århundredes borgerkrig har efterladt mellem 6 og 10 mio. landminer, næsten én for hver cambodianer, spredt og skjult i rismarker, skove og veje.

Det er ikke mindst børn, som lige er vendt hjem fra flygtningelejre, der er de mest sårbare. De har måske aldrig før været i landsbyen, så de strejfer rundt for at lære de nye forhold at kende. De overser advarselsskiltene, og forældrene har travlt med at genopbygge hjemmet, så de har ikke tid til at overvåge børnene. Men også de voksne er i fare, når de henter vand og træ til husholdningen, eller når de vogter kvæg.

Demonterede miner bruges som souvenirs, og også det kan sløre opmærksomheden ikke mindst hos børn.

Store landområder ligger ubrugelige hen på grund af minerefare, og det betyder, at de hjemvendte flygtninge og internt fordrevne ikke kan genbosætte sig i områderne og dyrke markerne. Fra dansk side anerkender man derfor minerydningens centrale betydning for udviklingsprocessen i det

sædsværende land. For fattige lande som Cambodia er de mange handicappede en ekstra byrde, og skulle de selv betale for minerydningen, ville det koste landet det samme som 5-7 års bruttonationalprodukt samlet.

Cambodian Mine Action Center (CMAC) blev oprettet i 1992 og begyndte at rydde minerne i 1993 med støtte fra UNDP og DHA (FN's Nødhjælpskontor). Danmark ydede i 1993 et ekstraordinært statsbidrag på 7 mio. kr. til UNDP's "Trust Fund for Capacity Building in De-mining for Cambodia", og i 1996 ydede Danmark atter 13 mio. kr. til fondet.

Efter nogle begyndervanskeligheder har CMAC konstitueret sig med et styrelsesråd og en fast leder i 1995. De administrative forbedringer har udmøntet sig i en 5-årsplan frem til år 2000, hvis hovedpunkter er bevarelse af et minerydningshold på 1500 indtil 1998, afsluttende med en oversigt over placeringen og størrelsen af miniefelter, analyse af fremtidig strategi for minerydning, strategi for oplysningskampagner, koordinering og træning af personer på baggrund af indhøstede erfaringer samt udarbejdelse af en national minerydningsstrategi, der kan fungere som koordination for den samlede minerydningsindsats i Cambodia.

Minerydning er en uhyre langsom og koncentreret proces, men CMAC har alligevel siden 1993 fjernet ca. 300.000 miner.

Af den samlede internationale bistand til CMAC på 28,3 mio. US \$ indtager Danmark en fjerdeplads som bidragsyder efter Australien, Storbritannien og Japan.

FOTO: TEIT HORNBÅK, 2 MAJ

En karakteristisk forskel mellem udviklingslande og lande med stærkere samfundsøkonomi er landenes forskningsindsats. Det anslås, at u-landene – med 75-80 pct. af verdens befolkning – stadig kun råder over ca. 2 pct. af den globale forskningskapacitet.

U-landenes lave prioritering af forskning som et værktøj i samfundsudviklingen er naturligvis først og fremmest dikteret af landenes enorme kapitalbehov på en lang række konkurrerende samfundsområder. Men det hænger givetvis også sammen med en manglende erkendelse af videnskab som en nødvendig ingrediens i beslutningsgrundlaget og en potentielt central faktor i landenes modernisering.

Danidas støtte til u-landsforskning forsøger at rette op på disse skævheder, direkte eller indirekte, med følgende indsats typer:

- Støtte til samarbejde om forskning,
- Støtte til dansk u-landsforskning,
- Støtte til international forskning.

Støtten til dansk u-landsforskning har desuden det mål at styrke dansk viden om u-landsproblemer bl.a. for at have et bedre udgangspunkt for bistandsindsatsen.

I 1996 ydede man ca. 3 pct. af bistandsmidlerne, godt 300 mio. kr., til forskning – med en vis usikkerhed om andelen af forskning under landeprogrammerne og i en række internationale udviklingsinstitutioner, der modtager danske bidrag.

Støtte til samarbejde om forskning

Forskningsbistandsprogrammet, ENRECA, (Programme for Enhancement of Research Capacity in Developing Countries) har til formål at styrke u-landenes forskningskapacitet gennem samarbejde om specifikke forskningsopgaver mellem forskningsinstitutioner i Danmark og u-landene. Samarbejdet omfatter planlægning og gennemførelse af forskningsaktiviteter i u-landet, uddannelse af u-landsforskere til ph.d.- og kandidat-niveau og forskellige former for støtte til u-landsinstitutionen.

Ophugning af u-landenes egen forskningskapacitet anses for at være en væsentlig forudsætning for udvikling. Lokale forskningsmiljøer og -institutioner er nødvendige, for at u-landene kan opfange, tilpasse og formidle eksisterende viden. Forskningsresultater giver endvidere mulighed for en bedre udnyttelse af u-landenes naturgivne og menneskelige ressourcer.

Baggrunden for ENRECA-programmet er, at forholdene for forskningen i u-landene er blevet stadigt ringere. Forskningsfaciliteterne er utilstrækkelige, adgangen til de internationale videnskabelige miljøer og litteratur er dårlig, og de fleste steder er forskernes lønninger så lave, at en stor del af energien må bruges på andet arbejde. De seneste års økonomiske og politiske kriser har medvirket til hjerneflugt af de i forvejen få kvalificerede forskere. Resultatet er, at forskningen stagnerer eller går tilbage i mange u-lande, og desuden at de højere uddannelser forringes.

De danske forskningsmiljøer er interesserede i at blive inddraget i udviklingssamarbejdet og har lagt en betydelig arbejdsindsats i forskningsbistanden. Langt største-

HELVISNING TIL

BLAG E1

parten af ENRECA-projekterne forløber vel. Vigtige forudsætninger for et forskningsbistandsprojekts succes har vist sig at omfatte: Faglig kompetence på begge sider samt involvering og engagement i længere tid af danske seniorforskere.

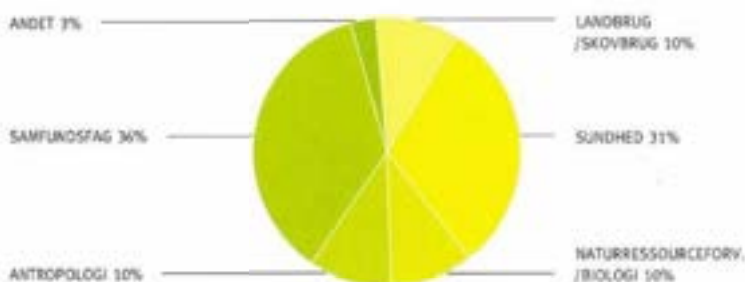
Ved udgangen af 1996 var der 41 forskningsbistandsprojekter i gang, overvejende i Danmarks programsamarbejdslande. Emnerne dækker et bredt spektrum inden for landbrug, sundhed, naturvidenskab og samfundsvidenskab. Programmet brugte i 1996 48 mio. kr. Det tilstræbes at lade ENRECA omfatte 43 projekter.

Der er i sagens natur tale om bistand af længere varighed. Tidsperspektivet for et projekt anslås til 10-15 år, afhængigt af forskningskapaciteten på u-landsinstitutionen.

Det er tanken, at udfasning af projekterne planlægges, efterhånden som bæredygtighed af den opbyggede forskningskapacitet opnås. Mulighederne for, at u-landet selv fremover vil kunne vedligeholde den opbyggede forskningskapacitet, må imidlertid anses for ringe i de fattigste u-lande.

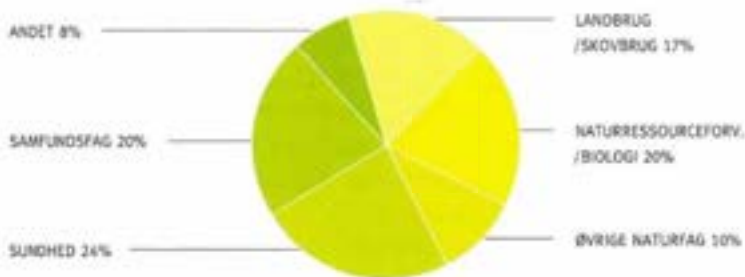
Faglig fordeling af bistanden til u-landsforskning

PROJEKTER TILTRÅDT AF RÅDET FOR U-LANDSFORSKNING 1996

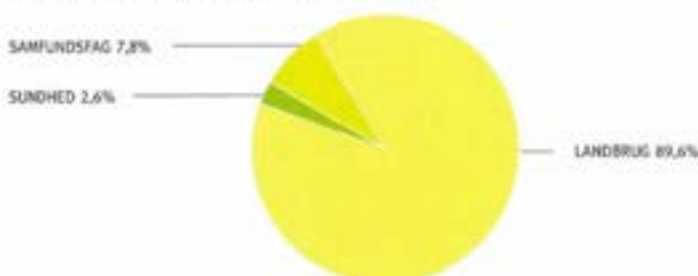
I ALT 39 PROJEKTER FORDELT PÅ FAGOMRÅDER ¹⁾

ENRECA FORSKNINGSBISTAND 1996

41 PROJEKTER FORDELT PÅ FAGOMRÅDER ¹⁾

BIDRAG TIL INTERNATIONALE FORSKNINGSHISTITUTIONER 1996

¹⁾ Opgørelsen er udtryk for en grov-inddeling, da en række projekter er tværfaglige.

Dansk forskning

Rådet for Ulandsforskning fordeler de særlige midler til dansk forskningsstøtte og rådgiver Danida om forskningsspørgsmål. Rådet har været meget aktivt på begge områder i de senere år. I sommeren 1995 udsendtes "Strategi og Status 1995-2000 for Rådet for Ulandsforskning", og i opfølgning af strategiplanen blev der opslået rammebevillinger. Der er igangsat tre rammeprojekter i 1996. Der er endvidere igangsat to fem-årige professorater inden for u-landssundhed og u-landsmiljø, tilknyttet henholdsvis Statens Seruminstitut og Århus Universitet.

Rådet har med sin strategi og opfølgningen tilstræbt at være mere aktiv end tidligere med at påvirke anvendelsen af forskningsbevillingen til højt prioriterede områder. Rådet har bl.a. taget initiativer for at sikre mere omfattende inddragelse af dansk u-landsforskning i den bilaterale bistand – i overensstemmelse med Danidas strategi mod år 2000. Der blev i 1996 behandlet 117 enkeltansøgninger til dansk u-landsforskning, hvoraf 39 blev imødekommet. Desuden fortsatte tre store forskningsaktiviteter inden for Regeringens Strategiske Miljøforskningsprogram finansieret af Rådet for Ulandsforskning. Det samlede tilskud til dansk u-landsforskning var i 1996 44 mio. kr.

Center for Udviklingsforskning (CUF) har en central rolle for den u-landsrettede samfundsforskning. Centret har organiseret hovedparten af sin forskning inden for fem hovedtemaer: Relationerne mellem i- og u-landene, landbrugsudvikling og miljø, køn og social ulighed, industrialisering og lokaludvikling samt lokale institutioner og egnsudvikling.

CUF's basisbevilling – egenforskning og drift – var i 1996 20 mio. kr., og den indtægtsdækkede virksomhed beløb sig til 3 mio. kr. I 1996 var der til CUF knyttet 12 faste og 21 projektfinsierede forskere.

I 1996 afsluttedes en international evaluering af Centret. Hovedkonklusionen var, at Centrets forskning er solid uden at være banebrydende, og at resultaterne er relevante for Danida, men ikke er blevet effektivt formidlet til bistandsadministrationen. CUF og Danida arbejder videre på at styrke dette område.

International forskning

Det er en krævende og langsigtet proces at udbygge u-landenes nationale forskning. Den har foreløbig ført til uddannelse af et betydeligt antal forskere – også i de fleste lavindkomstlande. Derimod står det stadig meget dårligt til med driftsmidler og forskningsfaciliteter.

Hermed står man over for en vanskelig afvejning, når der skal kanaliseres bistandsmidler til forskning: Umiddelbart har det ikke megen mening at investere i international forskning, hvis brugerledet – u-landenes forskning – ikke kan tage fra, tilpasse og udnytte resultaterne.

For Danmarks vedkommende har det været muligt både at sikre en betydelig forøgelse af støtten til den internationale forskning og, ikke mindst gennem skabelsen af ENRECA-programmet, at kompensere for den tidligere meget beskedne støtte til national forskning. Dette suppleres med en aktiv dansk indsats for at sikre, at de internationale forskningsinstitutioner yder et betragteligt bidrag til u-landenes nationale forskning. CGIAR, Den konsultative gruppe for international Landbrugsforskning, er blevet vigtigst på dette område.

Denne nyudvikling på de 16 CGIAR-centre er sammenfaldende med en omfattende reformproces. De ca. 45 medlemslande og -organisationer har gennemført en reorganisering af beslutningsprocesser, finansiel styring og evaluering og udvidet CGIAR's samarbejdskreds. Gennem denne proces er det også lykkedes at stabilisere finansieringsgrundlaget efter en lurende krise i 1993-94, således at det årlige budget kan fastholdes på ca. 300 mio. US \$.

HENVISNING TIL

Bilag A5

HENVISNING TIL

Bilag F1

FOTO: EBBE SCHMIDT

Et andet aspekt i fornyelsen har været den stærke betoning af landbrug som forvalter – eller det modsatte – af naturgrundlaget. CGIAR har påtaget sig at forfølge en række af Rio-konventionernes mål sideløbende med den fortsatte bestræbelse på at øge fødevarerproduktionen i u-landene, hvor ca. en milliard mennesker fortsat er under- eller fejlnærede.

Danmark har deltaget aktivt i reformarbejdet og har som et led i den aktive multilateralisme næsten fordoblet sit bidrag til CGIAR i 1996 til ca. 100 mio. kr. Herudover blev der i 1995 ydet 10 mio. kr. over to år fra MIKA-rammen (Miljø og Katastroferammen, en særbevilling administreret af Danida og Miljø- og Energiministeriet) til fire centres projekter for miljøbevaring.

Dansk forskning har også i 1996 udbygget relationerne til CGIAR, både gennem samarbejdsprojekter, ved ansættelser på centrene af danskere samt gennem et øget antal danske bestyrelsesmedlemmer.

Andre store modtagere af Danida-midler til international forskning i 1996 var WHO's særlige u-landsrettede sundhedsforskning samt EU's u-landsforskning, især rettet mod landbrug og sundhed. Støtte blev i øvrigt ydet til bl.a. Nordisk Afrikainstitut, FN's samfundsforskning gennem UNRISD, det internationale institut for uddannelsesplanlægning (IIEP) og det internationale insektforskningscenter (ICIPE) i Kenya.

Personelbistand omfatter bilaterale langtids- og korttidsrådgivere udsendt af Danida. Rådgivere udsendt af firmaer, der gennemfører udviklingsaktiviteter. Multilaterale rådgivere ansat af internationale organisationer. Frivillige udsendt af private danske organisationer samt stipendiater fra udviklingslandene.

Ved udgangen af 1996 havde Danida 171 rådgivere udsendt på to-årige kontrakter, og 131 var i løbet af året udsendt på korttidskontrakter. Langtidsrådgiverne er oftest knyttet til gennemførelsen af sektorprogrammer, projekter eller andre udviklingsaktiviteter. Korttidsrådgiverne indgår især i arbejdet med forundersøgelser og evalueringer, men udfører også mange opgaver forbundet med gennemførelsen af udviklingssamarbejdet. De samlede udgifter til langtids- og korttidsrådgivere var i 1996 på 170,4 mio. kr.

I lyset af omlægningen af Danidas bistand fra projekt- til sektorprogrambistand er rådgivernes rolle i forbindelse med udvikling af institutioner i udviklingslandene et centralt emne i udviklingsdebatten. Debatten går bl.a. på, hvorledes rådgiverne kan bidrage til at sikre overførsel af viden og opbygning af lokale bæredygtige institutioner, der er et af hovedformålene med sektorprogrambistanden.

På langt sigt skal sektorprogrammerne styrke den lokale administration og dermed mindske behovet for udenlandsk rådgivningsbistand. Hidtidige erfaringer med sektorprogrambistanden viser, at der i de kommende år fortsat vil være et betydeligt behov for udsendte rådgivere i forbindelse med formulering af overordnede sektorpolitikker,

Oversigt over månedsværk for udsendte rådgivere for perioden 1994-1996

	1994		1995		1996	
	Lang	Kort	Lang	Kort	Lang	Kort
Tanzania	433,0	96,0	367,0	43,0	312,0	10,5
Mozambique	389,0	16,5	293,0	3,0	252,5	1,0
Kenya	331,0	7,5	335,0	11,0	255,5	9,0
Zimbabwe	274,0	18,0	219,5	4,0	172,0	14,0
Indien	208,0	27,0	191,0	14,0	143,0	7,5
Nepal	163,0	13,5	180,0	11,0	164,0	3,0
Uganda	87,0	23,0	102,5	12,5	121,0	3,0
Zambia	132,0	10,0	125,5	3,0	74,0	1,0
Bangladesh	108,0	3,5	107,0	2,5	110,5	7,0
Nicaragua	93,0	2,0	83,0	1,0	72,0	1,5
Øvrige Afrika	117,0	82,0	96,0	45,5	105,0	18,0
Øvrige Asien	155,0	47,0	174,0	23,0	183,0	18,5
Øvrige Latinamerika	28,0	3,0	31,0	3,5	34,0	1,5
Øvrige Mellemøsten	34,0	45,5	50,5	6,0	51,0	1,5
I alt	2.552,0	394,5	2.355,0	183,0	2.049,5	97,0

sektorplanlægning og institutionsudvikling. Det er opgaver med et mangeårigt tidsperspektiv og et bredere sigte end traditionel projektbistand. Det er tillige opgaver, som generelt vil kræve rådgivningsbistand med et bredt kompetencegrundlag. Samtidig vil der også fremover være tale om projektbistand, som fordrer rådgiverindsats.

I 1997 vil en strategi for dansk personlbistand blive færdiggjort. Den omhandler bl.a. – med udgangspunkt i overgangen til sektorprogrambistand – rollefordelingen mellem institutionerne i samarbejdslandene og de udenlandske rådgivere.

Firmarådgivere

Andelen af kvinder blandt udsendte rådgivere var i 1996 på 15 pct. for korttidsrådgivernes vedkommende og 14 pct. for langtidrådgiverne.

I 1996 indgik Danida i alt 112 langtidskontrakter, heraf 28 nye og 84 kontraktudvidelser (addenda).

549 korttidskontrakter blev indgået med i alt 140 firmaer om opgaver i forbindelse med forundersøgelser, planlægning, gennemførelse og tilsyn ved projekter.

Rådgivere i internationale organisationer

Som led i den aktive indsats overfor de internationale udviklingsorganisationer søger Udenrigsministeriet at øge antallet af danske ansatte i FN-systemet og andre organisationer. Formålet med placeringerne er dels at fremme opfyldelsen af danske udviklingspolitiske målsætninger, dels en styrkelse af den danske ressourcebase, dvs. danske fagfolk, ved at de danske rådgivere og embedsmænd får et større kendskab til de internationale organisationer.

Et led i disse bestræbelser er placeringen af juniorrådgivere (JPO'er) i internationale organisationer. JPO'er er unge danskere med en videregående uddannelse og højst nogle års erhvervs erfaring. Danida finansierer deres løn i normalt op til tre år. Ved udgangen af 1996 var der i alt placeret 172 danske juniorrådgivere i internationale organisationer. Udgifterne til rådgivere i internationale organisationer beløb sig til 111,7 mio. kr. i 1996.

Frivillige

Frivillig- og kooperantprogrammer gennemføres af bl.a. Mellemfolkeligt Samvirke (MS) og Ibis. I 1996 androg udgifterne til de to organisationers frivilligprogrammer henholdsvis 117 mio. kr. og 44 mio. kr. De u-landsfrivillige skal for at komme i betragtning have færdiggjort en relevant uddannelse efterfulgt af mindst to års erhvervs erfaring. De samarbejder ofte med lokale organisationer i udviklingslandene og er normalt udsendt i to år.

I slutningen af 1996 var der udsendt 165 MS-frivillige og 69 Ibis-kooperanter. Der har for MS' vedkommende været tale om en midlertidig nedgang i antallet af frivilligårsværk, idet kræfterne en tid har været koncentreret om etablering af nye partnerskaber med samarbejdsorganisationer i Syd.

Mindre frivilligprogrammer er Dansk Missionsråds udviklingsmedarbejderprogram og Dansk Ungdoms Fællesråds udvekslingsprogram.

Stipendiater

Danidas stipendieprogram finansierer først og fremmest kortere uddannelsesophold for personer fra udviklingslandene. Studiet kan finde sted i Danmark, i stipendiatens hjemland eller i et andet udviklingsland i regionen. I enkelte tilfælde bevilges stipendier til studier i andre i-lande.

Stipendierne gives hovedsagelig i forbindelse med Danida-finansierede udviklingsaktiviteter i programsamarbejdslandene. Der ydes også stipendier i forbindelse med andet samarbejde mellem Danmark og udviklingslandene, f.eks. danske virksomheders og styrelser systemeksport (forhåndstilsagnsordningen, se kap. om erhvervslivets deltagelse). Dansk erhvervsliv viser stigende interesse for stipendieprogrammet.

I 1996 studerede 682 stipendiater i Danmark (heraf var de 132 bevilget som forhåndstilsagns- og praktikantstipendier), 2159 i deres hjemlande eller andre udviklingslande og 25 i Storbritannien.

Antallet af stipendiater i Danmark har, med undtagelse af 1995, været stigende. Antallet af stipendiater bevilget via ambassadernes lokale stipendiebevilling steg væsentligt i 1996. Det skyldes, at ambassaderne på grund af lavere gennemsnitlige studieperioder har været i stand til at bevilge flere stipendier under den decentrale bevillingskompetence.

Andelen af kvindelige stipendiater i 1996 er stort set uændret i forhold til 1995. Lidt under halvdelen af stipendiaterne under de lokale stipendieprogrammer var kvinder, mens hver fjerde af stipendiaterne i Danmark og Storbritannien var kvinder. I 1996 blev der brugt 88,3 mio. kr. til stipendiater.

DANIDA-RÅDGIVER I BHUTAN.
FOTO: JØRGEN SOYTTTE

I overensstemmelse med "Strategi for dansk erhvervslivs inddragelse i den bilaterale u-landsbistand" og "Strategi 2000" udgør dansk erhvervsliv en vigtig del af den danske ressourcebase, der sikrer gennemførelsen af den danske udviklingsbistand. Erhvervslivet bliver f.eks. taget med på råd under forberedelsen af nye landestrategier, det indbydes til at udtale sig om sektorprogrammer på særlige sektorfaglige møder, som Udenrigsministeriet arrangerer, og en lang række projekter bliver gennemført med bistand fra danske firmaer. Erhvervslivets rolle er vigtig ikke alene for gennemførelsen af bistanden, men også for de værdifulde forbindelser, som mange danske firmaer og enkeltpersoner herigennem får knyttet til u-landene. Det gælder bl.a. de konsulentvirksomheder, som på mange måder indgår i bistandssamarbejdet.

Derfor er det af stor betydning for en fortsat markant inddragelse af erhvervslivet i udviklingsbistanden, at erhvervslivet aktivt bakker op om bl.a. Danidas Privat Sektorprogram (PS-program), der giver mulighed for at deltage direkte i udviklingen af den private sektor i de programsamarbejdslande, hvor der er PS-aktiviteter. I 1996 blev PS-programmet en fast del af den danske udviklingsbistand. Der blev bevilget 750 mio. kr. over fem år til programmet, som efter en opstart i Ghana, Indien og Zimbabwe nu er udvidet til også at omfatte programsamarbejdslandene Egypten, Uganda og Vietnam.

Også Industrialiseringsfonden for Udviklingslande (IFU), ordningen om blandede kreditter og opfyldningen af konsulent-trustfonde øger dansk erhvervslivs muligheder for at deltage i udviklingsbistanden.

Kontaktudvalget om Industriudvikling i U-landene dannede også i 1996 ramme om flere møder mellem udviklingsministeren, erhvervsorganisationer og fagbevægelsen om den bedst mulige udnyttelse og inddragelse af dansk erhvervslivs ressourcer i bistanden.

Returprocent og spin-off-effekt

Den del af den danske bilaterale bistand, der enten bliver i Danmark eller vender tilbage som betaling for varer og tjenesteydelser, var i 1996 på 53 pct. mod 60 pct. i 1995. Dette skyldes bl.a. nedgangen i præ-asyl-flygtningeudgifterne. Den direkte erhvervsrelaterede andel blev i 1996 på 37 pct., som er nogenlunde stabilt i forhold til de foregående to år. Når bistanden via danske NGO'er indregnes, bliver returprocenten 64 pct. i 1996 mod 72 pct. i 1995.

Hertil kommer en betydelig såkaldt "spin-off-effekt", som omfatter udviklingsbistandens effekt på afledte kontrakter i lande, der modtager dansk bistand.

Udbud af konsulenttjenester

I sommeren 1996 afsluttede Danida en prøveperiode, hvor konsulenttjenester af over et års varighed blev udbudt i international konkurrence med deltagelse af danske og udenlandske firmaer. Sidstnævnte kom fra lande, som Danmark normalt sammenligner sig med i bistandsmæssig sammenhæng, dvs. Norge, Sverige, Finland, Holland, Storbritannien, Tyskland og Canada. Formålet med de internationale udbud var at efterprøve, at de priser, Danida betaler, er rimelige i forhold til kvaliteten.

Konklusionen på prøveperioden blev, at Danida som hovedregel vil udbyde langvarige konsulentopgaver alene i Danmark, såfremt der er tilstrækkelig konkurrence på hjemmemarkedet, dvs. at Danida modtager mindst tre teknisk tilfredsstillende tilbud. Ved opgaver, hvor der ikke kommer tilstrækkeligt mange tilbud fra danske konsulentfirmaer, eller hvor Danida på prækvalifikationstidspunktet vurderer, at færre end tre kvalificerede danske firmaer må forventes at indgive tilbud, vil et passende antal udenlandske firmaer fra ligesindede lande blive indbudt til at lade sig prækvalificere. Tilbud, der ikke overholder de på forhånd udmeldte tekniske mindstekrav, vil ikke blive taget i betragtning.

ET AF PROJEKTERNE UNDER PRIVAT
SEKTOR-PROGRAMMET I GHANA.
FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Privat Sektor-programmet

Den private sektor udgør i stigende grad en væsentlig drivkraft i udviklingen af de fattigste lande. Det overordnede mål for Danidas Privat Sektor-program (PS-programmet) er at udvikle den private sektor i udvalgte u-lande ved at støtte etableringen af langsigtede og gensidigt forpligtende samarbejder mellem danske virksomheder og virksomheder i seks af Danidas programsamarbejdslande. Egypten, Uganda og Vietnam er nye PS-lande, der er kommet til i 1996 i forbindelse med en udvidelse af PS-programmet, der i forvejen omfattede Ghana, Indien og Zimbabwe. Der er i en fem-årig periode indtil 2001 afsat 750 mio. kr. til PS-programmet.

Udvidelsen af PS-programmet åbner som noget nyt mulighed for, at virksomheder inden for alle brancher – produktion, service og handel – kan søge støtte under programmet. Gennem samarbejdet med virksomheder i u-landene kan danske virksomheder med støtte fra PS-programmet få lettere adgang til nye markeder. Og virksomhe-

derne i u-landene kan på deres side f.eks. opnå en forbedring af produktionsapparatet til et højere teknologisk niveau eller få hjælp til opbygning af en serviceorganisation gennem samarbejdet med danske partnere. Gennem PS-programmet støtter Danida, at medarbejdere og ledere fra virksomhederne i u-landene kan få træning i Danmark eller i deres eget land, og at f.eks. danske ingeniører kan bistå med at udvikle produktionen i u-landene. Danida yder rådgivning og tilskud til at identificere partnere, besøgsrejser, studier og undersøgelser i forberedelsesfasen. I projektfasen ydes der tilskud til ledelsesrådgivning, driftsstart, træning og oplæring, udsendelse af sagkyndige samt miljøforanstaltninger.

Til forvaltningen af PS-programmet i de seks PS-lande er der udsendt danske PS-koordinatorer, som alle steder er placeret på den stedlige ambassade.

I efteråret 1996 gennemførte Udenrigsministeriet en landsdækkende oplysningskampagne for PS-programmet med henblik på at øge interessen hos dansk erhvervsliv for de muligheder, der ligger i PS-programmet. På fire konferencer i København, Århus, Odense og Ålborg deltog næsten 500 repræsentanter for virksomheder og organisationer.

Ved udgangen af 1996 var der iværksat 40 projekter under PS-programmet.

TechChange

Danidas TechChange-udstillinger har været afholdt i forbindelse med Industriens Fagmesse i Herning siden 1990. På udstillingerne har repræsentanter fra virksomheder i u-landene og repræsentanter fra danske virksomheder etableret kontakter, der siden er blevet til forskellige former for samarbejder.

En ny to-årig rammeaftale for TechChange-udstillingerne baner vejen for, at antallet af TechChange-arrangementer kan øges fra et enkelt til to-tre stykker om året, dels i Herning, dels i andre byer. Til gengæld halveres antallet af deltagende u-landsvirksomheder fra de nuværende 24 til i gennemsnit 12 virksomheder pr. arrangement.

Kontaktpunkt for U-landsteknologi

Efter en ekstern evaluering af Kontaktpunkt for U-landsteknologi (KfU) i 1996 er det besluttet, at KfU ikke skal fortsætte i dets nuværende form. KfU har siden 1990 haft til formål at bistå med tilpasning til og anvendelse af dansk teknologi i udviklingslandene. Evalueringsrapporten konkluderer, at KfU i for høj grad har fokuseret på de danske partnere og for lidt på virksomhederne i u-landene.

KfU's oprindelige opgave var at rådgive danske virksomheder om teknologioverførelse samt formidle oplysninger om teknologibehovene i udviklingslandene. Ifølge rapporten har KfU udført formidlings- og oplysningsarbejdet meget tilfredsstillende. Derfor overvejes det at videreføre informationsarbejdet om teknologioverførelse og kursusvirksomhed om kulturelle forskelle. Rådgivning og støtte til teknologioverførelse overvejes indlagt som en del af PS-programmet og som en del af træningsfonden vedrørende IFU-projekter.

Konsulenttrustfonde

Der blev i 1996 bevilget 205 mio. kr. over de næste tre år til genopfyldning af konsulenttrustfonde i de internationale finansieringsinstitutioner. I december 1995 blev der bevilget 50 mio. kr. til en konsulent- og program-trustfond-aftale i UNDP, FN's Udviklingsprogram. I alt er der for perioden 1996-98 255 mio. kr. til rådighed i Danidas konsulenttrustfonde.

Ved at donere penge til en konsulenttrustfond stiller Danmark en bevilling til rådighed for internationale udviklingsorganisationer til finansiering af danske og lokale rådgiveres deltagelse i undersøgelsesopgaver – fortrinsvis af kortere varighed – i forbindelse med forberedelse af konkrete udviklingsprojekter inden for organisationernes kerneområde.

I omkring ti år har Danmark bidraget til konsulent-trustfonde, og erfaringerne har vist, at det er en god måde at sikre en vis indflydelse på projektplanlægning og -prioritering i de internationale organisationer. Samtidig skal fondene bidrage til at fremme internationaliseringen af danske rådgivende virksomheder og dansk erhvervsliv i almindelighed gennem en forbedring af mulighederne for at opnå ordrer i de internationale organisationer.

145 mio. kr., ca. 70 pct. af midlerne, skal kanaliseres gennem Verdensbanken (50 mio. kr. er på forhånd øremærket til projekter i Afrika syd for Sahara i tillæg til de mange projekter, der støttes via trustfondsmidler i Afrika).

Desuden ydes 20 mio. kr. til Den asiatiske Udviklingsbank, 20 mio. kr. til Den inter-amerikanske Udviklingsbank, 10 mio. kr. til Den internationale Finansieringsinstitution (IFC) og 10 mio. kr. til FN's Fond for Landbrugsudvikling (IFAD).

Danida har haft blandede erfaringer med Den afrikanske Udviklingsbank, hvorfor samarbejdet med denne bank i nogen tid har været nedprioriteret. Samarbejdet er nu lagt i fastere rammer.

Blandede kreditter

Der er sket en markant stigning i aktiviteterne under ordningen for blandede kreditter i 1996. Ordningen for blandede kreditter til u-landene blev etableret i 1993 med en årlig ramme på 300 mio. kr. En blanded kredit svarer til en almindelig eksportkredit, hvor Danida betaler renten eller det meste af renten. Kreditten kan finansiere danske projektleverancer til udviklingsprojekter i udviklingslande med en bruttonationalindkomst pr. indbygger på mindre end 2.428 US \$ om året (1996/97), (80 pct. af Verdensbankens grænse for 20-årige lån).

I 1996 bevilgede Udvalget for blandede Kreditter, der er nedsat af udviklingsministeren, støtte til 19 projekter med en samlet dansk kontraktværdi på 778 mio. kr. Udvalget for blandede Kreditter udgiver sin egen årsberetning.

Investeringsgarantiordningen for u-landene

Investeringsgarantiordningen for u-landene er en forsikringsordning, som giver danske virksomheder mulighed for at forsikre deres investeringer i u-landene mod politiske risici. Forsikringen er gældende i 15 år og giver dækning mod f.eks. nationalisering, krigshandlinger og hindringer for overførsel af betalinger fra investeringslandet. Der er en samlet beløbsramme for ordningen på 2,5 mia. kr. Ordningen blev etableret i 1966.

For Kinas vedkommende er der indført en overgrænse på 40 pct. af garantirammen som følge af det seneste års store koncentration af garantier for investeringer i Kina. Disse 40 pct. var tæt på at være nået ved udgangen af 1996.

Ordningen administreres af Udenrigsministeriet (som også administrerer en tilsvarende ordning for investeringer i Øst- og Centraleuropa). Ved udgangen af 1996 udgjorde de samlede garantitilsagn 1,3 mia. kr. for investeringer i 36 projekter i 15 forskellige lande.

Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene

Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU) er en selvejende fond med en bestyrelse udpeget af udviklingsministeren. Fonden skal fremme den erhvervsmæssige udvikling i u-landene og går bl.a. ind som aktionær i joint venture-selskaber, der også kan få lån eller garantier fra fonden. I de senere år er der sket en udvidelse af aktiviteterne. Antallet af nye projekter er forøget fra omkring 15-20 årligt til 25-30 årligt. Ved udgangen af 1996 havde IFU deltaget i i alt 322 projekter.

For at opretholde det nuværende høje aktivitetsniveau i IFU, der ikke har modtaget tilskud fra staten siden 1979, var det i 1996 nødvendigt at bevilge 750 mio. kr. i ny kapital. Hensigten med indskuddet er at skabe et effektivt incitament for IFU til at koncentrere sine aktiviteter i de fattigere lande med en bruttonationalindkomst på under 2.428 US \$ om året – som grænsen for blandede kreditter. Bidraget kan ikke anvendes til samarbejdsprojekter i Kina.

IFU udgiver sin egen årsberetning.

Stipendiestøtte

Virksomheder og offentlige styrelser, der giver tilbud til udviklingslande på systemeksport eller andet mere omfattende erhvervsamarbejde, kan trække på Danidas stipendieordning inden for rammerne af den såkaldte "forhåndstilsagnsordning". Stipendiebevillingen kan dække kursusophold i Danmark for samarbejdsvirksomhedernes medarbejdere i udviklingslandene. Den giver mulighed for at ansøge om tilsagn til maksimalt ti stipendier for uddannelse i Danmark pr. indgået kontrakt. I 1996 opholdt 132 stipendiater fra 20 lande sig på træningsophold i Danmark.

Se også kapitel 7 om personelbistand.

Leverancer til multilaterale organisationer og fonde

Med samlede leverancer til de multilaterale udviklingsorganisationer i 1995 på omkring 1,5 mia. kr. fastholdt danske leverandører den fremgang i leverancer, som er vundet i de senere år. Fra 1991 til 1995 steg niveauet fra 1,2 mia. kr. til 1,5 mia. kr. Trods denne stigning er den danske markedsandel imidlertid faldet fra 0,86 pct. i 1994 til 0,81 pct. i 1995. De multilaterale udviklingsorganisationers indkøb i 1996 er endnu ikke opgjort.

Af de samlede indkøb i 1995 stod Verdensbanken og de regionale udviklingsbanker for 82 pct., heraf Verdensbanken for to tredjedele. FN-organisationerne indkøbte for godt 10 pct. Verdensbankgruppens indkøb af danske varer og tjenesteydelser beløb sig i 1995 til 433 mio. kr. De regionale udviklingsbankers indkøb i Danmark beløb sig i 1995 til i alt 139,9 mio. kr., svarende til et fald på 23,5 pct. fra 1994 til 1995.

De danske leverancer til projekter finansieret af Den Europæiske Udviklingsfond (EUF) beløb sig i 1995 til 40,9 mio. kr., svarende til et fald på over 75 pct. i forhold til 1994. De danske leverancer til projekter finansieret af EU's Phare- og Tacis-programmer udgjorde i 1995 henholdsvis 232,7 mio. kr. og 112,8 mio. kr. Leverancerne til EUF, Phare og Tacis udgjorde dermed godt 25 pct. af de samlede danske leverancer i 1995.

Danske leverancer til FN-organisationerne beløb sig i 1995 til 464,3 mio. kr. – en stigning på 34 pct. i forhold til 1994. Leverancerne til FN-organisationerne udgjorde således omkring 30 pct. af de samlede danske leverancer til de multilaterale udviklingsorganisationer. Stigningen har især fundet sted for leverancer til UNOPS, WFP og WHO. De danske leverancer til UNHCR, UNICEF, og de fredsbevarende styrker, UNDPKO og UNPTD, har i de senere år ligget på et stabilt højt niveau.

De private danske organisationer, de såkaldte NGO'er (NGO: Non Governmental Organisation) spillede også i 1996 en væsentlig rolle i Danmarks udviklingsarbejde. Kendetegnende for de mange forskellige NGO'er er, at de er ikke-kommercielle og ønsker at støtte bestemte, særligt udsatte, fattige befolkningsgrupper. Midlerne til projekter skaffer de private organisationer bl.a. ved hjælp af indsamlinger, lotteri og medlemskontingenter, men langt størstedelen af deres udgifter til langvarige udviklingsprojekter i u-landene dækkes af Danida.

I 1996 udbetalte Danida 565,2 mio. kr. til NGO'ers bilaterale projektbistand, foruden støtten på 329,4 mio. kr. til internationalt humanitært hjælpearbejde og 163,2 mio. kr. til frivilligprogrammer. Hertil kommer 6,2 mio. kr. til renoverings- og forsendelsesbevillingen, der støtter reparation og forsendelse af brugbart og brugt udstyr, som sendes til udviklingslande. Endelig støttes NGO'erne med penge fra Oplysningsbevillingen og "Det lange Udvalg" (se også kapitel 11 om oplysning og kulturelt samarbejde). Den bilaterale bistand til NGO'erne udgjorde i 1996 15,3 pct. af den samlede danske bilaterale bistand, mod 16,7 pct. året før.

Når NGO'er søger støtte til aktiviteter, er de ikke afhængige af, om landene er et af Danmarks 20 programsamarbejdslande. Men de er bundet af Danidas fastsatte indkomstgrænser. Danida yder sædvanligvis støtte til NGO-aktiviteter i lande med en årlig bruttonationalindkomst (BNI) pr. indbygger på under 2023 US \$ (pr. 1. september 1996). Derudover gives støtte til lande med en indkomst under 2500 US \$ pr. indbygger, når projekterne er rettet mod særligt udsatte befolkningsgrupper.

NGO'erne afspejler, hvor forskellig den danske u-landsverden er. Organisationerne er ofte dannet af mennesker med udgangspunkt i et stort fagligt, religiøst eller politisk engagement. Danida samarbejder på forskellig vis med NGO'erne alt afhængig af organisationernes størrelse og faglige og administrative muligheder for at gennemføre projekter.

Rammeaftaler

Danida har mulighed for at indgå rammeaftaler, som er fire-årige programsamarbejdsaftaler om projektbistand, der forhandles årligt, med de større organisationer. Danida gennemfører i samarbejde med de pågældende NGO'er kapacitetsanalyser, som vurderer deres evne til at gennemføre udviklingsprojekter, herunder organisationernes folkelige opbakning i Danmark, deres samarbejdspartnere i u-landene og deres mulighed for at styre økonomi og projekter. Samtidig fastsættes organisationernes strategi for udviklingsarbejdet og deres geografiske virkefelt.

Rammeaftalerne indebærer, at NGO'erne bevilges en finansiel ramme for fire år ad gangen. Inden for den godkendte strategi og de aftalte rammer kan organisationen igangsætte projekter uden først at skulle have godkendelse fra Danida. Dette giver organisationerne bedre mulighed for at planlægge og en større fleksibilitet.

Danida indgik i 1991/92 for første gang rammeaftaler med fire store NGO'er: Folkekirkens Nødhjælp, Dansk Røde Kors, Ibis og Fagbevægelsens U-landssekretariat og gennemførte i 1994/95 kapacitetsanalyser af NGO'erne. Organisationerne har

HELVISNING TIL
BILAG E1 OG E2

AYLLUS I BUSTILLO,
NORTE-POTOSI, BOLIVIA.
FOTO: MIKE KOLLOFFEL

efterfølgende fulgt op på analysernes anbefalinger. Bl.a. har de koncentreret indsatsen på færre lande og satser nu målrettet på de projektyper, som de er bedst til. Folkekirkens Nødhjælp har den største rammeaftale med et beløb på 119,5 mio. kr. for 1996.

I januar 1996 indgik Danida tillige en rammeaftale med Care Danmark.

De små organisationer

Mindre NGO'er har mulighed for at opnå to-årige såkaldte "miniprogramaftaler" med Danida. Aftalerne betyder, at NGO'erne kan sætte småprojekter (op til 250.000 kr. pr. projekt) i gang uden først at skulle ansøge om det. Fem mindre organisationer har miniprogramaftaler med Danida; det drejer sig om De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Dansk Missionråds Projektafdeling, Kvindernes U-landsudvalg (KULU), Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og Red Barnet. I 1996 gennemførte Danida en analyse af aftalerne, og evalueringen ventes klar i foråret 1997.

I juni 1996 fik den landsdækkende paraplyorganisation "Projektrådgivningen – Sammenslutningen af små NGO'er i Danmark" ansat en konsulent, som skal arbejde for sammenslutningens 70 organisationer. Det er den tredje Danida-betalte konsulent i Danmark, idet De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) og Kvindernes U-landsudvalg (KULU) i forvejen hver har en konsulent. Konsulentordningerne er tidsbegrænsede til en kortere årrække.

Disse konsulenter skal ses som et forsøg på at inddrage den underskov af små og mindre organisationer, der på forskellig vis er involveret i u-landsarbejde. Danidas NGO-strategi fra 1993 har som et væsentligt punkt, at de små organisationer også

økonomisk skal tilgodeses. Dette er ikke helt lykkedes endnu. I 1996 blev der for andet år i træk brugt mindre, end der var afsat på budgettet til NGO-bistand, bl.a. fordi de små og mindre organisationer endnu ikke var i stand til at præsentere tilstrækkeligt kvalificerede projektforslag.

Konsulentordningen skal medvirke til, at projektforslag og -ansøgninger fra disse organisationer forbedres.

Herudover samarbejder Danida med især Mellemløst Samvirke (MS) og Ibis om frivilligprogrammerne og med MS om forsendelses- og renoveringsbevillingen. I 1996 var MS den største modtager af midler fra Oplysningsbevillingen, i alt 3,9 mio. kr.

NGO'ernes rolle

De danske organisationers forskellighed og folkelige opbakning er en forudsætning for en løbende debat om u-landsbistandens anvendelse og størrelse. Men NGO'ernes styrke er også deres evne til at knytte mellemfolkelig forbindelse mellem danskere og befolkningerne i Den 3. Verden. NGO'erne har ofte et indgående lokalkendskab til de enkelte lande baseret på årelangt samarbejde med de lokale NGO'er. Erfaringen fra samarbejdet gør danske NGO'er til vigtige formidlere af dansk bistand.

Et eksempel er overgangsbistanden til Sydafrika og Angola, hvor de danske NGO'er spiller en stor rolle. Sydafrika har siden 1994 modtaget overgangsbistand fra Danida, men allerede siden 1965 har Danida via danske NGO'er kanaliseret penge til sydafrikanske organisationer, der arbejdede imod apartheid og for demokrati. I 1996 gik 40 mio. kr. af overgangsbistanden til Sydafrika gennem danske NGO'er, blandt andre Folkekirkens Nødhjælp, Ibis, Fagbevægelsens U-landssekretariat og Det Danske Center for Menneskerettigheder.

I 1996 dannede en gruppe NGO'er "Dansk Angola Forum". Organisationerne bag initiativet er Dansk Flygtningehjælp, Mellemløst Samvirke, Ibis, Dansk Røde Kors og Red Barnet, med Folkekirkens Nødhjælp og Caritas Danmark som observatører. Dansk Angola Forum koncentrerer udviklingsprojekterne i Angola i Uige-provinsen ved grænsen til Zaire.

Formålet med evalueringen er gennem en systematisk erfaringsopsamling at forbedre bistandens kvalitet samt at dokumentere resultaterne.

Ansvar for Danidas evalueringer ligger hos Danidas evalueringssenhed. Evalueringssenheden fastlægger sammen med de øvrige kontorer i Danida og ambassaderne, hvilke aktiviteter der skal vurderes, samt hvilke spørgsmål der søges besvaret i evalueringerne, og hvordan evalueringsskemaerne sammensættes.

Evalueringsskemaet dækker over en årrække et repræsentativt udsnit af bistanden.

Evalueringens form

Evalueringerne gennemføres af tværfaglige hold, som i langt de fleste tilfælde er sammensat af eksterne konsulenter. Dette skyldes dels ønsket om en høj grad af uafhængighed i evalueringsarbejdet, dels Danida-medarbejdernes begrænsede tidsmæssige muligheder for at deltage i evalueringer.

Af hensyn til modtagerlandets egen kapacitetsopbygning og for at drage nytte af deres kendskab til lokale forhold tilknyttes modtagerlandets myndigheder og lokale konsulenter ofte evalueringerne i forbindelse med feltstudier.

En projektevaluering omfatter i reglen: Aktstudier og interview med de mennesker, der i Danmark dagligt arbejder med projektet, projektbesøg af 3-4 ugers varighed med interview af de lokalt inddragede og berørte personer og til slut en rapport med de konklusioner og anbefalinger, som evalueringen når frem til. Rapporten er alene konsulenternes ansvar. Sektor- og temaevalueringer, der er mere omfattende og ofte kræver flere feltbesøg, kan strække sig over mere end et år.

Konklusioner af de seneste evalueringer

I 1996 blev gennemført 16 evalueringer:

- Fattigdomsbekæmpelse og dansk bistand
- Danidas miljøstrategi
- Nødhjælpen til Rwanda
- EU's fødevarebistand
- Overgangsbistanden
- Bistanden til fiskerisektoren i Mozambique
- Distriktsundhedsprogrammet i Madhya Pradesh, Indien
- Distriktsundhedsprogrammet i Tamil Nadu, Indien
- Blindeprogrammet i Indien
- Spedalskhedsprogrammet i Indien
- Primære uddannelser i Tanzania
- Fiskeopdræt i Bangladesh
- Center for Udviklingsforskning
- Kontaktpunkt for U-landsteknologi
- Økotoxikologisk Forskningscenter i Pakistan (UNIDO)
- Miniprogramaftaler med fem danske NGO'er

Et gennemgående træk er, at evalueringerne stort set vurderer Danidas projekter og programmer positivt. Der har været et stort behov for bistanden, og den har i vid udstrækning ført til de forventede resultater. Der er overvejende tale om velforberedte og velgennemførte aktiviteter. I nogle tilfælde har bistanden været gennemført under endog meget vanskelige forhold.

Evalueringen af fattigdomsorienteringen i bistanden fremhæver, at den danske bistand har bidraget til en betydelig forbedring af fattige menneskers levevilkår i udviklingslandene. Den danske bistand har skabt adgang til ressourcer og tjenesteydelser, til arbejde og andre muligheder for mennesker, hvis viden og evne til at forbedre deres udkomme er blevet styrket. Det påpeges dog, at der er væsentlige eksterne begrænsninger for, hvad Danida kan påvirke.

Evalueringen anerkender, at den danske bistand i stadig højere grad har inddraget fattigdomsovervejelser i strategier og indsatser, og fremsætter en række nyttige forslag til, hvorledes Danida yderligere kan gøre fattigdomsbekæmpelse til en integreret del af det daglige arbejde.

Miljøevalueringen konstaterer, at Danidas banebrydende politik: at miljøhensynet skal indgå i alle dele af udviklingsbistanden, har vundet bred national og international tilslutning. Alle sektorplaner, årsberetninger, rullende 5-årsplaner og landestrategier, der er kommet siden 1989, indeholder afsnit om miljøhensyn. Imidlertid har omsætningen af de miljømæssige overvejelser til handling været varierende. At miljø er blevet styrket både som sektor og som et tværgående hensyn i dansk udviklingsbistand skyldes i høj grad en god indsats fra ambassadernes og ministeriets ansatte.

Evalueringen af nødhjælpen til Rwanda har vakt stor international opmærksomhed. Hovedkonklusionen i rapporten er, at det internationale samfund, primært repræsenteret ved FN, ikke levede op til forventninger og forpligtelser om at forhindre eller standse et folkemord. Rapporten vurderer det internationale nødhjælpsarbejde positivt men påpeger en række områder, hvor det kan forbedres. Evalueringens anbefalinger behandles nu i en række fora: Nationale statslige og ikke statslige, FN og FN-særorganisationer, DAC og i internationale NGO-sammenslutninger.

Fællesevalueringen af EU's fødevarebistand sætter et stort spørgsmålstejn ved den fortsatte relevans af fødevareprogrammer som bistandsinstrument på grund af kombinationen af moderat effektivitet, operationelle problemer og højt omkostningsniveau. Man bør enten ophøre med denne form for fødevarebistand eller radikalt ændre procedurerne for at øge effektiviteten og bringe omkostningerne ned på et acceptabelt niveau. Også den humanitære fødevarebistand kan effektiviseres væsentligt.

Resultaterne af de øvrige evalueringer kan sammenfattes som følger:

Evalueringen af overgangsbistanden konstaterer, at det er et nyttigt og fleksibelt supplement til Danidas bilaterale bistand. Hvor det er muligt, bør der formuleres en landestrategi, for overgangsbistanden iværksættes.

For såvidt angår fiskerisektoren i Mozambique, blev de fleste projekter forberedt og gennemført under ekstremt vanskelige vilkår grundet borgerkrigen, dårlig infrastruktur og en alvorlig mangel på menneskelige ressourcer. Bortset fra et par projekter har den danske støtte være så effektiv, som det kunne forventes under de daværende omstændigheder.

Aquakulturprojektet i Bangladesh har koncentreret sig om de tekniske aspekter, og det er lykkedes at reducere omkostningerne og forøge produktiviteten ved opdræt af fisk i dambrug. Evalueringen er dog kritisk over for projektets management, som skal forbedres væsentligt.

De fire evalueringer af sundhedsprogrammer i Indien var generelt positive. Således har distriktssundhedsprojekterne i Madhya Pradesh og Tamil Nadu, i lyset af de særdeles vanskelige vilkår, gjort tilfredsstillende fremskridt, hvad angår udbygning af fysisk infrastruktur og uddannelse af personale. Dog er der ikke opnået væsentlige forbedring af sundhedsydelse til de mest udsatte befolkningsgrupper. Spedalskhedsprojektet i

TANZANIA
FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Indien bedømmes meget positivt. Specielt fremhæves de nyskabelser, som projektet har skabt, og som nu kopieres i det nationale program, som finansieres af Verdensbanken. Resultaterne af støtten til det nationale blindprogram har været højst tilfredsstillende, og det kan noteres, at det nye store blindhedsprogram, finansieret af Verdensbanken, helt er baseret på erfaringerne fra Danidas projekt. Sammenfattende har den danske bistand til sundhedssektoren bidraget væsentligt til at forbedre de offentlige sundhedsydelser og til at reducere omfanget af alvorlige sygdomme, der især rammer de fattige.

Hovedformålene med miniprogramtafterne med fem danske NGO'er, fleksibilitet i administrationen og gennemførelsen af udviklingsbistanden, mere sammenhængende planlægning og en reduceret arbejdsbyrde for Danida, er blevet opnået.

Evalueringen af primære uddannelser i Tanzania er meget positiv og finder, at (test)-programmet, selvom der ikke kan gives klare beviser, har forårsaget en kvalitativ forbedring af uddannelserne.

Center for Udviklingsforskning (CUF) vurderes moderat positivt. Forskningen findes at være solid uden at være banebrydende og er indholdsmæssigt relevant for Danida. CUF's evne til at viderefordre på en operationel måde til Danida bør forbedres bl.a. gennem en tættere kontakt mellem CUF og relevante kontorer i Danida.

Kontaktpunkt for Ulandsteknologi findes at have ydet en god informationsindsats over for dansk erhvervsliv, men kritiseres bl.a. for at have taget for lidt hensyn til forholdene i modtagerlandene i forbindelse med de tilskud, der er ydet til danske virksomheders teknologitilpasning.

Erfaringer fra flere af evalueringerne viser vigtigheden af, at projekt/programforberedelse omfatter undersøgelser af de enkelte aktiviteter og komponenters teknologiske, finansielle, miljømæssige, sociale og institutionelle bæredygtighed.

En anden generel erfaring er, at det er væsentligt, at bistanden fra starten omfatter aktiviteter, der sigter på at styrke modtagerlandets institutioners evne til at gennemføre og videreføre de omfattede aktiviteter. Dette er en faktor, som netop den fremtidige sektorprogrambistand retter sig imod at sikre.

Andre aktiviteter

Evalueringsresultaterne formidles til forskellige interessenter på forskellig måde. Først og fremmest gennem evalueringsrapporter og sammenfatninger, der distribueres vidt. Adskillige evalueringsrapporter er udgivet i 1000 eksemplarer. Rapporterne er nu gjort tilgængelige på Internettet. Rapporternes konklusioner, anbefalinger og Danidas opfølgning herpå drøftes løbende på interne chefsmøder. Endvidere afholder evalueringsenheden både interne og eksterne workshops og uddannelsesseminarer.

Evalueringsenheden har ansvaret for udarbejdelse og løbende revision af retningslinier for projektforberejdelse, monitorering og projektafslutningsrapporter samt for evaluering. I 1996 udarbejdedes nye retningslinier for sektorprogramstøtte.

I 1996 påbegyndtes en systematisk analyse af projektafslutningsrapporter. Rapporterne fungerer som en art selvevaluering med det dobbelte formål at få konstateret projektets resultater samt at formidle de indhøstede erfaringer. Analysen af 87 rapporter viser, at ca. 70 pct. af projekterne er gennemført tilfredsstillende, og at det for de resterende 30 pct.s vedkommende især er levedygtigheden, der sættes spørgsmål ved.

Evalueringsenheden har ansvaret for den multilaterale monitorering, der har til formål at sætte Udenrigsministeriet i stand til – med mindst mulig indsats af personaleressourcer – systematisk at overvåge de Danida-støttede multilaterale organisationers effektivitet. Der vil derved kunne tilvejebringes et forbedret grundlag for dels at prioritere anvendelsen af de multilaterale bevillinger, dels at øve en relevant dansk indflydelse på de forskellige organisationer. I 1996 rapporteredes om UNDP, UNESCO og Den Asiatiske Udviklingsbank. På det overordnede bistandspolitiske område viste monitoreringen, at de tre organisationer alle har en høj grad af overensstemmelse med dansk bistandspolitik. Indtrykket af Den asiatiske Udviklingsbank (AsDB) var både på hovedkvarters- og landeniveau særdeles tilfredsstillende. Derimod gav monitoreringen af UNDP og UNESCO mere blandede indtryk. Selv om begge organisationer har gjort fremskridt på det seneste, er der stadig meget at rette op på både administrativt og operationelt. Både UNDP og UNESCO har vanskeligt ved at udnytte deres særlige styrke.

Internationale aktiviteter

Evalueringsenheden deltager aktivt i det internationale samarbejde om at øge effektiviteten af evalueringsarbejdet. Det koordinerende organ herfor er DAC's evaluerings ekspertgruppe. Der samarbejdes her om metodeudvikling og tværgående analyser af bl.a. demokratisering, kvindeaspekter, landprogramevalueringer og fattigdomsorientering. Danmark besatte i 1996 næstformandsposten. I EU-sammenhæng koncentrerer arbejdet om at gennemføre en fælles evaluering af EU's (Kommissionens) samlede udviklingsbistand. Evalueringen planlægges gennemført som en serie studier af Kommissionens forskellige bistandsinstrumenter og startede med Den Europæiske Udviklingsfond i 1996, efterfulgt af den humanitære bistand og bistanden til Asien, Latinamerika og Middelhavslandene i 1997.

Det var med støtte fra Danidas oplysningsbevilling, at KFUM-Spejderne i Danmark i 1996 fik mulighed for at fortælle om korpsets samarbejde med det namibiske spejderkorps. Aktiviteten var en af de mange, der fik del i de 20,8 mio. kr., som i 1996 bevilgedes til oplysningsarbejde af Danidas oplysningsbevilling. Udenrigsministeriet brugte selv 14,9 mio. kr. til at orientere om dansk udviklingssamarbejde.

Oplysningsbevillingen

Oplysningsbevillingen støtter aktiviteter, som skaber, fastholder og uddyber forståelsen for betydningen af Danmarks deltagelse i det internationale udviklingsarbejde og dansk bistandssamarbejde. Målgruppen er den danske befolkning, og oplysningen skal udbrede kendskabet til u-landenes økonomiske, sociale, politiske og kulturelle forhold og deres relationer til i-landene. Fortrinsvis støttes foreninger, organisationer, institutioner, skoler og massemedier. Ved fordelingen lægges vægt på utraditionelle oplysningsformer, og at der ligger holdning og engagement bag ansøgningerne.

I 1996 modtog Danida 207 ansøgninger om støtte til oplysningsprojekter for et samlet beløb på 47,3 mio. kr. Ansøgernes antal har ligget stabilt de sidste år, men beløbene er steget med næsten 10 mio. kr. Der var i alt afsat 19 mio. kr. til oplysningsprojekter.

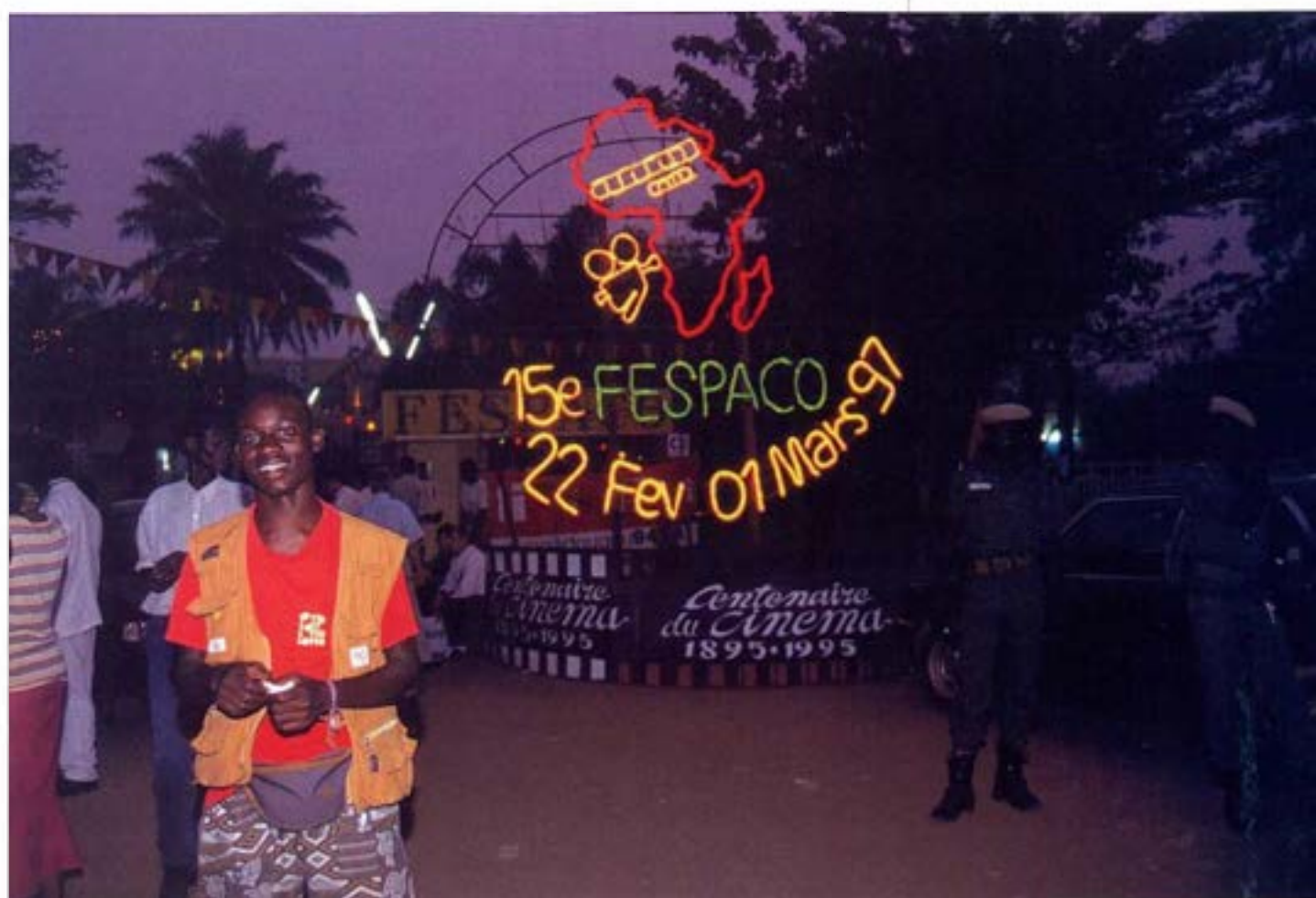
Mellemfolkeligt Samvirke modtog igen det største beløb fra oplysningsbevillingen med 3,9 mio. kr. Seks landsdækkende paraplyorganisationer, Dansk Ungdoms Fællesråd, Kvindernes U-landsudvalg, Arbejderbevægelsens Internationale Forum, Kirkernes U-landsoplysning, FN-forbundet og Landbrugsrådet, modtog beløb fra godt en halv mio. kr. op til 1,2 mio. kr. Samtidig fik de Danida-støtte til lønning af hver deres u-landskonsulent og dennes sekretærhjælp, og Håndværksrådet fik støtte til en halvtidskonsulent.

18 store private organisationer, der er fælles om en halvtidsansat AV-konsulent, modtog igen penge til dækning af lønnen. Også Mediateket fik løntilskud. Resten af bevillingen blev delt ud til organisationer, foreninger, grupper og enkeltpersoner samt til rejsestipendieordningen, som i 1996 var bevilget 1,8 mio. kr.

171 danske journalister, fotografer, undervisere, forfattere, kunstnere og andre fik stipendier til at besøge lande i Afrika, Asien og Latinamerika. Efter hjemkomsten blev informationer og materialer indsamlet på rejsen anvendt på oplysningsarbejde for den danske befolkning.

Sideløbende med, at Danida ydede tilskud til rejser til u-landene, støttede Danidas oplysningsbevilling i 1996 besøg af 27 mænd og kvinder fra Den 3. Verden. De fik et "omvendt rejsestipendium" og besøgte bl.a. højskoler og folkeskoler i Danmark og fortalte om deres land og kultur.

Den tidligere Koordineringsgruppe og Oplysningsudvalget blev fra og med 1996 erstattet af et nyt Oplysningsudvalg, som har 10 personlige medlemmer, og hvis formand er medlem af Styrelsen. Oplysningsudvalget træffer endelig beslutning om bevillingens fordeling.

Danidas egen informationsvirksomhed

Udenrigsministeriet har også sit eget oplysningsarbejde om Danmarks samarbejde med udviklingslandene – specielt henvendt til mediernes, offentligheden og undervisningssektoren. Det overordnede mål med dette oplysningsarbejde er at skabe en bred forståelse for baggrunden for den danske u-landsbistand.

Danida samarbejder med mediernes på en række områder. Samarbejdet omfatter studerende på henholdsvis Den Journalistiske Efteruddannelse og Danmarks Journalisthøjskole med særlig interesse for u-landsstof.

Ud over aktiviteter rettet mod mediernes modtager danske journalister pressemeddelelser og det månedlige nyhedsbrev "Danida Nyt" og holdes løbende orienteret gennem Informationssekretariatets kontakt med pressen og udviklingsministerens ugentlige pressemøder.

Danida informerer om det internationale samarbejde med de store multilaterale organisationer, det vil sige FN, Verdensbanken og EU, når f.eks. årsrapporterne offentliggøres.

Dansk erhvervslevs rolle i bistandsarbejdet i det såkaldte Privat Sektor-program afspejler sig jævnligt i informationsopgaverne. I foråret 1996 deltog Informationssekretariatet på miljømessen Dan-Miljø i Herning.

En stigende andel af Danidas oplysningsarbejde henvender sig til undervisningssektoren og omfatter bogudgivelser, kursustilbud og udstillinger.

Overskuddet fra salget af Børnernes U-landskalender i 1996 går til Amnesty Internationals danske afdeling til støtte for oplysnings-, skole- og sundhedsprojekter i Mexico og Colombia.

FILMFESTIVALEN I OUAGAADOUGOU,
BURKINA FASO.
FOTO: SONJA ISKOV, 2 MAJ

Danida producerer selv et omfattende generelt informationsmateriale om dansk bistand og udviklingslandene. Det drejer sig f.eks. om årsberetningen og tidsskriftet "Udvikling", landestrategier og politiske og økonomiske oversigter.

I 1996 fik Udenrigsministeriet sin egen hjemmeside på internettet, <http://www.um.dk>, hvor mange af Danidas publikationer findes.

Kulturelt samarbejde med udviklingslandene

Kulturelt samarbejde og udveksling med u-lande er et andet område, der er væsentligt for forståelsen af u-landenes befolkninger. Enkeltpersoner, organisationer og kulturgrupper i Danmark og i u-landene har mulighed for at søge kulturbevillingen om støtte til aktiviteter, der viser u-landenes kultur og aktiviteter, der præsenterer dansk kultur i u-landene.

Kulturbevillingen administreres af "Samarbejdsudvalget til samordning af bistandsarbejdet og det kulturelle samarbejde med udviklingslandene" – normalt kun kaldt "Det lange Udvalg". I udvalget sidder foruden formanden, der er chef for Informationssekretariatet, også medlemmer fra Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og observatører med kendskab til organisations- og medieområderne.

I 1996 var kulturbevillingen på 8 mio. kr., hvoraf Danida gav 7 mio. kr. og Kulturministeriet og Undervisningsministeriet hver 500.000 kr. Kravene for at modtage støtte er, at projekterne lægger vægt på omfattende kulturelt samarbejde mellem Danmark og u-landene og har fremadrettede planer.

Den tredje Images of Africa-festival fik med 2,2 mio. kr. det største enkeltbeløb fra kulturbevillingen. Knap en halv million gæster besøgte festivalens 1111 arrangementer landet over med omkring 550 afrikanske kunstnere. Festivalen var den største præsentation af afrikansk kunst og kultur uden for Afrika.

Det lange Udvalg støttede mange studie- og researchrejser, bl.a. fik en workshop for 15 danske og 15 tanzaniske kunstnere på Bujora Cultural Centre i Tanzania 127.000 kr.

Organisation

Udenrigsministeriet er en enhedsorganisation med en Nordgruppe, der har ansvaret for Danmarks forhold til de industrialiserede lande, en Sydgruppe med ansvar for Den 3. Verdens lande, et tværgående Sekretariat for Udenrigshandel og et Fællessekretariat, der varetager administrationen.

Sydgruppen tager sig af alle Danmarks relationer til landene i Syd, hvoraf de fleste er u-lande. Det er således Sydgruppen, der administrerer den danske statslige udviklingsbistand.

Siden 1963 er det danske bistandssamarbejde foregået under navnet Danida, der er en forkortelse for Danish International Development Assistance (indtil 1991 stod A'et for Agency). Danida er efter så mange år en kendt identitet både herhjemme og i udviklingslandene, og det blev der taget hensyn til ved strukturændringen af Udenrigsministeriet i 1991. Navnet Danida eksisterer fortsat og er betegnelsen for de aktiviteter i Udenrigsministeriet, der er relaterede til Danmarks bistandssamarbejde med Den 3. Verden.

Sydgruppens organisation fremgår af oversigt A9.

Ambassader

I september 1996 åbnedes en ambassade i Malawi, og dermed har Danmark repræsentationer i 100 lande, heraf i 19 af de 20 programsamarbejdslande.

Ambassaderne i udviklingslandene har bl.a. til opgave at føre tilsyn med de aktiviteter, der støttes gennem danske bistandsmidler, og at hjælpe værtslandets myndigheder med at identificere og planlægge nye programmer og projekter. Kendskab til de økonomiske, politiske, sociale og kulturelle forhold på stedet er en af forudsætningerne for effektiv bistand.

Som et led i decentraliseringen af bistandssamarbejdet har ambassaderne fået mere indflydelse. Ambassaderne kan uden at spørge i Udenrigsministeriet bevilge op til 3 mio. kr. pr. projekt, og denne mulighed har vist sig at være et nyttigt instrument i bistandssamarbejdet.

Personale

Pr. 1. januar 1997 havde Sydgruppen 434 medarbejdere. Heraf var 134 udsendt til ambassaderne i Den 3. Verden. I 1996 blev der ansat 12 nye bistandsrådgivere for at styrke den faglige tilrettelæggelse og rådgivning vedr. forberedelse og gennemførelse af bistandsaktiviteterne.

De stigende bistandsbevillinger og de skærpede krav til bistandens effektivitet og kvalitet har sammen med ønsket om at inddrage bredere kredse i arbejdet ført til, at Sydgruppen i de senere år i stigende omfang har trukket på kvalificerede ressourcer udefra, f.eks. private konsulentfirmaer, virksomheder, forskningsinstitutioner og private organisationer til forundersøgelser, gennemførelse af projekter, evalueringer og andre opgaver.

HEMVISNING TIL

BLAG A9

HENVISNING TIL
BILAG A3

Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde

Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde har i henhold til Lov om Internationalt Udviklingssamarbejde til opgave at rådgive ministeren ved gennemførelsen af de opgaver, loven pålægger ministeren.

Styrelsen har ni medlemmer og otte suppleanter, der alle udnævnes for tre år ad gangen. Den 1. januar 1996 tiltrådte en ny Styrelse.

Ministeren udpeger Styrelsens medlemmer og suppleanter. Ved sammensætning af Styrelsen tilstræbes kontakt til en række organisationer og kredse i dansk samfundsliv, der har særlig betydning for Danmarks bistandssamarbejde.

Styrelsen mødes normalt en gang om måneden. Se Styrelsens beretning side 6.

HENVISNING TIL
BILAG A4

Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde

Rådet for Internationalt Udviklingssamarbejde har i henhold til Lov om Internationalt Udviklingssamarbejde til opgave at følge virksomheden i Styrelsen og komme med råd og henstillinger.

Rådet har op til 75 medlemmer, der udnævnes af ministeren for tre år. Et nyt råd tiltrådte den 1. januar 1996.

Som medlemmer kan udpeges personer, der er indstillet af myndigheder, institutioner og organisationer, der er særligt interesserede i Danmarks bistand til Den 3. Verden, og enkeltpersoner, der har særligt kendskab eller erfaring på området.

Rådets formand udpeges af ministeren, og de to næstformænd vælges af Rådet.

I 1996 afholdt Rådet ordinære møder om Danidas årsberetning for 1995 og om Den rullende 5-årsplan for 1997-2001. Desuden arrangeredes i 1996 Rådskonferencer om henholdsvis aktiv multilateralisme og den private sektors rolle i den økonomiske og sociale udvikling i lavindkomstlandene.

HENVISNING TIL
BILAG A5, A6, A7, A8, A10, A11 OG A12

Rådgivende udvalg

Udviklingsministeren har nedsat to udvalg, Kontaktudvalget om industriudvikling i u-landene og NGO-kontaktudvalget, til at rådgive sig i spørgsmål om henholdsvis den bedst mulige udnyttelse af dansk erhvervslivs ressourcer i bistanden og danske private organisationers deltagelse i bistandssamarbejdet.

Sydgruppen får sagkyndig vejledning af f.eks. Rådet for Ulandsforskning, Det rådgivende panel vedrørende Forskningsbistand, Udvalget for Blandede Kreditter, Det rådgivende udvalg om miljøbistand til udviklingslandene og Oplysningsudvalget.

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

Lov nr. 297 om internationalt udviklingssamarbejde af 10. juni 1971

Jf. lovbekendtgørelse nr. 285 af 1. april 1976 som ændret ved
Lov nr. 566 af 16. november 1977,
Lov nr. 629 af 13. december 1978,
Lov nr. 122 af 31. marts 1982,
Lov nr. 182 af 8. maj 1985 og
Lov nr. 344 af 24. maj 1989.

Målsætning

§ 1. Målet for Danmarks statslige bistand til udviklingslandene skal være gennem et samarbejde med disse landes regeringer og myndigheder at støtte deres bestræbelser på at opnå økonomisk vækst for derigennem at medvirke til sikring af deres sociale fremgang og politiske uafhængighed i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt, formål og bærende principper og tillige gennem et kulturelt samarbejde at fremme den gensidige forståelse og solidaritet.

Generelle bestemmelser

§ 2. Udenrigsministeren fremlægger én gang om året for Folketinget plan til udgiftsramme for bistandssamarbejdet for den femårsperiode, som begynder den følgende 1. januar. Sådanne planer skal omfatte såvel bevillingerne til det direkte samarbejde med udviklingslandene som bevillingerne til det indirekte samarbejde gennem internationale og private organisationer.

§ 3. Det påhviler udenrigsministeren at samordne Danmarks deltagelse i internationale forhandlinger, der vedrører bistand til udviklingslandene, og at samordne den statslige danske bistandsindsats, såvel den, der finder sted i et direkte samarbejde med udviklingslandene, som den, der ydes gennem internationale organisationer.

Faglig bistand

§ 4. Udenrigsministeren kan iværksætte fagligt samarbejde med udviklingslandene og herunder iværksætte eller støtte samarbejdsprojekter eller andre foranstaltninger med udviklings- sigte, rekruttere, uddanne og udsende bistandspersonel, herunder frivillige, og yde uddannelsesstipendier.

Stk. 2. Et sådant samarbejde kan iværksættes enten direkte med regeringerne i udviklingslandene eller med disses godkendelse gennem internationale eller private organisationer.

Finansiel bistand

§ 5. Udenrigsministeren kan yde finansiel bistand, herunder i følgende former:

1) støtte til finansinstitutter, der har til formål at fremme den økonomiske udvikling i udviklingslandene ved erhvervelse af andele, ved ydelse af garantier eller fondsbidrag eller på anden lignende måde,

2) vareleverancer til udviklingslande, der anmoder om sådanne til støtte for deres økonomiske og sociale udvikling, og

3) tilskud til uddannelses-, sundheds-, forsknings-, sociale og kulturelle institutioner i udviklingslandene.

§ 6. På samhandelsområdet kan udenrigsministeren yde finansiel bistand til foranstaltninger, som har til formål at fremme erhvervsspredningen i udviklingslandene og øge eksportindtægterne for disse eller afbøde virkningerne af svigtende eksportindtægter.

§ 7. Udgået.

§ 8. Udenrigsministeren kan inden for en beløbsramme på 2.500 mio. kr. give garanti til virksomheder, der er hjemmehørende i Danmark, mod tab i forbindelse med direkte nyinvesteringer i udviklingslandene og hermed ligestillede lån.

Stk. 2. Garanti kan kun gives mod tab, der skyldes politiske forhold, såsom nationalisering og dermed ligestillede offentlige foranstaltninger, hindringer for overførsel af betalinger, krigshandlinger eller lignende i det land, i hvilket investeringen er foretaget.

Stk. 3. For ydede garantier betales en risikopræmie, der indgår i en garantifond, som anvendes til imødegåelse af tab.

§ 9. Med det formål at fremme den erhvervsmæssige udvikling i udviklingslandene oprettes en fond til fremme af investeringer i disse lande i samvirke med dansk erhvervsliv. Fonden er en selvejende institution benævnt "Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene".

Stk. 2. Der kan af statskassen ydes tilskud til fondens virksomhed.

Stk. 3. Fonden kan yde støtte til danske investeringer i udviklingslandene ved aktietegning, finansiering af undersøgelser vedrørende investeringsmuligheder og andre igangsættelsesforanstaltninger, långivning, ydelse af garantier og kautioner samt andre foranstaltninger, der efter bestyrelsens skøn kan fremme fondens formål.

Stk. 4. Fonden ledes af en bestyrelse, hvis medlemmer for 3 år ad gangen udnævnes af udenrigsministeren, der tillige udpeger formand og næstformand blandt medlemmerne. Fondens daglige forretninger forestås af en direktør, der ligeledes udnævnes af udenrigsministeren. Udgifterne ved fondens administration udredes af fondens midler.

Stk. 5. De nærmere retningslinier for fondens virksomhed fastlægges i en vedtægt, der godkendes af udenrigsministeren.

Oplysning

§ 10. Med henblik på at udbrede kendskabet til og skabe forståelse for udviklingslandenes problemer og for betydningen af dansk deltagelse i det internationale udviklingsamarbejde kan udenrigsministeren iværksætte eller yde statstilskud til virksomhed med dette formål.

Kulturelt samarbejde

§ 11. Kulturelt samarbejde med udviklingslandene, der ikke er led i bistandssamarbejdet, varetages af Ministeriet for kulturelle anliggender og Undervisningsministeriet i forening med Udenrigsministeriet inden for rammerne af indgåede kulturaftaler eller på andet tilsvarende grundlag.

Stk. 2. Der nedsættes et samarbejdsudvalg til at samordne bistandsarbejdet og det kulturelle samarbejde med udviklingslandene. Udvalgets medlemmer udpeges af Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og Udenrigsministeriet.

Forskning

§ 12. Udenrigsministeren kan efter indstilling fra Rådet for Ulandsforskning yde tilskud til forskning vedrørende udviklingslandene.

Stk. 2. Rådet for Ulandsforskning udnævnes af udenrigsministeren for 3 år ad gangen.

Ministerens udpeger efter indstilling fra Rådet for Ulandsforskning dets formand og næstformand blandt rådets medlemmer.

Stk. 3. Center for Udviklingsforskning er en selvstændig institution under Udenrigsministeriet. Centrets opgave er at udføre samfundsvidenskabelig udviklingsforskning og at yde service og vejledning ved forskeruddannelse på området gennem et samarbejde med andre forskningsinstitutioner og højere læreanstalter. Centret skal bidrage til at stimulere interessen for samfundsvidenskabelig udviklingsforskning i Danmark og medvirke til at udbrede kendskabet til den danske og internationale forskning på området. Centret kan yde konsulent- og rådgivningsvirksomhed i det omfang, dette er foreneligt med varetagelsen af de øvrige opgaver. De nærmere regler for centrets virksomhed fastsættes i en statut, der godkendes af udenrigsministeren.

Stk. 4. Centret ledes af en bestyrelse på 7-11 medlemmer, der udnævnes af udenrigsministeren for en periode på 3 år. Udenrigsministeren udnævner efter indstilling fra bestyrelsen en direktør, der med ansvar over for bestyrelsen fungerer som faglig og administrativ leder af centret.

§ 13. Udgiften.

Organisation

§ 14. Udenrigsministeren udnævner medlemmerne til en "Styrelse for Internationalt Udviklings samarbejde".

Stk. 2. Styrelsens medlemmer udnævnes for en periode af 3 år.

Stk. 3. Styrelsen omfatter indtil 9 medlemmer.

Stk. 4. Ministeren udpeger blandt medlemmerne en formand og en næstformand.

§ 15. Styrelsen skal være rådgivende for udenrigsministeren ved gennemførelsen af de opgaver, der i medfør af denne lov er pålagt ministeren.

Stk. 2. Styrelsen skal årligt aflægge beretning om sin virksomhed.

§ 16. Udenrigsministeren udnævner medlemmer til et "Råd for Internationalt Udviklings samarbejde", hvis opgave det er at følge styrelsens virksomhed, modtage beretning fra styrelsen og fremkomme med råd og henstillinger.

Stk. 2. Rådets medlemmer udnævnes for en periode af 3 år.

Stk. 3. Rådet omfatter indtil 75 medlemmer.

Stk. 4. Som medlemmer af rådet kan udnævnes dels personer udpeget af myndigheder, institutioner og organisationer, der er særligt interesserede i spørgsmål om bistand til udviklingslandene, dels personer, der har særlig sagkundskab eller erfaring med hensyn til de under rådet hørende opgaver.

Stk. 5. Ministeren udpeger blandt medlemmerne rådets formand. Rådet vælger blandt sine medlemmer desuden 2 næstformænd.

§ 17. Udenrigsministeren fastsætter styrelsens og rådets forretningsorden.

§ 18. Udenrigsministeren bistås ved udførelsen af de opgaver, der ved denne lov er pålagt ham, af et departement i Udenrigsministeriet.

Ved kongelig resolution af 25. januar 1993 blev det bl.a. bestemt at henlægge sager vedrørende såvel multilateral som bilateral udviklingsbistand til udviklingslandene under Ministeren for udviklingsbistand, dvs. den departementale administration af nærværende lov sker i Udenrigsministeriet under ledelse af Ministeren for udviklingsbistand og under dennes ansvar.

Stk. 2. Det i stk. 1 nævnte departement i Udenrigsministeriet varetager tillige sekretariatsforretningerne i forbindelse med styrelsens og rådets virksomhed.

§ 19. Udgået.

§ 20. Loven træder i kraft den 1. oktober 1971. Bestemmelsen i § 16 træder dog i kraft den 1. januar 1972.

Stk. 2. Lov nr. 94 af 19. marts 1962 om teknisk samarbejde med udviklingslandene samt lov nr. 219 af 27. maj 1970 om udsendelsen af frivillige til udviklingslandene ophæves.

Udenrigsudvalgets kriterier for landevalg

A2

1. Landets økonomiske og sociale udviklingsstade samt udviklingsmæssige behov og egne udviklingsplaner.
2. Tilgangen af bistand fra andre bilaterale og multilaterale donorer samt landets evne til at anvende og drage nytte af bistanden.
3. Muligheden for gennem en dialog med det pågældende land at fremme en bæredygtig udvikling, dvs. en udvikling, som også på lang sigt vil være økonomisk og økologisk forsvarelig, og som sigter mod at skabe varige forbedringer for de fattigste befolkningsgrupper.
4. Muligheden for i samarbejde med landet at fremme udviklingen af og respekten for menneskerettigheder i overensstemmelse med internationalt vedtagne menneskeretsstandarder, herunder konventionerne om organisationsfrihed og forhandlingsret.
5. Muligheden for i samarbejde med landet at sikre kvindeaspekterne en central og fuldt integreret placering i udviklingsprocessen.
6. Danidas hidtidige erfaringer fra det bilaterale udviklingssamarbejde.
7. Såfremt ovennævnte punkter kan anses for tilgodeset, bør endelig mulighederne for at fremme dansk erhvervslivs deltagelse i udviklingssamarbejdet - og dermed dansk beskæftigelse - indgå i overvejelserne om det konkrete landevalg under forudsætning af, at danske leverancer og servicenydelser er konkurrencedygtige med hensyn til tilpasset teknologi, pris og kvalitet.

Ved valget af samarbejdslande skal der tages særligt hensyn til den alvorlige situation for landene i Afrika syd for Sahara, men i øvrigt tilstræbes en rimelig fordeling af bistandsmidler mellem afrikanske og asiatiske lande. Der sikres en dansk bistandsindsats i Centralamerika, og det vil være ønskeligt, at mindst et sydamerikansk land inddrages i samarbejdet.

Hvor der er tale om meget små lande eller lande med en meget lille befolkning, skal det indgå i overvejelserne, om det vil være muligt at etablere et længerevarende substantielt samarbejde af betydeligt omfang for at sikre en hensigtsmæssig og rationel udnyttelse af Danidas administrative ressourcer.

Hvor der er tale om meget store lande, vil en vis geografisk koncentration af den danske bistandsindsats være nødvendig for at sikre sammenhæng i denne og en hensigtsmæssig og rationel udnyttelse af Danidas administrative ressourcer. Den geografiske koncentration bør ske således, at den især kommer de fattigste befolkningsgrupper til gode.

Uanset ovenstående skal Danida i en kortere overgangsperiode kunne yde igangsætnings- eller genopbygningsbistand til et land, der har opnået uafhængighed eller har været hærget af krig, borgerkrig, naturkatastrofer og lignende.

Det bør til stadighed påses, at ovennævnte kriterier fortsat har gyldighed i samarbejdet med de enkelte lande. Er dette ikke længere tilfældet, bør en afvikling af samarbejdet normalt indledes for derved at give mulighed for at indlede samarbejde med nye lande.

(Udtalelse fra et flertal af Udenrigsudvalgets medlemmer. Fra udvalgets beretning om valg af fremtidige samarbejdslande i relation til den danske u-landsbistand, afgivet 23. maj 1989).

Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde 1996-1998

Medlemmer	Stedfortrædere
Professor, dr. phil. <i>Holger Bernt Hansen</i> (formand)	
Sygeplejerske, mag. scient. <i>Lise Kaalund-Jørgensen</i> (næstformand)	Læge <i>Hanne Risør</i>
Direktør <i>Klaus Aa. Bustrup</i> Landbrugsraadet	Sekretariatschef <i>H. Hasle Nielsen</i> Danske Andelselskaber
Direktør <i>Hans Skov Christensen</i> Dansk Industri	Økonomisk konsulent <i>Morten Helveg Petersen</i> Dansk Industri
LO-sekretær <i>Ib Wistisen</i> Landsorganisationen i Danmark	Konsulent <i>Erik Nielsen</i> Landsorganisationen i Danmark
Journalist <i>Knud Vilby</i> Mellempfolkeligt Samvirke	Generalsekretær <i>Bjørn Førde</i> Mellempfolkeligt Samvirke
Direktør <i>Erik Kristensen</i> AI-Rådet	Cand. scient. pol. <i>Harro Hallmann</i> AI-Rådet
Udviklingschef <i>Eleabeth Krogh</i> Folkekirkens Nødhjælp	Afdelingschef <i>Siri Melchior Tellier</i> Dansk Røde Kors
Lektor <i>Ida Nicolaisen</i> Institut for Antropologi Københavns Universitet	Sektorchef <i>Grethe Tarp</i> Plantedirektoratet

Professor, dr. scient. pol. <i>John Degenbol Martinussen</i> Personligt medlem (formand)	Lektor <i>Henrik Butze-Ruhmenstern</i> Danmarks Naturfredningsforening	Hovedbestyrelsesmedlem <i>Mette Geil</i> Danske Gymnastik og Idrætsforeninger
Akademiingeniør M.I.F. <i>Hanne Bang Nielsen</i> Personligt medlem (næstformand)	Forbundsformand <i>Max Bøhring</i> Personligt medlem	Projektkonsulent <i>Hanne Graulund</i> Dansk Missions Råd
Direktor <i>Inger Sjørlev</i> Personligt medlem (næstformand)	Generalsekretær <i>Kim Carstensen</i> Verdensnaturfonden	Hofmarskal <i>Søren Haslund-Christensen</i> CARE Danmark
Forkvinde <i>Kirsten Abdalla</i> Kvindernes U-landsudvalg	U-landskonsulent <i>Birthe Juel Christensen</i> Det Økumeniske Fællesråd	Fuldmægtig <i>Nete Herskind</i> Danmarks Rederiforening
<i>Hanne Andersen</i> Int. Liga for Fred og Sikkerhed	Lektor <i>Lone Christensen</i> Gymnasieskolernes Lærerforening	Cand. polit. <i>Henrik Hofman</i> Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Generalsekretær <i>Niels-Christian Andersen</i> Red Barnet	Gruppeformand <i>Poul Erik Skov Christensen</i> Personligt medlem	Afdelingsforstander <i>Hans-Henrik Holm</i> Personligt medlem
Direktor <i>Nils Andersen</i> Personligt medlem	Udlandschef <i>Svend Erik Clemmensen</i> Entreprenørforeningen	Psykolog <i>Birgitte Husmark</i> Danske Kvinders Nationalråd
Adm. direktør <i>Sigurd Andersen</i> Dansk Industri	Lærer <i>Tom Egholm</i> Danmarks Lærerforening	Kontorleder <i>Helle Jarlmoose</i> Dansk AFS - Int. Ungdomsudveksling
Generalsekretær <i>Christian Baldev-Olesen</i> Folkekirkens Nødhjælp	Direktor <i>Peder Elkjær</i> Personligt medlem	Konsulent <i>Elsie Jensen</i> Dansk Folkeoplysnings Samråd
<i>Sigrid Bilsted-Pedersen</i> U-landsforeningen Svalerne	Lektor <i>Jørgen Elkjlit</i> Personligt medlem	Projektkoordinator <i>Gunhild Skovmand Jensen</i> Foreningen for Folkehøjskoler
Sekretær <i>Per Bo</i> FTF	Direktor <i>Poul Engberg-Pedersen</i> Center for Udviklingsforskning	Indsamlingskoordinator <i>Stig Fog Jensen</i> Dansk Ungdoms Fællesråd
Civilingeniør <i>Poul Brath</i> Ingeniørforeningen i Danmark	Generalsekretær <i>Bjørn Førde</i> Mellemfolkeligt Samvirke	

Vicedirektør <i>Vagn Jensen</i> Det Danske Handelskammer	Seniorforsker <i>Gorm Rye Olsen</i> Personligt medlem	Civilingeniør <i>Jørn Schönemann</i> Arkitekt-Ingeniørrådet
Formand <i>Anton Johannsen</i> Personligt medlem	Afdelingschef <i>Knud Overgaard</i> Landbrugsraadet	Afdelingslæge <i>Katrine Sidenius</i> Den alm. Danske Lægeforening
Landsdommer <i>Holger Kallehaug</i> De samvirkende Invalideorganisationer	Overlæge, dr. med. <i>Freddy Karup Pedersen</i> Dansk Røde Kors	Generalsekretær <i>Max Simonsen</i> ASF - Dansk Folkehjælp
<i>Christian Kelm-Hansen</i> Personligt medlem	<i>Valborg Fogh Pedersen</i> U-landsfonden af 1962	Fhv. folketingsmedlem <i>Erik B. Smith</i> Personligt medlem
Kommitteret <i>Morten V. Knudsen</i> Personligt medlem	Konsulent <i>Tove Søvendahl Petersen</i> Grønlands Hjemmestyre	Direktør <i>Søren Stenum</i> Børnefonden
Fhv. minister <i>Flemming Kofod-Svendsen</i> Personligt medlem	Vice-generalsekretær <i>Birgit Philipsen</i> ADRA Danmark	Kommunaldirektør <i>Uffe Stormgaard</i> Dansk Flygtningehjælp
Chefkonsulent <i>Jens Kvorning</i> Håndværksrådet	Sekretariatschef, cand. jur. <i>Nell Rasmussen</i> Foreningen Sex & Samfund	Professor <i>Knud Erik Svendsen</i> Personligt medlem
<i>Leslie Larsen</i> Dansk Kvindesamfund	<i>Steffen Rasmussen</i> Ibis	Journalist <i>Hanne Sørine Sørensen</i> Personligt medlem
Konsulent <i>Britta Mikkelsen</i> Personligt medlem	Direktør <i>Sven Risker</i> Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU)	Journalist <i>Knud Vilby</i> Personligt medlem
Formand, cand. oecon. <i>Bjarne Mogelhøj</i> FDB	Læge <i>Anita Rønn</i> Dansk Selskab for Tropemedicin	LO-sekretær <i>Ib Wittisen</i> Landsorganisationen i Danmark
Sekretariatschef <i>Holger Hasle Nielsen</i> Danske Andelselskaber	Vicedirektør <i>Jørgen Rønne</i> Dansk Arbejdsgiverforening	Forbundssekretær <i>Nina Ærenlund</i> Personligt medlem
Institutbestyrer <i>Ivan Christian Nielsen</i> Rådet for U-landsforskning	Generalsekretær <i>Vibeke Skat Rørdam</i> Det danske Spejderkorps	Konsulent <i>Kjeld Akjær</i> FN-Forbundet
Adm. direktør <i>Henrik E. Nyegaard</i> Personligt medlem	Journalist <i>Dorrit Saietz</i> Personligt medlem	

Rådet for Ulandsforskning og Det Rådgivende Panel for Forskningsbistand 1996-1998

A5

Medlemmer af Rådet udnævnt efter indstilling fra de seks statslige forskningsråd

Professor, dr. techn.
Hans F. Burcharth
Institut for Vand,
Jord og Miljøteknik
Aalborg Universitet
(Statens Teknisk-Viden-
skabelige Forskningsråd)

Forskningschef, ph. d.
Katherine Richardson
Danmarks Fiskeri-
undersøgelser,
afd. for Hav- og kystøkologi
(Statens Naturvidenskabelige
Forskningsråd)

Professor, dr. med.
Gunnar Christiansen
Institut for Medicinsk
Mikrobiologi
Aarhus Universitet
(Statens Sundhedsviden-
skabelige Forskningsråd)

Seniorforsker, dr. scient.
Lene Lange
Novo Nordisk A/S
(Statens Jordbrugs- og
Veterinærvidenskabelige
Forskningsråd)

Lektor, mag. scient.
Paul Pedersen
Afdelingen for Etnografi og
Socialantropologi, For-
historisk Museum Moesgård
Aarhus Universitet (Statens
Humanistiske Forskningsråd)

Lektor, cand. scient. pol.
Clemens Stubbe Østergaard
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet
(Statens Samfundsviden-
skabelige Forskningsråd)

Personlige medlemmer

Overlæge, dr. med.
Ib C. Bygbjerg
Epidemiafdelingen
Rigshospitalet

Lektor, cand. phil.
Bodil Folke Frederiksen
Internationale
Udviklingsstudier
Roskilde Universitetscenter

Professor, dr. scient. pol.
John Degnbol Martinussen
Internationale
Udviklingsstudier
Roskilde Universitetscenter

Lektor, mag. art.
Ida Nicolaisen
Institut for Antropologi
Københavns Universitet

Institutleder, lektor,
cand. scient., ph. d.
Ivan Christian Nielsen
Biologisk Institut
Aarhus Universitet
(formand)

Lektor, cand. scient.
Anette Reenberg
Institut for Geografi
Københavns Universitet

Lektor, cand. polit.
Henrik Schaumburg-Müller
Institut for Interkulturel
Kommunikation og Ledelse
Handelshøjskolen i
København

Professor, cand. polit.
Knud Erik Svendsen
(næstformand)

Seniorkonsulent,
forstkandidat, lic. agro.
Ole Zethner
Danagro Adviser A/S

Det Rådgivende Panel for Forskningsbistand udgøres af medlemmerne af Rådet for Ulandsforskning og følgende medlemmer udpeget af Danida

Professor, overlæge, dr. med.
Finn Trunk Black
Marselisborg Hospital

Lektor, cand. scient. pol.
Frands Dolberg
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Professor, dr. scient.
Flemming Frandsen
Institut for Økologi
og Molekylær Biologi
Den Kgl. Veterinær-
og Landbohøjskole

Professor, dr. phil.
Holger Bernt Hansen
Center for Afrikastudier
Københavns Universitet

Afd.bestyrer, cand. agro.
Jørgen Jakobsen
Afdeling for Plantepestologi
og Jordbrugszoologi
Statens Planteværnscenter

Lektor, cand. mag.
Henrik Jeppesen
Dekan for det Naturviden-
skabelige Fakultet
Københavns Universitet

Professor
N.O. Jørgensen
Institut for Planlægning
Danmarks Tekniske
Universitet

Lektor, cand. med.
Kim Fleischer Michaelsen
Forskningsinstitut for
Human Ernæring
Den Kgl. Veterinær-
og Landbohøjskole

Konsulent, mag. scient. soc.
Britta Mikkelsen
COWIconsult

Lektor, lic. techn.
Jens Müller
Institut for
Samfundsudvikling
og Planlægning
Aalborg Universitet

Professor, dr. scient.
Erik W. Thulstrup
Institut I (Kemi)
Roskilde Universitetscenter

Lektor, ph. d.
Susan Reynolds Whyte
Institut for Antropologi
Københavns Universitet

Oplysningsudvalget 1996-1998

Sygeplejerske, mag. scient. <i>Lise Kaalund-Jørgensen</i> (formand)	Afdelingsforstander <i>Hans-Henrik Holm</i>	Konsulent <i>Hanne Pedersen</i>
Forlagsredaktør <i>Merete Ries</i> (næstformand)	Centerleder <i>Elisabeth Møller Jensen</i>	Journalist <i>Trine Sick</i>
Journalist, cand. polit. <i>Victor Andersen</i>	Direktør <i>Morten Jersild</i>	Lektor, dr. pæd. <i>Birgitte Tufte</i>
	Generalsekretær <i>Inge Marie Nielsen</i>	

Samarbejdsudvalget til samordning af bistandsarbejdet og det kulturelle samarbejde med udviklingslandene (Det lange Udvalg)

Udenrigsministeriet Danida Sekretariatschef <i>Søren Dysegaard</i> (formand)	Bistandsråd <i>Niels Erik Nielsen</i> (sekretær)
Kulturministeriet Fuldmægtig <i>Jan Hiul</i>	Overassistent <i>Birthe Davidian</i> (suppleant)
Undervisningsministeriet Kontorchef <i>Jean Rørvig</i>	Ekspeditionssekretær <i>Dinah Bechsbøfi</i> (suppleant)
Observatører Generalsekretær <i>Lars Normann Jørgensen</i>	Tv-programmedarbejder <i>Else Lidegaard</i>

Minister for
udviklingsbistand
Poul Nielson
(formand)

Formand for Det Danske
Handelskammer
Ove Andersen

Formand for Dansk
Metalarbejderforbund
Max Behring

Formand for
Funktionærernes og
Tjenestemændenes Fællesråd
Anker Christoffersen

Præsident for
Landbrugsraadet
Peter Gemmelke

Formand for Styrelsen
for Internationalt
Udviklingssamarbejde
Prof. dr. phil.
Holger Bernt Hansen

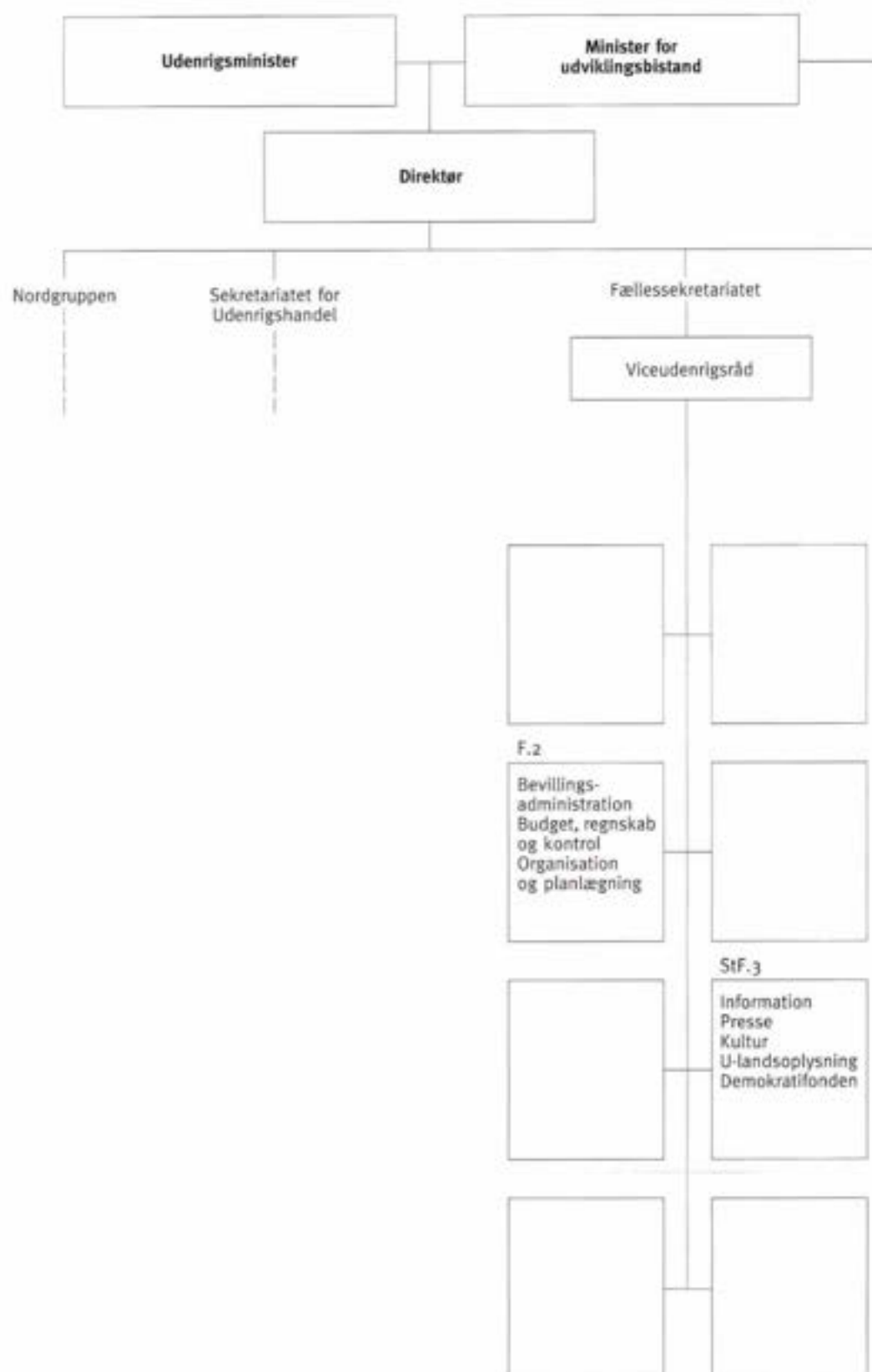
Formand for Lands-
organisationen i Danmark
Hans Jensen

Formand for
Nærings- og Nydelses-
middelarbejderforbundet
Anton Johannsen

Formand for
Håndværksrådet
Svend Erik Laursen

Formand for Rådet for
Internationalt
Udviklingssamarbejde
Prof. dr. scient. pol.
John Degubøl Martinussen

Formand for Dansk Industri
Svend-Aage Nielsen

NGO-kontaktudvalget

Minister for udviklingsbistand <i>Poul Nielson</i> (formand)	Generalsekretær <i>Bjørn Førde</i> Mellemløst Samvirke	Generalsekretær <i>Jørgen Poulsen</i> Dansk Røde Kors
Generalsekretær <i>Niels-Christian Andersen</i> Red Barnet	Projektkonsulent <i>Hanne Gratulund</i> Dansk Missionsråds Projektafdeling	Forkvinde <i>Lisbeth Simonsen</i> Kvindernes U-landsudvalg
Generalsekretær <i>Christian Balslev-Olesen</i> Folkekirkens Nødhjælp	Generalsekretær <i>Michael Bjerrum</i> FN-forbundet	Sekretariatsleder <i>Steen Christensen</i> Fagbevægelsens U-landssekretariat
Generalsekretær <i>Vagn Bertelsen</i> Ibis	Generalsekretær <i>Henrik Stavnsager</i> Dansk Ungdoms Fællesråd	Generalsekretær <i>Niels Tofte</i> CARE Danmark
Generalsekretær <i>Arne Piel Christensen</i> Dansk Flygtningehjælp	Forkvinde <i>Lis Rasmussen Kazal</i> U-landsforeningen Svalerne	

Det rådgivende udvalg for miljøbistanden til udviklingslandene har følgende sammensætning

A11

Medlemmer	Stedfortrædere	Medlemmer	Stedfortrædere
Direktør <i>Henrik Elliot Nyegaard</i> (formand)		Dr. scient. <i>Lene Lange</i>	Direktør <i>Henning H. Therkelsen</i>
Journalist <i>Knud Vilby</i> (næstformand)		Konsulent <i>Georg Lemke</i>	Konsulent <i>Mads Bugge Madsen</i>
Antropolog <i>Kirsten Ewers Andersen</i>	Arkitekt MAA <i>Hans Haagensen</i>	Lektor <i>Ida Nicolaisen</i>	Professor <i>Jens Aage Hansen</i>
Skovrider <i>Anders E. Billeschou</i>	Forstkandidat <i>Sonja Canger</i>	Programkoordinator <i>Rikke Ida Nöhrland</i>	Generalsekretær <i>Chr. Balslev-Olesen</i>
Generalsekretær <i>Kim Carstensen</i>	Int. konsulent <i>Lene Feldthus Andersen</i>	Økonomisk konsulent <i>Morten Helveg Petersen</i>	Sektionschef <i>Ulla Hansen Teles</i>
Direktør <i>Arne Jensen</i>	Formand <i>Uffe Geertsen</i>	Lektor <i>Anette Reenberg</i>	Rektor <i>Henrik Toft Jensen</i>
Seniorkonsulent <i>Mette Junkov</i>	Politikmedarbejder <i>Susanne Pedersen</i>	Konsulent <i>Birgit Sloth</i>	Eksportkonsulent <i>Frederik Lüttichau</i>
Direktør <i>Torkild Jønb-Clausen</i>	Direktør <i>Lisbeth V. Hansen</i>	DUF-formand <i>Kr. Sloth</i>	Næstformand <i>Elisabeth L. Macko</i>
		Afdelingsleder <i>John Aagaard</i>	Udlandschef <i>Flemming Bakkeskov</i>

Medlemmer i udvalget for Blandede Kreditter

	Medlemmer	Personlige suppleanter
Formand:	Direktor <i>Anne-Grethe Foss</i> Ørestadsselskabet I/S	
Næstformand:	Ambassadør <i>Birger Riis-Jørgensen</i> Udenrigsministeriet	Fuldmægtig <i>Nanna Hvidt</i> Udenrigsministeriet
Finansrådet:	Kontorchef <i>Egil Rindorf</i> Unibank	Kontorchef <i>Alf Nordstrøm</i> Den Danske Bank
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd:	Økonom <i>Friithof Hagen</i>	Økonom <i>Arne Skov Andersen</i>
Erhvervsministeriet:	Fuldmægtig <i>Berit Lindholdt Lauridsen</i>	Kontorchef <i>Jan Vassard Sørensen</i>
LO:	Konsulent <i>Preben Foldberg</i>	Konsulent <i>Majbritt Johansen</i>
Finansministeriet:	Specialkonsulent <i>Ulla Lund</i>	Fuldmægtig <i>Jeppe Hjerno</i>
Dansk Industri:	Administrerende direktør <i>Sigurd Andersen</i> Burmeister & Wain Scandinavian Contractor A/S	Vicedirektør <i>Svend Henriksen</i>

Udviklingslande fordelt på landegrupper og deres BNI pr. indbygger

B1

Listen omfatter lande, der er optaget på DAC's liste over udviklingslande.

LDC: Lande, FN har klassificeret som mindst udviklede. (Kilde: Handbook of International Trade and Development Statistics 1994)

Lavindkomstlande: Bilaterale og multilaterale donorer benytter forskellige definitioner. Den her anvendte er DAC's, der som hovedregel omfatter lande med BNI på under 675 US \$ i 1992.

AVS: De 70 udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet, som har underskrevet Lomé-konventionen sammen med EU.

	BNI pr. indb. 1995 US \$	LDC	Lav- indkomst- lande	AVS
Afrika				
<i>Nord for Sahara</i>				
Algeriet	1.580			
Egypten	790		x	
Libyen	..			
Marokko	1.130			
Tunesien	1.860			
<i>Syd for Sahara</i>				
Angola	410	x	x	x
Benin	370	x	x	x
Botswana	2.940			x
Burkina Faso	230	x	x	x
Burundi	150	x	x	x
Cameroun	630			x
Comorerne	490	x	x	x
Congo	650			x
Den Centralafrikanske Republik	330	x	x	x
Djibouti) II	x	x	x
Elfenbenskysten	610			x
Eritrea) I	x	x	x
Etiopien	100	x	x	x
Gabon	3.800			x

	BNI pr. indb. 1995 US \$	LDC	Lav- indkomst- lande	AVS
Gambia	¹⁾ 1	x	x	x
Ghana	390		x	x
Guinea	540	x	x	x
Guinea-Bissau	250	x	x	x
Kap Verde	970	x	x	x
Kenya	260		x	x
Lesotho	770	x	x	x
Liberia	¹⁾ 1	x	x	x
Madagascar	240	x	x	x
Malawi	160	x	x	x
Mali	250	x	x	x
Mauretanien	460	x	x	x
Mauritius	3.280			x
Mozambique	80	x	x	x
Namibia	2.000			x
Niger	220	x	x	x
Nigeria	260		x	x
Rwanda	110	x	x	x
Sao Tomé og Príncipe	340	x	x	x
Senegal	570			x
Seychellerne	6.410			x
Sierra Leone	170	x	x	x
Somalia	¹⁾ 1	x	x	x
Sudan	¹⁾ 1	x	x	x
Swaziland	1.110			x
Sydafrika	3.160			
Tanzania	130	x	x	x
Tchad	180	x	x	x
Togo	310	x	x	x
Uganda	240	x	x	x
Zaire	120	x	x	x
Zambia	370	x	x	x
Zimbabwe	540		x	x
Ækvatorial Guinea	380	x	x	x
Europa				
Albanien	690			
Armenien	570 ¹⁾			
Azerbajdjan	480 ¹⁾			
Bosnien/Herzegovina	¹⁾ 1			

	BNI pr. indb. 1995 US \$	LDC	Lav- indkomst- lande	AVS
Georgien	440 ¹⁾			
Makedonien	840			
Malta	--			
Moldova	920 ¹⁾			
Amerika				
<i>Mellemamerika</i>				
Antigua og Barbuda	¹⁾ V			x
Bahama	--			x
Barbados	--			x
Belize	2.630			x
Costa Rica	2.590			
Cuba	--			
Den Dominikanske Republik	1.460			x
Dominica	¹⁾ III			x
El Salvador	1.580			
Grenada	¹⁾ III			x
Guatemala	1.340			
Haiti	250	x	x	x
Honduras	600		x	
Jamaica	1.510			x
Mexico	3.320			
Nicaragua	390		x	
Panama	2.720			
St. Kitts og Nevis	¹⁾ IV			x
St. Lucia	¹⁾ IV			x
St. Vincent	--			x
Trinidad og Tobago	3.720			x
<i>Sydamerika</i>				
Argentina	7.770			
Bolivia	800			
Brasilien	3.620			
Chile	3.960			
Colombia	1.900			
Ecuador	1.390			
Guyana	590		x	x
Paraguay	1.650			
Peru	2.320			
Surinam	880			x
Uruguay	5.100			
Venezuela	3.020			

	BNI pr. indb. 1995 US \$	LDC	Lav- indkomst- lande	AVS
Asien				
<i>Centralasien</i>				
Kazakhstan	1.040 ¹⁾			
Kirgizistan	690 ¹⁾			
Tadjikistan	370 ¹⁾		x	
<hr/>				
Turkmenistan	920 ¹⁾			
Uzbekistan	930 ¹⁾			
<hr/>				
<i>Mellemøstasien</i>				
Iran	¹⁾ III			
Irak	..			
Jordan	1.500			
Libanon	2.670			
<hr/>				
Oman	..			
Syrien	1.110			
Tyrkiet	2.670			
Yemen	260	x	x	
<hr/>				
<i>Sydøstasien</i>				
Afghanistan	¹⁾ I	x	x	
Bangladesh	240	x	x	
Indien	350		x	
Bhutan	420	x	x	
<hr/>				
Maldiverne	¹⁾ II	x	x	
Myanmar	¹⁾ I	x	x	
Nepal	210	x	x	
Pakistan	460		x	
Sri Lanka	690		x	
<hr/>				
<i>Østasien</i>				
Cambodia	260	x	x	
Filippinerne	1.070			
Indonesien	980		x	
Kina	620		x	
<hr/>				
Korea, Republikken	..			
Korea, Folkerepublikken	..			
Laos	350	x	x	
Malaysia	4.000			
Mongoliet	320			
<hr/>				
Thailand	2.720			
Vietnam	250		x	

	BNI pr. indb. 1995 US \$	LDC	Lav- indkomst- lande	AVS
Oceanien				
Fiji	2.400			x
Kiribati	780	x	x	x
Marshall-øerne	¹⁾ III			
Micronesien	¹⁾ III			
Papua New Guinea	1.160			x
Salomon-øerne	910	x	x	x
Tonga	1.630			x
Tuvalu	..	x	x	x
Vanuatu	1.200	x	x	x
Vest-Samoa	1.110	x	x	x

Kilde: Verdensbanken.

.. = Ikke oplyst.

¹⁾ = Foreløbigt BNI-estimat.

²⁾ = BNI-estimatet er ikke nærmere præciseret, men det efterfølgende romertal angiver det interval, som BNI skønnes at ligge indenfor. Intervallerne svarer til Verdensbankens opdeling af lande efter indkomst. I = 0-765 US \$, II = 766-1.465 US \$, III = 1.466-3.035 US \$, IV = 3.036-5.295 US \$ og V = over 5.295 US \$.

DEN INTERNATIONALE BISTANDS STØRRELSE OG FORDELING

C1

Statslig udviklingsbistand fra DAC-landene i 1993, 1994 og 1995 ¹⁾

Fordeling mellem bilateral og multilateral bistand og bistandens andel af BNI.

Nettoudbetalinger, mio. US \$	Bistandens størrelse			Andel af BNI i pct.		Gennemsnit i pct. bi-/multilateral	
	1993	1994	1995	1994	1995	1995	
Danmark ²⁾	1.340	1.446	1.623	1,03	0,96	55,1	44,9
Norge	1.014	1.137	1.244	1,05	0,87 ³⁾	72,9	27,1
Holland	2.525	2.517	3.226	0,76	0,81	69,6	30,4
Sverige	1.769	1.819	1.704	0,96	0,77	69,8	30,2
Frankrig	7.915	8.466	8.443	0,64	0,55	76,2	23,9
Canada	2.400	2.250	2.067	0,43	0,38	67,0	33,0
Belgien	810	726	1.034	0,32	0,38	49,7	50,3
Luxembourg	50	59	65	0,40	0,36	66,2	33,9
Australien	953	1.091	1.194	0,34	0,36	77,6	22,4
Schweiz	793	982	1.084	0,36	0,34	71,9	28,0
Østrig	544	655	767	0,33	0,33	73,0	27,0
Finland	355	290	388	0,31	0,32	56,7	43,3
Tyskland	6.954	6.818	7.524	0,34	0,31	64,0	36,0
Irland	81	109	153	0,25	0,29	57,5	42,5
Storbritannien	2.920	3.197	3.157	0,31	0,28	52,9	47,1
Japan	11.259	13.239	14.489	0,29	0,28	71,9	28,1
Portugal	248	308	271	0,35	0,27	66,1	34,0
Spanien	1.304	1.305	1.348	0,28	0,24	60,5	39,5
New Zealand	98	110	123	0,24	0,23	78,9	21,1
Italien	3.043	2.705	1.623	0,27	0,15	49,7	50,3
USA	10.123	9.927	7.367	0,14	0,10	76,2	23,8
DAC-landene i alt	56.498	59.156	58.894	0,30	0,27	68,9	31,1

¹⁾ = Beløbene er angivet i løbende priser og valutakurser.

²⁾ = I opgørelsen over DAC-landenes bistandsprocenter kan den danske procent afvige lidt fra den officielle danske. Det skyldes, at DAC regner de udstedte statsforskrivninger (bindende tilsgaen om støtte) til internationale organisationer med i bistanden med det fulde beløb allerede ved udstedelsen, mens Danmark, i overensstemmelse med regler for aflæggelse af statsregnskabet, kun medregner de beløb, som organisationerne faktisk har trukket i løbet af finansåret. Fordelingen mellem bilateral og multilateral bistand afviger her fra danske opgørelser, fordi DAC medregner administrationsomkostninger og multi/bi-bistand som bilateral bistand.

³⁾ = Den norske bistandsprocent er blevet nedskrevet betydeligt som følge af en ny beregningsmetode af BNI.

Kilde: Development
Co-operation, 1996, OECD.

Statslig udviklingsbistand fra ikke-DAC-lande i 1993, 1994 og 1995

C2

Nettoudbetalinger, mio. US \$	Bistandens størrelse			Andel af BNI i pct.		
	1993	1994	1995	1993	1994	1995
OECD ikke-DAC						
Grækenland	90a	122a	152a	..	0,10	0,13
Island	7	6	..	0,12	0,10	..
Tyrkiet	260	66	96	0,15	0,04	0,07
Arabiske lande						
Kuwait	395	555	371	1,49	2,01	1,30
Saudi Arabien	549	317	192	0,44	0,25	..
Forenede Arabiske Emirater	239	100	65	0,67	0,27	..
Øvrige						
Taiwan	61	79	92	0,05	0,03	0,03
Den Tjekkiske Republik	20	25	..	0,06	0,07	..
Indien	25	28	..	0,01	0,01	..
Republikken Korea	85	140	116	0,03	0,04	..
Kina	110	(0,03)
I alt

a) = *Indeholder den samlede bistand til såvel udviklingslande som lande i Central- og Østeuropa.*

- = *Ingen udbetalinger.*

.. = *Ikke oplyst.*

() = *Amilldet.*

*Kilde: Development
Co-operation, 1996, OECD.*

Bistand fra multilaterale organisationer 1989-1995

Koncessionelle og ikke-koncessionelle netto-overførsler, løbende priser i mio. US \$

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Større finansielle institutioner							
IDA	3.266	3.912	4.323	4.822	4.470	5.609	4.928
IBRD	-	-	-	-	-	-	-
IDB	144	155	87	73	88	94	234
AFDF	493	603	627	678	683	589	570
ASDF	919	1.101	1.058	922	954	1.188	1.158
IFAD	117	245	117	9	82	72	(70)
EBRD	-	-	-	-	-	11	15
Sub-total	4.938	6.016	6.213	6.504	6.276	7.564	6.975
FN-systemet							
WFP	762	933	1.335	1.575	1.488	1.394	1.093
UNDP	976	1.130	1.234	1.157	1.201	1.241	1.248
UNHCR	489	466	786	1.032	1.259	1.046	880
UNRWA	265	293	308	306	299	329	348
UNICEF	501	584	588	742	798	797	796
UNTA	244	230	283	236	340	266	559
UNFPA	157	179	171	127	134	201	230
Øvrige FN	749	683	659	647	728	600	722
Sub-total	4.143	4.496	5.364	5.822	6.247	5.874	5.877
Øvrige organisationer							
IMF	719	321	972	734	189	984	1.605
Caraibiske Udv.bank	39	39	25	24	17	-10	-24
Europarådet	5	-	-	-8	1	-	-
Nordiske Udv. Fond	-	-	-	-	-	24	49
Total	9.843	10.872	12.573	13.075	12.730	14.436	14.482
EU	2.420	2.563	3.478	4.170	3.882	4.575	4.723
Arabiske fonde	137	75	153	283	184	257	..
Koncessionelle i alt	12.401	13.510	16.205	17.529	16.795	19.268	(19.500)
Ikke-koncessionelle i alt	6.982	10.147	6.852	3.742	7.378	3.743	(4.300)

- = Ingen udbetalinger.

.. = Ikke oplyst.

() = Amlået.

Kilde: Development
Co-operation, 1996, OECD

Danmarks bistand til udviklingslandene fordelt på hovedkategorier 1995-1996

D1

Mio. kr. (løbende priser)	1995	1996
Bilateral bistand		
Projekter	3.115,1	4.143,0
– projektbistand	3.013,7	3.784,0
– programbistand	101,5	359,0
Rådgivere	186,9	170,4
Frivillige	156,4	163,2
Modtagelse af stipendiater	83,5	88,3
Ekstern konsulentbistand m.v.	178,7	180,6
Forskning ¹⁾		
Oplysning ¹⁾		
Udviklingslån ²⁾	16,2	7,6
Andel flygtningemodtagelse	400,0	314,0
IFU's aktieindsud m.v.	152,3 ³⁾	111,2
Demokratifonden ¹⁾		
Tab på u-landsgarantier	16,7	0,0
EIB-garantier	3,2	0,0
<i>Bilateral bistand i alt</i>	<i>4.309,0</i>	<i>5.178,3</i>
Multilateral bistand		
FN's Udviklingsprogram (UNDP)	575,0	625,0
FN's Børnefond (UNICEF)	184,8	199,6
Humanitær bistand	686,9	719,8
Befolkning og sundhed	348,3	456,9
Verdensfødevareprogr.(WFP)	229,7	190,2
Int. fødevarehjælp (IEFR og PRO)	20,1	34,3
IFAD	13,8	19,7
Multi/bi-projekter	198,2	200,9
Int. udviklingsforskning	65,2	119,4
Multilaterale rådgivere	99,6	111,7
IDA	535,1	544,8
Verdensbanken	30,0	73,4
Bistand til Mellemosten gennem Verdensbanken	62,0	38,0
IFC	15,8	13,5
ESAF	30,6	30,6
Regionale udviklingsbanker	30,8	19,3
Regionale udviklingsfonde	92,2	171,0
NDF	55,3	36,8
EU-lån Tyrkiet	8,9	2,6
EDF	246,6	143,6

Mio. kr. (løbende priser)	1995	1996
EU's udviklingsbistand	340,0 ¹⁾	330,0 ¹⁾
Globale miljøprogrammer	101,1	117,8
Int. Humanitære Beredskab	12,1	20,6
Multilateral regionalbistand	51,4	90,4
Andre int. org.	281,4 ²⁾	428,7 ²⁾
Bidragsandele til int. org.	40,0	38,8
<i>Multilateral bistand i alt</i>	<i>4.354,9</i>	<i>4.777,4</i>
Fællesudgifter m.v. ³⁾	599,4	675,8
Samlet statslig bistand (brutto)	9.263,3	10.631,5
Afdrag på lån	175,7	206,9
Andre indtægter		
Samlet statslig bistand (netto)	9.087,6	10.424,6
BNI	944.490,0	984.000,0
Statslig bistand i pct. af BNI	0,96	1,06

¹⁾ Fællesudgifter indeholder driftsudgifter, anlagsbev., bevilling til Mellemløkeligt Samvirke og CUF samt bidraget til Demokratifonden. Fra og med 1991 henføres forsknings- og oplysningstilskud til fællesudgifter.

²⁾ Beløbene udgør udbetalinger vedrørende tidligere givne lånetilbuds.

³⁾ De anførte tal for IFU's aktieindskud m.v. og EU's udviklingsbistand er budgettal.

⁴⁾ Incl. udgift til Danmarks værtskab for Verdenstopmødet om social udvikling.

Danmarks bistand til udviklingslandene fordelt på hovedkategorier 1997 ¹⁾

D2

Bilateral bistand	
Projekter	
– program- og projektbistand Afrika	2.004,3
– program- og projektbistand Asien	826,6
– program- og projektbistand Latinamerika	204,8
– særlig projektbistand	143,0
– bistand gennem NGO'er	830,0
Personelbistand	477,0
Lånebistand	-203,2
Blandede kreditter	277,0
Andre bilaterale aktiviteter	380,7
Andel flygtningemodtagelse	215,0
IFU's aktieindskud m.v.	50,0
<i>Bilateral bistand i alt</i>	<i>5.205,2</i>
Multilateral bistand	
FN's Udviklingsprogram (UNDP)	671,3
FN's Børnefond (UNICEF)	187,0
FN's Befolknings- & sundhedsprogram	417,5
FN's Landbrugs- & fødevareprogram	242,7
Globale miljøprogrammer	135,0
FN's øvrige bistandsprogrammer	215,7
Verdensbankgruppen	638,1
Regionale banker	27,0
Regionale og øvrige fonde	243,0
Bistand gennem EU	230,0
Multi. regional- og overgangsbistand	186,0
Int. udviklingsforskning	116,5
Div. multilaterale bidrag	115,0
Humanitære organisationer	195,0
Ekstraordinære hum. bidrag & IHB	575,0
Fællesfinansieret EU-bistand	430,0
Bidragsandele til int. organisationer	40,0
<i>Multilateral bistand i alt</i>	<i>4.664,8</i>
Driftsudgifter	491,0
Samlet statslig bistand	10.361,0
BNI	1.036.100,0
Statslig bistand i pct. af BNI	1,0

¹⁾ På grund af ny finanslovsopdeling fra 1997 kan tallene ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

**Plantal for bistandens omfang og stigning
i perioden 1997-2001**

	Bistands- procent	Bistands- beløb mio. kr.	Stigning i beløb mio. kr.	Stigning i pct.
1997	1,00	10361	172	1,7
1998	1,00	10733	372	3,6
1999	1,00	11045	312	2,9
2000	1,00	11330	285	2,6
2001	1,00	11670	340	3,0

Bilaterale bistandsaktiviteter 1996

Oversigten omfatter alle projekter, der var under udførelse i 1996. Regionale projekter er opført sidst i bilaget. Oversigten oplyser kun om projekternes seneste udførelsesfase, og projekter, der befinder sig i en overgangsfase, indgår ikke i bilaget. Kun projekter med en bevilling på 10 mio. kr. og derover er medtaget. En fuldstændig oversigt over Danida-støttede projekter kan fås i Udenrigsministeriets Informationssekretariat.

Projekterne er delt op i sektorer og opført i kronologisk orden efter, hvornår de er indledt. Sektorbetegnelsen er en hovedrubricering, der anvendes ved rapportering til OECD's udviklingskomité (DAC), men i alle projekter indgår elementer af flere sektorer.

Genopbygning af land- og byområder

Bevilling: 176,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1998. *Formål:* Genopbygning af landbrugsproduktion, infrastruktur, vandforsyning m.v., så flygtninge og internt fordrevne kan vende tilbage til det østlige, sydlige og vestlige Afghanistan. *Status:* I 1996 er blevet installeret 2.426 brønde og 21 kunstvandingsanlæg, etableret sundhedsuddannelse på landsbyniveau i ca. 10 distrikter, genopbygning af 10 skoler og andre offentlige bygninger, landbrugsrådgivning samt distribution af såsæd m.v. i seks provinser. *Administrator:* Den Danske Komite til Hjælp for Afghanske Flygtninge.

Skoleprojekt for arbejdende børn, fase 3

Bevilling: 35,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1983-1997. *Formål:* At tilbyde arbejdende gadebørn i de større byer grundskole og teknisk undervisning, samt efterfølgende hjælp til ansættelse i et passende job. Undervisningen suppleres med socialt arbejde i familierne. *Status:* Projektet gennemføres planmæssigt. Projektforslag for en ny 3-årig fase er under udarbejdelse, hvorfor projektperioden er forlænget til og med juni 1997. *Administrator:* Underprivileged Childrens Educational Programme.

Voksenuddannelsescentre, fase 3

Bevilling: 12,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At tilbyde unge fra den fattige landbefolkning teoretisk og praktisk undervisning for på længere sigt at forbedre deres levestandard og samfundsforståelse. *Status:* Undervisningen fortsætter på de fem skoler, der er oprettet. På den ene skole tilbydes der foruden almindelige kurser udvidet faglig træning og lederuddannelse for tidligere elever. I fase 3 er programmet udvidet med etablering af 10 alfabetiseringscentre ved hver skole. Ansættelse og træning af lærere til disse centre er under forberedelse. *Administrator:* Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark.

Spedalskhedsprojekt i det nordlige Bangladesh, fase 3

Bevilling: 23,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* At reducere hyppigheden af spedalskhedstilfælde i området og herigennem begrænse smittefaren samt forbedre revalideringsmulighederne for alle handicappede. *Status:* Projektet har fulgt de lagte planer og er stadig særdeles effektivt og professionelt. Projektet er med udgangen af 1996 afsluttet i DSM regi, men overdrages til Spedalskhedsmissionen, der viderefører projektet. *Administrator:* Dansk Santalmission, DSM.

E1

Afghanistan

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Bangladesh

Uddannelse

Sundhed

Primær Sundhedstjeneste

Bevilling: 32,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At yde sundhedsservice i 10 distrikter, forbedre henvisningssystemet, samt træne sundhedsarbejdere, jordemødre og læger. At gøre modellen for primær sundhedstjeneste anerkendt. *Status:* En projektgennemgang sidst i 1995 konkluderede, at projektet repræsenterer en fremragende model. *Administrator:* Gonoshastaya Kendra Bangladesh.

Drikkevand og sanitet**Vandforsynings- og sanitetsprojekt, Noakhali**

Bevilling: 27,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1996. *Formål:* Reduktion af diarré sygdomme og parasitinfektioner i provinsbyerne Chaumohani og Laksmipur gennem forbedret adgang til rent vand integreret med forbedrede sanitetsforhold og fremme af personlig hygiejne. *Status:* Rørlagte vandforsyninger taget i brug i september 1995 med to års forsinkelser grundet problemer med produktionsboringer. Fysiske aktiviteter afsluttet ultimo 1996. Støtte til drift og vedligeholdelse fortsætter til projektets afslutning pr. 30. juni 1997. *Administrator:* Danida.

Nationalt vand- og sanitetsprogram, fase 3b

Bevilling: 13,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* En reduktion af omfanget af diarré sygdomme og parasitinfektioner, især hos børn, gennem forbedret adgang til rent vand sammen med forbedrede sanitetsforhold og fremme af personlig hygiejne. *Status:* De fysiske mål samt træning af brugere er stort set gennemført. Programmet er forlænget med et år og forventes forlænget med udvalgte komponenter frem til juni 1998 inden for bevillingen. *Administrator:* UNICEF.

Vandforsynings- og sanitetsprojekt i bysamfund i fem kystdistrikter

Bevilling: 128,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At forbedre sundhedsforholdene ved tilvejebringelse af rent drikkevand og gennem forbedrede sanitære forhold. *Status:* Projektet forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur og service**Kredit- og udviklingsprogram for kvinder**

Bevilling: 11,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At forbedre levevilkårene for den fattige befolkning, især kvinder, i Patuakhali og Barguna-distrikterne gennem kredit og opsparing, undervisning og vejledning. *Status:* Projektet gennemføres tilfredsstillende. Projektet har etableret 1.410 grupper med 28.859 medlemmer, hvoraf 95 pct. er fattige kvinder. Evaluering af projektet er planlagt til at finde sted i oktober 1997. *Administrator:* Association for Social Advancement.

Transport**Barisal infrastrukturprojekt**

Bevilling: 97,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* Økonomisk udvikling i to distrikter, Patuakhali og Barguna, ved renovering af det sekundære transportnetværk bestående af biveje, kanal- og flodsystemer, landingsstationer samt lokale markedspladser. *Status:* Arbejderne er forsinket grundet begrænset implementeringskapacitet hos de lokale entreprenører og vejmyndigheder. Forsinkelserne forventes indhentet i løbet af 1997. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af Dhaka-Aricha-hovedvejen

Bevilling: 315,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1999. *Formål:* At støtte den generelle udvikling i Bangladesh ved at rehabilitere vejforbindelsen mellem Dhaka og Aricha, trafikknudepunktet for de strategisk vigtige færgeruter der forbinder den østlige og vestlige del af Bangladesh. *Status:* Grundet hastigt stigende trafikintensitet har det været nødvendigt at foretage grundlæggende ændringer af projektets design. Gennemførelsen forløber nu tilfredsstillende, og projektet forventes afsluttet i 1999. *Administrator:* Danida.

Flodkontrol**Matematiske flodmodeller**

Bevilling: 30,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1996. *Formål:* Udvikling af matematiske modeller til analyse af vandressourceproblemer i Bangladesh, samt opbygning af lokal faglig og institu-

tionel kapacitet gennem overførsel af viden og teknologi. *Status:* De bangalske myndigheder har i december 1996 besluttet at privatisere Surface Water Modelling Centre (SWMC), der fremover vil fungere på basis af indtægtskabende aktiviteter. Projektaftalen vil blive forlænget med tre måneder til 31. marts 1997 inden for bevillingen for at sikre indkøringen af det nye selvejende SWMC. *Administrator:* Danida.

Støtte til Center for Oversvømmelseskontrol

Bevilling: 17,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* Forbedring af den nationale overvågnings- og varslingstjeneste vedr. de årligt tilbagevendende oversvømmelser for at undgå katastrofer og begrænse ødelæggelser ved udbygning af det eksisterende center for oversvømmelseskontrol og træne personalet. *Status:* Projektet forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Hydraulisk studie af Meghna-flodmundingen

Bevilling: 19,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* Etablering af operationel viden om hydrauliske og morfologiske processer i Meghna-flodmundingsområdet; at styrke den institutionelle kapacitet; og identificere hensigtsmæssige måder til landindvinding. *Status:* Projektet er igangsat i december 1995 og gennemføres i et samarbejde mellem Danmark og Holland af et konsortium af hollandske og danske rådgivningsfirmaer. *Administrator:* Danida.

Produktion af grøntsagsfrø

Bevilling: 22,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1981-1997. *Formål:* Bistand til udformning og gennemførelse af et landsdækkende program for grøntsagsfrø, der kan sikre tilgængeligheden af god frøkvalitet for de bedste og mest anvendte sorter. Projektet medvirker dermed til en forøgelse af grøntsagsproduktionen. *Status:* Den bangalske regering indledte i 1970'erne et frøprogram, som skulle bidrage til at sikre en tilstrækkelig og mere varieret fødevarerproduktion. Projektet løb imidlertid ind i vanskeligheder af teknisk og finansiel art, og FAO/Danida blev inddraget som bistandsydere. Projektets sidste fase sigter mod en privatisering af frøsektoren. Ifølge den nye landstrategi vil fremtidig dansk bilateral bistand blive koncentreret om tre sektorer, herunder landbrug. *Administrator:* FAO.

Landbrug mv.
(primær produktion)

Kystfiskeri og landsbyudvikling, Chittagong

Bevilling: 35,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1985-2001. *Formål:* At skabe social og økonomisk udvikling i en række fiskerlandsbyer langs den Bengalske Havbugt igennem undervisning, indkomstskabende aktiviteter, lån og opsparing. *Status:* Projektet gennemføres planmæssigt. Det involverer p.t. 16.064 kvinder, 15.017 mænd og 10.936 børn i 341 fiskerlandsbyer. *Administrator:* Codec Community Development Centre Bangladesh.

Indlandsfiskeri i det vestlige Bangladesh

Bevilling: 27,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* Forøgelse af produktionen af ferskvandsfisk samt at øge arbejds- og indkomstmulighederne for fattige fiskere. Projektet vil styrke administrationen af ferskvandsfiskeriet samt vejlede og støtte fiskerne. Samfinansiering med IFAD. *Status:* Projektet er forlænget indtil udgangen af 1997 for at konsolidere og udfase projektet, samtidigt med at en NGO vil fortsætte kreditadministration og rådgivning. *Administrator:* Danida.

Balanceret og miljørigtig anvendelse af kunstgødning

Bevilling: 32,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At medvirke til at gøre Bangladesh selvforsynende med fødevarer ved en forøgelse af kornudbyttet pr. arealenhed gennem en forbedret dyrkningsteknik og korrekt anvendelse af produktionsmidlet. *Status:* Gennemføres planmæssigt i overensstemmelse med anbefalinger fra en projektgennemgang i april 1995. En videreførelse som komponent i nyt sektorprogram er under overvejelse. *Administrator:* Danida.

Udvikling af husdyrbrug på småbrug

Bevilling: 25,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1999. *Formål:* Projektet, som er samfinansieret

med IFAD og regeringen, vil fremme husdyrhold på småbrug i udvalgte landsbyer. Projektet vil primært fremme høsehold og i mindre grad ande- og gedehold. *Status:* Projektet gennemføres tilfredsstillende. Erfaringerne forventes udnyttet i forbindelse med planlægning af et sektorprogram for landbrugssektoren. *Administrator:* Danida.

Konsulenttjeneste for dambrug i Mymensingh, fase 2

Bevilling: 53,0 mio. kt. *Projektperiode:* 1993-2000. *Formål:* At forbedre fattige mænd og kvinders livsbetingelser gennem et styrket samarbejde mellem regeringens konsulenttjeneste og dambrugere m.h.p. at forøge landets produktion af ferskvandsfisk samt at skabe øgede indkomstmuligheder for målgruppen. *Status:* Projektet omfatter nu samtlige 26 kommuner i de planlagte syv distrikter, og det gennemføres teknisk set tilfredsstillende. Organisatoriske problemer er under forhandling med myndighederne. *Administrator:* Danida.

Institut for Udvikling af Landbrugsjordens Ressourcer

Bevilling: 46,6 mio. kt. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At forbedre og udbygge den nationale kapacitet for analyser af jordprøver samt færdiggøre og indføre vejledninger til optimal udnyttelse af landbrugsjorden. *Status:* En projektgennemgang i november 1995 konstaterede begrænsede forsinkelser, men ellers planmæssig gennemførelse. Vejledningerne udarbejdes i langsommere tempo end forudsat pga. mangel på kvalificeret personale. *Administrator:* Danida.

Plantebeskyttelsesprogram

Bevilling: 38,6 mio. kt. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At støtte udviklingen af en miljøbevidst national politik for plantebeskyttelse og at gennemføre et program for integreret plantesygdoms- og skadedyrsbekæmpelse, der sigter på at reducere forbruget af plantebeskyttelsesmidlet. *Status:* Iværksættelse forsinket pga. problemer med rekruttering af rådgivere. *Administrator:* Danida.

Konsulenttjeneste for dambrug i Noakhali, Laxmipur og Feni

Bevilling: 41,8 mio. kt. *Projektperiode:* 1996-2002. *Formål:* At forbedre fattige mænd og kvinders livsbetingelser gennem et styrket samarbejde mellem regeringens konsulenttjeneste og dambrugere m.h.p. at forøge landets produktion af ferskvandsfisk samt at skabe øgede indkomstmuligheder for målgruppen. *Status:* Iværksættelse forsinket pga. problemer med rekruttering af rådgivere. *Administrator:* Danida.

Konsulenttjeneste for dambrug i Patuakhali og Barguna

Bevilling: 30,6 mio. kt. *Projektperiode:* 1996-2002. *Formål:* At forbedre fattige mænd og kvinders livsbetingelser gennem et styrket samarbejde mellem regeringens konsulenttjeneste og dambrugere m.h.p. at forøge landets produktion af ferskvandsfisk samt at skabe øgede indkomstmuligheder for målgruppen. *Status:* Iværksættelse forsinket pga. problemer med rekruttering af rådgivere. *Administrator:* Danida.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Bio-intensivt havebrug

Bevilling: 12,6 mio. kt. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At forbedre den økonomiske sikkerhed og ernæringsmæssige situation for 28.000 mennesker i Patuakhali gennem bio-intensiv produktion af grøntsager, frugt og træer, jordforbedring og markedsføring af produkterne, herunder frø og stiklinger. *Status:* Projektet er på baggrund af midtvejsevalueringen blevet forlænget med henblik på at opnå maksimal bæredygtighed. *Administrator:* CARE Danmark.

Programbistand

Leverance af land- og søkabler

Bevilling: 77,6 mio. kt. *Projektperiode:* 1988-1996. *Formål:* At medvirke til vedligeholdelse af el-forsyningsnet samt muliggøre tilslutning af planlagte transformatorstationer. *Status:* Delleverance i 1991 og erstatningsleverance i 1992 beskadiget. Kommissorium for ny inspektion af kablerne er godkendt. Erstatningssagen er afsluttet. Ny fælles inspektion til endelig afgørelse planlagt til primo 1997. *Administrator:* Danida.

Benin

Drikkevand og sanitet

Offentlig administration

Transport

Energi

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Programbistand

Landsbyvandforsyning

Bevilling: 27,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* At forbedre leve- og sundhedsforholdene i 400 landsbyer med i alt 200.000 indbyggere gennem øget adgang til vandforsyning og oplysning om hygiejne og sanitære forhold. *Status:* Pga. problemer med at mobilisere Benins eget bidrag startede projektet først medio 1995. Detaljeforberejdelse og indledende aktiviteter blev tilsvarende forsinket. Man står nu foran at skulle foretage de første fysiske installationer af vandforsyningsanlæg. *Administrator:* Verdensbanken.

Effektivisering af planlægnings- og finansministerierne

Bevilling: 25,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At effektivisere den offentlige administration og især finans- og planlægningsministerierne, samt forbedre samspillet med planlægningsenhederne i samtlige ministerier. *Status:* På grund af uenigheder mellem Benin og Verdensbanken blev projektet forsinket 2-3 år. Der er nu foretaget en revision af projektet, og der er i løbet af 1996 igangsat en række aktiviteter, herunder et uddannelsesprogram for embedsmænd i centraladministrationen. *Administrator:* Verdensbanken.

Istandsættelse/anlæg af vejen Tohou-Dogbo-Bohicon

Bevilling: 138,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At rehabilitere hovedvejen Tohou-Dogbo-Abomey, at anlægge en omfartsvej omkring Abomey-Bohicon og at understøtte en bropille under Ouémé-floden. Projektet gennemføres af et dansk entreprenørkonsortium. Området er et regionalt økonomisk vækstcenter, hvor der anslås at bo ca. 675.000 mennesker. Projektet forventes at forbedre vækstmulighederne for de produktive erhverv i området, ligesom bygningen af omfartsvejen vil have stor betydning for trafik- og miljøforholdene i byerne Abomey og Bohicon. *Status:* Entreprenørarbejderne indledt i foråret 1996. Under gennemførelsen har det vist sig, at nedrivende regnvand pga. forringelse af overfladebelægningen på større strækninger har undermineret vejens fundament. Dette har nødvendiggjort en mere gennemgribende og kostbar rehabilitering end først planlagt, hvortil der er godkendt en supplerende bevilling på 30,9 mio. kr. *Administrator:* Danida.

El-forsyning i Zou Nord

Bevilling: 24,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* Socio-økonomisk udvikling i den nordlige halvdel af provinsen Zou ved etablering af el-forsyning til industri, håndværk og fem bysamfund med i alt 40.000 indbyggere. *Status:* Første etape, anlæg af transmissionslinier, er blevet noget forsinket, men står nu foran sin afslutning. Herefter kan man gå i gang med at anlægge distributionsnet i fem byområder, samt at tilslutte de agroindustrielle virksomheder. *Administrator:* Danida.

Forbedring af fødevarerikkerheden i udsatte områder

Bevilling: 30,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1999. *Formål:* At øge fødevarerikkerheden for fattige grupper i særligt udsatte områder gennem etablering af småprojekter og udvikling af lokalsamfund. *Status:* Projektet forløber generelt godt, og der er gennem lokale NGO'er iværksat en lang række kreditprojekter. *Administrator:* Verdensbanken.

Vand- og el-forsyningsprogram

Bevilling: 100,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1998. *Formål:* At etablere el-forsyning i seks distriktsbyer, at udvide/anlægge vandforsyning i ni distriktsbyer og at informere om sammenhængen mellem rent vand/sanitet og sundhed. Byerne, hvor der etableres el-forsyning, har tilsammen ca. 123.000 indbyggere og vandprojekterne forventes at give ca. 150.000 personer adgang til rent drikkevand. *Status:* Sidste etape af el-projektet afsluttes i foråret 1997. Anlægsdelen i vandprojektet er afsluttet. En mindre del af oplysningskampagnen fortsætter til 1998. *Administrator:* Danida.

Betalingsbalancestøtte

Bevilling: 40,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At støtte den økonomiske vækst og

omstrukturering gennem generel budgetstøtte samt specifik støtte til den sociale sektor. *Status:* Den første del af støtten, der blev ydet gennem Verdensbanken med særlig henblik på at støtte de sociale sektorer, blev udbetalt i slutningen af 1995. Anden del af støtten, der går til at afbetale centralhospitalets gæld til det nationale El- og Vandselskab, blev gennemført i 1996. En medicinleverance på godt 5 mio. kr., der udgør støttens sidste del, vil blive modtaget i løbet af januar 1997. *Administrator:* Danida.

Bhutan

Drikkevand og sanitet

Kloakerings- og drikkevandsprojekt

Bevilling: 90,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Reduktion af hyppigheden af vandbårne sygdomme gennem forbedret vandforsyning i seks byer, og etablering af kloak- og spildevandsanlæg i de to største byer, Thimphu og Phuentsholing. *Status:* Drikkevandsforsyningen er etableret i fem af byerne, en by udestår. Brugerbetaling er gennemført eller under etablering i fire byer. Kloakeringsanlæggene i de to byer er overdraget i 1996. Institutionsopbygningen fortsættes i 1997. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur og service

Støtte til medierne

Bevilling: 15,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* En styrkelse af decentralisering og god regeringsførelse og fremme af demokratiseringsprocessen gennem styrkelse af Bhutans to vigtigste medier, ugeavisen Kuensel og radioen BBS. *Status:* De to medier har iværksat indkøbsprocessen for det bevilgede tekniske udstyr. *Administrator:* Danida.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Nationalt miljøsekretariat

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* En bæredygtig udnyttelse af landets naturressourcer gennem etablering af et effektivt miljøsekretariat. *Status:* Efter en langsom start gennemføres projektet nu planmæssigt. En national miljøstrategi er færdigudviklet, og der er etableret miljøstandarder for Bhutan. *Administrator:* Danida.

Arealudnyttelsesprojekt

Bevilling: 27,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At kortlægge og planlægge udnyttelsen af landbrugsjord, samt opbygge kapacitet i landbrugsministeriet til at videreføre dette arbejde. *Status:* Projektet har produceret et stort antal arealanvendelseskort i forskellig målestok. Et i december 1996 gennemført review har kritiseret, at projektet ikke i tilstrækkeligt omfang er integreret i Bhutans administration. En planlagt ny fase planlægges at rette op på dette forhold. *Administrator:* Danida.

Bhutans fond for miljøbevarelse

Bevilling: 13,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* At bidrage til beskyttelse af naturmiljøet og sikring af biologisk mangfoldighed i Bhutan. *Status:* Det danske bidrag til fonden er fuldt indbetalt i 1996, som dermed har nået sit planlagte mål på 20 mio. US \$. Fonden finansierer sine aktiviteter gennem renteaftkastet af kapitalen. *Administrator:* Danida.

Programbistand

Den primære sundhedssektor

Bevilling: 74,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* Udbygning af den primære sundhedstjeneste gennem et bredt sektorprogram, herunder bl.a. støtte til sundhedsoplysning og bygningen af et distrikthospital og 28 sundhedsklinikker. *Status:* Programmets 19 aktiviteter er under implementering. Byggeaktiviteterne er noget forsinket, især hospitalsbyggeriet i Paro, mens de øvrige aktiviteter udvikler sig planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Bolivia

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Landbrugs- og naturressourcerådgivning i Chuquisaca, fase 2

Bevilling: 24,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-2001. *Formål:* At introducere bæredygtige teknikker inden for landbrug og forvaltningen af naturressourcer blandt 3.000 småbønder i Chuquisaca. Dette sker gennem teknisk rådgivning og kapacitetsopbygning samt hjælp til at styrke lokale institutioners kontakter med offentlige institutioner og andre organisationer. *Status:* Projektets anden fase startede i juli 1996. Evalueringen af første fase anbefalede en yder-

ligere fokusering på kapacitetsopbygning i lokalsamfundene for at sikre bæredygtigheden på længere sigt. *Administrator:* Danida.

Udvikling af malkekvægbrug på den bolivianske højslette

Bevilling: 65,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At forbedre levestandarden for 12.000 småbondefamilier på den bolivianske højslette gennem en styrkelse af deres produktionskapacitet på et bæredygtigt økonomisk, socialt og miljømæssigt grundlag. De mere kortsigtede målsætninger for programmet er at styrke de institutionelle rammer for mælkeproduktionen, herunder producentorganisationerne, samt at forbedre produktiviteten i mælkeproduktionen bl.a. gennem forbedret produktionsteknologi og et landbrugskreditsystem. *Status:* Regeringsaftalen for programmet blev indgået i november 1996, hvorfor det først kan gå i gang i begyndelsen af 1997, hvor der også ventes rekrutteret en dansk programkoordinator. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af mejerier

Bevilling: 19,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At bidrage med udstyrsleverancer til moderniseringen af to ældre mejerier i La Paz og Cochabamba og derigennem, via udstedelse af aktier til mælkeproducenterne til en værdi svarende til det leverede danske udstyr, at sikre mælkeproducenterne en rimelig indflydelse på mejeriernes drift og således også en fortsat afsætningsmulighed for deres råmælk. *Status:* De to mejerier er som planlagt blevet omdannet til et privat selskab, PIL ANDINA S.A.M., hvori aktiemajoriteten ejes af et peruviansk selskab. Licitationen vedrørende det danske mejeriudstyr sker i løbet af 1997 og udstyret ventes leveret/installeret i løbet af 1. kvartal 1998. På grund af mælkeproducenternes mindre end ventede kontante egenfinansiering ventes blot 10,5 mio. kr. af den samlede bevilling anvendt. *Administrator:* Danida.

Industri, minedrift,
håndværk og teknik
(sekundær produktion)

Pilotprojekt for integreret udvikling og bosætning på Altiplano

Bevilling: 22,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-2001. *Formål:* At udvikle og formidle parcelhuskonceptet baseret på lokale materialer, styrkelse af lokal organisation og infrastruktur samt støtte til indkomstskabende aktiviteter. *Status:* I pilot- og brofase er der etableret 2.000 m² demonstrations- og selvbyggeri ligesom 350 personer har gennemgået praktisk og teoretisk byggeuddannelse. En ny 5-årig fase af projektet påbegyndes i 1997 med videreførelse af bosætningsdelen og støtte til institutionsopbygning og planlægning i en kommune. *Administrator:* Dansk International Bosætningservice, DIB.

Multisektor, integrerede
udviklingsprojekter

Udvikling af naturressourcer og landbrug

Bevilling: 10,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At øge diversiteten og landbrugsproduktionen blandt 1.000 familier i Caranavi-departementet, dels gennem introduktion af bæredygtige metoder inden for landbruget, og dels ved at vejlede i forhold til forarbejdningen og afsætningen af landbrugsprodukter. Samtidig støttes oprettelsen af lokale grupper. *Status:* Projektet er i pilotfasen, som skal danne grundlag for udarbejdelsen af teknikker og strategier, som kan benyttes i projektets anden fase. *Administrator:* Danida.

Den Sociale Investeringsfond

Bevilling: 30,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At bidrage til den basale forsyning med ydelser inden for sundheds- og undervisningssektorerne til de fattigste befolkningsgrupper i Bolivia. Med den deraf følgende udvikling af de menneskelige ressourcer vil projektet bidrage til at fremme den økonomiske vækst og forbedre befolkningens levestandard. *Status:* Projektet blev afsluttet i december 1995. En foreløbig evaluering af resultaterne af den danske bevilling viser, at de konkrete del-målsætninger er blevet nået. Regeringen har anmodet om en bevilling på 30 mio. kr. til en fortsættelse af projektet. *Administrator:* Danida.

Programbistand

Multilateral gældslettelse

Bevilling: 35,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* At bidrage til en bæredygtig økonomisk

udvikling i Bolivia ved at forbedre landets muligheder for at gennemføre sine reformprogrammer. Det umiddelbare formål er at bidrage til lettelse af Bolivias multilaterale gældsbyrde ved at bistå landet med at betale renter og afdrag på gæld til Verdensbanken. *Status:* Der blev i december 1996 udbetalt 32,0 mio. kr. til Verdensbanken for at reducere Bolivias gældsservice-
ring med samme beløb. *Administrator:* Verdensbanken.

Den Sociale Investeringsfond

Bevilling: 31,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At forbedre levevilkårene for den fattige befolkning på landet og i peri-urbane områder. Projektets umiddelbare formål er følgende: At opføre 21 grundskoler og otte internatskoler, som tilsammen vil komme 170.000 børn til gode over en forventet 20-årig levetid; at mindske udbredelsen af sygdommen "chagas" (sygdommen har ramt 1,8 mio. bolivianere); at bidrage til Den Sociale Investeringsfonds dekoncentrering og tilpasning til det aktuelle politisk-institutionelle billede af Bolivia. *Status:* Den første udbetaling på 12 mio. kr. til projektet blev foretaget i december 1996, hvorfor der endnu ikke foreligger oplysninger om igangsættelse af konkrete aktiviteter under projektet. *Administrator:* Verdensbanken.

Botswana

Transport

Godsterminal i Botswana

Bevilling: 30,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1995. *Formål:* At forbedre transportsystemet i Botswana, så det bliver i stand til at betjene den øgede anvendelse af containere, især containere på jernbanevogne. *Status:* Frem for at gennemføre en ellers planlagt re-appraisal i 1996 besluttedes det at afvente resultatet af et EU-finansieret regionalt integrationsstudie af transportsektoren, hvoraf første fase forventes tilendebragt i februar 1997, og på baggrund heraf vurdere projektets værdi i en regional sammenhæng og hvorvidt re-appraisal skal iværksættes. *Administrator:* Danida.

Burkina Faso

Sundhed

Sundhedsuddannelse

Bevilling: 39,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At forbedre befolkningens sundhedstilstand gennem forbedret uddannelse af paramedicinsk personale. *Status:* En udviklingsplan for skolen er udarbejdet, og efteruddannelsesprogrammet for skolens lærere er startet. Projektets byggekomponent ventes efter betydelig forsinkelse igangsat i 1997. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Etablering af vandkvalitetskontrol

Bevilling: 14,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At forbedre vandkvaliteten i byområderne og herigennem forbedre levevilkårene for befolkningen ved etablering af et laboratorium ansvarlig for løbende kontrol af drikkevand leveret af Office Nationale de l'Eau et de l'Assainissement (ONEA). *Status:* Laboratoriet blev taget i brug i juni 1994, og første fase af uddannelsesprogrammet afsluttes efter en forlængelse til juni 1997 i afventning af fase 2's påbegyndelse. 1,8 mio. mennesker har fået forbedret kvaliteten af drikkevand leveret af ONEA. *Administrator:* Danida.

Landsbyvandforsyning

Bevilling: 76,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Forbedring af levevilkårene for landbefolkningen i Boulgou- og Kouritenga-provinserne gennem forbedret drikkevandsforsyning. Projektet skal desuden gennem sundhedsoplysning bidrage til at begrænse spredningen af vand- og hygiejnerelaterede sygdomme. *Status:* Ud af 300 planlagte nye borerer udstyret med håndpumper og 200 reparationer af gamle borerer med håndpumpe er 155 borerer udført og 41 pumper installeret. 179.000 mennesker har modtaget hygiejneoplysning ud af projektets samlede målgruppe på 250.000 mennesker. *Administrator:* Danida.

Drikkevand til større byer, fase 4a

Bevilling: 83,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At øge forsyning og brug af rent drikkevand ved støtte til det statslige vandforsyningselskab, ONEA, og gennem etablering af

teknisk og finansielt bæredygtige vandforsyningsanlæg. *Status:* Projektet er startet i januar 1996 og gennemføres planmæssigt. Det forbedrer vandforsyningen for ca. 130.000 mennesker i Burkina Fasos mindre og mellemstore byer. *Administrator:* Danida.

Støtte til el-selskabet, SONABEL

Bevilling: 41,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* At bidrage til landets økonomiske udvikling gennem udbygning af produktions- og transmissionskapacitet inden for el-sektoren, med henblik på at sikre en stabil strømforsyning til lavest mulige pris. *Status:* Alle leverancer og installationer er gennemført. Færdiggørelse af en el-plan for Bobo-Dioulasso og uddannelse af SONABEL's personale ventes afsluttet i 1. halvår 1997. *Administrator:* Danida.

Energi

Udbygning af kraftværk

Bevilling: 107,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At bidrage til den økonomiske udvikling gennem udbygning af produktionskapaciteten inden for el-sektoren, konkret ved at sikre en stabil strømforsyning i Bobo-Dioulasso. *Status:* To dieselgeneratorer på i alt 7,8 MW er efter betydelige problemer og forsinkelser overdraget til de burkinske myndigheder i januar 1997. Arbejdet med en 3. dieselgenerator på 3,8 MW igangsættes i 1. kvartal 1997. *Administrator:* Danida.

Udvikling af Burkina Fasos energisektor

Bevilling: 200,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Udvidet og mere effektiv energiforsyning i Burkina Faso til en lavere pris og på et miljømæssigt bæredygtigt grundlag. *Status:* I 1996 er igangsat et samarbejde mellem det burkinske energiministerium og den danske energistyrelse, elektrificering af ni provinsbyer og et uddannelsesprogram for el-selskabet SONABEL. *Administrator:* Danida.

Integreret udvikling i Seno-provinsen

Bevilling: 42,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1996. *Formål:* Genopretning af den økologiske balance i fire forsøgsområder gennem en forbedret ressourceudnyttelse inden for landbrug og kvægavl. *Status:* I 1996 blev der foretaget en evaluering af projektet, hvor kritikken især samlede sig om den manglende faglige og administrative opbakning fra UNDP/UNSO. Evalueringsholdet anbefalede en fortsættelse af projektet. Anbefalingen skal ses på baggrund af, at der til trods for de vanskelige forhold er opnået betydelige resultater. Projektet vil blive afsluttet som multi/bi-projekt, og fase 1 som bilateralt projekt vil blive iværksat i løbet af foråret 1997. *Administrator:* United Nations Sudano-Sahelian Office.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Miljøuddannelsesprojekt, fase 3

Bevilling: 27,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At bevidstgøre børn og unge om risikoen for og følgerne af miljønedslidning samt at medvirke til en bedre forvaltning af naturressourcerne i Burkina Fasos nordlige provinser (Yatenga, Loum, Zandorma, Soum, Oudalan, Séno). *Status:* Et 5-årigt programdokument forelå endeligt færdigt i maj 1996. Decentralisering er påbegyndt, bl.a. med åbning af et regionalt kontor i Soum-provinsen. Aktiviteterne forløber planmæssigt, dog med betydelige forsinkelser i samarbejdet med det statslige Institut for Alfabetisering. *Administrator:* Dansk Røde Kors.

Betalingsbalance- og importstøtte

Bevilling: 50,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At styrke den økonomiske vækst i Burkina Faso. Dette søges opnået dels gennem generel importstøtte dels gennem budgetstøtte til de burkinske prioritetsområder, suppleret med en kreditlinie for import. *Status:* Projektet er startet i december 1995 og gennemføres efter en lidt forsinket start planmæssigt. Det har via frigørelsen af midler til de sociale sektorer forbedret de sociale forhold for et større, ikke definerbart, antal mennesker i Burkina Faso. *Administrator:* Danida.

Programbistand

Cambodia

Transport

Rehabilitering og nybygning af færger

Bevilling: 93,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At bidrage til genopbygningen af de dele af den cambodianske infrastruktur, som har regional betydning, gennem sikring af opretholdelse af færgetrafikken over Tonle Sap- og Mekong-floden. *Status:* Projektet er blevet forsinket med nogle måneder, men forløber i øvrigt planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Kvægavl og vandforsyning, fase 2

Bevilling: 11,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* Forbedret fødevarer sikkerhed og øget økonomisk uafhængighed for målgruppen gennem forbedrede landbrugsmetoder, småkreditter samt alternative indkomstmuligheder. *Status:* Programmet udvikler sig planmæssigt, sikkerhedssituationen bliver gradvist bedre og giver øgede muligheder for det integrerede udviklingsarbejde. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Kortlægning og forvaltning af vådområder

Bevilling: 10,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At bistå Cambodias miljømyndigheder med at sikre en bæredygtig udnyttelse af de cambodianske vådområder. *Status:* Projektet er netop startet efter forsinkelser i opstarten. *Administrator:* Danida.

Costa Rica

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Bæredygtig udvikling, fase 2

Bevilling: 12,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* Økonomisk, social og økologisk bæredygtig udvikling af produktions- og forarbejdningssystemer for indbyggerne i Turtuguero samt for de tilstødende beskyttede områder. *Status:* Der er afholdt deltagerorienterede workshops i seks landsbyer i området, som danner basis for den detaljerede planlægning af fase 2. "Land use planning" er i gang for det første landsbysamfund. *Administrator:* Regnskovsgruppen Nepenthes.

Ecuador

Uddannelse

Naturlige ressourcer til udviklingsformål

Bevilling: 18,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1998. *Formål:* At styrke forskningskapaciteten ved universiteterne i Quito og Loja gennem forøgelse af de ecuadorianske forskeres kendskab til og dokumentation af lokale planteressourcer med henblik på en økologisk forsvarlig udnyttelse. *Status:* Projektet forløber planmæssigt. Herbarier med tilhørende databaser er under opbygning ved de ecuadorianske universiteter. Der er tildelt seks ph.d.-grader, og yderligere to studerende forventes at opnå ph.d.-graden i den nærmeste fremtid. *Administrator:* Aarhus Universitet.

Egypten

Sundhed

Sundhedsprojekt i Edfu i Øvre Egypten

Bevilling: 39,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1999. *Formål:* At forbedre sundhedstilstanden blandt indbyggerne i Edfu-distrikter. Projektet vil øge kvaliteten og udnyttelsen af den primære sundhedspleje og via uddannelse øge kendskabet til forebyggelse af sygdomme. Lokalbefolkningen inddrages i forbindelse med uddannelse i forebyggende sundhedspleje, rehabilitering af grundskolers toiletforhold og sundhedsklinikker samt vand og sanitetskomponenten. For at afhjælpe mangelen på sygeplejersker i distriktet indgår bygningen af en sygeplejeskole i Edfu i projektet. *Status:* Projektet er startet i første kvartal 1995. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Vandforsyning og kloakering i Edfu i Øvre Egypten

Bevilling: 221,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* Etablering af et drikkevandsystem i Edfu og tre landsbyer i distriktet; etablering af kloakering og et spildevandsrensingsanlæg for Edfu by; træning i drift og vedligeholdelse af vand- og kloakanlæggene. *Status:* Vand- og kloakanlæggene blev afleveret til myndighederne ultimo 1995; et problem vedrørende indtrængning af grundvand i kloakledningerne i den indledende driftsfase skal følges op med detaljeret inspektion. *Administrator:* Danida.

Støtte til Den Sociale Fond, fase 2

Bevilling: 80,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1997-2000. *Formål:* At bidrage til bekæmpelse af fattigdom i Egypten. Den umiddelbare målsætning er finansielt at understøtte en række beskæftigelsesfremmende aktiviteter inden for udbygningen af landets fysiske og sociale infrastruktur. *Status:* Projektet vil blive iværksat i begyndelsen af 1997. En dansk rådgiver vil bistå med planlægningen af projektet, som administreres af Verdensbanken. *Administrator:* Verdensbanken.

Øvrig social infrastruktur og service

Telekommunikationsudstyr til Egyptian Electricity Authority

Bevilling: 18,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1997. *Formål:* At fremme udviklingen af den industrielle og kommercielle sektor gennem en mere pålidelig drift af højspændingsnettet. Dette vil ske ved at forbedre kommunikationen mellem de enkelte transformerstationer gennem indkøb af nyt kommunikationsudstyr og reparation og vedligeholdelse af eksisterende udstyr. *Status:* Udstyret og reservedelene er leveret, og træning af personalet er igangsat. *Administrator:* Danida.

Kommunikation

Vindenergiprojekt

Bevilling: 38,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* At opbygge de institutionelle rammer for en langsigtet udnyttelse af vindenergi, at etablere et nationalt vindenergicenter og en demonstrationsvindmøllepark, at udarbejde et vindatlas for Rødehavskysten samt tilvejebringe en masterplan for den fremtidige udnyttelse af vindenergi i Egypten. *Status:* Vindmølleparken er i drift, vindenergicentret er taget i brug, vindatlas udgivet, og masterplanen vil blive færdigudarbejdet i foråret 1997. *Administrator:* Danida.

Energi

Vindmøllepark

Bevilling: 210,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-2000. *Formål:* Etablering af en vindmøllepark på 60 MW i Zafarana ved Suez-golfen tilsluttet det nationale transmissionsnet og opbygning af de relevante institutioners kapacitet for så vidt angår planlægning, anlæg, drift og vedligeholdelse af store vindmølleparker. *Status:* Projektet er forsinket og til revurdering hos de danske og egyptiske myndigheder pga. meget høje tilbudspriser. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af hvedemøller

Bevilling: 48,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At bidrage til at fremme en bæredygtig produktion af hvedemel gennem indførelse af maskineri og andet udstyr i to hvedemøller i Benha og Mahalla i den centrale del af Nil-deltaet. *Status:* Projektet igangsættes i november 1995. Rehabiliteringen af møllen i Benha er næsten færdig, og arbejdet i Mahalla påbegyndes i januar 1997. *Administrator:* Danida.

Industri, minedrift, håndværk og teknik (sekundær produktion)

Udvikling af små-industri i Øvre Egypten

Bevilling: 28,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At bidrage til den økonomiske vækst og beskæftigelse gennem igangsætterstøtte til mindre industri-, håndværks- og servicevirksomheder. Projektet støtter nye entreprenører og eksisterende virksomheder gennem forskellige former for rådgivning og gennem et låneprogram. *Status:* Projektet er startet i marts 1995 i Aswan-governoratet, men udlån ligger langt under det planlagte niveau. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af hvedemøller i Alexandria

Bevilling: 96,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At bidrage til at fremme en bæredygtig lokal produktion af hvedemel gennem indførelse af en effektiv og miljøvenlig teknologi i forbindelse med rehabiliteringen af tre hvedemøller i Alexandria. Rehabiliteringen af møllerne vil øge den samlede kapacitet for disse møller fra en reel daglig produktion på ca. 235 tons til 600 tons pr. dag. Disse møller forsyner en anslået befolkning på 4-5 millioner svarende til 6-8 pct. af landets befolkning. *Status:* Regeringsaftalen blev undertegnet i december 1996. *Administrator:* Danida.

Den egyptiske miljøstyrelse

Bevilling: 18,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At støtte opbygning af den egyptiske miljøstyrelse, så den kan varetage det mandat, som den ny miljølov udstikker. Projektet gennemføres som et twinning-arrangement mellem den danske og den egyptiske miljøstyrelse. *Status:* Forsinkelser i etableringen af den egyptiske miljøstyrelse (ansættelse af personale m.v.) har medført en langsommere gennemførelse af den danske støtte end planlagt. Nuværende fase forventes at løbe til medio 1997. *Administrator:* Danida.

Opbygning af en uddannelsesafdeling i den egyptiske miljøstyrelse

Bevilling: 27,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At støtte opbygningen af den enhed i den egyptiske miljøstyrelse, der varetager behovet for træning af personale i miljøadministrationen og de øvrige fagministerier samt miljøoplysning af offentligheden gennem massemedierne og gennem uddannelsessystemet. *Status:* Projektet startede i efteråret 1995 og forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Community Action For the Environment, CAFE

Bevilling: 23,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At sætte 40 udvalgte lokalsamfund med 180.000 indbyggere i Øvre Egypten i stand til at erkende og prioritere lokale miljøproblemer, samt gennemføre lavteknologiske løsninger af miljøproblemer med henblik på at opnå den størst mulige spredningseffekt til andre lokalsamfund. *Status:* Projektets aktiviteter er blevet forsinket grundet vanskeligheder med rekruttering af projektmedarbejdere og lokale konsulenter. Aktiviteter er nu startet i 18 landsbyer med projekter inden for affaldshåndtering, latriner, bilharziakontrol og forebyggelse, træplantning og rent drikkevand. *Administrator:* CARE Danmark.

Støtte til miljøovervågning

Bevilling: 79,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* At støtte opbygningen af et nationalt program til overvågning af udledningen af forurenende stoffer samt af luftforurening og miljøtilstanden i havet omkring Egypten. Der vil blive indkøbt og anvendt måleudstyr til måling af vand- og luftkvalitet samt computere til behandling og lagring af indsamlede data. Udvalgte laboratorier vil gennemføre analyser i et kontraktbaseret samarbejde mellem den egyptiske miljøstyrelse og institutionerne. *Status:* Projektet startede i januar 1996 og forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Beredskabsplan for bekæmpelse af olieudslip på havet

Bevilling: 10,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At sætte den egyptiske miljøstyrelse, EEAA, i stand til at reagere og handle tilfredsstillende i tilfælde af olieudslip på havet. Samtidig vil projektet hjælpe den egyptiske regering til at leve op til sine forpligtigelser under den internationale konvention om olieforurening, OPRC, fra 1990. *Status:* Projektet startede i oktober 1996 og forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Gældsomlægning

Bevilling: 965,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-2016. *Formål:* At yde rentelettelse for den del af Egyptens kommercielle gæld til Danmark, som er garanteret af Eksportkreditrådet. Som en del af arrangementet forlænges gældens indfrielse endvidere over en længere årrække. *Status:* Udbetalingerne fra bevillingen foretages løbende i takt med, at renterne på de enkelte kreditter forfalder til betaling.

Støtte til uddannelsessektoren i Eritrea

Bevilling: 80,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At bidrage til udvikling af de menneskelige ressourcer i Eritrea gennem forbedret adgang til primær uddannelse samt gennem bedre uddannelseskvalitet. Programmets hovedkomponenter omfatter læreruddannelse, skolebogsudvikling, nationale eksamensplaner samt kapacitetsopbygning i undervisningsministeriet. *Status:* Efter en vis forsinkelse af programmets igangsættelse gennemføres aktiviteterne nu i

henhold til programdokumentet og de halvårslige arbejdsplaner. Der er siden 2. kvartal 1996 leveret motorcykler til brug for transport i forbindelse med faglig vejledning af lærere og gennemført træning af undervisningsministeriets personale. Betydelige fremskridt er desuden nået på bogområdet, hvor der er gennemført kurser i udviklingen af nye tekstbøger. Forberedelsen af skolebyggeri og istandsættelse er igangsat, men egentligt byggeri forventes først påbegyndt i starten af 1997.

Støtte til landbrugssektoren i Eritrea

Bevilling 100,0 mio. kr. *Projektperiode*: 1996-2000. *Formål*: At bidrage til forbedret og bæredygtig styring af naturressourcer samt at øge landbrugsproduktionen. Herunder sigtes mod at styrke landbrugsministeriets kapacitet til at planlægge og gennemføre indsatser med henblik på at øge fødevarer sikkerheden, landbrugsproduktionen og bøndernes levestandard. Programmet består af fire hovedkomponenter: skovfrø, markfrø, mejerisektoren og grundforbedring. *Status*: Programmet blev igangsat i 3. kvartal 1996. Tidligere bevilget dansk støtte til etablering af et skovfrøcenter indgår nu som en del af sektorprogrammet. Et samarbejdsprogram i form af et "twinning-arrangement" mellem institutioner på landbrugsområdet er blevet udarbejdet inden for såsædsområdet. *Administrator*: Danida.

Støtte til genopbygningsprogram, RRPE

Bevilling: 40,0 mio. kr. *Projektperiode*: 1994-1996. *Formål*: Støtte til Verdensbankens genopbygningsprogram for Eritrea, Recovery and Rehabilitation Programme for Eritrea (RRPE). Den danske bistand er givet i form af varebistand inden for områderne cement, sæbe og malt. *Status*: Den danske støtte har i 1996 primært omfattet renovering af Eritrea's cementfabrik. Projektet forventes endeligt afsluttet i starten af 1997. *Administrator*: Danida.

Energi

Bevilling: 69,9 mio. kr. *Projektperiode*: 1985-1997. *Formål*: Gennem udnyttelse af landbrugsaf-fald fra statsbrug, f.eks. kaffe- og sukkerfabrikker, at producere briketter til husholdningsbrændsel samt at fremme udbredelsen af energibesparende komfurer. *Status*: Projektet forventes afsluttet i 1. kvartal 1997. *Administrator*: Verdensbanken.

Træplantning i nordvestregionen

Bevilling: 48,4 mio. kr. *Projektperiode*: 1986-1996. *Formål*: Ved beplantning af 6000 ha brændeskov at afhjælpe manglen på brændsel, at medvirke til standsning af erosion samt at højne produktiviteten inden for landbrug og husdyrhold. *Status*: Produktionen af udplantningsplanter er stigende, og omkostningerne herved er blevet meget lavere end forventet. Dette har medført et øget antal arbejdspladser i planteskoler (ca. 60 pct. af de ansatte er kvinder). Der blev i 1995 gennemført en reviewmission, som anbefalede, at projektet – ved anvendelse af ubrugte midler – forlænges. *Administrator*: United Nations Sudano-Sahelian Office.

Drikkevandsforsyningsprojekt Negros og vandressourcestudie

Bevilling: 16,4 mio. kr. *Projektperiode*: 1996-1999. *Formål*: At forbedre levevilkårene for indbyggerne i udvalgte byer på øen Negros gennem stabil vandforsyning og underbygge den langsigtede bæredygtighed gennem et nationalt studie af vandressource-området. *Status*: Kontrakt indgået med lokalt konsulentfirma for Negros-projektet og prækvalificering til vandressourcestudiet foretaget. *Administrator*: Danida.

Forbedring af miljøet i og omkring Pasig-floden, fase 2

Bevilling: 33,3 mio. kr. *Projektperiode*: 1993-1999. *Formål*: At forbedre levebetingelserne i og omkring Pasig-floden, som løber gennem Manila og har sit udløb i Manila-bugten. Projektets formål er at skabe de nødvendige forudsætninger for en samordning af planlægningen, gennemførelsen og overvågningen af de miljøtiltag, som myndighederne skal gennemføre i projektområdet. En fortsat støtte ydes til det sekretariat i miljøministeriet, som har ansvaret for programmet. *Status*: Projektet forløber planmæssigt. *Administrator*: Danida.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Programbistand

Etiopien

Energi

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Filippinerne

Drikkevand og sanitet

Multisektor, integrerede
udviklingsprojekter

Gaza/Vestbredden

Sundhed

Miljøbevarelse og -oplysning, fase 2

Bevilling: 10,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* En ændret miljøpolitik både nationalt og lokalt samt et forbedret miljø og bedre levevilkår for den almene befolkning. Styrkelse af kirkens rolle i miljøspørgsmål. *Status:* Den nye fase er iværksat med gennemførelse af de planlagte aktiviteter i tilknytning til de regionale kontorer. Mindre projekter er iværksat i forlængelse af kurserne efter kursisternes ønsker. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Støtte til en række lokale NGO'er

Bevilling: 10,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* At yde driftsstøtte til en række lokale NGO'er, der arbejder med projekter vedrørende sundhed, handicapområder, uddannelse, børn og unge samt menneskerettigheder og demokratiudvikling. Projektet forløber som planlagt. *Status:* Projektet er afsluttet i 4. kvartal af 1996. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

European Gaza Hospital

Bevilling: 23,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At medvirke til at forbedre den palæstinensiske befolknings mulighed for medicinsk behandling gennem etablering af European Gaza Hospital. *Status:* Hospitalet er næsten færdigt. På grund af forsinkelser har EU og Danmark taget initiativ til at undersøge, hvordan man kan få hospitalet gjort helt færdigt og åbnet, samt hvordan hospitalet bedst kan integreres i det palæstinensiske sundhedsvæsen. *Administrator:* UNRWA.

Udviklingsplan for Augusta Victoria-hospitalet

Bevilling: 12,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1997-1999. *Formål:* At gennemføre en udviklingsplan for Augusta Victoria-hospitalet og at medvirke til at forbedre den palæstinensiske befolknings mulighed for medicinsk behandling. Projektet lægger vægt på at effektivisere hospitalets administration, forbedre den medicinske behandling og udbygge hospitalets specialer. Projektets primære målgruppe er palæstinensere, for en stor dels vedkommende flygtninge fra Vestbredden, som ellers ikke ville have adgang til behandling på et sygehus. *Status:* Projektet er startet i 4. kvartal 1996. En sygehusdirektør, som skal lede arbejdet med at effektivisere hospitalets administration, er blevet ansat. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Offentlig administration

Holst Fredsfonden

Bevilling: 16,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* I samarbejde med en række andre donorer at bidrage til etableringen og drift af den palæstinensiske administration. Fra 1996 har projektet også støttet aktiviteter, som vil kunne øge beskæftigelsen i selvstyreområderne. Arbejdsløsheden i selvstyreområderne var på godt 40 pct. i 1996. *Status:* I lyset af de omfattende grænselukninger og den negative økonomiske udvikling i selvstyreområderne i 1996, bevilgede Udenrigsministeriet ekstra 8 mio. kr. til fonden i 1996. Det er sandsynligt, at den økonomiske krise vil gøre det nødvendigt at fortsætte støtten i de kommende år. *Administrator:* Verdensbanken.

Udviklingsplanlægning

Technical Assistance Trust Fund

Bevilling: 13,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At finansiere studier af projekter i de besatte områder samt medvirke til finansiering af teknisk bistand til udvikling og forbedring af palæstinensiske institutioner. *Status:* Hovedparten af midlerne er allokerede. *Administrator:* Verdensbanken.

Genopbygning af infrastruktur

Bevilling: 120,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At medvirke til genopbygning og forbedring af infrastrukturen i de besatte områder. De danske bidrag er blandt andet brugt til at finansiere fire vejprojekter på Vestbredden, to pumpestationer i Gaza, som kan lede spildevand fra Gaza by til et rensningsanlæg uden for byen, og lægning af vandrør, som kan forbedre distributionen af vand til husstandene i Gaza. *Status:* Projektet har været udsat for visse forsinkelser, men vil blive afsluttet i 1. kvartal af 1997. *Administrator:* Verdensbanken.

Fiskeriprojekt i Gaza

Bevilling: 19,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At medvirke til en realistisk og bæredygtig udvikling af fiskerisektoren i Gaza. Projektet består af tre hovedelementer: 1) støtte til etablering og udvikling af et palæstinensisk fiskeridepartement; 2) støtte til udvikling af et fiskerikooperativ; og 3) støtte til etablering af uddannelsesfaciliteter for fiskere samt håndværkere i relaterede erhverv. Den primære målgruppe er fiskerne i Gaza og deres familier, samt palæstinensere i relaterede erhverv. *Status:* Projektet startede i juli 1996. Siden har palæstinensiske fiskere studeret danske fiskerimetoder på en studietur til Danmark, og nye læseplaner for elektronik- og mekanikkurser for fiskere og håndværkere i relaterede erhverv er introduceret på en teknisk skole i Gaza. Projektet forløber som planlagt. *Administrator:* Danida.

Forskningbistandsprojekt vedrørende malaria

Bevilling: 12,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1999. *Formål:* At styrke forskningskapaciteten ved University of Ghana's Nkouchi Memorial Institute of Medical Research gennem samarbejde om forskning i malariaens immunologi, epidemiologi og behandlingsmuligheder, bl.a. med traditionelle plantebaserede lægemidler. *Status:* Forskningskapacitetsopbygningen, herunder to ghanesiske ph.d.-studier, forløber vel. Der er gode resultater af feltarbejdet. *Administrator:* Københavns Universitet.

Støtte til sundhedssektoren

Bevilling: 171,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* At forbedre sundhedstilstanden i Ghana gennem støtte til primær sundhedstjeneste i Upper West-regionen, opbygning af det nationale tuberkulosekontrolprogram og udbygning af uddannelsesinstitutioner for sygeplejersker. *Status:* Distriktsundhedsvæsenet har noteret fremgang i sundhedstilstanden, bl.a. gennem byggeri/renovering af 24 klinikker og teknisk støtte. Tuberkuloseprogrammet har reformeret sin plan efter at ledelsesproblemerne synes løst. Det første hold sygeplejersker med et pensum udvidet med jordemoderfærdigheder er uddannet med et godt resultat, og der er færdiggjort to ud af fem sygeplejerskoler. *Administrator:* Danida.

Budgetstøtte, sundhedsministeriet

Bevilling: 25,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At bidrage til sikring af driftsmidler til den primære sundhedstjeneste. *Status:* Der er udbetalt 16,8 mio. kr. til sundhedsministeriet, som har anvendt midlerne til fordeling til distrikter og til centralindkøb af driftsmidler. Der vil blive gennemført regnskabsmæssig revision primo 1997. *Administrator:* Danida.

Støtte til vedligeholdelse af bygninger i sundhedssektoren

Bevilling: 18,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At sikre en mere effektiv administration af bygninger, så der opnås bedre bygninger for færre penge. Projektet vil udvikle systemer til forvaltning af nybyggeri, renovering og vedligeholdelse af bygninger og forbedre sundhedsministeriets kapacitet til at administrere systemerne. *Status:* Planlægningsfasen er i gang og ventes afsluttet i maj 1997. *Administrator:* Danida.

Drikkevands- og sanitetsprojekt i Volta-regionen

Bevilling: 115,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At forsyne 165.000 mennesker i Volta-regionen med rent drikkevand, opføre latriner ved institutioner og private boliger samt forbedre kendskabet til hygiejne. *Status:* Projektet indledtes i begyndelsen af 1993 med omfattende træningsprogrammer for involverede landsbyer, skoler, sundhedspersonale, entreprenører m.v., der gennemføres i hver landsby, før konstruktionsarbejdet påbegyndes. Ved udgangen af 1996 vil konstruktion af drikkevandsanlæg, der forsyner 154.300 mennesker, være færdig eller i gang. Det tilsvarende tal for sanitet er 94.600. Fase 1 vil blive afsluttet i 1997. Fase 2 (1997-2003) er under forberedelse og forventes at forsyne 400.000 mennesker med rent drikkevand. Sanitetskomponenten vil blive udvidet. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v.

(primær produktion)

Ghana

Uddannelse

Sundhed

Drikkevand og sanitet

- Øvrig social infrastruktur og service**
- Støtte til vælgerregistrering og afholdelse af valg**
Bevilling: 19,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1996. *Formål:* Støtte til valgkommissionens forberedelse af frie og retfærdige præsident- og parlamentsvalg i december 1996. *Status:* Der er leveret 41.000 transparente stemmeurner og gennemført træning af godt 500.000 ansvarlige for vælgerregistrering og valgets afholdelse. Valget forløb godt med en stemmeprocent på 78 og blev af observatører betegnet som et af de bedst afviklede valg i udviklingslande. *Administrator:* Danida.
- Transport**
- Rehabilitering og vedligeholdelse af biveje**
Bevilling: 117,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At forbedre landbefolkningens levevilkår gennem rehabilitering og bæredygtig vedligeholdelse af ca. 900 km biveje i den nordlige del af landet. *Status:* I alt 108 kontrakter om hel eller delvis rehabilitering af 849 km biveje er underskrevet. 34 lokale entreprenører arbejder på projektet. *Administrator:* Danida.
- Rehabilitering af færger og færgelejer på Volta-søen**
Bevilling: 60,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At forbedre de sociale og økonomiske forhold for den del af befolkningen omkring Volta-søen, som betjenes af fergesystemet. *Status:* De fire fartøjer og tre af færgelejerne er blevet rehabiliteret. De sidste to færgelejer forventes færdiggjort primo 1997. *Administrator:* Danida.
- Energi**
- Strømforsyning til fire landområder**
Bevilling: 125,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At bidrage til at udvikle nogle af Ghanas fattigste områder gennem elektrificering. 100.000 mennesker skal forsynes med elektricitet. Disse bor dels i distriktshovedstederne, dels i en række småbyer og landsbyer, som også forsynes. Blandt kunderne vil være ca. 2.300 erhvervsvirksomheder og offentlige institutioner. *Status:* Kontrakten med entreprenøren blev underskrevet kort før nytår. De fysiske aktiviteter starter i februar 1997. *Administrator:* Danida.
- Støtte til træningscenter for el-sektoren**
Bevilling: 10,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At øge og forbedre personalekapaciteten i el-sektoren. Den tekniske assistance omfatter i alt 65 1/2 mandmåneder over 4 år. *Status:* Projektet er i startfasen, kun chefrådgiveren er ankommet. *Administrator:* Danida.
- Øvrig økonomisk infrastruktur**
- Støtte til den finansielle sektor**
Bevilling: 12,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* Støtte til at etablere en bankassistentuddannelse, administreret af Ghana Association of Bankers, til at styrke National Banking College, så det kan videreuddanne mellemledere etc., og til at Association of Rural Bank kan gennemføre træning for landbobanker. *Status:* Bankassistentuddannelsen kører efter planen. National Banking College har gennemført 18 kurser for 411 mellem- og topledere. Association of Rural Banks har efter næsten to år ansat en daglig leder. Dette har bidraget til, at der efter forsinkelse på et år nu er udarbejdet en plan for træning af bankpersonale. *Administrator:* Danida.
- Landbrug m.v. (primær produktion)**
- Agerskovbrugsprojekt**
Bevilling: 60,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1997. *Formål:* At øge skovbrugsproduktionen samtidig med beskyttelse af Ghana's skovområder på en rationel og bæredygtig måde. Udover styrkelse af skovlovgivningen og forstuddannelserne indeholder projektet støtte til udvikling af landsby- og agerskovbrug. *Status:* Projektet holder i øjeblikket et udmærket tempo, men har været forsinket. Projektet er forlænget med to år til 1997. *Administrator:* Verdensbanken.
- Støtte til beskyttelse og bevarelse af jord- og vandressourcer**
Bevilling: 20,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At bistå landbrugskonsulenttjenesten med at træne bønderne i at gennemføre miljømæssigt bæredygtige landbrugsmetoder. At støtte indførelsen af forbedrede landbrugsmetoder, oplysningsvirksomhed og planlægning i 68

udvalgte landbrugsområder. *Status:* Projektet består af teknisk rådgivning og træning. Det forløber planmæssigt, men vil, som anbefalet af et review i 1996, koncentrere de udvalgte 68 landbrugsområder i færre distrikter (30) end de oprindeligt planlagte 68 distrikter. Projektet indgår som en delkomponent i Ghanas nationale miljøforvaltningsprogram, der som overordnet formål har miljømæssigt bæredygtig udvikling for landet gennem styrkelse af regeringens og befolkningens kapacitet til at beskytte og udnytte naturens ressourcer. *Administrator:* Danida.

Landsbyudviklingsprojekt, fase 4

Bevilling: 12,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1987-1999. *Formål:* Det overordnede formål er at forbedre levevilkårene for landbefolkningen i Tolon-Kumbungu-distriktet i Nord-regionen. Ghana Venskabsgrupperne i Danmark har siden begyndelsen af 1980'erne sammen med sin ghanesiske partner, Ghanian Danish Communities Association, støttet distriktet i løsningen af en række problemer inden for sundheds- og vandforsyningsområdet. *Status:* I oktober 1996 gennemførtes en vurdering af projektet, og konklusionen var, at projektet forløber tilfredsstillende. *Administrator:* Ghana Venskabsgrupperne.

Udvikling af et miljøinformationssystem

Bevilling: 20,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At bidrage til en miljømæssigt bæredygtig udvikling ved at styrke fem lokale institutioners kapacitet til at levere koordinerede og pålidelige informationer om natutressourcerne, der kan danne grundlag for gennemførelsen af miljømæssig overvågning, beskyttelse og udnyttelse. *Status:* Projektet, der er en delkomponent af det ghanesiske miljøforvaltningsprogram, består af teknisk bistand og træning. Projektet forløber planmæssigt, den udenlandske træning er gennemført, og af den tekniske bistand er anvendt 52,3 mandmåneder ud af 97,5 mandmåneder. Et review i 1996 anbefalede en mindre justering af konsulentbistanden. *Administrator:* Danida.

Betalingsbalancestøtte

Bevilling: 12,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* At styrke den økonomiske vækst og støtte gennemførelsen af regeringens økonomiske stabiliseringsprogram. Betalingsbalancestøtten er ydet med henvisning til Ghanas særlige byrde i Liberia-konflikten. *Status:* Projektet er afsluttet.

Vandforsyning i Coyah og Dubréka, fase 2

Bevilling: 55,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At fremme den socioøkonomiske udvikling i byerne Coyah og Dubréka ved etablering af drikkevandsforsyning og gennemførelse af oplysningskampagner om sundhed og hygiejne. Projektet vil etablere et vandværk i Coyah og et i Dubréka. Endvidere lægges rørsystemer til forsyning af 30 offentlige vandposter og 540 private tilslutninger i Coyah, og til 20 offentlige vandposter og 150 private tilslutninger i Dubréka. Flere borer og tilslutninger vil blive udført i forlængelse af anbefalingerne fra et review. *Status:* Projektaktiviteterne startede i efteråret 1995 og forløber planmæssigt. Projektet forventes afsluttet i 1997. *Administrator:* Danida.

Arcot Lutheran School Project, fase 3

Bevilling: 24,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2003. *Formål:* At forbedre undervisningen for børn og voksne gennem forbedring af skolebygninger samt undervisningens kvalitet og indhold. *Status:* Både uddannelses- og bygningsdelen af projektet i fase 2 blev evalueret i 1996, og det blev anbefalet at fase 3 skulle satse på en bedre uddannelsesrådgivning. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Nationalt blindeprogram, fase 2

Bevilling: 109,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1978-1997. *Formål:* At reducere antallet af personer med synsnedsettelse eller blindhed gennem det nationale blindeprogram på distrikts, delstats og centralt niveau. Projektet sigter især mod udvikling af programmets administration og personaletræning. *Status:* Projektet fungerer i stigende grad som direkte rådgiver for det nationale

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Programbistand

Guinea

Drikkevand og sanitet

Indien

Uddannelse

Sundhed

blindeprogram i udformningen af programmets nye strategier og metoder. Tredje projektfase er under forberedelse. *Administrator:* Danida.

Distriktssundhedsprojekt i Madhya Pradesh

Bevilling: 55,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1981-1996. *Formål:* Fuldførelse og videreudbygning af aktiviteterne i første projektfase med hovedvægt på træning og efteruddannelse af sundheds-personale, styrkelse af administrationssystemet samt udbygning af infrastrukturen inden for den primære sundhedssektor i otte distrikter. *Status:* Projektet er under en overgangsordning mellem den afsluttede fase 2 og en planlagt fase 3. En evaluering fandt projektet tilfredsstillende gennemført. En tredje projektfase er under forberedelse. *Administrator:* Danida.

Nationalt spedalskhedsprogram

Bevilling: 146,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1986-1997. *Formål:* At bidrage til udryddelsen af spedalskhed gennem støtte til det nationale spedalskhedsprogram. Projektet sigter mod udvikling af programmets administration, personaletræning og patientbehandling. Nye metoder afprøves i otte distrikter, i tre stater og på nationalt niveau. *Status:* Projektet forløber tilfredsstillende. Regeringen har anmodet om støtte til udvikling af en strategi til integration af programmet i den primære sundhedstjeneste i en tredje projektfase. *Administrator:* Danida.

Distriktssundhedsprojekt i Tamil Nadu, fase 3

Bevilling: 110,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At forbedre den primære sundhedstjeneste i seks distrikter i Tamil Nadu samt den overordnede administration af visse sundhedsydelse i hele delstaten. *Status:* Projektets tredje projektfase blev påbegyndt ultimo 1996. *Administrator:* Danida.

Kampagne for udryddelse af polio

Bevilling: 232,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* Projektet vil medvirke til udryddelse af polio i Indien gennem tilførsel af vaccine og udstyr til kølekæden samt udvikling af et landsdækkende polio-overvågningssystem. *Status:* Vaccineleverancen i 1996 forløb uden problemer. Køleudstyret bliver leveret i faser. Polio-overvågningssystemet er under opbygning. *Administrator:* Danida og UNICEF.

Nationalt tuberkuloseprogram, DANTB

Bevilling: 54,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* Projektet vil støtte gennemførelsen af den indiske regerings reviderede nationale tuberkulosebekæmpelsesstrategi i op til 14 distrikter med overvejende stammebefolkning i delstaten Orissa. *Status:* Projektet blev igangsat ultimo december 1996. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Drikkevandsprojekt i Kerala

Bevilling: 160,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1986-1996. *Formål:* At forbedre drikkevandsforsyningen til en halv million mennesker via rørlagte systemer gennem støtte til tre vandforsyningsprojekter. *Status:* Projektet blev afsluttet i juni 1996. Der er opført 14.000 latriner som en del af hygiejneundervisningsaktiviteterne. *Administrator:* Danida.

Integreret sanitets- og drikkevandsprojekt i Karnataka

Bevilling: 50,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1996. *Formål:* Tilvejebringelse af vandforsynings- og sanitære installationer i tre landkommuner samt udvikling af en model for integration af vand-, sanitets- og sundhedsudvikling i landområder. *Status:* Udviklingen af modellen på kommuneplan blev tilendebragt i 1996, og indeværende fase er afsluttet og erfaringerne videreført i en ny fase. *Administrator:* Danida.

Integreret sanitets- og drikkevandsprojekt i Tamil Nadu

Bevilling: 35,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1996. *Formål:* Tilvejebringelse af vandforsyning og sanitære installationer i to kommuner med det formål at skabe en model for en integreret

vand-, sanitets- og sundhedsudvikling, samt forbedring af grundvandsforholdene ved træplantning. *Status:* Projektet blev afsluttet ultimo 1996, og erfaringerne er videreført i en ny fase. *Administrator:* Danida.

Landsbydrikkevandsforsynings- og sanitetsprojekt i Karnataka

Bevilling: 65,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* Styrkelse af de folkevalgte lokalråds kapacitet inden for planlægning, tilsyn og vedligeholdelse af drikkevands- og sanitetsinstallationer. *Status:* Siden projektets start i november 1996 er projektorganisationen etableret. *Administrator:* Danida.

Efterspørgselsbaseret drikkevands- og sanitetsprojekt i Tamil Nadu

Bevilling: 60,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* Styrkelse af de folkevalgte lokalråds kapacitet inden for planlægning, tilsyn og vedligeholdelse af drikkevands- og sanitetsinstallationer. *Status:* Siden projektets start i november 1996 er projektorganisationen blevet etableret. *Administrator:* Danida.

Elektricitetsfremstilling baseret på forbrænding af risstrå

Bevilling: 27,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* Levering og etablering af fyringsanlæg til forbrænding af risstrå til et 10 MW kraftværk i Punjab. *Status:* Kraftværket er færdigbygget og afleveret, men indkøringsperioden endnu ikke indledt pga. mangel på risstrå. Anlægget forventes solgt til en privat virksomhed i 1997 med henblik på at få anlægget til at køre ved anvendelse af risstrå kombineret med andet brændstof. *Administrator:* Danida.

Energ

National prøvestation for vindturbiner i Tamil Nadu

Bevilling: 15,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At bidrage til øget udnyttelse af vedvarende energikilder. Gennem opbygning af lokal teknisk ekspertise og en forbedret indenlandsk produktion af vindturbiner mindskes omkostningerne ved vindmølleprojekter. *Status:* Projektet forventes påbegyndt medio 1997. *Administrator:* Danida.

Udbygning af konsulenttjeneste og landbrugsskoler i Karnataka, fase 2

Bevilling: 59,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1997. *Formål:* At øge landbrugsproduktionen gennem praktisk træning af landbokvinder og landboudom fra 19 distrikter. *Status:* Over 100.000 kvinder og 60.000 unge har modtaget træning. På grund af nogen forsinkelse, bl.a. med udbygningen af fem landbrugsskoler, er projektperioden forlænget. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Husdyrbrugsprojekt i Tamil Nadu

Bevilling: 23,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* Fremme af mere produktivt husdyrbrug gennem træning af småbønder i pasning af kvæg og dyrkning af foderafgrøder samt ved oprettelse af en mobil veterinærhenhed. *Status:* Projektet er efter en langsom start forløbet tilfredsstillende. Første fase afsluttes i slutningen af januar 1997 og forventes videreført i en anden fase, der dækker fire nye distrikter. *Administrator:* Danida.

Grundforbedring og træplantning i Karnataka

Bevilling: 48,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* At modvirke og begrænse overfladeafstrømning ved beplantning og grundforbedring samt øge produktionen ved indførelse af hensigtsmæssige agerbrugs- og skovagerbrugsmetoder på 40.000 ha. *Status:* Projektet søger at mobilisere en større deltagelse, hvor beplantning og grundforbedringstiltag har fundet sted. En anden fase er under forberedelse og forventes iværksat omkring april 1997. *Administrator:* Danida.

Skovagerbrugsprojekt i Karnataka

Bevilling: 19,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* At hindre overudnyttelse af skovarealer ved at gennemføre beplantning og udvikle skovagerbrug for landarbejdere og småbøn-

der. Projektet gennemføres af den indiske NGO, BAIF. *Status:* På grund af en række vanskeligheder er det besluttet at konsolidere allerede gennemførte tiltag frem for at gå ind i nye områder. Projektperioden forventes forlænget med et år. *Administrator:* Danida.

Fond for støtte til mindre udviklingsprojekter i landdistrikter

Bevilling: 20,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* At yde støtte til mindre NGO-projekter, der sigter på at forbedre levevilkårene for den fattigere del af landbefolkningen, herunder især kvinder. *Status:* 14 projekter er under udførelse, primært inden for grundforbedring og landbrugsudvikling. Samarbejdet forventes afsluttet, når de igangværende projekter er færdige. *Administrator:* Danida.

Husdyrprojekt i Koraput, Orissa

Bevilling: 19,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At fremme et mere produktivt husdyrbrug gennem praktisk træning af småbønder i pasning af kvæg og dyrkning af foderafgrøder samt omlægning af den eksisterende konsulenttjeneste. *Status:* Gennemførelsen af projekttaktiviteterne skrider frem, dog besværliggjort af fortsatte problemer med postering af projektpersonale i det tilbagestående område. Projektperioden ventes forlænget med 16 måneder. *Administrator:* Danida.

Grundforbedring og træplantning i Koraput, Orissa

Bevilling: 46,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1999. *Formål:* At modvirke erosion og begrænse overfladeafstrømning samt øge landbrugsproduktionen ved indførelse af mere hensigtsmæssige ager og skovbrugsmetoder på ca. 40.000 ha. *Status:* Opbygningen af den nødvendige infrastruktur nærmer sig sin afslutning, og implementeringen skrider frem på trods af fortsatte problemer med postering af regeringspersonale i det tilbagestående område. *Administrator:* Danida.

Renovering af fartøjer til henholdsvis træning af fiskere og havundersøgelser

Bevilling: 14,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At renovere fire skibe, der i 1978 blev leveret til Indien under et gavefinansieret projekt. Den danske finansiering omfatter levering af reservedele samt teknisk bistand. *Status:* Renoveringen er afsluttet, og størsteparten af reservedelene er leveret. *Administrator:* Danida.

Træning af og konsulenttjeneste for landbokvinder i Madhya Pradesh

Bevilling: 12,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At sikre den fulde udnyttelse af kvindernes potentiale i de mindre landbrug og derved øge produktionen og forbedre livskvaliteten for alle familiemedlemmer. *Status:* Projektet er iværksat, men væsentligt forsinket på grund af mangel på kvalificerede kvindelige landbrugskonsulenter. Situationen ventes væsentlig forbedret i løbet af 1997, hvor omkring 60 kvinder afslutter deres træning og kan starte arbejdet i marken. *Administrator:* Danida.

Forbedring af marginaljord i Ramnatrapuram i Tamil Nadu

Bevilling: 26,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1999. *Formål:* At bistå småbønder med at bekæmpe jorderosion, gennemføre grundforbedring og udvikle miljømæssigt bæredygtigt agerbrugssystem for marginaljord og dermed øge beskæftigelse og indkomst. Der er planlagt etablering af 900 håndpumper og åbne brønde. *Status:* Projektet har fået en langsom start på grund af posteringsproblemer og skepsis blandt bønderne over for den planlagte indsats. Efter et review i maj 1996 er det besluttet at ændre projektets strategi i de områder, hvor vinderosionen ikke vurderes at nødvendiggøre læbælter. Projektet vil fremover i disse områder koncentrere indsatsen på andre former for beplantninger til forbedring af jorden og dyrkningsmetoder. *Administrator:* Danida.

Træning af og konsulenttjeneste for landbokvinder i Tamil Nadu, fase 2

Bevilling: 58,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-2000. *Formål:* At øge landbrugsproduktionen ved

praktisk træning af kvinder fra smålandbrug og dermed sikre deres stilling i samfundet. *Status:* Ca. 28.000 kvinder har modtaget træning. Projektet forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Træning af og konsulenttjeneste for landbokvinder i Orissa, fase 2

Bevilling: 24,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-2000. *Formål:* At øge landbrugsproduktionen ved træning af kvinder fra smålandbrug i fire distrikter og dermed styrke deres stilling i samfundet. Det forventes, at op mod 150.000 landbokvinder vil blive berørt af landbrugskonsulent-tjenesten i projektets anden fase, og der vil blive ansat og trænet yderligere 192 kvindelige landbrugskonsulenter. *Status:* Projektimplementeringen forløber efter en langsom start planmæssigt. Træning af omkring 100 nye trænere til de fire nye distrikter afsluttes i januar 1997, og projektet vil herefter for alvor kunne udvide indsatsen i de nye distrikter. *Administrator:* Danida.

Forbedring af marginaljord i Tirunelveli, Tamil Nadu, fase 2

Bevilling: 69,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-2001. *Formål:* At bekæmpe sandflugt og jorderosion, gennemføre grundforbedring og udvikle hensigtsmæssigt agerbrugssystem på marginaljorder for derigennem at øge beskæftigelse og indkomst for småbønder og landarbejdere. *Status:* På baggrund af et review i maj 1996 er det besluttet at ændre projektets strategi i de områder, hvor vinderosion ikke vurderes at berettige de planlagte løbølter. Fremover vil indsatsen i disse områder blive koncentreret om andre former for beplantninger til forbedring af jorden og dyrkningsmulighederne. *Administrator:* Danida.

Husdyrbrugsprojekt i Bastar-distriktet, Madhya Pradesh

Bevilling: 28,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* Gennem oplysning om husdyrbrug og dyrkning af foderafgrøder at forbedre levestandarden for småbønder og landarbejdere – i det væsentligste stammefolk – i en del af Bastar-distriktet i Madhya Pradesh. *Status:* Projektimplementeringsplan er under udarbejdelse. Projektet ventes at kunne starte implementeringen omkring medio 1997. *Administrator:* Danida.

Udvikling af husdyrbrug i Tamil Nadu, fase 2

Bevilling: 51,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2003. *Formål:* Ligesom i fase 1 er projektets formål, gennem oplysning om husdyrbrug og dyrkning af foderafgrøder, at forbedre levestandarden for småbønder og jordløse i besiddelse af husdyr. I fase 2 udvides projektet fra at omfatte tre underdistrikter i et distrikt til at dække minimum 25 og om muligt 46 underdistrikter i fem distrikter i Tamil Nadu, med tæt ved 2.000 landsbyer og ca. to millioner mennesker. *Status:* Projektimplementeringsplan er under udarbejdelse. Projektet ventes at kunne starte primo 1997. *Administrator:* Danida.

Grundforbedring og landbrugsudvikling i Karnataka og Madhya Pradesh

Bevilling: 78,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2003. *Formål:* Projektet udgør en del af Danidas program for grundforbedring og landbrugsudvikling i Indien. Projektet indeholder tre komponenter, der konkret sigter på at forbedre levestandarden for især småbønder og landarbejdere i udvalgte områder i det nordlige Karnataka og det vestlige Madhya Pradesh samt sikre en effektiv gennemførelse af det samlede program ved videreførelse af koordineringsenheden i New Delhi. *Status:* Regeringsaftaler for Karnataka og Madhya Pradesh forventes underskrevet i løbet af primo 1997, hvorefter projektaktiviteterne kan påbegyndes. *Administrator:* Danida.

Fire regionale træningscentre i cementindustrien

Bevilling: 40,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* Etablering af fire regionale træningscentre for den indiske cementindustri omfattende bl.a. udvikling af træningsprogrammer, uddannelse af trænere samt levering af træningsudstyr. *Status:* Træningscentre er etableret, udstyret er leveret og træningskurser afholdes løbende på de fire træningscentre. *Administrator:* Danida.

Industri, minedrift,
håndværk og teknik
(sekundær produktion)

Konsulentassistance til udarbejdelse af projektoplæg og studier inden for nye områder

Bevilling: 18,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* At stille midler til rådighed for assistance fra danske rådgivende firmaer til udarbejdelse af projektoplæg og studier inden for nye områder. *Status:* Under aftalen er der finansieret feasibility-studier vedrørende lossesystemer for kemikalier i Kakinada, Orissa samt bulktransport af cement i Mumbai. *Administrator:* Danida.

Joint venture mellem Sabroe Refrigeration A/S og UB Engineering Ltd. (India)

Bevilling: 10,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* Støtte til etableringen af et joint venture mellem de to firmaer til produktion i Indien af moderne køle- og frysesystemer til fødevarerindustrien. *Status:* Et større antal indiske teknikere har afsluttet træningen i Danmark. UB Engineering er udtrådt som partner. Der føres forhandling med en ny indisk partner.

Etablering af træningsinstitut for den indiske naturgassektor

Bevilling: 25,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* Træning og uddannelse af arbejdsstyrken inden for naturgassektoren. Bistanden omfatter finansiering af undervisningsudstyr, udarbejdelse af kursusmateriale, træningskursus, tilsyn og rådgivning fra et dansk firma samt visse bygge- og etableringsomkostninger. *Status:* Træningsinstituttet er under opførelse, forventes færdigt primo 1997. Kontrakt indgået med Dansk Olie & Naturgas m.h.p. teknisk bistand. Træningskurser i Danmark for indiske instruktører afsluttes februar/marts 1997. Træningskurser på instituttet forventes påbegyndt foråret 1997.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter**Integreret udviklingsprojekt i Rajasthan**

Bevilling: 14,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* At etablere et bæredygtigt fysisk miljø, som sikrer gode livsbetingelser og højere livskvalitet for de fattige i landområderne. Målgruppen er især kasteløse, stammefolk og andre underprivilegerede. Aktiviteterne omfatter træning, reetablering af beplantning, jordbevarelse, konstruktion af dæmninger, brønde, dyrkning af grøntsager m.v. *Status:* Også i 1996 var forbruget lavere end planlagt, hvilket skyldes, at aktiviteterne i vid udstrækning beskæftigede sig med kapacitetsopbygning af små lokale NGO'er. Disse aktiviteter forløb meget tilfredsstillende. Der gennemføres en ekstern evaluering primo 1997. Det forventes at projektet videreføres med FKN-støtte. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp, FKN.

Bevarelse af medicinske planter i Syd-Indien

Bevilling: 23,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At skabe et system til bevarelse og bæredygtig udnyttelse af medicinske planter til gavn for de stammefolk, der bebor området. Der forventes oprettet 15 særskilte områder, hvor truede planter og træsorter plantes og beskyttes. *Status:* Aktiviteterne følger tidsplanen med tilfredsstillende resultater. En anden fase er under forberedelse og forventes iværksat i midten af 1997. *Administrator:* Danida.

Miljøhandlingsplan for Karnataka

Bevilling: 27,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* Udarbejdelse af en miljøhandlingsplan for Dakshina Kannada District, Karnataka, som skal medvirke til en bæredygtig udvikling af distriktet og en bevarelse af ressourcerne. *Status:* Handlingsplanen færdiggjort i begyndelsen af 1995. Implementeringen er stærkt forsinket, kun ganske få aktiviteter er iværksat. Et review af projektet blev foretaget i 1996, og en fortsat støtte til implementering af visse aktiviteter forventes at blive iværksat. *Administrator:* Danida.

Etablering af to miljøtræningsinstitutter

Bevilling: 19,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At etablere et miljøtræningsinstitut i henholdsvis Chennai (Madras) og Bangalore for at dække behovet for træning inden for miljøområdet hos såvel myndigheder som i industrien og blandt private organisationer. *Status:* Institutterne er etableret, en dansk firmarådgiver er udsendt som projektleder for begge institutter. Træningsprogrammerne, der udarbejdes af det danske konsulentfirma, vil blive færdig-

gjort primo 1997. Gennemførelse af træningskurser ved institutterne er indledt i 1996.

Administrator: Danida.

Produktionstræningscentre for træ- og rattanforarbejdning, fase 3

Bevilling: 33,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1996. *Formål:* At bidrage til udviklingen af et uddannelsessystem og etableringen af en ressourcebase, som kan fremme væksten i møbelindustrien på basis af en effektiv, kvalitetspræget og eksportorienteret produktion. *Status:* I projektføreløbet er etableret fire produktionstræningscentre i Banjarbaru, Surabaya, Medan og Jabotabek, der er integrerede i et uddannelsessystem for træ- og rattanarbejdere i træindustrien. Processen har aktivt involveret såvel de indonesiske myndigheder som den private industri. Et review i 1995 konstaterede, at projektet havde opnået store fremskridt på kort tid, og man anbefalede derfor at konsolidere projektet via en 2-årig udfasningsperiode. Denne forlængelse af projektet finansieres via restmidler inden for den oprindelige bevilling. Projektet afsluttes i juli 1998. *Administrator:* Danida.

Støtte til andelssektoren

Bevilling: 16,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* Samarbejdsprogrammets overordnede formål er at bidrage til øgede indtægter og til at styrke engagement og indflydelse i demokratisk ledede foreninger. Dette skal opnås ved at forbedre serviceydelser inden for kommunikation, udbygge handelsnetværk og uddannelse, motivere andelsbevægelsen til selv at varetage uddannelsen af medlemmer/tillidsvalgte samt forbedre andelsforeningernes tekniske rådgivning. *Status:* Projekterne forløber planmæssigt, og en ny fase er under forberedelse, hvor man vil satse på en videreførelse af medlemsuddannelseskomponenten. Denne videreføres under et brobevillingsarrangement afventende forundersøgelse af et projektforslag.

Administrator: Cooperative Centre Denmark.

Andelsuddannelse

Bevilling: 11,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Andelsuddannelsen bidrager til forbedring af andelsforeningernes drift og medlemmernes aktive engagement. *Status:* Der er oprettet et center for udvikling og organisering af uddannelsen, som formidler kurser gennem et netværk af specialuddannede lokalinstruktører og undervisere rekrutteret i lokalforeningerne. 6.000 medlemmer, hvoraf 1/3 var kvinder, har deltaget i en kursusrække omfattende 11 moduler. 200 har fuldført basisuddannelsen for bestyrelsesmedlemmer, og der er uddannet et tilsvarende antal lokalinstruktører og trænere. Forslag til en fase 2 er modtaget til et samlet beløb på 21 mio. kr. *Administrator:* FDB Brugsforeningsbevægelsens Støttefond.

Vindmølleparker

Bevilling: 44,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* At bidrage til selvforsyning med energi og derved mindske øernes afhængighed af importeret brændstof gennem opstilling af vindmøller ved tre byer. *Status:* Projektaktiviteterne er afsluttet, og spørgsmål om evt. yderligere indsats til sikring af vedligeholdelse er under overvejelse. *Administrator:* Danida.

Støtte til handicappede børn og unge

Bevilling: 32,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1998. *Formål:* At konsolidere og udvide kapaciteten til forebyggelse af handicap og behandling af handicappede børn. Projektet indgår i et kenyansk landsomfattende program. *Status:* 50 distriktscentre til undersøgelse og vurdering af handicap er etablerede m.h.p. forbedret oplysning og service for handicappede børn og unge. Centrene årlige kapacitet andrager ca. 5.000 vurderinger af børn i alderen 0-16 år. Ca. en tredjedel af de vurderede børn er mentalt handicappede, 20 pct. har hørenedsættelse, ca. 18 pct. er fysisk handicappede og 14 pct. multihandicappede. Centrene har kontakt med andre faggrupper (fysio- og ergoterapeuter, socialarbejdere og sygeplejersker), der assisterer efter behov. *Administrator:* Danida.

Indonesien

Uddannelse

Handel, distribution, kooperation og markedsføring (tertiær produktion)

Kapverdiske Øer

Energi

Kenya

Uddannelse

Materi Women's Training Institute, MAWOTI

Bevilling: 10,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* Forbedre kvindernes beskæftigelsesmuligheder og levevilkår gennem 2-årige internatkurser samt med en produktionen af brød og tøj at skabe indtægter til de løbende driftsudgifter. *Status:* Produktionen forløber tilfredsstillende. Undervisningen har en høj kvalitet, hvilket er demonstreret ved, at skolen er blevet hædret for sin innovative undervisning og strategier i form af tildelingen af den velansete Agathe-pris. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Sundhed**Landsbybaseret sundhedsprojekt i Kilifi-distriktet**

Bevilling: 14,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1996. *Formål:* Forbedring af sundhedstilstanden hos lokalbefolkningen i Kaloleni gennem et landsbybaseret sundhedsprogram. Projektet uddanner sideløbende sundhedspersonalet, der underviser sundhedsarbejdere på landsbyniveau. *Status:* Projektet blev evalueret i.f.m. projektafslutningen. Evalueringsrapporten viser ikke-opfyldelse af en række del-mål: Den påtænkte participatoriske tilgang er ikke fulgt, hvilket har medført delvist forkerte prioriteringer. Pitlatriner er forkert designet. Kreditkomponenten er forfæjlet. Et sundhedsinformationssystem er ikke etableret. Visse træningsaktiviteter er forløbet tilfredsstillende. Enkelte projektaktiviteter færdiggøres, hvorefter projektet er afsluttet. *Administrator:* African Medical Research Foundation.

Vedligeholdelse af sundhedscentre og klinikker i landdistrikterne

Bevilling: 34,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* Udvikling af et system for renovering og forebyggende vedligeholdelse af sundhedsklinikker i landdistrikterne. *Status:* 102 ud af i alt 216 planlagte sundhedscentre og -klinikker er renoveret. Ca. 2.500 personer med ansvar for præventiv og anden vedligeholdelse har modtaget træning inden for deres ansvarsområder, og i 49 distrikter har sundhedsmyndighederne deltaget i seminarer, hvor vedligeholdelsesaspekter har været behandlet. Den kenyanske regering finansierer den forebyggende vedligeholdelse af klinikkerne. Der er tre rådgivere tilknyttet projektet. *Administrator:* Danida.

Distriktscentre for ernærings- og sundhedslære for mødre, fase 2

Bevilling: 32,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At reducere fejl- og underernæringen blandt børn under fem år. Målgruppen er de fattigste kvinder og børn i 13 af Kenyas fattigste landdistrikter. *Status:* Indsats til forbedring af ernæringsituationen omfatter bl.a. undervisningsmateriale til brug i felten, træning af centerstab på syv centre i grøntsagsdyrkning. Målgruppebaseret ernæringsprogram er afprøvet og etableret i et distrikt og under udvikling i yderligere tre distrikter. Herunder er etableret 26 lokale komiteer, trænet 60 lokale jordemødre, 42 lokale helse- og ernæringsarbejdere. Aktiviteter for skoleelever er etableret i 22 skoler og 10 børnehaver. Endvidere har 215 skoler med 344 lærere i otte distrikter modtaget træning i elevbaseret ernæringslære. Alene i 1996 er der på centrene modtaget og behandlet 1.037 mødre med 1.643 underernærede børn. Samarbejde med lokale hospitaler er etableret ved alle 14 centre. 65 grupper har modtaget træning i indtægtskabende aktiviteter og er parat til at modtage lån. *Administrator:* Danida.

Støtte til Kenyas sundhedssektorprogram

Bevilling: 180,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At støtte gennemførelsen af den kenyanske sundhedssektorreform, der er en decentraliseringsreform, hvor ansvaret for den fremtidige planlægning og levering af sundhedsydelser ligger i distrikterne. Der forudses øget vægt på sundhedsforebyggende og -fremmende aktiviteter. Programmet skal endvidere koordinere og rationalisere indsatsen i de tre dansk-støttede programmer, Vaccinationsprogrammet for børn (KEPI), Medicinforsyningsprojektet (EDP) samt Projektet for vedligeholdelse og istandsættelse af sundhedscentre i landdistrikterne. *Status:* Programmet indledtes i august 1995. Den danske støtte til gennemførelse af sundhedsreformen indeholder følgende programkomponenter: Policyudvikling; systemudvikling; leverancer af basalmedicin og vacciner samt ledelsesstøtte og -udvikling. En enhed i sundhedsministeriet, der skal udstikke retnings-

linier for støtte til NGO'er samt administrere tilhørende Danida-midler, er væsentligt forsinket. *Administrator:* Danida.

Mindre veje i Nyanza-provinsen

Bevilling: 78,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1987-1996. *Formål:* Vejvedligeholdelsesprogram i landdistrikterne baseret på arbejdsintensive metoder. Det samlede program omfatter 34 distrikter, hvoraf aktiviteterne i 13 distrikter finansieres fuldt ud af den kenyanske regering. Lidt over 20 pct. af de ansatte er kvinder. *Status:* I senest afsluttede finansår er 7,7 km jordveje blevet bragt op på et kvalitetsniveau, hvor de kan vedligeholdes. 81,7 km jordveje har helt eller på udvalgte strækninger fået påført et lag kraftigt grus, således at vejene kan modstå presset fra trafikken samt kraftige regnskyl. *Administrator:* Danida.

Mindre veje i kystprovinsen

Bevilling: 42,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* Istandsættelse af biveje i tre distrikter i kystprovinsen, Kwale, Kilifi og Taita Taveta-distrikterne. *Status:* 67,2 km jordveje er i 1996 blevet bragt op på et niveau, hvor rutinemæssig vedligeholdelse er mulig. 90,3 km jordveje har fået påført et lag kraftigt grus som beskyttelse mod den almindelige belastning. 43,1 km veje er bragt til deres oprindelige standard og 57,4 km veje har på udvalgte strækninger fået påført et lag kraftig grus. De to sidste talangivelser betegner periodisk vedligeholdelse. Endelig er i alt 985 km jordveje kommet under forebyggende vedligeholdelse. De planlagte mål for 1996 er alle mere end opfyldte, og et efterslæb fra det første år, hvor forsinkelser indtrådte på grund af forsinkelser med levering af udstyr, er ved at blive indhentet. *Administrator:* Danida.

Skovbrugsprojekt i South Nyanza-området, fase 2

Bevilling: 19,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1985-1996. *Formål:* At opnå en bæredygtig tilværelse for landbobefolkningen i området. *Status:* Gennem styrket konsulentarbejde og involvering af lokalbefolkningen i træbeplantnings- og agerskovbrugsaktiviteter er grundlaget lagt for en forbedret livssituation for befolkningen på et bæredygtigt grundlag. Landsbybaserede træplantningskomiteer er oprettet, der sammen med kvindegrupper og skoler fremmer bevidstheden om disse aktiviteter og assisterer beboerne i at foretage træplantning. Med udgangspunkt i 27 regeringsjede planteskoler, der sælger højtydende podede stiklinger af frugttræer, er private planteskoler, der sælger til befolkningen, skudt op. Dansk bistand ophørte 31. marts 1996.

Kenyas Kooperativ Udviklingsfond, fase 4

Bevilling: 34,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At fremme produktion af især markedsafgrøder hos småbønder i nogle af Kenyas mindre udviklede egne ved korte og mellemlange produktionslån gennem andelsforeningerne. *Status:* Der er givet produktionslån til 26.900 individuelle småbønder til dyrkning af bl.a. kaffe, sukker, pyrethrum, endvidere til produktion af mælk, hvortil der er givet lån til køb af 8.000 højtydende køer. Der er endvidere ydet lån til fiskere og til sukkerdyrkning. Der er givet mindre investeringslån til 11 andelsforeninger. Der er trænet 7.000 bestyrelsesmedlemmer og ansatte i 335 andelsforeninger i 36 distrikter repræsenterende 360.000 småbønder. *Administrator:* Danida.

Egnsudviklingsprojekt i Kitui-distriktet

Bevilling: 87,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1996. *Formål:* Under hensigtsmæssig beskyttelse af natutressourcerne at medvirke til øget landbrugsproduktion og forbedrede levevilkår for befolkningen. *Status:* Der er opført 1.310 vandtanke på lokale skoler og 992 latriner. Der er gravet 126 brønde til drikkevand, udgravet 37 større og 48 mindre vanddamme til forsyning med drikkevand, vanding af kvæg og til overrisling ved grøntsagsdyrkning. Endvidere er der udført tre vandboringer med tilhørende tæppsteder. Med tilpasset teknologi er der skabt 46 forsyningssteder for vand ved klipper og fra floder. Til demonstration af tørkeresistente afgrøder er der tilplantet 1.042 m². Jordbevaring mod erosion ved bygning af terrasser omfatter en strækning på 907 km. Der er vaccineret 746.500 stykker husdyr omfattende køer, geder, høns

Transport

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Handel, distribution,
kooperation og markeds-
føring (tertiær produktion)

Multisektor, integrerede
udviklingsprojekter

og hunde. I 22 af projektets indsatsområder er der foretaget landopmåling af individuelle jordlodder til offentlig registrering. Ud af 111 mindre administrative områder er der tilsvarende gennemført opmåling i 61 enheder. Aktive lokale private planteskoler initieret af projektet omfatter 74 enheder. 70 pct. regeringsejede områder omfattende kraftigt kuperet terræn er blevet tilplantet med skov for at kunne virke vandopsamlende. Der er gennemført træningsindsatser og arrangeret studiebesøg for ca. 22.000 småbønder og ca. 1.000 regeringsansatte. Projektet er afsluttet 31. december 1996.

Egnsudviklingsprojekt i TaitaTaveta-distriktet, fase 2

Bevilling: 56,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1996. *Formål:* Bevaring og forbedret udnyttelse af vand-, jord- og skovressourcer i et af Kenyas marginalområder, samt indførelse af mere hensigtsmæssige dyrkningsmetoder for at forbedre levevilkårene for lokalbefolkningen. *Status:* Afholdt 5.200 møder med lokale udviklingskomiteer og demonstrationer for landbrugere om forbedrede dyrkningsmetoder og alternativ indkomstkæbelse. Træning af 10.800 landbrugere i anvendelse af tørkeresistente afgrøder og anvendelse af brændselsbesparende komfurer. 220.700 stiklinger omfattende frugttræer og gavntræer fra private planteskoler initieret af projektet er fremdrevet og solgt til de lokale landbrugere. 6.500 landbrugsenheder har deltaget i aktiviteter vedrørende jordbevarelse mod erosion, opsamling af regnvand og beskrivelse af jordens anvendelsesmuligheder. Der er bygget terrasser på jordlodder på en samlet længde af 1.800 km. Arbejde med alvorlige jorderosionsskader har omfattet 576 enheder, og stabilisering af jorderosion har omfattet en samlet længde på 540 km. Beskyttelse af flodbredder er udført i et omfang af 107.000 m². Der er etableret vandforsyning til ca. 8.000 familier. Projektet er afsluttet 31. december 1996.

Kina

De danske statslån til Kina, hvor kun tredje statslån er aktivt, forventes med nogen forsinkelse opbrugt inden udgangen af 1997. Den første bundne gave til Kina, indgået i 1988, forventes endeligt allokert i 1997 og opbrugt i 1998.

Kirgizistan

Sundhed

Overgangsbistand

Bevilling: 60,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At støtte Kirgizistans politiske og økonomiske reformbestrebelse. Programmet omfatter støtte inden for sektorerne sundhed, uddannelse og landbrug samt støtte til fremme af respekten for menneskerettigheder og demokrati. *Status:* I maj 1995 gennemførtes et review af overgangsbistanden til Kirgizistan. Missionen konkluderede, at programmet implementeres fuldt tilfredsstillende. Programmet vil blive udfaset ved udgangen af 1997. *Administrator:* Danida.

Malawi

Programbistand

Betalingsbalancestøtte

Bevilling: 203,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At støtte fastholdelsen af Malawis reformpolitik og dermed gennemførelsen af fattigdomsprogrammet. *Status:* Projektet blev indledt i 1996 med et tilbagekøb af statsobligationer, der sammen med regeringens initiativer har bevirket et fald i renteniveauet. Hovedparten af støtten gives i form af ubunden betalingsbalancestøtte til import af primært råvarer og maskineri. 10 mio. kr. afsættes hvert år til import fra Danmark.

Maldiveerne

Drikkevand og sanitet

Ny støtte til etablering af et driftsselskab for vand- og sanitetsforsyning i Malé

Bevilling: 18,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* Forbedret sundhedstilstand gennem etablering af en ren og sikker vandforsyning. *Status:* Danidas bidrag omfatter rør, vandmålere osv. til fordelingsnettet. Alt udstyr er blevet leveret. Projektet forventes afsluttet i 1997.

Mali

Drikkevand og sanitet

Vandforsyning

Bevilling: 27,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* Fortsættelse af aktiviteter gennemført under bundne gaver med henblik på forbedring af drikkevandsforsyningen i landsbydistrikterne Sikasso og Kadiolo. Endvidere gennemføres oplysningskampagner for at øge brugerne forståelse for betydningen af rent vand og vigtigheden af at vedligeholde håndpumperne.

Status: Projektet har givet ca. 140.000 mennesker adgang til rent drikkevand. Opfølgning på projektet udføres af vandministeriets regionale afdeling. *Administrator:* Danida.

Drikkevandsforsyning til Sikasso

Bevilling: 135,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Forsyning af rent drikkevand til byen Sikasso, der nu har ca. 100.000 indbyggere, og i år 2010 forventes at have 200.000.

Samtidigt oplæres det lokale vandselskabs personale i drift og vedligeholdelse af anlægget.

Status: Projektet gennemføres planmæssigt. På grund af befolkningstilvæksten forventes en mindre udvidelse af anlægget inden for bevillingen. *Administrator:* Danida.

Miljøuddannelsesprojekt for børn og unge

Bevilling: 11,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At bevidstgøre børn og unge om risikoen for og følgerne af miljønedslidning samt bibringe målgruppen en nødvendig viden og redskaber til bekæmpelse af de faktorer, der truer miljøet. *Status:* Forundersøgelser og projektformulering blev forsinket, og projektet startede først i juni 1995. Yderligere forsinkelser pga. stor personaleudskiftning. Aktiviteterne er efterhånden blevet tilpasset målgruppernes behov og prioriteringer. Der er behov for at forlænge fase 1 med et år (1998) for at sikre en god konsolidering af såvel aktiviteter som projektstruktur. Herefter forventes projektet at fortsætte med en 3-årig fase 2, såfremt den eksterne evaluering anbefaler det. *Administrator:* Dansk Røde Kors.

Ørkenbekæmpelsesprojekt, fase 3

Bevilling: 94,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At vedligeholde de i fase 1 og 2 udførte læplantninger og beskytte yderligere et par hundrede landsbyer ved inddragelse af lokalbefolkningen og de lokale myndigheder. *Status:* Projektet forløber tilfredsstillende. I den afsluttende fase af projektet udarbejdes en opgørelse over træartsforsøg og en beskrivelse af de teknikker, som projektet har udviklet til ørkenbekæmpelse. *Administrator:* United Nations Sudano-Sahelian Office.

Støtte til grundskolereform, fase 2

Bevilling: 28,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At konsolidere og videreudvikle de resultater, der blev opnået i det forudgående undervisningsprojekt. Undervisningsmaterialer skal udvikles, lærere skal efteruddannes, læseplaner skal videreudvikles, og nye metoder og strategier for grundskoleudviklingen skal iværksættes. De igangsatte skolereformer vil i denne fase 2 blive gennemført i hele landet. Desuden vil to nye områder blive inkluderet i programmet: Seminarielæreruddannelse og specialundervisning. Støtte til seminarielæreruddannelse og specialundervisning blev indledt i slutningen af 1994, mens grundskolereformernes nationale gennemførelse indledtes i 1995. *Status:* Projektgennemførelsen forløber planmæssigt.

Administrator: Danmarks Lærerhøjskole

Medicinleverance

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1997. *Formål:* Projektet skal bidrage til bevarelse af den mongolske befolknings sundhed gennem støtte til et velfungerende, men budgetmæssigt udpint, sundhedssystem. Støtten vil ske i form af en leverance af essentiel medicin. Indtægter fra salg af medicinen vil udgøre en del af den centrale medicinindkøbsorganisations fond, og vil herved bidrage til etablering og vedligeholdelse af de nødvendige medicinlagre i Mongoliet. *Status:* Projektet indledes i begyndelsen af 1997. *Administrator:* Danida.

Støtte til en fri presse

Bevilling: 15,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* Via støtte til nyhedsformidlingen at bidrage til konsolidering af det unge demokrati i Mongoliet. Projektet gennemføres af Danmarks Journalisthøjskole i samarbejde med landets to journalistorganisationer. *Status:* Der er etableret et trykkeri, hvor alle udgivere, uanset politiske tilhørsforhold har mulighed for på kommercielle betingelser at få trykt deres udgivelser i tilstrækkelig mængde og kvalitet. Desuden er der etableret et uafhængigt presseinstitut med landets mediefolk som medlemmer.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Mauretanien

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Mongoliet

Uddannelse

Sundhed

Øvrig social infrastruktur og service

Presseinstituttet skal grund- og efteruddanne journalister og andre mediefolk. Driften skal finansieres ved salg af konsulenttydelser og medlemskontingenter. *Administrator:* Danmarks Journalisthøjskole.

Energi

Renovering af fjernvarmenettet i Ulaanbaatar

Bevilling: 33,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1997. *Formål:* Projektet skal bidrage til befolkningen i Ulaanbaatars basale velfærd ved at sikre en forbedret forsyning med fjernvarme. Projektet vil reducere varmetabet og vandspildet i de mest nedslidte dele af Ulaanbaatars fjernvarmenet. Ved renovering af nettet reduceres produktions- og distributionsomkostningerne, hyppige forsyningsstop vil kunne undgås, og luftforureningen fra den kulbaserede varme-produktion vil blive reduceret. *Status:* Projektet indledtes i december 1996. *Administrator:* Danida.

Mozambique

Uddannelse

Forskning i malariaepidemiologi og -kontrol

Bevilling: 12,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1998. *Formål:* At styrke forskningskapaciteten ved Instituto Nacional de Saúde gennem samarbejde om biomedicinsk malariaforskning. Gennem øget viden om samspillet mellem menneske, myg og parasit søges kontrol og bekæmpelse af malaria forbedret. *Status:* Kapacitetsopbygningen forløber planmæssigt, mens der har været visse problemer af administrativ art. To ph.d.-studier og tre m.sc.-studier er igangsat. Der er gennemført et review i 1996. *Administrator:* Statens Seruminstitut.

Landbrugets efteruddannelsescenter

Bevilling: 18,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* At støtte landbrugets efteruddannelsescenter for derigennem at styrke landbrugsrådgivningen. *Status:* Der er bygget og istandsat nødvendige bygninger ved fem provincentre og i Maputo. Projektaktiviteterne afsluttedes i juli 1996. Fortsat dansk støtte til landbrugsundervisning og træning forudses som en del af den planlagte sektorprogramstøtte såvel på nationalt niveau som i provinserne Tete og Manica. *Administrator:* Danida.

Uddannelsessektorprogrambistand til Tete-provinsen

Bevilling: 88,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At styrke den mozambiquiske regerings bestræbelser på at forbedre kvaliteten og effektiviteten af den primære uddannelsessektor. Den danske støtte vil blive koncentreret om implementering af det nationale uddannelsesprogram i Tete-provinsen. *Status:* Programmet indledtes den 1. oktober 1996. De første tre måneder er blevet anvendt til at forberede og påbegynde iværksættelsen af programmets aktiviteter. *Administrator:* Danida.

Sundhed

Sundhedsprojekt i Tete-provinsen

Bevilling: 25,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* Projektets formål er, gennem styrkelse af den tekniske, ledelsesmæssige og administrative kapacitet i provinsens sundhedsdirektorat, samt rehabilitering og udbygning af fysiske faciliteter, at medvirke til opbygning af en forbedret sundhedsservice med hovedvægt på primær sundhedstjeneste. *Status:* Rehabiliteringen og genopbygningen af 15 sundhedsklinikker i landdistrikterne samt opførelsen af en ny sygeplejeskole i Tete by er tilendebragt. Efteruddannelsesprogrammet for provinsens sygeplejersker er styrket betydeligt, og den primære sundhedstjeneste når i dag længere ud i distrikterne end ved projektets start. Projektet er afsluttet i september 1996. Den danske støtte til sundhedssektoren i Tete er herefter fortsat i form af støtte til et sektorprogram. *Administrator:* Danida.

Revalidering af krigsramte børn

Bevilling: 16,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At forbedre mulighederne for socio-psykologisk rehabilitering og reintegration af krigstraumatiserede børn i samfundet, gennem oprettelse af specialklasser, træning af socialforvaltningspersonale og støtte til oprettelse af distriktsdelegationer for socialforvaltningen. *Status:* Projektet forløber planmæssigt og er blevet

evalueret i maj 1996. Projektgennemgangen anbefalede en forlængelse af projektet. Et projektforslag til en 3-årig forlængelse er under udarbejdelse. *Administrator:* Ibis.

Vaccinations- og mor/barn-projekt

Bevilling: 52,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Projektet støtter sundhedsministeriets samlede mor/barn-program. På kort sigt er målet at opnå et effektivt og hensigtsmæssigt mor/barn-servicesystem, med særlig fokus på vaccination. *Status:* Aktiviteterne har i de seneste år været under planmæssig implementering. Projektet har medvirket til banebrydende nytænkning inden for pakning og forsendelse af vacciner. Gennem perioden er der foretaget 17,1 mio. vaccinationer på børn og 3,4 mio. kvinder er blevet vaccineret. Projektets aktiviteter er afsluttet med udgangen af 1996. Flere af aktiviteterne bliver overtaget af andre donorer. Den formelle afslutning af projektet vil finde sted i starten af 1997. *Administrator:* Danida.

Sundhedssektorprogrambistand til Tete-provinsen

Bevilling: 85,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At styrke den mozambiquiske regerings bestræbelser på at forbedre befolkningens sundhedstilstand. Den danske indsats, der vil blive koncentreret til Tete-provinsen, understøtter og er en integreret del af den nationale sundhedsreform og -strategi. *Status:* Programmet indledtes den 1. oktober 1996. De første tre måneder er blevet anvendt til at forberede og iværksætte de enkelte aktiviteter. *Administrator:* Danida.

Vandforsyning i Tete by, fase 2

Bevilling: 31,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At medvirke til opbygning af en pålidelig vandforsyning samt etablering af et selvberende forsyningselskab i Tete by. Den tekniske, ledelsesmæssige og administrative kapacitet i vandforsyningselskabet styrkes, og der investeres i eksisterende og nye anlæg. Efter fase 2 vil ca. 30.000 personer kunne få vand fra hus- eller gårdtilslutninger og ca. 60.000 personer fra offentlige vandposte. *Status:* Fase 2 bliver igangsat tidligt i 1997. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Støtte til juridisk fakultet samt dele af den juridiske administration

Bevilling: 15,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* Projektets hovedformål er at øge retssikkerheden, styrke håndhævelsen af menneskerettigheder og dermed støtte den igangværende demokratiseringsproces. *Status:* Projektet har medført en effektivisering af højesterets administration. Tre udenlandske lærere var ansat på det juridisk fakultet, og seminarer med danske gæsteforelæsere er blevet gennemført. Renovering af det juridiske fakultets bygninger blev gennemført i 1994. Udsendelse af radioprogrammer og pjecer om menneskerettigheder blev foretaget af retshjælpsorganisationen INAJ. Projektet er afsluttet pr. 1. oktober 1996, og et nyt retssekstorsprojekt er startet. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur og service

Støtte til retssekstoren

Bevilling: 50,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At bidrage til en effektivisering af retssekstoren gennem forbedring af 20 distriktsdomstole og et tilsvarende antal boliger for dommere, efteruddannelse af distriktsdommere, opgradering af retsbiblioteker og støtte til en lovreform. *Status:* Projektet er iværksat i oktober 1996. Inspektion af bygninger er blevet indledt, og forberedelserne til nedsættelsen af en lovreformkommission er i gang. *Administrator:* Danida.

Teknisk assistance til drift af slæbebåde, bøjedlægningskib m.v.

Bevilling: 76,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1995. *Formål:* At uddanne lokale besætninger samt sikre effektiv drift af slæbebåde, lodsbåde og bøjedlægningsfartøj, leveret under det danske bistandsprogram. *Status:* Trænings-aktiviteterne er afsluttet i 1995. Forhandlinger med Norad om overtagelse af ansvaret for bøjedlægningskibet afsluttedes i 1996, hvor første rate på 3 mio. kr. af i alt 5 mio. kr. blev udbetalt til Norad. Norad yder i forvejen omfattende støtte til farvandsmyndighederne i Maputo. *Administrator:* Danida.

Transport

Port Traffic Control Centre, Beira

Bevilling: 14,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1995. *Formål:* Gennem opførelse af et havnetrafikkontrolcenter at bidrage til forbedring af den operationelle planlægning af havnens drift og aktiviteter m.h.p. større effektivitet og dermed et højere serviceniveau over for havnens brugere. *Status:* Projektet blev overdraget til de mozambiquiske myndigheder i november 1995. Som følge af tilsagn fra Danidas side om delvis finansiering af rehabilitering af en Wavescan-bøje afsluttes projektet først i 1997, efter gennemførelsen heraf. *Administrator:* Danida.

Infrastrukturprojekt i Zambezia, fase 2

Bevilling: 36,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At rehabilitere veje, vandforsyningssystemer, hospitaler, sundhedsklinikker og skoler, for derved at skabe bedre muligheder for socio-økonomisk udvikling for landdistrikternes befolkning. Institutionel støtte til provinsdirektoratet for offentlige arbejder, samt træning af lokale projektmedarbejdere. *Status:* Fase 2 blev påbegyndt i april 1994, hvor projektets aktiviteter rykkede ud i de krigsberørte landdistrikter. En projektgennemgang i juni 96 lagde vægt på projektets betydning for provinsens generelle udvikling, samt behovet for opbygning af bæredygtige vedligeholdelsesmekanismer. *Administrator:* Ibis.

Kommunikation**Udbygning af offentlig telefonservice, fase 2**

Bevilling: 13,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1999. *Formål:* At udvide offentlighedens adgang til telefonservice ved at udbygge posthusenes eksisterende telebutikker samt opstille operatorbetjente telefonenheder i tilknytning til indkøbssteder m.v. Desuden at bidrage med træning og rådgivning til teleselskabet TdM. *Status:* Der er udarbejdet en strategiplan for offentlig telefoni. Installering af de operatorbetjente telefoner går langsommere end planlagt, bl.a. pga. den igangværende udbygning af telenettet. Ultimo 1996 var der opstillet ca. 110 telefonenheder. Træning og rådgivning er forløbet planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Energi**Forbedring af telekommunikation i Mozambiques el-selskab**

Bevilling: 21,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* At skabe en mere stabil el-forsyning i landet gennem udbygning af telekommunikationsfaciliteter til drift og vedligeholdelse af el-selskabets transmissionssystemer. *Status:* Projektet har bestået i levering og installering af VHF-radioer samt kortbølgesendere. Leverancerne har desuden omfattet reservedele og værktøj til driften af udstyret. El-selskabets driftspersonale har gennemgået træningskurser. Projektgennemførelsen har været forsinket, bl.a. som følge af de vanskelige logistiske forhold under borgerkrigen. En ny fase af projektet er under forberedelse og forventes startet medio 1997. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur**Støtteenhed for Beira Corridor Authority, fase 3**

Bevilling: 33,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At fremme gennemførelsen af planerne for genopbygning og udbygning af Beira-korridoren, samt at tilbageføre det administrative ansvar for korridoren til det statslige jernbaneselskab, CFM-C. *Status:* Ansvar for Beira-korridoren blev i 1996 overført til CFM-C og forventes effektiviseret med støtte fra Verdensbanken. *Administrator:* Danida.

**Landbrug m.v.
(primær produktion)****Integrated Rural Development Strategy, Niassa-provinsen**

Bevilling: 14,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* Genetablering af lokalsamfunds- og familiestrukturer samt forbedring af levestandarden i projektområdet. *Status:* Projektet fokuserer på lokalsamfunds-udvikling af to distrikter i Niassa-provinsen bl.a. gennem de lokale kirker. Der gives organisatorisk støtte til udvikling af den lokale partners kapacitet med henblik på fremtidig bæredygtighed. Fortsat støtte er planlagt for 1997 og 1998 i samarbejde med en engelsk organisation, Concern Universal. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp

Styrkelse af plantebeskyttelsessektoren

Bevilling: 13,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* Ved styrkelse af departementet for

plantebeskyttelse at reducere og forebygge angreb af skadedyr og plantesygdomme for dermed at øge landbrugsproduktionen. *Status:* Der er opnået gode resultater, især med biologisk bekæmpelse af skadedyr og informationsmateriale. Projektet afsluttes i 1997. Fortsat støtte til departementet planlægges som en del af dansk sektorprogramstøtte til landbruget.

Administrator: Danida.

Landbrugsprojekt i Tete-provinsen, fase 4

Bevilling: 29,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At øge de små familiebrugs produktion til selvforsyning samt salg. *Status:* Ca. 10.000 familier modtager direkte eller indirekte landbrugsrådgivning. Projektet vil blive afsluttet ultimo 1997. Projektets aktiviteter i Tete-provinsen vil fortsætte som en del af dansk sektorprogramstøtte til landbruget, der forventes godkendt i midten af 1997. *Administrator:* Danida.

Landbrugsprojekt i Zambezia-provinsen, fase 2

Bevilling: 29,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At forbedre levevilkårene for de familiebaserede landbrug ved styrkelse af deres muligheder for produktion til selvforsyning og salg på markedet. *Status:* Der lægges hovedvægt på rådgivning og undervisning af småbønder og landbrugsministeriets teknikere i tre af provinsens distrikter, ligesom man har medvirket ved oprettelsen af lokale rådgivningscentre og søger at fremme organiseringen af småbønder på landsbyniveau. En evaluering i maj 1996 anbefalede en yderligere satsning på undervisning af lokalt personale. *Administrator:* Ibis.

Sektorprogramstøtte til småfiskeriet

Bevilling: 66,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At fremme en bæredygtig økonomisk vækst via øget produktion, forbedret fiskekvalitet og forbedrede kreditmuligheder inden for det semi-industrielle fiskeri. *Status:* Tidligere dansk støtte til fiskeriet blev i 1995 reorienteret mod det semi-industrielle fiskeri. De efterfølgende pilot-aktiviteter med henblik på at lette adgangen til kredit/finansiering, at forbedre fangstkvaliteten, og at støtte modernisering af den semi-industrielle flåde er forløbet tilfredsstillende. Programstøtte til sektoren blev vedtaget i efteråret 1996. *Administrator:* Danida.

Bunden betalingsbalancestøtte

Bevilling: 60,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At støtte gennemførelsen af det økonomiske og sociale genopretningsprogram gennem udvidet adgang til import fra Danmark af maskiner, råvarer, halvfabrikata samt forbrugsvarer. *Status:* Midlerne er først og fremmest blevet anvendt til import af medicin fra Danmark til Mozambiques nationale medicinselskab, Medimoc. Programmet er afsluttet i 1996 som planlagt. *Administrator:* Danida.

Betalingsbalancestøtte

Bevilling: 61,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At støtte gennemførelsen af det økonomiske og sociale genopretningsprogram gennem udvidet adgang til import af maskiner, råvarer, halvfabrikata samt forbrugsvarer. Det danske bidrag ydes dels som ubunden støtte dels som støtte bundet til import fra Danmark. *Status:* Midlerne er bl.a. blevet anvendt til import af olieprodukter og medicin. Størstedelen af midlerne er disponeret, og projektet ventes afsluttet i 1997. *Administrator:* Verdensbanken.

Gældslettelse

Bevilling: 57,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* At fremme en bæredygtig økonomisk vækst og sociale forbedringer ved at bidrage til konsolideringen af landets økonomiske og sociale reformprogram. *Status:* Mozambique er af Verdensbanken klassificeret som tilhørende gruppen af højtforældede lande, der befinder sig i en ikke-bæredygtig gældssituation. Det danske bidrag er, sammen med et hollandsk bidrag, blevet anvendt til at indfri restgælden på Mozambiques ældste IMF-lån optaget i perioden 1987-1989. Modværdien af de afdrag som donorerne indfrier til de multilaterale kreditorer, vil blive frigivet til statsbudgettet i årene

Programbistand

1996-1999. Mozambique ønsker at anvende de frigjorte midler til en styrkelse af de sociale sektorer. *Administrator:* Danida.

Betalingsbalancestøtte

Bevilling: 172,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At fremme en bæredygtig økonomisk vækst og sociale forbedringer ved at bidrage til konsolideringen af landets økonomiske og sociale reformprogram. *Status:* Bidraget består af en ubunden andel, der forvaltes af Mozambiques centralbank, og en andel bundet til import fra Danmark af medicin og medicinsk udstyr til Mozambiques nationale medicinselskab. De første trancher blev frigivet ultimo 1996. Derudover vil der fra og med 1997 blive ydet institutionel støtte til Mozambiques centralbank. *Administrator:* Danida.

Namibia

Uddannelse

Life Science-projektet

Bevilling: 83,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1998. *Formål:* At fortsætte udviklingen af faget "Life Science" og "Natural Science and Health Education" i det namibiske uddannelsessystem samt medvirke til gennemførelsen af regeringens samlede reform af grundskoleundervisningen. Faget integrerer biologi, miljølære og landbrugsundervisning ud fra den pædagogiske grundidé om elevernes aktive deltagelse. *Status:* Projektet har styrket undervisningsministeriets curriculum udvikling. Lærere er blevet trænet og undervisningsmateriale udarbejdet. Namibiske institutioner og personel, der vil overtage projektets funktioner er ansat og under træning. *Administrator:* Ibis.

Øvrig økonomisk infrastruktur

Støtte til slumforbedring

Bevilling: 28,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* At forbedre den fysiske og sociale infrastruktur i Oshakati-regionens uformelle bebyggelse gennem befolkningens aktive deltagelse i planlægning og implementering af forbedringer af den kollektive infrastruktur. *Status:* Projektet er afsluttet i 1996 efter gennemførelsen af et program til støtte for etableringen af basal infrastruktur med udgangspunkt i befolkningens prioritering i en deltagerstyret planlægningsproces. Forbedringerne indbefatter: vandposte, latriner, veje og gadebelysning. *Administrator:* Ibis.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Støtte til fiskeriinspektionen

Bevilling: 51,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* Gennem levering af et dansk fiskeriinspektionsskib – med dansk nøglebesætning i op til fem år – at styrke fiskeriinspektionens indsats med henblik på at beskytte de rige fiskeressourcer i den økonomiske zone mod overfiskning og illegalt fiskeri. *Status:* Skibet, der blev indsat i tjeneste i fiskeriinspektionen i slutningen af 1993, patruljerer som planlagt og har været medvirkende til en væsentlig reduktion i det tidligere omfattende illegale fiskeri i namibiske farvande. *Administrator:* Danida.

Nepal

Uddannelse

Primærundervisning

Bevilling: 84,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* En udbygget og kvalitativt forbedret grundskoleuddannelse, samt støtte til uformelle uddannelsesprogrammer for børn og kvinder, der ikke følger eller ikke har fulgt det offentlige skolesystem. Gennem teknisk og finansiel bistand at støtte den nepalesiske regering i op- og udbygningen af undervisningssystemer. Støtten ydes inden for følgende områder: Grundskolelæreruddannelse, ressource-centre, specialundervisning, kvindeundervisning, uformel undervisning, skolevedligeholdelse og -rehabilitering, monitorering og evaluering. *Status:* Projektet gennemføres i et samarbejde med andre donorer, bl.a. Verdensbanken, og dets forskellige aktiviteter er gennemført i et tilfredsstillende tempo. Forberedelserne til et nyt sektorprogram er gået i gang. *Administrator:* Danida.

Støtte til døve og hørehæmmede

Bevilling: 14,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* Gennem udvikling af en national forening at sikre døve og hørehæmmede nepaleseres muligheder for aktivt at kunne deltage i samfundslivet og derved forbedre deres livsbetingelser. *Status:* En national forening og 16

lokale foreninger er etableret. De første 1.500 tegn er udviklet og dokumenteret. Ca. 1.600 personer har modtaget tegnsprogsundervisning og læse/skrive-undervisning, og der er udgivet ordbøger og undervisningsmaterialer, også til brug i det offentlige skolesystem, hvortil der ydes uddannelse af specialundervisningslærere. 1.100 høreapparater er tilpasset og udleveret. *Administrator:* Landsforeningen for Bedre Hørelse.

Undervisningsprogram for fattige befolkningsgrupper

Bevilling: 13,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* Udbredelse af læse- og skriveferdighederne blandt de fattige tharuer, voksne som børn, bekæmpelse af stavnsbundet arbejde og institutionel styrkelse af NGO'en BASE. *Status:* Omkring 21.000 voksne og børn har fået uformel undervisning, 1.200 er indskrevet i det formelle skolesystem, og der er ansat en lokal Danida-rådgiver til især at støtte BASE institutionelt. *Administrator:* Backward Society Education (BASE)

Styrkelse af lokalforvaltningen

Bevilling: 19,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Gennem træningsprogrammer og rådgivning at styrke lokalforvaltningen i Nepals 75 distrikter og 3.995 landsbykommuner. *Status:* Projektet, der gennemføres sammen med Local Development Training Academy, har været præget af den politisk ustabile situation i Nepal. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur og service

Teknisk støtte til NTC og supervision af det 5. telekommunikationsprojekt

Bevilling: 19,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* Finansiering af udstyr og rådgiverbistand til planlægningen af femte fase af et landsdækkende telekommunikationsprojekt, sikring af donorkoordinering af det 5. telekommunikationsprojekt, samt en generel styrkelse af planlægningskapaciteten i NTC. *Status:* Projektet blev afsluttet i løbet af 1996. Planlægningsaktiviteterne er fortsat og udbygget under det 5. telekommunikationsprojekt. *Administrator:* Danida.

Kommunikation

5. telekommunikationsprojekt

Bevilling: 215,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At bidrage til Nepals økonomiske udvikling ved at give erhvervsliv og andre befolkningsgrupper adgang til en moderne telekommunikationsservice. *Status:* Projektet gennemføres stort set efter de fastlagte planer. De første fire udstyrsleverancer er ankommet til Nepal. Fire Danida-rådgivere blev tilknyttet projektet i februar 1995. Tre af disse fortsætter efter planerne ved projektet indtil afslutning ultimo 1999. Projektet gennemføres i et tæt samarbejde med Verdensbanken og Finnida. *Administrator:* Danida.

Brugeradministreret skovprojekt i højlandet

Bevilling: 32,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1997. *Formål:* Overdragelse af ca. 400.000 ha skov til lokale brugergrupper i 38 distrikter i landets fem regioner samt træning af brugergrupper. *Status:* Projektet gennemføres tilfredsstillende og efter planerne. Projektet gennemføres i et tæt samarbejde med Verdensbanken og indgår som en komponent i Bankens større skovprojekt. Projektet forventes afsluttet i november 1997. Herefter forventes aktiviteterne at blive videreført under planlagt sektorprogram for naturressourceforvaltning. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Træforædling

Bevilling: 14,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* Dels at forbedre landbefolkningens indkomstmuligheder og dermed øge bruttonationalindkomsten, dels at bevare og forbedre genbasen for træarter, som er væsentlige for Nepals økonomi både på lokalt og nationalt plan. *Status:* Projektet gennemføres stort set tilfredsstillende og efter planerne dog med en lille forsinkelse i byggeaktiviteter i Pokhara. Projektet vil blive planmæssigt afsluttet i december 1997, hvorefter det forventes, at aktiviteterne vil blive videreført under planlagt sektorprogram for naturressourceforvaltning. *Administrator:* Danida.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Støtte til National Dairy Development Board, NDDB

Bevilling: 12,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* At medvirke til ikke blot at øge mælkeproduktionen, men forbedre mælkekvaliteten og sikre bønderne en bedre pris for deres produkt. Det sker gennem styrkelsen af det nationale mejeriråd NDDB, og opbygningen af et effektivt sekretariat og med bistand til gennemførelsen af de første faser af Nepals 10-års udviklingsplan inden for mejerisektoren. *Status:* Projektet er blevet betydeligt forsinket, og vanskelighederne med at skabe en effektiv organisation og et uafhængigt råd er langt fra overvundet. Indtil midten af 1997 får projektet korttidsrådgiver-assistance. *Administrator:* Danida.

Integreret egnsudvikling i Baglung og Rolpa

Bevilling: 16,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At forbedre levestandarden, hæve selvforsyningsgraden, samt øge den fattige befolknings indflydelse på egne forhold. *Status:* I Baglung er projektet nu i sin afsluttende fase. Aktiviteterne er i 1996 gennemført som planlagt. Projektets partcipatoriske metode har sikret en betydelig lokal forankring. I Rolpa fortsatte de politiske uroligheder, hvilket har vanskeliggjort arbejdet og medført forsinkelse i implementeringen. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Jordbevaringsprojekt i Rasuwa, Nuwakot og Dhading distrikter

Bevilling: 17,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Begrænsning af jorderosion i tre udvalgte områder i det centrale højland, styrkelse af lokalsamfundenes og lokaladministrations kapacitet og evne til at gennemføre bæredygtige jordbevaringsaktiviteter, samt forøgelse af indkomsterne for særligt udsatte grupper. *Status:* Projektaktiviteterne blev igangsat ultimo 1996 med bl.a. etablering af et centralt placeret projektkontor og med enkelte feltaktiviteter initieret. *Administrator:* Danida.

Nicaragua

Sundhed

Støtte til udvikling af handicapsektoren, fase 5

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At Nicaraguas handicappede i samarbejde med lokale organisationer kan opnå en reel integration i samfundslivet, specielt på arbejdsmarkedet. At bidrage til udvikling af de enkelte organisationer i handicapsektoren. At styrke koordinering og erfaringsudveksling samt synliggøre handicappede. *Status:* Afsluttede projekter: 15. Igangværende projekter: 35. Projekter i forhandling: ni. *Administrator:* Dansk Handicapforbund.

Øvrig social infrastruktur og service

Støtte til afholdelse af valg

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* Gennemførelsen af demokratiske valg. *Status:* På trods af store praktiske problemer forbundet med gennemførelsen af valgene i oktober 1996 må disse anses som gennemført på demokratisk vis med den Liberale Alliance som vinder og Sandinistpartiet som det største oppositionsparti. En ekstern evaluering af valget vil blive gennemført i marts 1997. Endelig regnskabsafleggelse afventes fortsat. *Administrator:* Danida.

Minerydning

Bevilling: 11,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Minerydningsarbejde i den nordlige og sydlige del af landet for at mindske risikoen for ulykker og sikre den landbrugsmæssige udnyttelse af disse områder. *Status:* Det vurderes, at der fortsat findes ca. 91.000 installerede miner i Nicaragua. Projektet, som forventes at fjerne halvdelen af disse miner, er en udvidelse af det igangværende minerydningsprogram. Projektet indebærer etableringen af endnu en specialenhed og igangsættelse af en præventiv informationskampagne i samarbejde med sundheds- og uddannelsesministeriet. *Administrator:* Danida.

Transport

Istandsættelses-arbejder på San Benito-Rama-vejen, fase 2

Bevilling: 64,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* At vedligeholde og delvis rehabilitere den stærkt nedslidte og visse steder ødelagte 257 km asfaltbehandlede hovedvej mellem hovedstaden og de økonomisk svagt udviklede Atlanterhavsregioner, RAAN og RAAS. *Status:*

Fase 2 af det oprindelige vejstandsættelsesprojekt afsluttedes i juni 1996. Der var tale om reparationsarbejder på udvalgte strækninger over i alt ca. 120 km. Sigtet var at holde den meget dårlige vej farbar for trafik indtil en planlagt totalrehabilitering kan indledes, antageligt i 1998. Danida ventes sammen med andre donorer at deltage i nævnte totalrehabilitering.
Administrator: Danida.

Transportsektorprogram for Atlanterhavsregionerne, fase 2

Bevilling: 98,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At afhjælpe transportmæssige flaskehalse mellem de betydeligste befolkningscentre i de to Atlanterhavsregioner såvel som mellem disse og det vestlige Nicaragua. Programmet omfatter vejvedligeholdelse og rehabilitering af en 700 m lang havnemole i nord, en ny havn på Corn Island samt omfattende uddybningsarbejder af sejlrender og kanaler i syd. Herudover en lang række mindre anlæg (hidtil 14) omfattende små-moler og istandsættelse af adgangsveje for de mange ofte afsidesliggende lokalsamfund. Via arbejdsintensive metoder har projektet i perioder beskæftiget mere end 600 personer. *Status:* Den årlige gennemgang af programmet, som foretoges i september 1996 af Danida og de nationale myndigheder, godtgjorde, at fremdriften generelt er tilfredsstillende og resultatet positivt. *Administrator:* Danida.

Organisatorisk udvikling og styrkelse af Direktoratet for Vejvedligeholdelse

Bevilling: 11,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* At udvikle og forbedre transportministeriets organisation for administration af det nationale vejnet, herunder at forbedre planlægning og udførelse af den rutinemæssige og periodiske vejvedligeholdelse. Projektet er forudset at skulle omfatte ca. 8.000 km af det nationale vejnet. *Status:* Projektet indledtes i juni 1996 og har fire faser. De to første faser omfattende analyse og forberedelse af planlægningssystemet er tilendebragt. Tillige er gennemført dataindsamling for de første ca. 1.800 km af vejnettet, og sideløbende har der været afholdt træningskurser i Danmark for fem personer af den professionelle lokale stab. Projektgennemførelsen forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Istandsættelse af Nandaime-Rivas-Peñas-Blancas-vejen

Bevilling: 19,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At foretage en gennemgribende rehabilitering af de ca. 80 sydlige km af den pan-amerikanske hovedvej. *Status:* Projektets gennemførelse indledtes i oktober 1995, men er blevet forsinket som følge af tekniske problemer med konstruktionsmaterialerne. Der er nu gennemført rehabilitering af ca. 20 km vej. I december 1996 godkendtes en udvidelse af projektet, omfattende bl.a. trafikikkerhedsmæssige foranstaltninger, kørebaneudvidelse og broreparationer. De opståede forsinkelser søges indhentet, og anlægsarbejderne forudsættes således tilendebragt i februar 1998. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af kraftværket Planta Managua, fase 2

Bevilling: 100,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At rehabilitere en af kraftværkets tre el-produktionsenheder på 45 MW og derigennem at medvirke til at sikre en mere stabil el forsyning, herunder mindske behovet for energiimport. *Status:* Det rehabiliterede kraftværk idriftsættes med en forsinkelse på fem måneder i juni 1995. Udestående ydelser, hovedsageligt træning og reservedelsleverancer, er stort set tilendebragt. Projektet afsluttet med udgangen af 1996. *Administrator:* Danida.

Skovfrobank, fase 4

Bevilling: 31,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1983-2001. *Formål:* At etablere en skovfrobank med henblik på produktion og salg af frø til træplantningsaktiviteter i Nicaragua, bevaring og forbedring af de vigtigste genetiske ressourcer samt eksport af skovfrø. *Status:* I 1994 blev et af Danida opført nyt skovfrøcenter taget i brug. Centrets aktiviteter vurderes som særdeles positive i miljømæssig henseende. Nicaraguas regering giver projektet høj prioritet, og der er udarbejdet et forslag til gradvis udfasning af den danske støtte over de kommende 3-5 år. *Administrator:* Danida.

Energ

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter	<p>Støtte til bæredygtig udvikling i regnskovsomsråde <i>Bevilling:</i> 19,9 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1995-1997. <i>Formål:</i> At forbedre befolkningens levevilkår samt at bevare regnskoven i SI-A-PAZ-reservatet. Målgruppen er fattige bønder, der i en ond cirkel søger fra den ødelagte nedslidte jord videre ind i regnskoven. <i>Status:</i> De vigtigste projektaktiviteter har været naturresouceplanlægning for stødpudezonen – herunder skovbrugsudnyttelse, jordfordeling og udstedelse af skoder, agerskovbrugsproduktion, uddannelse og miljøoplysning, landsbyudvikling – herunder skolebygning og anden infrastruktur. Projektet forventes forlænget inden for bevillingen til udgangen af 1997. En gennemgang i juni 1997 vil vurdere et forslag om fortsættelse. <i>Administrator:</i> Danida.</p>
Programbistand	<p>Støtte til Nicaraguas miljødirektorat <i>Bevilling:</i> 18,2 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1996-1998. <i>Formål:</i> At bidrage til en forbedret forvaltning af miljøet i Nicaragua. <i>Status:</i> Miljødirektoratet blev oprettet med dansk støtte i januar 1994 og har haft en afgørende rolle i udarbejdelsen af Nicaraguas nye miljølov. Der er udviklet et system til miljøvurdering af alle nye anlæg og investeringer. Derudover er der udviklet en database med de væsentligste forureningskilder i landet. Den danske bistand vil i den nye fase, der indledes i december 1996, fortsat institutionelt støtte miljøministeriets kapacitet som politikformulerende, regulerende og kontrollerende ministerium. <i>Administrator:</i> Danida.</p>
Niger	<p>Gældslettelse <i>Bevilling:</i> 60,0 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1996. <i>Formål:</i> At bidrage til at forbedre mulighederne for en bæredygtig økonomisk og social udvikling ved at bistå landet med at betale renter og afdrag på gælden til Verdensbanken. <i>Status:</i> Nicaragua er af Verdensbanken klassificeret som tilhørende gruppen af højest forgældede lande. Den offentlige og offentligt garanterede udlandsgæld på ca. 9,0 mia. US \$ udgjorde i 1995 mere end seks gange BNP, og gældsbetjeningen godt 50 pct. af de samlede eksportindtægter. Der er indgået to aftaler, en gave-aftale med Nicaragua og en aftale med Verdensbanken om administration af gaven.</p>
Drikkevand og sanitet	<p>Afslutning af støtte til vandforsyning <i>Bevilling:</i> 26,5 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1993-1994. <i>Formål:</i> At afvikle og konsolidere den hidtil ydede støtte i vandsektoren, mens en mere integreret indsats forberedes. Der skal udføres 50-60 brøndboringer, bygges to soldrevne rørlagte anlæg, rehabiliteres 30 håndpumper og bygges kontorbygninger til vandministeriets lokale afdelinger i Zinder og Diffa. Samtidig skal lokaladministration og privat ekspertise styrkes. <i>Status:</i> De fysiske realisationer er færdiggjort med tilfredsstillende resultater. Støtte til drift og videreførelse af trænings- og vedligeholdelsesaktiviteter fortsætter. Forberedelsen af en mere integreret indsats er foreløbig udsat grundet statskuppet i januar 1996. <i>Administrator:</i> Danida.</p>
Landbrug m.v. (primær produktion)	<p>Skovfrøcenter <i>Bevilling:</i> 18,8 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1995-2000. <i>Formål:</i> At etablere et nationalt skovfrøcenter med fire regionale filialer til forbedring af udbudet af skovfrø med henblik på forøgelse af skovproduktion, rehabilitering af nedslidte områder og bekæmpelse af jorderosion. <i>Status:</i> Regeringsaftalen blev underskrevet i december 1995, men rekrutteringen af Danidas chefrådgiver blev afbrudt af statskuppet i januar 1996. Projektet er suspenderet indtil videre.</p>
Multisektor, integrerede udviklingsprojekter	<p>Beskyttelse af naturressourcer, Air-Ténére <i>Bevilling:</i> 14,4 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1990-1996. <i>Formål:</i> At etablere en udviklingsplan for naturområdet Air-Ténére i Nordniger og engagere lokalbefolkningen i sikring af naturen, især flota og fauna. <i>Status:</i> Projektet forsinket pga. uroligheder i området. <i>Administrator:</i> World Wildlife Fund</p>
	<p>Støtte til miljøbevarende aktiviteter <i>Bevilling:</i> 15,3 mio. kr. <i>Projektperiode:</i> 1993-1997. <i>Formål:</i> Oplysning om og træning i husbyggeri uden brug af træ, samt udarbejdelse af undervisningsprogrammer for skoler om</p>

miljøbeskyttelse. *Status:* Pilotfasen af miljøundervisningsprojektet er afsluttet, og finansiering af fortsættelse af projektet på nationalt niveau er blevet overtaget af miljøsekretariatet. Komponenten om husbyggeri fik en positiv evaluering i 1995. Indeværende bevilling udløber i 1997, og anmodning om finansiering af en næste fase er under udarbejdelse. *Administrator:* International Union for the Conservation of Nature (IUCN).

Forvaltning af naturressourcer, Baban Rafi

Bevilling: 10,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At reducere de omkringliggende lokalsamfunds afhængighed af Baban Rafi-skovens ressourcer gennem en bæredygtigt intensivering af landbrugsproduktionen og gennem introduktion af alternative indkomstsikrende aktiviteter. Projektet forsøger endvidere at mindske den konflikt, der er mellem fastboende bønder og de nomadestammer, som driver deres dyr igennem området. Målgruppen udgøres af 800 husstande. *Status:* Projektet er i pilotfasen, der skal danne grundlag for udarbejdelsen af teknikker og strategier, som kan benyttes i projektets næste fase. *Administrator:* CARE Danmark.

Betalingsbalancestøtte

Bevilling: 33,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At styrke den økonomiske vækst gennem kontant støtte til betaling af intern og ekstern gæld, samt evt. varebistand. *Status:* Statskuppet i januar 1996 medførte en fastfrysning af den danske betalingsbalancebistand. Som følge af kuppet opsagde Danmark desuden regeringsaftalen, hvorved 1996- og 1997-tranchen blev annulleret. *Administrator:* Danida.

Primært sundhedsprojekt, fase 3

Bevilling: 11,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1998. *Formål:* Forbedret sundhedssituation for den fattige landbefolkning i Loreto-regionen ved træning af lokale sundhedsarbejdere og styrkelse af det regionale sundhedssystemets kapacitet til at yde en integreret sundhedshjælp og sygdomsforebyggelse. *Status:* En midtvejsevaluering, gennemført primo 1996, anbefalede en forlængelse af projektet indtil 30. april 1998 inden for samme overordnede budgetramme m.h.p. at sikre en gradvis og mere bæredygtig overdragelse til de regionale sundhedsmyndigheder. Projektet følger midtvejsevalueringens anbefalinger og arbejder på at konsolidere projektaktiviteterne, styrke den lokale befolknings deltagelse og etablere en fast struktur for supervision. *Administrator:* Red Barnet

Kvinderadio, fase 2

Bevilling: 12,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* Projektet omfatter opbygning af en kvinderadiostation i Lima samt køb af sendetid til tre timers daglige radioudsendelser i Cusco og Trujillo. Der er et relativt stort underforbrug på bevillingen for Lima, idet man ikke har kunnet gå i gang med opbygningen af radiostationen, da regeringen ikke har indfriet et løfte om tildeling af en radiofrekvens. Det overvejes nu at købe en frekvens af en privat sælger. Den forløbne periode er brugt til at producere programmer, som der købes sendetid til hos andre radiostationer, samt til at forberede den længe ventede opstart af kvinderadioen. *Status:* Projektet afsluttes i juni 1997, og der vil blive ansøgt om en tredje fase. *Administrator:* Kvindernes U-landsudvalg.

Pacaya-Samiria, udvikling og naturbeskyttelse, fase 2

Bevilling: 14,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At opnå bæredygtig integration af 20 landsbyers subsistensøkonomi i en markedsøkonomisk sammenhæng samt deltagelse i beskyttelse og forvaltning af naturreservatet Pacaya-Samirias biodiversitet i det nordøstlige Peru. *Status:* Der er i samarbejde med landsbyerne udarbejdet detaljeret arbejdsplan for indeværende fase. Træningsprogrammerne er opstartet, og nye retningslinier for kreditgivning er under udarbejdelse. *Administrator:* World Wildlife Fund.

Programbistand

Peru

Sundhed

Kommunikation

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Senegal

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Økologisk overvågning, konsolideringsfase

Bevilling: 13,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At sikre, at centret for økologisk overvågning, der er blevet etableret ved hjælp af Danida-midler, opnår at blive såvel økonomisk som teknisk uafhængig af international støtte. *Status:* Centret har opnået en høj faglig standard og har allerede på nuværende tidspunkt vist sig i stand til at bidrage økonomisk til projektet ved salg af tjenesteydelser. *Administrator:* United Nations Sudano-Sahelian Office.

Sudan

Uddannelse

Forskning i malaria og leishmaniasis

Bevilling: 12,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1999. *Formål:* At styrke forskningskapaciteten ved University of Khartoum gennem samarbejde om forskning i malaria- og leishmaniasis-parasiternes immunologi og epidemiologi m.h.p. at forbedre forebyggelsen og bekæmpelsen af disse sygdomme. *Status:* Opbygningen af forskningskapacitet er forløbet vel. Projektet er under udfasning, hvorunder fire igangværende ph.d.-studier færdiggøres i Danmark, idet dansk bistand til Sudan er under afvikling. *Administrator:* Rigshospitalet.

Udviklingsplanlægning

Distriktsudvikling i det nordøstlige Sudan, fase 2

Bevilling: 18,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* Rehabilitering og katastrofeforebyggelse i Røde Havs-bjergene, som ramtes af tørke i 1980'erne. At udvikle metoder som kan sikre, at de lokale samfund selv kan forsøge at forhindre fremtidige katastrofer. *Status:* Projektet gennemføres stort set svarende til de lagte planer. Midtvejsevaluering gennemført i oktober 1996. Justeringer af programmet gennemføres i begyndelsen af 1997. *Administrator:* Dansk Røde Kors.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Skovfrocenter

Bevilling: 26,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1996. *Formål:* At sikre tilstrækkelige forsyninger af egnet skovfro- og plantemateriale af både national og udenlandsk oprindelse. *Status:* Aktiviteterne ved de to Danida-finansierede sub-centre er under opbygning. I overensstemmelse med ønsket om at afvikle bistanden til Sudan er projektet under udfasning og forventes at blive afsluttet i 1997. *Administrator:* United Nations Sudano-Sahelian Office.

Swaziland

Kommunikation

Udbygning af telekommunikationsnettet

Bevilling: 17,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At forbedre telekommunikationsmulighederne ved at støtte Swazilands post- og telekommunikationsselskab gennem levering af mønttelefoner og omstillingsborde, styrkelse af transmissionssystemet via optiske fiberkabler samt teknisk rådgivning. *Status:* Mønttelefoner (400 stk.) og omstillingsborde (76 stk.) er leveret. Et edb-baseret styrings- og kontrolsystem for mønt- og korttelefoner leveres primo 1997. Installering af optiske fiberkabler ventes påbegyndt 1. april 1997. Projektet forventes afsluttet ultimo 1997, hvorefter Danidas aktiviteter i Swaziland ophører. *Administrator:* Danida.

Sydafrika

Uddannelse

Voksenundervisning i Eastern Cape-provinsen

Bevilling: 12,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* At formindske graden af analfabetsisme blandt voksne. Formålet er både at styrke en national koordinering af samarbejdet mellem NGO'erne samt voksenundervisning og uddannelse af lærere uden for det formelle system. *Status:* Undervisningen af lærere forløber efter planen, samarbejdet med det provinsielle undervisningsministerium er vanskeliggjort af en manglende afklaring fra dette om relationerne med NGO-sektoren. Samarbejdspartnere har spillet en betydelig rolle i formuleringen af NGO'ernes nationale strategier på alfabetiseringsområdet. *Administrator:* Ibis.

Støtte til sammenlægning af adgangsgivende kurser i Western Cape-provinsen

Bevilling: 33,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At etablere en ny institutionel ramme for adgangsgivende kurser i Western Cape-provinsen via en sammenlægning af en række uddannelsesinstitutioner. *Status:* Projektet indledtes i juli 1996 med etableringen af en projektledelse med ansvar for sammenlægningen af fire skoler samt med etablering af en

central administration, der gradvist skal overtage flere områder fra de involverede parter.

Administrator: Danida.

Reform af vandsektoren på organisations- og brugerniveau

Bevilling: 18,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At udvikle modeller for gennemførelse af vandforsyning, der er baseret på en behovs-/brugerstyret planlægning, gennemførelse og vedligeholdelse af vandforsyningssystemer. *Status:* Siden projektets start ultimo 1995 er ansvaret for vandforsyning og sanitetsanlæg blevet lagt ud til lokaladministrationerne, hvilket har skabt logistiske vanskeligheder for projektet. B.l.a. er de forudsete vandkomiteers rolle blevet noget uklart. Imidlertid er en række under-pilotprojekter blevet iværksat og fungerer, ligesom flere lignende under-pilotprojekter er under forberedelse. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Støtte til Independent Mediation Service of South Africa, IMSSA

Bevilling: 18,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* At fastholde og styrke organisationens placering som forligs- og mæglingorgan i politisk relaterede konflikter samt i arbejdsmarkedskonflikter. *Status:* Ud over at have bistået med bilæggelse af talrige konflikter mellem sociale grupper m.v. har IMSSA takket været den danske støtte formået at spille en helt central rolle i forbindelse med oprettelsen af en offentlig forligsmandsinstitution samt i forbindelse med fastlæggelse af modaliteterne for den nye statslige valgkommission. Projektet afsluttedes i december 1996. *Administrator:* IMSSA.

Øvrig social infrastruktur og service

Støtte til afholdelse af lokalvalg

Bevilling: 15,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1996. *Formål:* At yde støtte til gennemførelse af vælgeruddannelse og valgrætningsaktiviteter gennem udvalgte sydafrikanske private organisationer i forbindelse med afholdelse af lokalvalg. *Status:* Projektet er afsluttet med afholdelsen af lokalvalgene. *Administrator:* Independent Mediation Service of South Africa.

Støtte til reformering af retssektoeren

Bevilling: 15,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At bidrage til gennemførelsen af det sydafrikanske justitsministeriums strategiplan for etablering af et demokratisk retssystem. *Status:* Planlægningsenheden i justitsministeriet har siden projektets start i september 1996 udarbejdet konkrete projektforslag, inklusive detaljerede budgetter, inden for en række højt-prioriterede områder i strategiplanen. *Administrator:* Danida.

Støtte til lokal udvikling, fase 2

Bevilling: 14,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At sikre en demokratisk udvikling både lokalt, regionalt og nationalt. At styrke både national koordinering af samarbejdet mellem NGO'erne og svage befolkningsgruppers deltagelse i udarbejdelsen af et kommunalt system samt deltagelse i udarbejdelse af en fattigdomsorienteret udviklingsstrategi. *Status:* Udvikling af manualer og afholdelse af kurser for de nyvalgte byråd samt støtte til sikring af implementering af regeringens fattigdomsorienterede boligpolitik har været de vigtigste aktiviteter. *Administrator:* Ibis.

Kapacitetsopbygning i projektstyring, fase 2

Bevilling: 11,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At styrke NGO-sektoren ved at sikre, at den besidder tilstrækkelig kapacitet til at gennemføre udviklingsstrategier samt influere forandningsprocessen i Sydafrika. I anden fase af projektet vil hovedvægten ligge inden for støtte til udvikling af organisationernes administrative kapacitet samt organisationsudvikling. *Status:* Projektet har spillet en helt afgørende rolle i forhold til NGO-sektorens omstilling til at fungere i et demokratisk samfund. *Administrator:* Ibis.

Virksomhed-til-virksomhedsprogram til støtte for små og mellemstore virksomheder

Bevilling: 80,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At støtte etableringen af kommercielt bæredygtige samarbejder mellem danske erhvervsvirksomheder og sortejede mindre syd-

Industri, minedrift, håndværk og teknik (sekundær produktion)

afrikanske virksomheder m.h.p. at tilføre sidstnævnte teknologi, kapital, markedsadgang m.v. *Status:* Der er under programmet hidtil etableret 10 samarbejder, der befinder sig i teknologi-overførelsesfasen, 25 projekter af lignende karakter er under forundersøgelse, mens 30 er på forhandlingsstadiet. Af de 160 mio. kr., der er afsat til projektet, er den første tranche på 80 mio. kr. øremærket til igangværende engagementer indtil marts 1997. *Administrator:* Danida.

Støtte til Independent Business Enrichment Centre, IBEC

Bevilling: 14,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At sætte IBEC i stand til at udvide sine udlåns-, trænings- og rådgivningsaktiviteter i forhold til små virksomheder blandt de underprivilegerede befolkningsgrupper i Sydafrika. *Status:* IBEC's trænings- og udlånsaktiviteter vokser støt i omfang. *Administrator:* Danida.

Programbistand

Støtte til nationalt pilotprogram for jordreformer

Bevilling: 72,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At støtte gennemførelse af regeringens pilotprogram for jordreformer. Der vil blive gennemført pilotprojekter i hver af Sydafrikas ni provinser. Hertil kommer støtte til træning af offentligt ansatte på alle niveauer samt støtte til styrkelse af kapaciteten blandt private lokale organisationer, der er involveret i planlægning og gennemførelse af jordovertagelse. *Status:* Projektet, der indledtes primo 1996, har været kendetegnet ved en række forsinkelser grundet logistiske problemer i forbindelse med etableringen af de nye provinsadministrationer. Således er projektet i forhold til den oprindeligt forudsatte tidsplan ca. et år bagefter med oprettelse af provinskontorer, jordkøb og levering af basale værktøjer til projektet. Imidlertid er pilotprogrammet ultimo 1996 nået op på 192 lokale jordredistribueringsprojekter, der involverer henved 35.000 husholdninger og dækker et landareal på over 400.000 ha. *Administrator:* Danida.

Tanzania

Uddannelse

Støtte til håndværkeruddannelserne, fase 3

Bevilling: 106,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At afhjælpe manglen på faglærte håndværkere ved uddannelse inden for traditionelle fag. *Status:* Projektet har i 1996 afsluttet rehabilitering og færdiggørelsen af håndværkerskolerne i Iringa og Mbeya. Styrelsen godkendte i november 1996 en omallokering af restbevillingen med henblik på at støtte gennemførelsen af en ny handlingsplan, der baserer sig på den i 1994 vedtagne lov for de faglige uddannelser. Loven indebærer en modernisering og decentralisering af de faglige uddannelser i Tanzania. *Administrator:* Danida.

Sundhed

Vaccinationsprojekt for børn

Bevilling: 159,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1977-1996. *Formål:* Støtte til det landsomfattende vaccinationsprojekt m.h.p. at opnå størst mulig beskyttelse af børn mod mæslinger, polio, stivkrampe, difteri, tuberkulose og kighoste. *Status:* Projektet udløb i 1996, og aktiviteterne er blevet integreret som en komponent i det samlede nationale sundhedsprogram, hvortil der fortsat ydes dansk bistand. *Administrator:* Danida.

Tandplejeprojektet

Bevilling: 16,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* At forbedre den forebyggende tandpleje samt at forbedre og udvide den eksisterende tandbehandling. *Status:* Projektet blev afsluttet planmæssigt i juni 1996. *Administrator:* Danida.

Det primære sundhedsplejeprogram

Bevilling: 148,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* At styrke aktiviteter inden for den primære sundhedspleje. *Status:* Støtten var med til at danne grundlaget for en omfattende reform af Tanzanias sundhedssektor, der blev iværksat medio 1996. Projektet er afsluttet i 1996 og blev afløst af et ny bevilling til sundhedssektorprogramstøtte til bl.a. gennemførelse af sundhedssektorreformen. *Administrator:* Danida.

AIDS-forebyggelse, fase 2

Bevilling: 34,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At mindske og afhjælpe de sociale, psykologiske og sundhedsmæssige virkninger af HIV/AIDS-epidemien blandt befolkningen i Kagera-regionen. *Status:* Alle lærere har deltaget i et genopfriskningskursus, og et monitoreringsystem vedrørende skoleundervisningen er blevet iværksat. I 1996 er 200 unge blevet uddannet og 345 sundhedsarbejdere har deltaget i træningskurser om HIV/AIDS. Drop-in-centret for gadebørn huser nu 55 børn. *Administrator:* Dansk Røde Kors.

Støtte til Tanzanias Nationale AIDS-program, NACP

Bevilling: 28,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At støtte NACP med at forebygge forekomsten af AIDS gennem oplysningsvirksomhed, udbygning af hjemmeplejemulighederne samt en mere målrettet rådgivnings- og vejledningsindsats over for HIV-smittede og AIDS-patienter. *Status:* Støtten til NACP blev i princippet fuldt integreret i den i 1996 indledte programstøtte til sundhedssektoren, i overensstemmelse med hensigterne i sundhedsreformen. Der har dog siden juli 1996 været vanskeligheder ved at gennemføre den planlagte integrering, hvorfor en fornyet gennemgang af AIDS-programmet vil finde sted i forbindelse med det i februar 1997 planlagte review af sundhedssektorprogrammet. *Administrator:* Danida.

Sundhedssektorprogrambistand, fase 1

Bevilling: 290,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At forbedre sundhedstilstanden i Tanzania (fastland), især blandt de mest udsatte befolkningsgrupper, gennem støtte til gennemførelse af den i 1996 vedtagne tanzaniske sundhedsreform. *Status:* Den danske bistand til programmet blev iværksat medio 1996 og skrider planmæssigt frem. Et review af programmet i februar 1997 vil foretage en nærmere vurdering af fremdriften med henblik på at foretage eventuelle nødvendige justeringer. *Administrator:* Danida.

Drikkevandsforsyning i landdistrikter

Bevilling: 38,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* Etablering og renovering af landsbyvandforsyningen i Iringa-, Mbeya- og Ruvuma-regionerne samt støtte til og træning i drift og vedligeholdelse af anlæggene. *Status:* Siden projektets start i 1979 har i alt 350 landsbyer fået etableret drikkevandsforsyning. Et forbedret drifts- og vedligeholdelsessystem blev indført i slutningen af 1994. Fase 3 blev i oktober 1996 afløst af en ny fjerde og afsluttende fase over 2 1/2 år, hvor indsatsen vil blive koncentreret omkring oplæring af landsbybefolkningen i anvendelse, vedligeholdelse og reparation af anlæggene, med inddragelse af den lokale private sektor. *Administrator:* Danida.

Valgstøtte

Bevilling: 15,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1996. *Formål:* Støtte til den nationale valgkommission og Zanzibars valgkommission til forberedelse og afvikling af de første præsident- og parlamentsvalg efter genindførelsen af flerpartisystem, samt støtte til lokale valgobservatørgrupper. Støtten blev givet som fællesfinansiering med fem andre donorer. *Status:* Valgene blev afviklet i oktober og november 1995. *Administrator:* Danida.

Støtte til sotransportafdelingen under Tanzania Railways Corporation

Bevilling: 160,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* At forbedre sotransporten på de tre store søer gennem reservedelsleverancer, reparationer og rådgiverstøtte. Der lagdes særlig vægt på gennemførelse af institutionelle forandringer m.h.p. at gøre organisationen kommercielt bæredygtig og selvstændig. *Status:* Da de tanzaniske myndigheder ikke havde taget konkrete skridt til at selvstændiggøre søfartsafdelingen, afsluttedes projektet som planlagt med udgangen af oktober 1996. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af Chalinze-Segera-Tanga-vejen

Bevilling: 16,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-2000. *Formål:* At genopbygge hovedvejen

Drikkevand og sanitet

Øvrig social infrastruktur og service

Transport

Chalinze-Segera-Tanga med udvidelse mod Korogwe, samt støtte vedligeholdelse af vejen. *Status:* Afsluttende rapport for anlægskomponenten foreligger. Vedligeholdelseskomponenten vil blive fortsat frem til år 2000. *Administrator:* Danida.

Kommunikation

Telekommunikationsudstyr

Bevilling: 34,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* Genopbygning og udvidelse af det lokale telefonnet i byerne Moshi og Tanga gennem produktion og leverance af kabler og splejseudstyr. *Status:* Samtlige kabler er blevet leveret, og projektet er dermed afsluttet. *Administrator:* Danida.

Energi

Singida-Arusha højspændingsledning

Bevilling: 258,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At bidrage til den økonomiske udvikling i området omkring Arusha og Moshi ved opførelse af en 316 km lang højspændingsledning. *Status:* Projektet har haft en del tekniske problemer i 1996, der har bevirket en forsinkelse på et par måneder. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Bevaring og forbedring af jord- og vandressourcer i Njombe og Makete distrikter

Bevilling: 75,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At iværksætte aktiviteter til bevaring af jord- og vandressourcer i Njombe og Makete-distrikterne. *Status:* Forberedelserne til indsatserne i landsbyerne er færdiggjort. Projektorganisationerne er fuldt funktionsdygtige. Der er etableret en programorganisation, der yder støtte til projekterne i Iringa, Njombe og Makete. Projekterne vil i 1997 blive udvidet til at omfatte alle fem distrikter i regionen. Projekterne vil i.h.t. den nye strategi for bistandssamarbejdet med Tanzania efter en periode på fem år blive indarbejdet i landbrugssektorprogrammet. *Administrator:* Danida.

Skovfrøprojekt

Bevilling: 10,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* Miljøbeskyttelse samt styrkelse af den tanzaniske skovfrøsektor med indsamling, udvælgelse, salg og distribution af skovfrø til dækning af det stærkt øgede behov for brændselsskove og agerskovbrug. *Status:* Med udgangspunkt i de under fase 1 opbyggede nationale centre og to lokale centre foregår indsamling og distribution af skovfrø. Centrene har en anseelig indtægt fra salg af frø – også til udlandet. Der gennemføres en omfattende træningsvirksomhed. *Administrator:* Danida.

Bevaring og forbedring af jord- og vandressourcer i Iringa-distriktet

Bevilling: 17,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At fortsætte og iværksætte aktiviteter til bevaring og forbedring af jord- og vandressourcer i Iringa-distriktet. *Status:* Projektet arbejder i distriktets landsbyer sammen med indbyggerne med landbrug, skovbrug og kvægavl for at sikre en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne i området. Der er indført et sammenhængende ledelsessystem til planlægning, overvågning og revision af aktiviteterne. *Administrator:* Danida.

Handel, distribution, kooperation og markeds- føring (tertiær produktion)

Støtte til rekonstruktion af Cooperative and Rural Development Bank, CRDB

Bevilling: 49,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At bidrage til at CRDB kommer til at operere som en rentabel, moderne bank, som kan betjene kunder på landet og i byerne med særlig vægt på andelsbevægelsen samt mindre erhvervsdrivende. *Status:* CRDB er blevet privatiseret ved overdragelse fra finansministeriet til aktionærerne i september 1996. Anskaffelse og installation af edb- og kommunikationsudstyr foretages, og træningsprogrammer gennemføres. Rekapitaliseringen forventes endeligt gennemført i februar 1997. *Administrator:* Danida.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Egnsudvikling, Kibondo, fase 1

Bevilling: 12,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1996. *Formål:* Forbedring af levestandarden for landsbybefolkningen – ca. 50.000 – i Kibondo. *Status:* Projektet blev afsluttet planmæssigt, og en fase 2 (1997-2001) er påbegyndt. Projektet har en god lokal ledelse og forløber fint. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Egnsudvikling, Singida, fase 4

Bevilling: 25,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At øge ca. 300.000 landboeres viden om og erfaringer med landbrug og miljø. *Status:* I den afsluttende fase 4 koncentrerer aktiviteterne i de prioriterede landsbyer, og der opbygges lokal kapacitet med henblik på overdragelse af relevante aktiviteter. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Gældslettelse

Bevilling: 60,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* Beløbet er blevet overført til Verdensbanken som betaling for en del af Tanzanias forfaldne gæld til banken. *Status:* 60 mio. kr. er overført til Verdensbanken.

Støtte til afskedigelsesgodtgørelser

Bevilling: 51,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1997. *Formål:* Inden for de eksisterende budgetmæssige rammer at øge de offentligt ansattes lønninger for derved at bidrage til en forbedring af den offentlige sektors betjening af det tanzaniske samfund. *Status:* Beløbet er sammen med anden donorstøtte indsat på en særlig konto i Centralbanken, hvorfra der, efter prøvelse af afskedigelsesgrundlaget, løbende vil ske udbetaling til de afskedigede. *Administrator:* Danida.

Ledelseudvikling på landbrugsskoler

Bevilling: 16,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* Styrkelse af landbrugsskolernes muligheder for at tilpasse sig ændrede behov og markedsvilkår inden for landbrugssektoren i Thailand gennem øget decentralisering til skolerne. *Status:* I september 1996 blev den danske bistand begrænset til korttidsinput. De thailandske myndigheder har videreført decentraliseringsprocessen på et tilfredsstillende niveau. Korttidsbistanden vil blive afsluttet i 1997. *Administrator:* Danida.

Træning i akvakultur og forarbejdning af fisk

Bevilling: 25,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At tilvejebringe de fysiske faciliteter og den træningskapacitet, der er nødvendig for at gennemføre tidssvarende uddannelser inden for områderne akvakultur og forarbejdning af fisk på Ranong Landbrugsskolen. *Status:* Projektet er blevet forsinket pga. forsinkede leverancer af udstyr. Teknisk assistance er iværksat m.h.p. udvikling af nye undervisningsplaner m.v. Projektet forventes afsluttet i 1997. *Administrator:* Danida.

Tandpleje i landdistrikterne

Bevilling: 42,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* En forbedret såvel forebyggende som behandlende tandpleje for landbefolkningen i tre udvalgte provinser i det sydlige Thailand baseret på decentralisering ved hjælp af mobilt tandplejeudstyr. *Status:* Projektet forløber stort set planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Miljøskib til bekæmpelse af olieforurening

Bevilling: 30,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1996. *Formål:* At give havnemyndighederne i Bangkok mulighed for at bekæmpe olieforurening i Chao Praya-flodens nedre løb samt i Siam-Bugtens øvre del. Projektet er baseret på et olieforureningsskib, som blev bygget på et færøsk værft med teknisk bistand fra Danida. *Status:* Skibet blev som planlagt leveret i efteråret 1996. Der blev gennemført en række træningsprogrammer i forbindelse med overdragelse af skibet, som skal indgå i en større oliebekæmpelsesflåde stationeret i Bangkok. Projektet forløber stort set som planlagt, om end med visse mindre forsinkelser. *Administrator:* Danida.

Støtte til det marinebiologiske center i Phuket

Bevilling: 53,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* Et danskbygget forskningskib skal anvendes til at kortlægge havets og kystnære områders biologiske forekomster for at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for at sikre en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. *Status:* Forskningsprogrammet er iværksat og forløber planmæssigt. Der er parallelt hermed

Programbistand

Thailand

Uddannelse

Sundhed

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Uganda

Uddannelse

iværksat et træningsprogram under ledelse af en dansk rådgiver (kaptajn) for den thailandske besætning, idet besætningen ikke har haft de tilstrækkelige kvalifikationer. *Administrator:* Danida.

Program for specialundervisning af handicappede børn, fase 2

Bevilling: 64,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1999. *Formål:* 1) at uddanne speciallærere for handicappede børn og 2) at opbygge et landsdækkende net af centre, hvor børn kan blive undersøgt for handicap. *Status:* Den centrale komponent i projektets første fase, der omfattede opførelse og udvikling af en lærerhøjskole, er gennemført, og undervisningen af de studerende er indledt i de nye lokaler. Den decentrale komponent, der omfatter etablering og udvikling af et center i hvert af Ugandas 39 distrikter, er ved udgangen af 1996 igangsat i samtlige 39 distrikter, hvoraf de syv centre er i permanente lokaler, medens de øvrige er i midlertidige lokaler. En række distrikter mangler at fastansætte fuldtidsbeskæftiget personale ved centrene, idet det uddannede personale er midlertidigt tilknyttet centrene i afventning af afslutningen af formaliserede rekrutteringsprocedurer. *Administrator:* Danida.

Genopbygning af grundskoler, fase 2

Bevilling: 23,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At 20 skoler i det østlige Uganda lever op til regeringens standard for grundskoleundervisning. *Status:* I november 1996 blev de 30 skoler fra første projektfase overdraget til lokalsamfundene og undervisningsministeriet. To af skolerne i nord er dog ikke helt færdige, idet lokalbefolkningen i perioder har været tvunget på flugt, og transport af materialer er blevet forsinket pga. landminer. 150 lærere afsluttede deres uddannelse i maj 1996, og kurser i drift og vedligeholdelse afholdtes ved alle skolerne. Fase 2 påbegyndtes i september 1996 med optagelsesprøver og udvælgelse af 450 lærere til lærertræningen. *Administrator:* Adventist Development and Relief Agency (ADRA) Danmark.

Sundhed

Rehabilitering af National Medical Stores

Bevilling: 15,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* National Medical Stores har som overordnet formål at indkøbe, lagre og distribuere medicin og medicinsk basisudstyr af god kvalitet til lavest mulig pris og med lavest mulige omkostninger. Projektets umiddelbare formål er en renovering af det nationale medicinlagers lagerfaciliteter. *Status:* Kontrakten med den ugandiske entreprenør blev indgået i august 1995, hvorefter renoveringsarbejdet indledtes. Entreprenøren forventes at aflevere lagerkomplekset i april 1997. Tilsynet forestås af et dansk rådgivningsfirma. *Administrator:* Danida.

AIDS-rådgivning

Bevilling: 19,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At støtte rådgivningsservice til mennesker, der har AIDS eller er HIV-positive, samt at yde rådgivning til familier med AIDS/HIV-positive medlemmer. *Status:* Over 39.000 personer er ved udgangen af 1996 registreret som enten AIDS-patienter eller HIV-positive på de otte centre oprettet af modtagerorganisationen. Antallet forventes at stige til 72.000 inden udgangen af projektperioden. *Administrator:* Danida.

Medicinforsyningsprogram, fase 4

Bevilling: 124,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At forbedre den primære sundhedstjeneste gennem opbygning og konsolidering af et landsdækkende medicinforsyningsprogram. *Status:* I 1996 fordeltes ca. 19.500 færdigpakkede medicinsæt til ca. 1.350 sundhedscentre og klinikker, primært til länddistrikterne. Gennem en række træningskurser er sundhedspersonalet fagligt blevet styrket på områder som diagnostisering, uddeling af medicin og oplysning til patienterne om medicinens anvendelse. En organisatorisk og administrativ rationalisering og forbedring af det nationale medicinlager er gennemført, ligesom der er oprettet en national medicinalstyrelse. Under programmets fase 4 vil DRK's rolle som ansvarlig for programgennemførelsen gradvist blive faset ud, og ansvaret for gennemførelsen vil overgå til et dansk-støttet bilateralt sundhedssektorprogram, som er under igangsætning. Den

ationale medicinalstyrelse udgav i 1996 en revideret liste over basismedicin, ligesom styrelsen skærpede kontrollen med salg og import af medicin i den private sektor. *Administrator:* Dansk Røde Kors, DRK.

Sundhedssektorprogram

Bevilling: 209,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At bidrage til en forbedring af sundhedstilstanden for den ugandiske befolkning ved 1) at opretholde en landsdækkende basal medicinforbrug, 2) at forbedre basisuddannelserne for forskellige kategorier af sundhedsarbejdere, 3) at understøtte udbygningen af den ugandiske sundhedsreform gennem kapacitetsopbygning på såvel centralt plan som på distriktsplan, samt 4) at forbedre sundheds-tjenesten og befolkningens sundhedsadfærd i tre udvalgte distrikter i det nordøstlige Uganda med en befolkning på ca. 750.000. *Status:* Gennemførelsen af programmet indledtes i november 1996 efter ankomsten af en dansk chefrådgiver. Yderligere to danske rådgivere udsendes i starten af 1997. *Administrator:* Danida.

Styrkelse af monitorering og undersøgelser af Ugandas vandressourcer

Bevilling: 38,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At medvirke til at sikre en bæredygtig udnyttelse af Ugandas vandressourcer. Dette vil ske gennem en styrkelse af vanddirektoratets kapacitet til at indsamle data samt gennemføre undersøgelser med henblik på at kunne udarbejde retningslinier og anbefalinger vedrørende forsvarlig forvaltning af ressourcerne. *Status:* Projektet iværksættes i midten af 1996 og forløber uden vanskeligheder. En projektgennemgang forventes gennemført i anden halvdel af 1997. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Vand- og sanitetsprogram i det østlige Uganda, fase 2

Bevilling: 250,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* At forbedre levestandarden for en landbefolkning på næsten fire mio. mennesker gennem etablering af drikkevands- og sanitære installationer og ved sundhedsoplysning. *Status:* Projektet blev startet i fire distrikter og havde ved afslutningen af fase 1 forsynet knap 800.000 af områdets indbyggere med rent vand. Regnskabsmæssige vanskeligheder forsinkede udførelsen i 1995/1996 og nødvendiggjorde en ekstraordinær revision af projektets regnskaber. Undersøgelsen er afsluttet, og de ugandiske myndigheder har taget tilfredsstillende skridt. Projektets anden fase godkendtes i maj 1996 og udførelsen er nu planmæssig. *Administrator:* Danida.

Støtte til decentraliseringsreform

Bevilling: 29,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* At bistå den ugandiske regering med gennemførelse af den i december 1993 vedtagne kommunalreform. Projektet omfatter: 1) fortsat støtte til decentraliseringssekretariatet under ministeriet for lokalt selvstyre, 2) udarbejdelse af træningsprogrammer og træningsmaterialer, 3) opfølgning og rådgivning i forbindelse med opbygningen af selvstyre i distrikterne, 4) teknisk assistance. *Status:* Decentraliseringssekretariatet er fuldt ud fungerende, træningsprogrammer afholdes efter en landsdækkende plan, trænings- og oplysningsmateriale er udarbejdet og fordelt til distrikterne, og en tidsplan for dansk konsulentbistand følges. Samtlige 39 distrikter har planmæssigt opnået økonomisk selvstyre. *Administrator:* Danida.

Offentlig administration

Støtte til reform af den offentlige sektor

Bevilling: 17,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1995. *Formål:* At skabe et mindre, bedre lønnet og motiveret embedsmandskorps og herigennem justere den offentlige sektors rolle i takt med igangværende økonomiske og politiske reformer i landet. *Status:* Den tilsluttede reducere af embedsmandskorpsen er opnået ved afslutningen af projektperioden i september 1996. Det danske bidrag er fuldt udnyttet. Reformens effekt for den offentlige sektor på centralt og decentralt niveau vil imidlertid fortsat blive vurderet på lokalt niveau. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur og service

Demobilisering af soldater i den ugandiske hær, fase 3

Bevilling: 10,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1996. *Formål:* At sikre hjemsendelse og integration

i det civile liv af et antal soldater og deres familier for derved at styrke den ugandiske økonomi og sikre en fortsat fredelig og demokratisk udvikling af landet. *Status:* Programmet samfinansieres med andre donorer med Verdensbanken som ledende donor. I alt 32.200 soldater er hjemsendt under fase 1 og 2 af programmet og ca. 4.500 under fase 3. Danida har finansieret en monitorering- og evaleringsenhed under programmet. *Administrator:* Verdensbanken.

Støtte til retsvæsenet samt ombudsmandsinstitutionen

Bevilling: 43,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At effektivisere behandlingen af retssager, at sikre en bedre uddannelse af retsvæsenets funktionærer og at istandsætte de mest nødlidende retsbygninger i landet. Endvidere at støtte driften af ombudsmandsinstitutionen og sikre, at denne når ud til alle egne i landet. *Status:* Et projektsekretariat med en Danida-rådgiver er oprettet, og en detaljeret arbejdsplan er udarbejdet. Byretten i Kampala er istandsat og istandsættelsen af to retsbygninger i provinsen er igangsat. Et rationaliseringssystem er udarbejdet og afprøves i byretten i Kampala. *Administrator:* Danida.

Program for kvinder i udvikling, fase 2

Bevilling: 17,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At styrke ministeriet for ligestilling, forbedre kvinders politiske og juridiske rettigheder samt fremme kvinders økonomiske selvstændighed. *Status:* Gennemførelsen af fase 2 påbegyndtes i april 1996. Der vil i fase 2 blive lagt øget vægt på at sikre lige muligheder for kvinder og mænd i Ugandas socio-økonomiske og politiske udvikling samt øget fokus på kønsbevidsthed og træning på distriktsniveau. Et system til at forbedre den løbende opfølgning og evaluering af programmets aktiviteter er igangsat i 1996. *Administrator:* Danida.

Transport

Renovering af Entebbe Lufthavn

Bevilling: 165,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* At forbedre lufthavnsanlægget i Entebbe, så lufthavnens internationale trafik kan fastholdes og forøges, og derved støtte Ugandas indtjening af fremmed valuta i forbindelse med en større turistsektor samt eksport af sårbare landbrugsprodukter og fisk. *Status:* Projektet blev i sommeren 1996 afleveret til Ugandas luftfartsmyndighed. Projektet er udvidet med støtte til vedligeholdelse af lufthavnen via entreprenør og rådgiver i projektets garantiperiode, samt yderligere støtte til vedligeholdelse i en 2-årig periode via et samarbejde med den internationale luftfartsmyndighed. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af distriktsvej i Rakai

Bevilling: 23,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1997. *Formål:* At opgradere vejen mellem Rakai by og hovedvejen til Kampala og dermed styrke handelen og distriktets indkomstmuligheder. Samtidig styrkes det nationale net af distriktsveje. *Status:* Opgraderingen startede i oktober 1996 og forventes afsluttet i løbet af seks måneder. En vedligeholdelsesplan udarbejdes samtidig. *Administrator:* Danida.

Vedligeholdelse af distriktsveje

Bevilling: 27,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At opbygge vejadministration og forbedre vedligeholdelsen af biveje i de fire distrikter Lira, Apac, Gulu og Kitgum i det nordlige Uganda. *Status:* Projektet startede september 1996, hvor et rådgivende ingeniørfirma påbegyndte den indledende planlægning og tekniske bistand til de fire distrikter. *Administrator:* Danida.

Energi

Udførelse af transmissionsledning fra Owen Falls til Kampala

Bevilling: 111,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At forbedre el-forsyningen til Kampala og det vestlige Uganda fra vandkraftværket ved Owen Falls ved Nilens kilder ved bygning af en ny og renovering af den eksisterende højspændingsledning. *Status:* Projektets udførelse påbegyndtes i november 1995 af entreprenørkonsortiet Pihl-KI Contractors. Dette har udført omkring halvdelen af fundamenter og master fra Owen Falls til Kampala, mens arbejdet på strækningen mellem Lugogo og Mutundwe-transformerstationerne i Kampala ikke

er påbegyndt. En seks måneders forlængelse af kontraktperioden er aftalt med entreprenøren og Uganda Electricity Board (UEB) til udførelse af nødvendige tilslutningsarbejder på transformerstationerne og omlægning af arbejdet med renovering af den eksisterende højspændingsledning. Denne ændring skyldtes, at UEB ikke i tide havde påbegyndt en større udbygning af transformerstationer i Kampala i forbindelse med kapacitetsudvidelse af vandkraftanlægget i Owen Falls. Projektet forventes afleveret til ibrugtagning i to stadier, henholdsvis november 1997 og april 1998. *Administrator:* Danida.

Opbygning af landbrugsorganisation, UNFA

Bevilling: 20,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* Etablering af en landbrugsorganisation, der effektivt kan varetage medlemmernes interesser og overtage ansvaret for aktiviteter, der bedst kan løses af landmændene selv. *Status:* Et nationalt sekretariat er etableret, og et kontor er oprettet i hvert af Ugandas 39 distrikter. Ledende medarbejdere er blevet trænet, og et antal studieture for landbrugere er blevet gennemført i 1995 og 1996. En projektgennemgang i april 1996 udtrykte tilfredshed med organisationens resultater og gav forslag til yderligere aktiviteter, der ikke er forudset i det oprindelige projekt. En overgangsbevilling vil være nødvendig i 1996. En fase 2 ventes gennemført med virkning fra starten af 1998, hvor projektet vil blive indarbejdet i landbrugssektorprogrammet, der er under forberedelse. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Kvægavlsprojekt

Bevilling: 12,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* Formulering af en avlsplan med anbefalinger vedrørende brug af kvægracer, hvis specielle egenskaber gør dem velegnede i egne med særlige klimatiske og produktionsmæssige forhold. Kvægbestanden skal forbedres gennem brug af kunstig befrugtning. *Status:* En national avlsplan er udarbejdet og godkendt af landbrugsministeriet. Planen vil i nær fremtid blive fremlagt for regeringen og parlamentet. Tyresæd af høj kvalitet er indført fra Danmark. Sverige og Kenya inden regeringen indførte forbud mod indførelse af genetisk materiale som værn mod kogalskab. Kunstig befrugtning er påbegyndt i fire pilotområder. En projektgennemgang konstaterede i efteråret 1996, at projektet er på ret kurs, og at hovedkomponenterne senere skal indarbejdes i landbrugssektorprogrammet, der er under opbygning. *Administrator:* Danida.

Program for distriktsudvikling i Rakai, fase 2

Bevilling: 62,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1999. *Formål:* Det langsigtede mål er at bidrage til fremme af en social og økonomisk bæredygtig udvikling i Rakai-distriktet, samtidig støttes distriktet i at opbygge en effektiv egen-administration i samspil med lokale politikere. *Status:* Opbygningen og reorganiseringen af distriktsadministrationen har fremvist gode resultater, både hvad angår planlægning og økonomisk styring, baseret på en frugtbar dialog mellem lokalpolitikere og embedsmænd. *Administrator:* Danida.

Multisektor, integrerede
udviklingsprojekter

Leverance af grøntsagsfrø og råmaterialer til sæbefremstilling

Bevilling: 19,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1994. *Formål:* Støtte til Ugandas økonomiske genopretningsprogram. *Status:* To af tre leverancer på hver 20 tons forskellige sorter kvalitets-testede grøntsagsfrø er blevet leveret fra Danmark. Som følge af den forbedrede økonomiske situation og den private sektors mulighed for i fremtiden at forestå forsyningen af grøntsagsfrø er det besluttet at undlade at gennemføre den tredje leverance. De to første distributører er trådt i betalingsstandsning med udestående fordringer til følge. Frøsalget forestås nu af en af Danida støttet landbrugsorganisation og forløber tilfredsstillende. Leverancen af råmaterialer til sæbefremstilling er gennemført. Modtageren af råmaterialerne blev i 1994 erklæret konkurs, og produktionsanlægget er overtaget og videreføres af nye ejere. Den tidligere ejers manglende betalingsevne har medført, at den aftalte betaling af modværdien i lokal valuta for de leverede råmaterialer ikke er overholdt. Sagen omkring konkursbegæringen ventes behandlet af Højesteret første gang i februar/marts 1997. Projektet forventes afsluttet i løbet af 1997. *Administrator:* Danida.

Programbistand

Bidrag til Ugandas fond for multilateral gældslettelse, fase 3

Bevilling: 200,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At bidrage til lettelse af landets gældsbyrde ved at forbedre mulighederne for at betale udestående afdrag og renter af den multilaterale gæld. Beløbet indsættes i en specielt oprettet fond for multilateral gæld, der administreres af Ugandas nationalbank. *Status:* Beløbet fra fase 2 på 30 mio. kr. er overført til fonden i december 1995, og 70 mio. kr. fra fase 3 indbetales til fonden i december 1996. Bidragene anvendes til nedbringning af gæld til Verdensbanken, Den Afrikanske Udviklingsbank og Den Internationale Valutafond. *Administrator:* Danida.

Vietnam

Drikkevand og sanitet

Støtte til national strategi for vandforsyning og sanitet i landområderne

Bevilling: 14,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At bidrage til gennemførelse af regeringens målsætninger vedr. vandforsyning og spildevandsbehandling i landområderne. *Status:* Arbejdet er påbegyndt ved årsskiftet 1996-1997 med ankomsten til Vietnam af et dansk konsulentfirma og en Danida-rådgiver. *Administrator:* Danida.

Støtte til vandforsyningsprojekter i Halong City, Dalat og Buon Ma Thuot

Bevilling: 267,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2001. *Formål:* Gennem bedre vandforsyning at skabe bedre og sundere levevilkår for befolkningen i de tre provinsbyer Halong City, Dalat og Buon Ma Thuot. *Status:* De danske rådgivende firmaer, som skal administrere projekterne, påbegynder arbejdet primo 1997. Projekterne omfatter samlet omkring 500.000 indbyggere i de tre byer. *Administrator:* Danida.

Offentlig administration

Støtte til administrativ reform i Dak Lak-provinsen

Bevilling: 15,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At øge den lokale forvaltnings evne til på bæredygtig vis at forbedre befolkningens levestandard og livskvalitet. *Status:* Regeringsaftalens indgåelse er forsinket af interne vietnamesiske diskussioner om finansieringen af Vietnams bidrag til projektet. Aftalen forventes underskrevet i februar 1997. *Administrator:* Danida.

Øvrig social infrastruktur og service

Støtte til retssektoeren

Bevilling: 36,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Projektets langsigtede mål er gennem styrkelse af domstolene, anklagemyndigheden og Nationalforsamlingen at støtte opbygningen af Vietnam som en retsstat. *Status:* UNDP og de vietnamesiske institutioner har påbegyndt visse indledende aktiviteter, medens hovedparten af projektaktiviteterne vil blive påbegyndt med rådgivernes tiltræden i begyndelsen af 1997. *Administrator:* UNDP.

Transport

Rehabilitering og nybygning af færger

Bevilling: 82,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* Projektets umiddelbare mål er at sikre effektiv og sikker færgeforbindelse, således at den stigende trafik mellem Ho Chi Minh-området og de sydlige provinser kan opretholdes og forbedres. Projektet vil desuden styrke kapaciteten på tre værfter og derved sætte dem i stand til at deltage i opbygningen og vedligeholdelse af den vietnamesiske handels- og transportflåde. *Status:* Projektet iværksattes i april 1996 med indkøb af udstyr og stål samt transport til de tre værfter. I september 1996 blev de organisatoriske rammer etableret og de første færger undersøgt. Projektet er ca. 1 måned forsinket som følge af indklareringsproblemer i Vietnam. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Vurdering af fiskebestanden i Vietnams havområder

Bevilling: 12,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* Projektet støtter indsamling og analyse af eksisterende data om de levende ressourcer i de vietnamesiske farvande og om den vietnamesiske fiskerflådes størrelse, sammensætning og fangstmønster. *Status:* Det første grove overslag over fiskebestandene forventes færdigt i efteråret 1997. Der udarbejdes i foråret 1997 forslag til en fase 2, hvor hovedvægten vil ligge på støtte til den vietnamesiske samarbejdsorganisation med henblik på overbygning af et nationalt system for fremtidig undersøgelse og overvågning af fiskerisektorens levende ressourcer. *Administrator:* Danida.

Forarbejdning og markedsføring af fisk

Bevilling: 32,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1998. *Formål:* At sætte den nye nationale instans for kontrol af kvaliteten af fisk og fiskeprodukter i stand til at udfylde sit mandat og at øge indtjening ved eksport af vietnamesiske fisk og fiskeprodukter. *Status:* Projektet er igangsat i marts 1995 med udsendelse af koordinatoren og forberedelse af indkøb af udstyr til de seks regional-laboratorier, der skal føre kontrol med fiskefabrikkerne. De oprindelige planer om udlicitering af størstedelen af rådgivningen er ændret til fordel for øget anvendelse af langtidsløst rådgivere. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af cementfabrikken Hoang Thach

Bevilling: 34,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1995. *Formål:* Renovering af Hoang Thach Cementfabrik, der blev taget i brug i november 1983, og som siden steds har været i stand til at øge produktiviteten. På grund af manglende forebyggende vedligeholdelse var en gennemgribende renovering påkrævet. *Status:* Udstyrsleverancen er afsluttet og træningen er gennemført i 1996. *Administrator:* Danida.

Industri, minedrift,
håndværk og teknik
(sekundær produktion)

Rehabilitering af sukkerfabrikken i La Nga

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At øge fabrikkens kapacitet til at forarbejde den stigende tilgang af sukkerrør v.h.a. indkøb af reservedele og udstyr samt rådgivning i tekniske og dyrkningsmæssige spørgsmål. *Status:* Levering af udstyr og reservedele afsluttedes primo 1994. Rådgivning af fabrikken i driftstekniske spørgsmål er nu afsluttet. Rådgivningen vedr. sukkerrørsdyrkning, der ifølge planen skulle fortsætte til 1997, er afsluttet grundet problemer ved fabrikken primært af budgetmæssig art. *Administrator:* Danida.

Udbygning af kapaciteten på cementfabrikken Hoang Thach

Bevilling: 110,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1995. *Formål:* At øge den indenlandske forsyning med cement gennem en fordobling af produktionskapaciteten på Hoang Thach Cementfabrik, der delvist er opført for danske bistandsmidler. *Status:* Det Danida-finansierede udstyr, som udgør en mindre del af det samlede anlæg, er leveret og installeret. På grund af problemer i indkøringen er det nye anlæg dog endnu ikke endeligt afleveret. *Administrator:* Danida.

Primær sundhedstjeneste- og miljøbeskyttelsesprogram

Bevilling: 11,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* At udvikle en bæredygtig og distriktsbaseret sundhedstjeneste. *Status:* Første fase af projektet er afsluttet og afløst af en ny fase, omfattende Lao Cai, Thai Binh og Dam Lak-provinserne. *Administrator:* Dansk Røde Kors.

Multisektor, integrerede
udviklingsprojekter

Primært sundhedsprogram, fase 2

Bevilling: 23,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At Vietnam Røde Kors udvikler en bæredygtig distriktsbaseret sundhedstjeneste, der komplementerer og støtter regeringens primærsundhedsstrategi med særlig fokus på sårbare grupper. *Status:* En forsinket aflevering af evalueringsrapporten af programmets fase 1 har forsinket igangsættelsen af fase 2. En række behovsanalyser har fundet sted i de nye projektområder i fem distrikter i Lao Cai, Thai Binh og Dak Lak-provinserne. Træning i partcipatorisk planlægning og management har fundet sted med de involverede parter på alle niveauer. *Administrator:* Dansk Røde Kors.

Støtte til Vietnams reform- og strukturtilpasningsprogram

Bevilling: 60,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996. *Formål:* Det danske bidrag til det første strukturtilpasningslån, SAC I, skal hjælpe den vietnamesiske regering i bestræbelserne på at videreføre de økonomiske og administrative reformer og opretholde de sociale udgifter uden at forværre statsbudgettet. *Status:* Bidraget til SAC I er fuldt udbetalt. Behovene og mulighederne for evt. at yde et dansk bidrag til SAC II overvejes. *Administrator:* Verdensbanken.

Programbistand

Zambia

Uddannelse

Støtte til grundskoleuddannelse

Bevilling: 45,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At udvikle og afprøve en strategi for uddannelse af folkeskolelærere med henblik på at opnå såvel en betydelig forøgelse af antallet af uddannede lærere som en forbedring af undervisningens – herunder specialundervisningens – kvalitet. Desuden vil bygninger og udstyr på tre lærerseminarier blive rehabiliteret. *Status:* Gennemførelsen påbegyndes januar 1997. *Administrator:* Danida.

Sundhed

AIDS-program

Bevilling: 19,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1999. *Formål:* At forebygge spredningen af AIDS gennem oplysning af såvel sundhedspersonale som de HIV-positives familiemedlemmer, samt lette presset på hospitalsvæsenet gennem støtte til pleje af AIDS-syge i hjemmet. *Status:* Efter store forsinkelser i opstartsfasen, bl.a. som følge af en overvurdering af den zambiske samarbejdspartners kapacitet og en undervurdering af de logistiske problemer forbundet med at etablere projektet i de fem fjerntliggende fokushospitaler, er det lykkedes efter en justering i efteråret 1995 at konsolidere igangværende aktiviteter og styrke monitoreringen af de involverede hospitalers aktiviteter. Forskningskomponenten nedlagdes desuden, og oplysnings- og uddannelseskomponenten opprioriteredes. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Sundhedssektorstøtteprogram, fase 2

Bevilling: 178,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* At bidrage til en forbedring af sundhedstilstanden ved at øge kvaliteten af offentlige sundhedsydelser gennem støtte til regeringens egen sundhedsreform. *Status:* I overensstemmelse med regeringens sundhedsreform pågår en omfattende ændring af sundhedssektorens organisation, som i en overgangsfase kan medføre forsinkelser i reformens gennemførelse, herunder de dansk-støttede aktiviteter. Der er på grund af ændringerne aftalt en gennemgang af det dansk-finansierede sundhedssektorprogram i efteråret 1997 med henblik på passende justeringer. Den regnskabs- og planlægningsmæssige kapacitet i sundhedsvæsenet forbedres fortsat, og kvaliteten af befolkningens basale sundhedsydelser øges. *Administrator:* Danida.

Transport

Rehabilitering af Kapiri-Mposhi-Chingola-vejen

Bevilling: 43,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1997. *Formål:* At rehabiliterer hovedvejsstrækningen Kapiri-Mposhi-Chingola, i alt 220 km asfaltvej fra kobberbæltet mod hovedstaden. *Status:* Vejarbejdet er afsluttet i 1996. Pga. visse kvalitetsproblemer pågår aktuelt forhandlinger om omfang og ansvar mellem rådgiver, entreprenør og Kammeradvokaten/Udenrigsministeriet. Disse forhandlinger kan føre til en voldgiftssag. *Administrator:* Danida.

Rehabilitering af Kapiri Mposhi-Serenje-vejen

Bevilling: 275,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* At rehabiliterer vejstrækningen fra Kapiri Mposhi til Serenje, samt adgangsvejene til de to distriktsbyer Mkushi og Serenje. *Status:* Der er i december 1996 indgået kontrakter med rådgiveren og entreprenøren, og mobiliseringen for iværksættelse af vejarbejderne er i gang. *Administrator:* Danida.

Kommunikation

Støtte til offentlig telekommunikation

Bevilling: 15,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1997. *Formål:* At forbedre mulighederne for at erhvervsaktive personer i mellem- og lavindkomstgrupper kan bidrage til den økonomiske genopbygning af landet. *Status:* Der er indgået kontrakt med dansk firma om leverance af teknisk udstyr samt støtte til det zambiske telefonselskabs organisation og regnskabsmæssige drift. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Levering af kunstgødning

Bevilling: 19,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1994. *Formål:* At bidrage til en forøgelse af fødevarerproduktionen. *Status:* Gødningen blev leveret i august 1994 i tide for anvendelse i 1994/1995-sæsonen. Afsluttende rapport forventes modtaget fra de zambiske myndigheder i januar 1997. *Administrator:* Danida.

Udstyr til Chilanga Cement Ltd.

Bevilling: 45,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1996. *Formål:* At bidrage til at sikre tilstrækkelige forsyninger af cement til opbygning af bl.a. den zambiske industri. *Status:* Udstyr og reservedele er indkøbt, og et undervisningsprogram, forestået af et dansk firma, er gennemført. Projektstøtten ophørte i 1996 med inspektion af fabrikernes ovne. *Administrator:* Danida.

Støvfiltere til cementfabrikker

Bevilling: 18,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At installere elektrostatiske filteranlæg på ovnene på to cementfabrikker for at reducere støvudslippene til internationalt accepterede niveauer samt levere og installere udstyr og reservedele til udskiftning og rehabilitering af eksisterende mekaniske støvfiltere på de to fabrikker. *Status:* Udstyret er opstillet, træning gennemført, og projektet forventes afsluttet primo 1997. *Administrator:* Danida.

Udnyttelse af Zambezi-flodsystemet

Bevilling: 13,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* At gennemføre sektorstudier som danner grundlag for en regional handlingsplan for Zambezi-flodsystemet og derved sikre en bæredygtig udnyttelse heraf. *Status:* Projektet er blevet forsinket i indeværende år pga. forsinkelse i underskrivelsen af regeringsaftalen. Kontrakt forventes underskrevet medio januar 1997. *Administrator:* Danida.

Egnsudvikling i Zambias østprovins, fase 3

Bevilling: 17,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At skabe blivende forbedringer for den fattigste del af befolkningen gennem organisering af 900 lokale landsbygrupper, rådgivning inden for landbrug, sundhed/ernæring m.v., rent drikkevand samt støtte til bygning af 50 landbyskoler og 13 klinikker. *Status:* En intern evaluering i april 1996 medførte enkelte justeringer af planerne, bl.a. blev hastigheden for organisering af grupper sat ned. I øvrigt forløber projektet tilfredsstillende. *Administrator:* Folkekirkens Nødhjælp.

Forskning i næringsværdi af husdyrfoder

Bevilling: 10,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* At styrke forskningskapaciteten ved University of Zimbabwe gennem samarbejde om forskning i næringsværdien af det tilgængelige foder for kvæg i landsbyerne for derved at forbedre udnyttelsen af kvægets produktionsmæssige potentiale. *Status:* Opbygningen af forskningskapacitet forløber særdeles vel. Zimbabweanske forskere har erhvervet to ph.d.- og tre m.sc.-grader, og yderligere tre ph.d.- og seks m.sc.-studier er i gang. Der er godt samarbejde med og resultatformidling til kvægbrugerne i landsbyerne. *Administrator:* Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

Efteruddannelse af personale i beklædningsindustrien

Bevilling: 12,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1999. *Formål:* Uddannelse og efteruddannelse af konfektionsteknikere, designere, produktionsledere og symaskinemekanikere. *Status:* Forløber teknisk set tilfredsstillende, ca. 30 elever aflægger eksamen i februar 1997. Pga. organisatoriske problemer i forhold til NGO-træningsinstitutionen Danhiko afsluttes projektet i 1997. Flytning af skolen overvejes. *Administrator:* Danida.

Medicinforsyningsprogram, fase 2

Bevilling: 23,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1986-1996. *Formål:* At forbedre svage befolkningsgruppers adgang til lægemidler. Projektet øger lagerkapaciteten, udbygger transportfaciliteterne og styrker General Medical Stores. *Status:* Forløber planmæssigt og afsluttes august 1997. Væsentligste komponenter videreføres under nyt sundhedssektorprogram. *Administrator:* Danida.

Kontrol med og forebyggelse af AIDS

Bevilling: 33,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* AIDS/HIV-forebyggelse gennem støtte til regeringens AIDS-bekæmpelsesprogram, centrallaboratoriet og blodtransfusions-tjenesten. *Status:* Forløber planmæssigt og afsluttes marts 1997, men støtte til HIV-tests,

Industri, minedrift, håndværk og teknik (sekundær produktion)

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Zimbabwe

Uddannelse

Sundhed

laborantuddannelse samt sundhedsinformationstjenesten videreføres under sundhedssektorprogrammet. *Administrator:* Danida.

Sundhedssektorprogram

Bevilling: 129,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Bedre sundhedstilstand gennem støtte til sundhedsreform. *Status:* Indledtes december 1996. Støtter kapacitetsopbygningen i distriktssundhedsstjenesten, samt videreførelsen af igangværende aktiviteter. Juli 1997 iværksættes budgetstøtte til distrikterne. *Administrator:* Danida.

Drikkevand og sanitet

Integreret vand- og sanitetsprogram, fase 2

Bevilling: 36,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1986-1995. *Formål:* Udbygning af vandforsyningsanlæg og latriner i landsbyerne således at der er en drikkevandspumpe pr. 200 personer og 50 latriner pr. 100 husstande. *Status:* Væsentligt forsinket pga. svag administration, transportproblemer og utilstrækkelige midler. Målopfyldelsen søges sikret ved forlængelse til 1997. *Administrator:* Danida.

Nødforsyning af drikkevand til Bulawayo

Bevilling: 32,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1993. *Formål:* Sikring af drikkevandsforsyningen til Bulawayo. *Status:* Betydeligt forsinket pga. miljøstudier. Projektet afsluttedes i september 1996. *Administrator:* Danida.

Transport

Rehabilitering og vedligeholdelse af biveje i landdistrikterne

Bevilling: 53,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Introduktion af arbejdsintensiv vejrehabilitering og vedligeholdelse af veje i landdistrikterne gennem træning og udlicitering til 16 småentreprenører. *Status:* Træning igangsættes januar 1997, udstyrsindkøb begyndt december 1996. Kontraktarbejde forventes startet august 1997. *Administrator:* Danida.

Kommunikation

Støtte til udbygning af mønttelefonnettet, fase 2

Bevilling: 85,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1988-1999. *Formål:* Forbedret offentlig telefonservice gennem installering af 4.000 betalingstelefoner og udskillelse af særligt resultatcenter for betalingstelefoner. *Status:* Forløber teknisk planmæssigt. 2.000 telefoner er installeret. Institutionel del forsinket et halvt år. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Forbedring af plantekarantænetjenesten

Bevilling: 23,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1989-1993. *Formål:* At sikre import og eksport af sygdomsfrie planter og frø. *Status:* Forsinket implementering. Bygning af plantekarantænestation forventes færdig marts 1997. Forventes afsluttet i 1997. *Administrator:* Danida.

Træplantning

Bevilling: 62,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* Etablering og bevarelse af skove og begrænsning af miljøskader på landbrugsjord. *Status:* Der produceres 20,8 mio. planter og ydes støtte til ca. 1.000 mindre planteskoler. Ledelsesmæssige problemer løst. Revideret projekt forventes omfattet af planlagt landbrugssektorprogram. *Administrator:* Danida.

REGIONAL BISTAND

Afrika generelt

Uddannelse

Forskning i traditionelle levnedsmidlers gæringsprocesser

Bevilling: 13,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1991-1999. *Formål:* At styrke forskningskapaciteten ved Food Research Institute i Ghana og Laboratoire de Biochimie et Technologie Alimentaire i Burkina Faso gennem samarbejde om forskning i gæringsprocesser i lokale fødemidler med henblik på introduktion af kontrollerede gæringsmetoder og kvalitetskontrol på området. *Status:* Projektet forløber planmæssigt med særdeles god kontakt til potentielle brugere af forskningsresultaterne. Der er gjort overraskende opdagelser vedrørende gæringsprocesserne.

Der er opført et moderne laboratorium ved Food Research Institute. Der er tildelt en ph.d.-grad og igangsat tre ph.d.-studier. *Administrator:* Alfred Jørgensen Laboratorium A/S.

De vestafrikanske skoler EIER og ETSHER

Bevilling: 42,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* At bidrage til udviklingen af infrastrukturen, herunder drikkevandsforsyning i Vest- og Centralafrikas landdistrikter. Dette opnås gennem støtte til ingeniørskolen EIER og tekniker-skolen ETSHER. *Status:* Projektet startede i september 1995 og gennemføres planmæssigt. Det berører 148 ingeniør- og teknikerstuderende på basisuddannelserne og 400 personer på efteruddannelse, som kommer fra 14 fransktalende stater. *Administrator:* Danida.

Det regionale center for udvikling af low-cost vand og sanitet (CREPA), fase 3

Bevilling: 12,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-2000. *Formål:* Gennem støtte til CREPA's forskning, undervisning og informationsformidling at bidrage til en bedre adgang til vand- og sanitære-installationer for befolkningen i de vest- og centralafrikanske stater. *Status:* Projektet er startet i september 1995 og gennemføres planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Program vedr. udvikling af små fiskersamfund i Vestafrika.

Bevilling: 131,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* At bistå vestafrikanske lande med udvikling og ledelse af små fiskersamfund m.h.p. en styrkelse af disse samfunds velfærd og selvforsyning. Der skal etableres en kerne af lokale eksperter, der efter denne fases udløb vil være i stand til at videreføre arbejdet. *Status:* Aktiviteter vedr. fiskeriforsøg, statistikindsamling og information fortsætter. Herudover er der gennemført workshops og udflugter med det formål at lære deltagerne, hvorledes fiskeriet kan effektiviseres. *Administrator:* Danida.

Regionalt program til bekæmpelse af blodmidler og blodmiddebårne kvægsygdomme i det sydlige Afrika, fase 3

Bevilling: 30,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At fremme øst- og centralafrikansk kvægbrugs produktivitet ved støtte til regionale institutioner for kontrol med blodmidler og blodmiddebårne kvægsygdomme, så nye kvægracer kan indføres og lokale racers ydelse øges. *Status:* Vaccinen er færdigudviklet. Opgaven er nu at få vaccinen ud til alle forbrugere. Der er derfor opført depoter samt uddannet lokalt personel til at forestå distributionen. Det regionale vaccineproduktionsprojekt i Malawi skal inden projektperiodens udløb omdannes til en økonomisk selvberende og uafhængig virksomhed, som skal danne kernen i selvstændige bæredygtige virksomheder fremover. *Administrator:* FAO.

Norden/SADC-centret for journalistisk efteruddannelse, fase 2.

Bevilling: 16,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1999. *Formål:* Fortsat at støtte udviklingen af en fri og uafhængig presse i SADC-regionen ved at finansiere driften af journalistcentret og gennemførelsen af træning. Der sigtes mod træning af mindst 10 kursusledere og 20 deltids undervisere pt. år, gennemførelse af minimum 10 behovsbaserede kurser pt. år, inklusiv undervisningsguides og -materialer. Mindst 160 deltagere undervises årligt, svarende til 480 deltager-uger ved kurser af tre ugers varighed. *Status:* Det planlægges at gennemføre en undersøgelse af de juridiske aspekter forbundet med etablering af en fond som grundlag for projektets fortsættelse efter afslutningen af den igangværende fase. *Administrator:* Danida.

Forskningsprojekt om kvinders retsstilling i SADC, fase 3

Bevilling: 19,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* Ved opbygning af relevant forskningskapacitet i seks lande i det sydlige Afrika at forbedre kvinders retsstilling i det sydlige Afrika. I denne tredje fase fokuseres på familieretslovgivningen. *Status:* På baggrund af et review (november 1995) er der gennemført omlægninger af budget- og regnskabsmæssige procedurer og gennemført træning i finansiel management. Et impact studie gennemført i 1996 danner grundlag for optimering af projektets effekt i fase 4, der nu er under planlægning og forventes godkendt i foråret 1997.

Drikkevand og sanitet

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Det sydlige Afrika, SADC

Sundhed

Uddannelse

Øvrig social infrastruktur
og service

Øvrig økonomisk
infrastruktur

Fælles nordisk støtte til det regionale transport sekretariat, SATCC, fase 3

Bevilling: 40,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* At støtte driften af den tekniske enhed under Southern Africa Transport and Communications Commission (SATCC), der er etableret m.h.p. at opnå optimal udnyttelse af regionale transport- og kommunikationssystemer. *Status:* Støtten i 1996 har været tilbageholdt som følge af utilstrækkelig rapportering. Med en nytiltrådt ledelse forventes forholdene forbedret og støtten genoptaget i 1997. *Administrator:* SIDA.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Kariba-søen, fiskeriprojekt

Bevilling: 29,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1987-1997. *Formål:* At sikre den bedste mulige udnyttelse af fiskeressourcer ved Kariba-søen ved etablering af et regionalt system til fælles zimbabwisk/zambisk forvaltning og udnyttelse af ressourcerne. Projektet har bidraget til opbygning af infrastruktur og faciliteter i såvel Zambia som Zimbabwe, herunder datasystemer; træning og uddannelse af et stort antal personer, udarbejdelse af forskningsrapporter m.v. *Status:* Sidste review gennemføres i foråret 1997. Herunder vurderes projektets bæredygtighed i lyset af hidtidige utilstrækkelige bidrag fra Zimbabwe og Zambia. *Administrator:* Danida.

Regionalt varslingsystem for fødevarer sikkerhed i det sydlige Afrika, fase 2

Bevilling: 130,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* At bidrage til øget fødevarer sikkerhed ved oprettelse af nationale centre samt et regionalt center til indsamling og analyse af fødevarerproduktionsdata m.h.p. tilrettelæggelse af fremtidig fødevarerproduktion. *Status:* Tiltag til forbedring af informationssystemets bæredygtighed forud for ophør af donorstøtten medio 1997 er under gennemførelse. *Administrator:* FAO.

Regional genbank for SADC-landene, fase 2

Bevilling: 12,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At støtte udviklingen af genbanken i Lusaka og det regionale netværk til bevarelse af plantegenetiske ressourcer i regionen. Projektet omfatter løbende indsamling, klassificering og opbevaring af frø, hvilket har stor betydning for udvikling af landbruget og for fødevarer situationen i regionen. Projektet havde allerede i 1995 indsamlet og registreret 4.500 prøver ud af et minimum for projektperioden på 4.800. *Status:* Et final review, der planlægges gennemført i foråret 1997, vil danne grundlag for stillingtagen til eventuel fortsættelse af projektet efter afslutningen ultimo 1997, herunder vurderes projektets bæredygtighed i lyset af afhængigheden af bidrag fra medlemslandene. *Administrator:* SIDA.

Handel, distribution,
kooperation og markeds-
føring (tertiær produktion)

Nordisk fond til fremme af investeringer i SADC-landene, NORSAD-fonden

Bevilling: 42,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1997. *Formål:* At fremme den private sektors udvikling i SADC-landene ved at stille udenlandsk valuta til rådighed til jointventures og andre former for samarbejde mellem virksomheder i Norden og SADC-regionen. De nordiske lande har stillet i alt 200 mio. kr. til rådighed for fonden, heraf er 180 mio. kr. udlånt eller stillet som garantier til i alt 26 projekter. *Status:* Som følge af fondens fortsat positive udvikling overvejes mulighederne for at øge fondskapitalen og dermed sikre fondens fortsatte virke. *Administrator:* Danida.

Asien

Uddannelse

Arbejderuddannelsesprojekt, fase 2

Bevilling: 19,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* Fortsættelse af bestræbelserne på at etablere bæredygtige faglige træningssystemer nationalt og regionalt (projektet er virksomt i Thailand, Filippinerne, Nepal, Pakistan, Bangladesh, Indien, Sri Lanka og Mongoliet). *Status:* Vanskeligheder mødt i Filippinerne, hvor indre (politiske) spændinger i landsorganisationen har dampet aktiviteterne. Projektet har bidraget til opbygning af faglige uddannelsessystemer og til udvikling af en lang række undervisningsmaterialer i de involverede projektlande. Projektet administrativt afsluttet i 1996, med en overgangsfase til den afsluttende fase 3. *Administrator:* Fagbevægelsens U-landssekretariat.

Arbejderuddannelsesprojekt, fase 3

Bevilling: 11,2 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* Projektets mål er at medvirke til at integration af uddannelsesstrukturer, materialer og trænere i de involverede organisationer kan foregå på regionalt såvel som nationalt niveau. *Status:* Projektet begyndte i 2. kvartal 1996, lidt forsinket som følge af decentraliseringen af ansvaret for gennemførelsen fra FFI til Asian Pacific Regional Organization, samt diskussioner om indhold i projektdokumentet. Aktivitets- og finansiell rapportering finder sted planmæssigt. *Administrator:* Fagbevægelsens U-landssekretariat.

Støtte til Asian Institute of Technology

Bevilling: 11,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1999. *Formål:* At medvirke til at studerende fra asiatiske lande videreuddannes på et teknologisk og ledelsesmæssigt akademisk niveau. *Status:* Projektet forløber stort set planmæssigt. Der vil blive gennemført en midtvejsvaluering i 1997. *Administrator:* Danida.

Udviklingsplanlægning

Handlingsplan for Upper Srepok-bassinet, fase 3

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Udarbejdelse af strategi og handlingsplan for udnyttelsen af områdets vandressourcer på et miljømæssigt og socialt forsvarligt grundlag. *Status:* Projektet forløber stort set som planlagt. *Administrator:* Danida.

Flodkontrol

Styring og udvikling af ferskvandsfiskeriet på Mekong-floden

Bevilling: 14,3 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* Gennem styring og udvikling af en bæredygtig fiskefangst i Cambodia sigter projektet på at vedligeholde og om muligt øge tilførslen af fiskeprodukter. *Status:* Projektet forløber planmæssigt. Der vil blive taget stilling til en evt. videreførelse i en fase 2. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Træning i akvakultur i Indokina og det nordøstlige Thailand

Bevilling: 14,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1997. *Formål:* At styrke undervisningskapaciteten på de nationale institutioner, der arbejder på at fremme udviklingen af akvakultur. Akvakultur anses som en oplagt mulighed for at bekæmpe fattigdommen og underernæringen i området. *Status:* Projektet forløber stort set planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Program for forbedring af frøproduktion

Bevilling: 71,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* Styrkelse af aktiviteter inden for FAO's frøprogram i Syd- og Sydøstasien gennem bistand til udformning og gennemførelse af nationale frøprojekter, styrkelse af nationale institutioner på frøområdet, levering af udsæd, plantemateriale og udstyr samt afholdelse af træningsaktiviteter på såvel nationalt som regionalt niveau. *Status:* I indeværende periode skal der dannes et regionalt netværk, som senere skal udvikles til en egentlig regional frøsammenslutning. Sammenslutningen skal efter indeværende fases afslutning være finansielt selv bærende. *Administrator:* FAO.

Forbedring af sociale og økonomiske forhold for småfiskere ved Den bengalske Havbugt

Bevilling: 49,1 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1998. *Formål:* At forbedre de sociale og økonomiske forhold for småfiskere i fiskersamfundene omkring Den bengalske Havbugt med planlægning af kyst- og havfiskeri, som anses for at være af højeste prioritet for regionens udvikling. *Status:* Der har været afholdt workshops og træningsprogrammer for at få tilpasset projektet bedst muligt til de deltagende lande/regioner. Således er der nu fastlagt regionale målsætninger. *Administrator:* FAO.

Styring og udvikling af fiskeriet i Mekong-bækkenets opdæmmede søer

Bevilling: 23,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1997. *Formål:* At styrke de meget svage regeringsinstitutioners kapacitet til at planlægge, igangsætte og administrere et bæredygtigt fiskeri i det store antal opdæmmede søer i det nordlige Thailand, Laos og Vietnam. *Status:* Projektet forløber planmæssigt. *Administrator:* Danida.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Mellemamerika

Uddannelse

Miljøprogram for Mekong Kommissionen

Bevilling: 19,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At styrke mulighederne for en bæredygtig udvikling af Mekong-flodens nedre bassin (store dele af Cambodia, Laos, Thailand og Vietnam). Programmet er finansieret under Miljø- og Kastroferammen. *Status:* Programmet er netop startet. *Administrator:* Danida.

Støtte til Master's Programme ved CATIE

Bevilling: 15,8 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At bidrage til Det Mellem-amerikanske Center for Forskning og Undervisning i Tropisk Land- og Skovbrug, CATIE's, undervisning og forskning i forvaltning af naturressourcer i de mellemamerikanske lande, samt formidling af resultater af forskningen og information til CATIE's medlemslande. *Status:* Støtten indledtes i 1996 og vil ved bidrag med bl.a. faste lærere og stipendier hæve antallet af uddannede kandidater om året fra 45-50 til ca. 70. Fremover er det planen også at optage ph.d.-studerende, og indgå samarbejdsaftaler med universiteter i bl.a. USA. Der afholdes også en del kurser af kortere varighed. *Administrator:* Danida.

Sundhed

Uddannelsesprogram for sundhedspersonale, fase 2

Bevilling: 15,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1996. *Formål:* At forbedre sundhedssituationen for den fattige del af befolkningen i Mellemamerika, der er henvist til brug af den offentlige sundhedstjeneste. Dette søges opnået ved uddannelse af sundhedspersonalet. *Status:* Programmet indledtes i 1989 og omfatter Mellemamerikas syv lande samt Den Dominikanske Republik. Uddannelsen sigter specielt på at optimere brugen af de ofte meget begrænsede ressourcer, der er til rådighed. Ligeledes uddannes sundhedspersonalet til mere effektivt at levere serviceydelser. Støtten afsluttes i 1997. *Administrator:* Pan American Health Organization (PAHO).

Øvrig social infrastruktur og service

Dansk menneskerettighedsprogram i Mellemamerika, PRODECA

Bevilling: 51,4 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At bidrage til opbygningen af demokratiske samfund, respekten for de grundlæggende menneskerettigheder og støtte de endnu skrøbelige fredsprocesser i Mellemamerika. *Status:* Programmet indledtes i 1993 og har omfattet aktiviteter i alle syv lande i Mellemamerika med hovedvægt på El Salvador og Guatemala. En gennemgang af PRODECA i 1996 vurderede de opnåede resultater som meget tilfredsstillende. I marts 1997 vil et forslag til en fortsættelse af det regionale menneskerettighedsprogram blive vurderet af en teknisk mission. *Administrator:* Danida.

Landbrug m.v. (primær produktion)

Etablering af skovfrøcenter og netværk, CATIE

Bevilling: 18,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1992-1997. *Formål:* At etablere et skovfrøcenter i Costa Rica på Det Mellemamerikanske Center for Forskning og Undervisning i Tropisk Land- og Skovbrug, CATIE, og et skovfrønetværk i Mellemamerika med henblik på at fremme produktion, forsyning og anvendelse af fysiologisk sundt og genetisk tilpasset plantemateriale til træbeplantning i regionen. *Status:* Projektet indledtes i 1992. Der blev i slutningen af maj 1995 foretaget en projektgennemgang, der konkluderede, at projektet er veletableret med et højt kvalificeret personale. Projektet forventes fortsat som del i et samlet program for støtte til CATIE. *Administrator:* CATIE.

Multisektor, integrerede udviklingsprojekter

Bæredygtig udvikling i Mellemamerika, CATIE

Bevilling: 18,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At bremse den hastige jordnedslidning og ødelæggelse af skovområder, der finder sted i Mellemamerika, og skabe alternative indkomstmuligheder. *Status:* Projektet gennemføres af CATIE. Den danske bistand indledtes i 1993. Projektet arbejder i fem demonstrationsområder i Guatemala, Nicaragua, Costa Rica, Panama og Honduras. Projektet er eksperimentelt og har i tæt samarbejde med lokalbefolkningen udviklet alternative produktionsmuligheder, herunder ikke mindst agerskovbrug, men også aktiviteter som biavl og småhåndværk. *Administrator:* CATIE.

Program til forebyggelse af pesticidskader

Bevilling: 45,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At reducere pesticidrelaterede sygdomme i Mellemamerika med 50 pct. i år 2004 i forhold til niveauet ved starten af programmets første fase i 1994. *Status:* Programmet, der gennemføres af den Pan Amerikanske Sundhedsorganisation, PAHO, indledtes i 1994 med pilotaktiviteter i otte departementer i Nicaragua og to departementer i Costa Rica. Der er etableret et overvågningssystem for akut pesticidforgiftning i departementerne, gennemført uddannelses- og forskningsaktiviteter, oprettet en database samt udført en analyse af den eksisterende lovgivning på pesticidområdet. Fase 2, der påbegyndes primo 1997, vil blive udvidet til at omfatte samtlige syv mellemamerikanske lande. *Administrator:* PAHO.

Human Resources Development for Co-operative Management and Networking COOPNET

Bevilling: 14,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At bidrage til gode betingelser for udvikling af selvstændige og økonomisk levedygtige kooperativer i modtagerlandene. *Status:* Der ydes bistand i form af seminarer, rådgivning, håndbøger m.v. til kooperative uddannelsesinstitutioner ligesom disses eksisterende netværk søges styrket. *Administrator:* ILO.

Globalt træningsprogram i bestemmelse af fiskeriressourcer, fase 3

Bevilling: 32,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1998. *Formål:* At opnå velplanlagt fiskeriforskning og forbedret ekspertise i bestemmelse af fiskeriressourcer i udviklingslandene. *Status:* I 1996 afholdtes ni regionale kurser/workshops i bestemmelse af fiskeriressourcer. Herudover er man ved at udarbejde nyt undervisningsmateriale primært om prøveindsamling samt brug af ekkolod. Ligeledes er både en fransk og portugisisk version af den tidligere udsendte håndbog i bestemmelse af fiskeriressourcer blevet færdiggjort. *Administrator:* FAO.

Globalt kursusprogram vedrørende fiskeriteknologi og kvalitetskontrol

Bevilling: 23,7 mio. kr. *Projektperiode:* 1995-1999. *Formål:* Gennem uddannelse i produktionsmetoder og kvalitetskontrol at give teknikere tilknyttet fiskerisektoren bedre grundlag for planlægning og udvikling af fiskerisektoren i udviklingslandene. *Status:* Der har været afholdt mange kurser og seminarer i 1996. Derudover er der udarbejdet håndbøger om fangst- og produktionsmetoder samt rapporter om de hidtidige erfaringer med projektet. *Administrator:* FAO.

Udvikling af undervisningsmaterialer og -metoder, fase 2

Bevilling: 11,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-1998. *Formål:* Projektet er en forlængelse af et projekt, der har udviklet en række undervisningsmaterialer på engelsk, spansk og fransk. Nærværende projekt fortsætter udviklingen af generelle undervisningsmaterialer gennem det elektroniske netværk inden for de politik-områder, Frie Faglige Internationale har vedtaget. *Status:* I december 1996 afholdtes projektkomitémøde i Costa Rica. Der er nu købt edb-udstyr og etableret elektronisk forbindelse mellem de involverede regioner. Computerudstyret har bl.a. medvirket til at billiggøre produktionen og højne kvaliteten af undervisningsmaterialet. Der er gennemført nationale kurser som planlagt. De regionale kurser er blevet forsinket, men er nu gennemført. *Administrator:* Fagbevægelsens U-landssekretariat.

Dansk Bilharziose Laboratorium, DBL

Bevilling: 132,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1993-1997. *Formål:* At varetage undervisnings-, forsknings- og konsulentmæssige opgaver i.f.m. kontrol af bilharziose (sneglefeber), elefantssyg, flodblindhed og guinea-orm og andre vandrelaterede sygdomme i troperne, herunder også malaria. *Status:* DBL har siden sin oprettelse i 1967 modtaget i alt 333 studerende fra Afrika på kurser i Danmark og 644 på kurser i u-lande arrangeret af DBL. Derudover har DBL modtaget 86 individuelle stipendiater. *Administrator:* Københavns Universitet.

Fropatologisk Institut for Udviklingslandene

Bevilling: 70,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1987-1997. *Formål:* At forbedre udviklingslandenes muligheder for en bedre sundhedskontrol med planter og især frø gennem videreuddannelse

Interregionale aktiviteter

Øvrig social infrastruktur og service

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Uddannelse

Projekter i Danmark

Sundhed

af personale, forskning i tropiske frøbårne sygdomme, assistance og rådgivning. *Status:* Institutet har siden sin oprettelse i 1966 modtaget i alt 503 deltagere fra udviklingslandene på kurser i Danmark og 369 på kurser i u-lande arrangeret af instituttet. Projektet er tilknyttet Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. *Administrator:* Frøpatologisk Institut for Udviklingslandene.

Landbrug m.v.
(primær produktion)

Danida Forest Seed Centre

Bevilling: 79,9 mio. kr. *Projektperiode:* 1969-1999. *Formål:* At forbedre træproduktionen i u-landene samt at bidrage til beskyttelse og genopbygning af miljøet. Dette sker hovedsagelig ved styrkelse af u-landenes egne skovfrøcentre, frøudvikling og teknologioverførsel. *Status:* Danida har støttet centret siden 1969 og efter en særdeles positiv evaluering bevilgedes i 1994 30,5 mio. kr. til fortsættelse af centrets virksomhed i perioden 1995-99. *Administrator:* Skov- og Naturstyrelsen.

Industri, minedrift,
håndværk og teknik
(sekundær produktion)

Kontaktpunkt for u-landsteknologi

Bevilling: 15,6 mio. kr. *Projektperiode:* 1990-1996. *Formål:* Formålet med projektet er at øge danske virksomheders kompetence til at deltage i teknologioverførselse til u-landene, og dermed forstærke dansk erhvervslivs engagement i u-landene. *Status:* En evaluering gennemført i 1996 anbefaler, at projektet ikke videreføres i sin nuværende form som selvstændig enhed. Der er endnu ikke taget stilling til rapportens anbefaling. *Administrator:* Dansk Teknologisk Institut.

Tilskudsordning for tilpasning og udvikling af teknologi til udviklingslandene

Bevilling: 12,0 mio. kr. *Projektperiode:* 1994-1996. *Formål:* Formålet er at stimulere udviklingen og tilpasningen af danske virksomheders produkter til u-landene, både hvor der er behov for tilpasning af kendt teknologi, og hvor der er tale om helt nye koncepter. *Status:* En evaluering gennemført i 1996 anbefaler, at projektet ikke videreføres, og at støtte til teknologioverførselse fremover inkluderes i PS-programmet. Der er endnu ikke taget stilling til rapportens anbefaling. *Administrator:* Dansk Teknologisk Institut.

Renovering og forsendelse

Bevilling: 39,5 mio. kr. *Projektperiode:* 1996-2000. *Formål:* At yde tilskud til forsendelse af indsamlet brugt udstyr til udviklingslandene. Om nødvendigt bliver udstyret inden forsendelse renoveret på bl.a. amternes og kommunernes beskæftigelsesværksteder eller ved frivillig arbejdskraft. *Status:* Med udgangen af 1996 er der i alt ydet 63 forsendelsesbevillinger og 31 renoveringsbevillinger til forsendelse af hospitals- og handicapudstyr, kontormaskiner, symaskiner, værktøj m.v. *Administrator:* MS.

Bevillinger i 1996 til private danske organisationers udviklingsprojekter

E2

Organisation	Land	Projekt	Projektperiode	Beløb i 1.000 kr.
ADDA	Cambodia	Landbrugsskole i Phnom Pehn	1996-1999	2.984
ADRA	Rwanda	Vejforbedring i Nordøst-Rwanda	1997-1998	1.497
ADRA	Uganda	Uddannelsesprojekt, fase 2	1996-1999	23.700
ADRA	Malawi	Sanitetsprojekt	1996-1998	244
ADRA	Malawi	Faguddannelse	1996-1997	242
ADRA	Sudan	Grundskoleuddannelse	1997-1999	3.574
AIF	Burma	Dokumentationscenter og aktivistræning	1996-1998	1.175
AIF	Mozambique	Uddannelse af tidligere FMNL-soldater	1997-1999	2.233
AIF	Burma	Fremme af ytringsfriheden	1997-1998	2.456
AIF	El Salvador	Voksenuddannelse i de tidligere konfliktområder	1996-1999	10.000
AIF/WWF	Peru	Udvikling og naturbevarelse	1996-1999	14.200
AOE, Give	Kirgizstan	En folkelig uddannelsesmodel	1996-1999	4.177
CARE Danmark	Rwanda	Miljøgenopretning	1997-1998	3.712
CCD	Indonesien	Andelsuddannelse	1996-1997	5.900
Dansk Missionselskab	Pakistan	Uddannelse af læringe	1996-1997	2.700
Dansk Missionselskab	Tanzania	Sundhedsprojekt	1996-2000	6.800
Dansk Mongolsk Selskab	Mongoliet	Gadebørnsprojekt	1997-1998	2.406
Dansk International Bosætningservice	Bolivia	Bæredygtig bosætning på Altiplano	1996-2001	19.153
Dansk International Bosætningservice	Sri Lanka	Brofase for bosætning og indkomstskabende aktiviteter	1997	560
Dansk Røde Kors	Angola	Primær sundhed i Uige	1996-1998	5.600
Dansk Santalmission	Bangladesh	Uddannelsesprojekt	1996-1999	1.785
Dansk-Vietnamesisk Forening	Vietnam	Forebyggelse af Dengue-feber	1996-1999	2.776
Danske Døves Landsforbund	Østafrika	Regionalt tegnsprogsprojekt	1997-2000	4.496
Det Danske Baptistsamfund	Rwanda	Genopbygning af vandkraftværk	1997	617
Det Danske Baptistsamfund	Rwanda	Genetablering af sundhedsfunktion	1997-2000	3.494
Det Danske Center for Menneskerettigheder	Malawi	Styrkelse af menneskerettigheds-NGO'er	1996-1997	3.281
Det Danske Center for Menneskerettigheder	Malawi	Menneskerettighedskursus	1996-1997	1.102
Danske Gymnastik og Idrætsforeninger	Tanzania	Folkestyret kultur- og idrætsprojekt	1997-1999	1.260
Esbjerg Volo Venskabsforening	Ghana	Sundhedscenter og kvindeværksted	1997-1998	1.315
Fiskerikollektivet af 1978	Kazakhstan	Fiskeriprojekt	1996-1998	1.170
Folkekirkens Nødhjælp	Rwanda	Vandforsyning i Mutara	1997-1998	10.000
Folkekirkens Nødhjælp	Rwanda	Støtte til African Right's arbejde med overlevende og overlevendes organisationer	1997-1998	1.100
Foreningen Dialogos	Bolivia	Værkstedsskole	1996-2001	1.224
Foreningen for Folkehøjskoler	Bangladesh	Almen og faglig uddannelse	1996-2001	12.900
Foreningen for Folkehøjskoler	Bangladesh	Almen uddannelse	1997-1999	1.537
Ibis	Angola	Uige infrastrukturprojekt	1996-1998	5.600
IMCC	Ghana	Primær sundhedstjeneste i Tumu-distriktet	1996-2001	4.756
Int. Landsby Samarbejde	Kenya	Udstyr til God Bura Sec. School	1997-1998	378
International Børnesolidaritet	Chile	Fritidscenter	1997	273

Organisation	Land	Projekt	Projektperiode	Beløb i 1.000 kr.
International Børnesolidaritet	Nicaragua	Børnecentret Yeccan	1997	473
International Børnesolidaritet	Nicaragua	Gadebørn i Managua og Jinotepe	1997-1998	3.904
Landsforeningen LEV	Bangladesh	Udviklingshæmmede i Dhaka	1996-2001	4.958
Lions Club, Taastrup	Sierra Leone	Sundhed og uddannelse	1996-1997	529
Luthersk Missionsforening	Etiopien	Sundhed og undervisning	1997-2000	3.005
Mellemamerika Komiteen	El Salvador	Uddannelse af barfodslærere	1996-1998	2.194
Nationalforeningen for Lungesygdomme	Mongoliet	Tuberkulosekontrol	1996-1999	8.407
Nepenthes	Costa Rica	Bæredygtig ressourceforvaltning	1996-2000	13.199
Nepenthes	Panama	Opmærkning af Wargandi-reservatet	1996-1997	995
Red Barnet	Bangladesh	Børneudviklingsprojekt i fattige landdistrikter	1997-1999	4.947
Red Barnet	Angola	Program for udsatte børn	1996-1997	3.700
Red Barnet	Uganda	Børns rettigheder	1997-1999	4.068
Red Barnet	Uganda	Børn i krig	1997-1998	2.972
Red Barnet	Bangladesh	Rettigheder for børnearbejdere	1996-1999	724
Red Barnet	Rwanda	Støtteprogram for uledsagede børn	1997-1998	3.000
Sammenslutningen Projektrådgivningen	Diverse	NGO-konsulent	1996-1999	1.741
SiD	Honduras	Faglig organisering	1996-1998	2.593
SiD	Den Dominikanske Republik	Faglig organisering	1996-1998	1.145
SiD	Honduras	Fagligt udviklingsprojekt	1996-1998	3.253
SiD	Mozambique	Fagligt udviklingsprojekt	1997-1999	4.285
Spedalskhedsmissionen	Indien	Fagskoleprojekt	1996-1999	2.250
Venskabsforeningen Danmark-Burkina Faso	Burkina Faso	Undervisningsprojekt	1996-1997	789
WWF Danmark	Zambia	Beskyttelse af Bangweulu-vådområderne	1996	1.540
I alt				247.048

Danmarks bilaterale bistand til Afrika 1996

Brutto udbetalinger, mio. kr.

E3

Land	Projekt- og programbistand	NGO- bistand	Anden bilateral bistand ¹⁾	I alt
Programsamarbejdslande				
Benin	80,43		4,32	84,75
Burkina Faso	106,24	6,29	10,64	123,17
Egypten	170,90	2,61	12,83	186,34
Eritrea	19,52	3,68	2,21	25,41
Ghana	217,19	4,21	11,90	233,30
Kenya	111,91	3,70	27,31	142,92
Malawi	73,34	9,58	2,57	85,49
Mozambique	210,36	30,82	26,92	268,10
Niger	5,08	3,93	1,30	10,31
Tanzania	442,16	25,83	44,87	512,86
Uganda	293,99	55,55	22,07	371,61
Zambia	133,14	9,05	6,64	148,83
Zimbabwe	86,77	4,61	19,00	110,38
<i>I alt</i>	<i>1.951,03</i>	<i>159,86</i>	<i>192,58</i>	<i>2.303,47</i>
Øvrige lande				
Angola	2,02	6,11		8,13
Botswana		1,09		1,09
Burundi		0,83		0,83
Centr.Afr.Rep.		1,14		1,14
Etiopien	0,76	21,23	0,05	22,04
Gambia	0,19	0,71	0,56	1,46
Guinea Conakry	21,59		0,54	22,13
Guinea-Bissau		7,10	1,16	8,26
Kapverdiske Øer	2,88			2,88
Lesotho		2,83	0,03	2,86
Madagascar		0,10	0,03	0,13
Mali	23,67	2,73	0,49	26,89
Marokko	0,40		0,15	0,55
Mauritanien		1,26		1,26
Namibia	6,97	20,59	0,24	27,80
Nigeria	0,26	0,86		1,12
Rwanda		0,21	2,11	2,32
SADCC	15,91	2,14	-0,74	17,31
Senegal		4,30	-0,30	4,00
Sierra Leone	0,85	0,97		1,82
Somalia	-0,01			-0,01
Sudan		5,07	0,10	5,17
Swaziland	0,47			0,47
Sydafrikanske Rep.	112,02	35,94	3,49	151,45
Tchad		1,11		1,11
Zaire		0,07		0,07
Øvrige regionale	0,16	4,86	0,07	5,09
<i>I alt</i>	<i>188,14</i>	<i>121,25</i>	<i>7,98</i>	<i>317,37</i>
I alt	2.139,17	281,11	200,56	2.620,84

¹⁾ I anden bilateral bistand er indeholdt rådgiver- og konsulentbistand, udgifter til stipendiater samt udviklingslån.

Danmarks bilaterale bistand til Asien 1996

Brutto udbetalinger, mio. kr.

Land	Projekt- og programbistand	NGO- bistand	Anden bilateral bistand ¹⁾	I alt
Programsamarbejdslande				
Bangladesh	177,98	18,33	14,23	210,54
Bhutan	54,36		7,09	61,45
Indien	189,57	19,68	22,76	232,01
Nepal	99,29	15,25	15,33	129,87
Vietnam	172,04	12,33	10,49	194,86
<i>I alt</i>	<i>693,24</i>	<i>65,58</i>	<i>69,90</i>	<i>828,72</i>
Øvrige lande				
Afghanistan		22,10	0,19	22,29
Albanien	4,72	11,51		16,23
Burma		1,02		1,02
Cambodia	0,51	4,23		4,74
Filippinerne	56,81	19,71	-0,74	75,78
Gaza/Vestbredden	8,31	8,44	3,55	20,30
Indonesien	8,15	4,44	1,65	14,24
Jordan	0,05			0,05
Kazakstan		1,02		1,02
Kina	79,93		9,00	88,93
Kirgizstan	16,37	0,72	0,19	17,28
Malaysia			0,03	0,03
Maldiverne	9,04		0,68	9,72
Mellemøsten			0,03	0,03
Mongoliet	16,07	1,85	2,35	20,27
Pakistan		1,31	0,43	1,74
Papua-New Guinea		-0,09		-0,09
Solomon-øerne		0,87		0,87
Sri Lanka	0,22	0,24	0,32	0,78
Syrien			0,03	0,03
Thailand	38,77	1,61	11,40	51,78
Tyrkiet			0,06	0,06
Yemen	-2,88			-2,88
Region.proj.	17,22	7,69	2,02	26,93
<i>I alt</i>	<i>253,29</i>	<i>86,67</i>	<i>31,19</i>	<i>371,15</i>
I alt	946,53	152,25	101,09	1.199,87

¹⁾ I anden bilateral bistand er indeholdt rådgiver- og konsulentbistand, udgifter til stipendiatler samt udviklingslån.

Danmarks bilaterale bistand til Latinamerika 1996

Brutto udbetalinger, mio. kr.

E5

Land	Projekt- og programbistand	NGO- bistand	Anden bilateral bistand ¹⁾	I alt
Programsamarbejdslande				
Bolivia	60,75	20,59	6,15	87,48
Nicaragua	150,67	31,88	9,64	192,19
<i>I alt</i>	<i>211,41</i>	<i>52,47</i>	<i>15,78</i>	<i>279,67</i>
Øvrige lande				
Belize		-0,05		-0,05
Chile		1,89		1,89
Colombia		-0,01	0,24	0,23
Costa Rica	0,41	3,63	1,01	5,05
Dominica		0,20		0,20
Den Dominikanske Republik		0,39		0,39
Ecuador		1,02		1,02
El Salvador		10,09		10,09
Guatemala	0,58	9,72	1,03	11,33
Guyana	0,10			0,10
Haiti		0,13		0,13
Honduras	1,57	4,09		5,65
Peru	-0,28	10,06	0,32	10,10
Region. proj.	24,36	19,13	3,67	47,16
<i>I alt</i>	<i>26,74</i>	<i>60,29</i>	<i>6,27</i>	<i>93,30</i>
I alt	238,15	112,76	22,06	372,96

¹⁾ I anden bilateral bistand er indeholdt rådgiver- og konsulentbistand, udgifter til stipendiater samt udviklingslån.

Danmarks bilaterale bistand, total i 1996

Brutto udbetalinger, mio. kr.

Land	Projekt- og programbistand	NGO- bistand	Anden bilateral bistand ¹⁾	I alt
Afrika	2.139,2	281,1	200,6	2.620,8
Asien	946,5	152,3	101,1	1.199,9
Latinamerika	238,1	112,8	22,1	373,0
<i>Heraf til program.lande</i>	2.855,7	277,9	278,3	3.411,9
Ikke landefordelt ²⁾	272,9	0,0	397,7	670,6
Flygtninge	0,0	0,0	314,0	314,0
I alt	3.596,7	546,1	1.035,4	5.178,3

¹⁾ I anden bilateral bistand er indeholdt rådgiver- og konsulentbistand, udgifter til stipendiater samt udviklingslån.

²⁾ Den ikke-landefordelte bistand indeholder udgifter til projekter i Danmark, udgifter til udsendelse af frivillige, forskningsbistandsprojekter m.v.

Brutto udbetalinger, pct.

Land	Projekt- og programbistand	NGO- bistand	Anden bilateral bistand ¹⁾	I alt
Afrika	59,5	51,5	19,4	50,6
Asien	26,3	27,9	9,8	23,2
Latinamerika	6,6	20,6	2,1	7,2
<i>Heraf til program.lande</i>	79,4	50,9	26,9	65,9
Ikke landefordelt ²⁾	7,6	0,0	38,4	13,0
Flygtninge	0,0	0,0	30,3	6,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,00

¹⁾ I anden bilateral bistand er indeholdt rådgiver- og konsulentbistand, udgifter til stipendiater, samt udviklingslån.

²⁾ Den ikke-landefordelte bistand indeholder udgifter til projekter i Danmark, udgifter til udsendelse af frivillige, forskningsbistandsprojekter m.v.

Sektorfordeling af bilateral bistand, 1995 og 1996

E7

	1995, mio. kr.	1996, mio. kr.	1995, pct.	1996, pct.
SOCIAL INFRASTRUKTUR	1613,67	1791,82	37,4	34,6
Uddannelse	401,48	385,16	9,3	7,5
Formel primær uddannelse	79,23	105,85	1,8	2,0
Formel sekundær uddannelse	24,29	5,16	0,6	0,1
Tekniske og erhvervsrettede uddannelser	82,64	75,96	1,9	1,5
Universitets- og anden tertiær uddannelse	79,78	65,61	1,9	1,3
Ungdoms- og voksenundervisning uden for den formelle sektor (non-formal education)	126,96	132,58	2,9	2,6
Sundhed	482,50	595,09	11,2	11,5
AIDS-forebyggelse og -behandling	28,00	31,21	0,6	0,6
Medicinforsyning	68,45	60,58	1,6	1,2
Forebyggende sundhed	126,75	163,84	2,9	3,2
Sygdomsbekæmpelse i øvrigt	69,86	56,27	1,6	1,1
Sundhedsvæsen og infrastruktur	183,06	280,52	4,2	5,4
Sundhedsoplysning	3,40	2,65	0,1	0,1
Sundhedsforskning	0,12	0,02	0,0	0,0
Drikkevand og sanitet	357,30	358,50	8,3	6,9
Familieplanlægning ¹⁾	0,00		0,0	0,0
Offentlig administration	34,43	93,34	0,8	1,8
Udviklingsplanlægning	48,37	36,19	1,1	0,7
Øvrig social infrastruktur	289,58	323,54	6,7	6,2
Kvindeprojekter uden anden sektororientering	27,16	26,37	0,6	0,5
Demokrati, menneskerettigheder og "Good Governance"	140,78	157,95	3,3	3,1
Øvrig social infrastruktur	121,64	139,22	2,8	2,7
ØKONOMISK INFRASTRUKTUR	788,49	906,01	18,3	17,5
Transport	399,11	415,54	9,3	8,0
Vejanlæg, vejtransport	266,56	318,21	6,2	6,1
Jernbaner	-0,40	-2,26	0,0	0,0
Sø- og luftfart	132,96	99,59	3,1	1,9
Kommunikation	129,60	93,35	3,0	1,8
Flodkontrol	24,18	27,09	0,6	0,5
Energi	139,83	343,87	3,2	6,7
Elektrificeringsprojekter	111,11	189,23	2,6	3,7
Nye og vedvarende energikilder	21,20	127,11	0,5	2,5
Anden bistand til energisektoren	7,52	27,53	0,2	0,5
Øvrig økonomisk infrastruktur	95,77	26,16	2,2	0,5

	1995, mio. kr.	1996, mio. kr.	1995, pct.	1996, pct.
PRODUKTIVE SEKTORER	658,29	848,48	15,3	16,4
Landbrug m.v. (primær produktion)	349,32	375,82	8,1	7,3
Landbrug	195,55	195,42	4,5	3,8
Skovbrug og vildt	69,03	44,75	1,6	0,9
Fiskeri, aquakultur og marinbiologi	80,82	68,83	1,9	1,3
Anden primær produktion	3,92	66,82	0,1	1,3
Industri, minedrift, håndværk og teknik (sekundær produktion)	256,05	429,44	5,9	8,3
Mejeri, slagteri og anden forarb. af landbr.prod.	23,56	41,42	0,5	0,8
Forarbejdning af fiskeriprodukter	5,53	17,59	0,1	0,3
Fremstillingsvirksomhed i øvrigt	201,13	342,94	4,7	6,6
Privat Sektor-program	25,83	27,49	0,6	0,5
Handel, distribution, Kooperation og markedsføring (tertiær produktion)	52,91	43,22	1,2	0,8
Landbrugsvarer	21,64	6,90	0,5	0,1
Fiskeprodukter	-0,25	0,00	0,0	0,0
Øvrige	31,52	36,32	0,7	0,7
MULTISEKTOR, INTEGREREDE UDVIKLINGSPROJEKTER	183,76	233,35	4,3	4,5
Miljø uden anden sektororientering	117,28	149,71	2,7	2,9
Ørkenbekæmpelse	1,47	0,11	0,0	0,0
Narkotikabekæmpelse	3,14	6,50	0,1	0,1
Øvrige integrerede udviklingsprojekter	61,87	77,03	1,4	1,5
PROGRAMBISTAND	255,08	608,65	5,9	11,8
Strukturtilpasningsstøtte i forbindelse med Verdensbankens eller IMF's programmer	51,65	98,23	1,2	1,9
Generel programbistand	97,34	177,2	2,3	3,4
Sektor-relateret programbistand i forbindelse med Verdensbankens programmer	3,39	1,91	0,1	0,0
Anden sektor-relateret programbistand	36,10	36,57	0,8	0,7
Program-fødevarerbistand		0,3		0,0
Gældslettelse	65,36	294,44	1,5	5,7
Modtagelse af flygtninge i Danmark	400,00	314,00	9,3	6,1
Ikke-kategoriseret ¹⁾	409,76	475,98	9,5	9,2
Bilateral bistand i alt	4.309,05	5.178,29	100,0	100,0

¹⁾ Familieplanlægning indgår som integrerede dele af Danidas øvrige sundhedsprogrammer.

²⁾ I ikke-kategoriseret er indeholdt mindre projekter, berunder ambassadernes bevillingskompetence, projekter i Danmark samt bistandsaktiviteter, der ikke kan henføres til en nærmere afgrænset sektor.

**Danmarks bidrag til internationale organisationer 1994-1996
fordelt på hovedkategorier inden for den multilaterale bistand**

F1

Mio. kr.	1994	1995	1996	1994, pct.	1995, pct.	1996, pct.
FN's Udviklingsprogram (UNDP)	575,0	575,0	644,1	14,05	13,21	13,48
– FN's Udviklingsprogram (UNDP)			625,0			13,08
– FN-faciliteter i København			19,1			0,40
UNICEF	179,5	184,8	199,6	4,39	4,24	4,18
– Bidrag til UNICEF	179,5	175,0	185,0	4,39	4,02	3,87
– UNIPAC's ombygning	0,1	9,8	3,0	0,00	0,22	0,06
– UNICEF's lagerfaciliteter			11,6			0,24
International humanitær bistand	688,8	719,1	932,2	16,83	16,52	19,51
FN	360,6	397,0	537,3	8,81	9,12	11,25
– UNHCR	212,3	229,5	312,0	5,19	5,27	6,53
– WFP (ekstraordinær)	38,5	43,1	72,8	0,94	0,99	1,52
– Int. fødevarerhjælp (IEFR+PRO)	27,1	20,1	34,3	0,66	0,46	0,72
– UNICEF (ekstraordinær)	31,3	36,6	27,7	0,76	0,84	0,58
– Trustfund Cambodia			6,0			0,13
– UNRWA	18,0	18,0	28,0	0,44	0,41	0,59
– FAO			2,0			0,04
– UNDP (ekstraordinær)			7,8			0,16
– WHO			2,1			0,04
– UNOCA	5,0	8,0	0,0	0,12	0,18	0,00
– UN			24,9			0,52
– FN's Somalia Trust Fund	-0,6	0,0	0,0	-0,01	0,00	0,00
– FN's Cambodia-fonde	4,4	0,0	0,0	0,11	0,00	0,00
– DHA	1,2	12,2	18,5	0,03	0,28	0,39
– UNCHR			1,2			0,03
– øvrige FN	23,5	29,5		0,57	0,68	0,00
Øvrige int. humanitære hjælpeorg. m.v.	88,5	23,9	22,8	2,16	0,55	0,48
– ICRC/IFRC	77,0	7,2	10,3	1,88	0,17	0,22
– EU-Kommissionen	5,7	1,8	0,0	0,14	0,04	0,00
– EUAM			0,8			0,02
– IOM	5,6	10,8	9,5	0,14	0,25	0,20
– IMG		4,1	2,2	0,00	0,09	0,05
– PAHO	0,2	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00

Mio. kr.	1994	1995	1996	1994, pct.	1995, pct.	1996, pct.
Danske humanitære hjælpeorg.	177,2	269,8	329,3	4,33	6,20	6,89
Regeringsudført humanitær bistand	61,1	28,2	39,8	1,49	0,65	0,83
Ambassadernes humanitære bistand	1,3	0,3	3,0	0,03	0,01	0,06
Befolkning og sundhedsprogrammer	273,5	348,3	456,9	6,68	8,00	9,56
FN	209,9	260,8	355,5	5,13	5,99	7,44
– UNFPA	140,8	199,1	275,0	3,44	4,57	5,76
– WHO's særprogrammer	60,4	48,7	27,5	1,48	1,12	0,58
– UNDCP	8,7	13,0	13,0	0,00	0,00	0,27
– UNAIDS			40,0	0,00	0,00	0,84
Øvrige internationale organisationer	63,5	87,5	101,4	1,55	2,01	2,12
– IPPF	50,2	75,1	85,0	1,23	1,72	1,78
– Pop.council	1,7	2,5	2,9	0,04	0,06	0,06
– IUSSP	1,2	1,0	1,0	0,03	0,02	0,02
– øvrige	10,5	8,9	12,5	0,26	0,20	0,26
Verdensfødevarer. (WFP)	224,9	229,7	190,2	5,49	5,28	3,98
Int. Fond for Landb. udvikl. (IFAD)	30,6	13,8	19,7	0,75	0,32	0,41
Multi/bi-projekter ²⁾	192,9	249,5	291,3	4,71	5,73	6,10
FN	151,5	189,2	189,2	3,70	4,34	3,96
– UNSO	-7,6	23,5	24,6	-0,18	0,54	0,51
– FAO	33,4	29,4	27,0	0,82	0,67	0,57
– UNCHS (HABITAT)	20,7	27,2	17,5	0,50	0,62	0,37
– ILO	41,5	41,1	64,4	1,01	0,94	1,35
– UNESCO	10,1	13,5	29,8	0,25	0,31	0,62
– UNDP	0,0	28,0	18,2	0,00	0,64	0,38
– UNICEF	18,0	13,3	2,6	0,44	0,30	0,05
– UNIDO	16,2	5,2		0,40	0,12	0,00
– WHO	4,2	2,2	2,1	0,10	0,05	0,04
– UNIFEM	9,6	0,0		0,24	0,00	0,00
– UNCTAD	5,2	5,6		0,13	0,13	0,00
– IFAD	0,0	0,4	3,0	0,00	0,01	0,06
– IDCP		-0,2				
Øvrige int. organisationer	41,5	60,4	102,1	1,01	1,39	2,14
– FUS	1,7	1,9		0,04	0,04	0,00
– IFAP	1,1	1,0	1,0	0,03	0,02	0,02
– IBRD	0,0	2,7	5,3	0,00	0,06	0,11
– CATIE	18,6	4,9	15,8	0,45	0,11	0,33
– CABEL	18,0	0,0		0,44	0,00	0,00
– øvrige	2,1	49,9	80,0	0,05	1,15	1,67
Int. udviklingsforskning	57,8	65,2	119,4	1,41	1,50	2,50
– CGIAR m.fl.	37,9	40,1	101,2	0,92	0,92	2,12
– øvrige	19,9	25,2	18,2	0,49	0,58	0,38

Mio. kr.	1994	1995	1996	1994, pct.	1995, pct.	1996, pct.
Multilaterale rådgivere	85,3	99,6	111,7	2,08	2,29	2,34
FN	71,9	84,5	93,4	1,76	1,94	1,96
– FAO	18,2	16,2	7,6	0,44	0,37	0,16
– UNDP	14,2	16,7	28,4	0,35	0,38	0,59
– UNHCR	5,3	6,6	9,9	0,13	0,15	0,21
– WHO	5,0	6,0	7,1	0,12	0,14	0,15
– UNIDO	5,5	5,3	2,7	0,14	0,12	0,06
– ILO	5,5	6,0	5,5	0,13	0,14	0,12
– FN	3,3	3,4	6,5	0,08	0,08	0,14
– UNSO	1,5	1,3	0,8	0,04	0,03	0,02
– UNESCO	3,2	2,8	4,9	0,08	0,06	0,10
– UNDCP	1,7	0,0		0,04	0,00	
– UNCTC	1,2	0,5		0,03	0,01	
– IOC	0,5	0,0	0,4	0,01	0,00	0,01
– UNCHS	0,6	0,1	1,5	0,02	0,00	0,03
– UNEP	0,0	1,0	1,7	0,00	0,02	0,04
– UNFPA	2,4	1,3	3,9	0,06	0,03	0,08
– UNICEF	0,8	4,0	1,4	0,02	0,09	0,03
– UNIFEM	1,1	0,7		0,03	0,02	0,00
– WFP	0,0	2,3	0,6	0,00	0,05	0,01
– UNDTCD	0,4	0,5		0,01	0,01	0,00
– UNCTAD	1,3	2,6	0,4	0,03	0,06	0,01
– UNRISD		0,6	0,6	0,00	0,01	0,01
– UNRWA		0,4	0,6	0,00	0,01	0,01
– UNCDF		1,5	1,7	0,00	0,03	0,04
– FN-indkøbscenter		3,5	5,2	0,00	0,08	0,11
– UNDHA			0,5	0,00	0,00	0,01
– IFAD		1,0	1,5		0,02	0,03
Øvrige int. organisationer	13,3	15,1	18,3	0,33	0,35	0,38
– Verdensbanken (IBRD)	2,3	3,0	2,0	0,06	0,07	0,04
– EAC	3,7	0,0		0,09	0,00	0,00
– AFDB	0,5	0,1		0,01	0,00	0,00
– øvrige	6,9	12,0	16,3	0,17	0,28	0,34
Verdensbankgruppen	715,6	774,5	818,0	17,49	17,79	17,12
– IDA	488,9	535,8	545,4	11,95	12,31	11,42
– IDA Special Action Account, afdrag	-0,6	-0,6	-0,6	-0,01	-0,01	-0,01
– Verdensbanken (IBRD)	30,0	30,0	73,4	0,73	0,69	1,54
– Bistand til Mellemøsten gennem IBRD	36,5	62,0	38,0	0,89	1,42	0,80
– IFC	18,1	15,8	13,5	0,44	0,36	0,28
– IMF's strukturtilp. (ESAF)	30,6	30,6	30,6	0,75	0,70	0,64
– Globale miljøprogrammer	112,2	101,1	117,7	2,74	2,32	2,46
Regionale udviklingsbanker	12,0	30,8	19,3	0,29	0,71	0,40
– AsDB	0,0	1,4		0,00	0,03	0,00
– AfDB	5,0	18,1		0,12	0,42	0,00
– IDB	7,0	11,3	19,3	0,17	0,26	0,40

Mio. kr.	1994	1995	1996	1994, pct.	1995, pct.	1996, pct.
Regionale udviklingsfonde	180,7	92,2	171,0	4,42	2,12	3,58
– AsDF	51,6	28,9	62,9	1,26	0,66	1,32
– FSO (IDB)	1,8	7,7	7,7	0,04	0,18	0,16
– AfDF	127,3	55,6	100,4	3,11	1,28	2,10
Nordisk Udviklingsfond (NDF)	17,9	55,3	36,8	0,44	1,27	0,77
EU's udviklingsbistand ¹⁾	305,0	340,0	330,0	7,45	7,81	6,91
EDF	279,1	246,6	143,6	6,82	5,66	3,01
EU-lån, Tyrkiet	9,6	8,9	2,6	0,23	0,21	0,05
Andre int. organisationer	224,1	281,4	252,2	5,47	6,46	5,28
FN	101,4	83,7	138,6	2,48	1,92	2,90
– UNCDF	40,0	45,0	50,0	0,98	1,03	1,05
– UNRWA	37,0	19,7	41,8	0,90	0,45	0,87
– FAO	0,0	0,0	0,6	0,00	0,00	0,01
– UN DHA	0,0	0,0	18,7	0,00	0,00	0,39
– UN Fund for TC	0,0	0,0	9,9	0,00	0,00	0,21
– UNESCO	4,2	3,6	0,2	0,10	0,08	0,00
– ILO	0,0	2,1	2,4	0,00	0,05	0,05
– UNHCR	0,0	0,3	0,4	0,00	0,01	0,01
– UNFTCHR	0,0	3,4		0,00	0,08	0,00
– UNIFEM	2,0	2,1	3,0	0,05	0,05	0,06
– UNRISD	2,6	2,0	4,1	0,06	0,05	0,09
– UNDP/WB	1,6	1,5		0,04	0,03	0,00
– WHO	-0,1	0,0	0,2	0,00	0,00	0,00
– UNCTAD Råvarefond	1,6	1,5		0,04	0,03	0,00
– UN Procurement	0,0	0,8		0,00	0,02	0,00
– UNIDO	0,0	0,0	5,4	0,00	0,00	0,11
– UNCHR	0,0	0,0	1,0	0,00	0,00	0,02
– andre	12,4	1,7	0,9	0,30	0,04	0,02
Øvrige int. organisationer	122,7	197,7	113,6	3,00	4,54	2,38
– ITC	5,9	4,5	3,7	0,14	0,10	0,08
– International Alert	0,0	5,7	4,7	0,00	0,13	0,10
– CONGO	0,0	0,0	8,1	0,00	0,00	0,17
– Int. Fed. Library Ass. and Inst.	0,0	0,0	4,1	0,00	0,00	0,09
– AET	0,4	0,0		0,01	0,00	0,00
– FALPRO/ASYCUDA	1,6	3,7	3,6	0,04	0,08	0,08
– ESMAP	-0,6	0,0		-0,02	0,00	0,00
– IDB	0,0	0,0	3,0	0,00	0,00	0,06
– Int. Institut for Demokrati	0,0	0,0	1,5			0,03
– Verdensbanken	7,6	6,6		0,18	0,15	0,00
– PANOS	4,1	4,4	5,1	0,10	0,10	0,11
– PSDU	1,7	0,0	1,5	0,04	0,00	0,03
– ANC-kontor	0,4	0,0		0,01	0,00	0,00
– IFC	0,0	2,1		0,00	0,05	0,00
– IDA	1,4	0,0		0,03	0,00	0,00
– Verdenstopmøde om social udvikling	49,6	72,5	-6,3	1,21	1,66	-0,13

Mio. kr.	1994	1995	1996	1994, pct.	1995, pct.	1996, pct.
- Article 19	0,0	0,0	1,5			0,03
- African Society for Int. Law	0,0	0,0	2,2			0,05
- IFPR1	0,0	0,0	1,7			0,04
- Int. Disability Foundation	0,0	0,0	1,9			0,04
- andre	50,7	98,3	77,3	1,24	2,26	1,62
Bidragsandele (int. org.)	40,5	40,0	38,8	0,99	0,92	0,81
Multilateral bistand	4.092,7	4.354,9	4.777,4	100,0	100,0	100,00
- heraf gennem FN-organisationer	1.945,9	2.058,5	2.406,4	47,5	47,3	50,37

¹⁾ EU-bistanden er i oversigten angivet med de budgetterede bidrag. For 1994 og 1995 er EU-bistanden endeligt opgjort til henholdsvis 322,0 mio. kr. og 323,8 mio. kr.

²⁾ Multi/bi-projekter indeholder kurser og fra 1995 multilateral regionalbistand.

G1

Danmarks humanitære bistand 1994-96 fordelt på kategorier

Mio. kr.	1994	1995	1996
Bidrag til internationale hjælpeorganisationers generelle budgetter ¹⁾	124,4	125,0	158,0
Ekstraordinære humanitære bidrag (Katastrofebevillingen)	539,2 ²⁾	564,9 ³⁾	719,8 ⁴⁾
Det Internationale Humanitære Beredskab ⁵⁾	0	12,1	20,6
Apartheid-bevilling ⁶⁾	-1,9	-3,0	-0,5
Den Int. Fødevare nødhjælpsreserve (IEFR) og WFP's underprogram for flytninge (PRO)	27,1	20,1	34,3
I alt ⁷⁾	688,8	719,1	932,2
<i>Herudover medregnes i denne opgørelse:</i>			
Andre humanitære bidrag til internationale organisationer (Multidiversebevillingen)	41,7	46,8	64,1
Operative menneskerettighedsaktiviteter (Multidiversebevillingen)	16,1	16,7	28,7
Intern statslig overførsel fra "teknisk-administrativ bistand til Øst- og Centraleuropa"	0	3,0	5,0
I alt ⁸⁾	746,6	785,6	1.030,0

¹⁾ = Ordinære bidrag til UNHCR, UNRWA og ICRC.

²⁾ = Bruttobidraget udgør 564,4 mio. kr. De 539,2 mio. kr. fremkommer efter modregning af tilbagebetalte midler fra tidligere år på i alt 25,2 mio. kr.

³⁾ = Bruttobidraget udgør 588,9 mio. kr. De 564,9 mio. kr. fremkommer efter modregning af tilbagebetalte midler fra tidligere år på i alt 24,0 mio. kr.

⁴⁾ = Bruttobidraget udgør 736,0 mio. kr. De 719,7 mio. kr. fremkommer efter modregning af tilbagebetalte midler fra tidligere år på i alt 16,3 mio. kr.

⁵⁾ = Ny aktivitet, der påbegyndtes i 1995.

⁶⁾ = Apartheid-bevillingen ophørte i 1993. Alle beløb udgør tilbageførte midler.

⁷⁾ = Finanslovs-konto 0636. Humanitær bistand.

⁸⁾ = Opgørelsesmetoden for denne tabel er ændret i forhold til sidste år, idet bevillinger under Multidiversebevillingen er medregnet.

Danmarks humanitære bistand i 1996 fordelt på organisationer

G2

	1.000 kr.
WFP	109.184
<i>Ordinære bidrag:</i>	
Den Internationale Fødevare nødhjælpsreserve (IEFR) ¹⁾	19.639
WFP's særlige program for flygtninge (PRO) ¹⁾	14.707
<i>Ekstraordinære bidrag:</i>	
Evakuerings- og medicintransport i Angola	2.000
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i Liberia	5.624
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i Store Søers Region	15.000
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i Sudan	10.000
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i Afghanistan	7.903
Fødevare nødhjælp til ofre for oversvømmelser i Nordkorea	2.000
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i Armenien	10.000
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i det tidl. Jugoslavien	518
Fødevare nødhjælp til konfliktofre i Irak	9.860
Bidrag til logistisk enhed i Bosnien	5.000
Udsendelse af dansk havnekaptajn til Sierra Leone	751
Udsendelse af dansk havnekaptajn til Kaukasus-området	779
Forlængelse af sekondering af dansk havnekaptajn til Rijeka, Kroatien	62
Forlængelse af sekondering af dansk havnekaptajn i det tidl. Jugoslavien	341
Trustfund til brug for udsendelse af danske havnekaptajner	5.000
UNHCR	312.000
<i>Generelt bidrag</i>	120.000
<i>Ekstraordinære bidrag:</i>	
Nødhjælpsprogrammer i Angola	5.000
Repatrieringsprogram til fordel for flygtninge fra Angola	3.000
Repatriering og reintegration af eritreiske flygtninge	13.000
Repatriering af liberianske flygtninge	8.000
Repatrieringsprogram til fordel for flygtninge fra Mali	5.000
Nødhjælpsprogrammer til fordel for rwandiske og burundiske flygtninge	35.000
Repatrieringsprogram til fordel for rwandiske og burundiske flygtninge	7.000
Nødhjælps og repatrieringsprogram til fordel for flygtninge i Store Søers Region	30.000
Repatrieringsprogram til fordel for somaliske flygtninge	10.000
Repatrieringsprogram til fordel for togolesiske flygtninge	5.000
Repatrieringsprogram til fordel for afghanske flygtninge	10.000
Repatriering og reintegration af tamilske flygtninge	6.000
Repatrieringsprogram til fordel for azerbajdjanske flygtninge	7.000
Repatrieringsprogram til fordel for internt fordrevne i Tjetjenien	10.000
Repatrieringsprogram til fordel for internt fordrevne i Georgien	7.000
Koordination af programmer til fordel for flygtninge og internt fordrevne i det tidl. Jugoslavien	30.000
Støtte til Initiativfonden for flygtninge-kvinder	1.000
IMG (Indsatser i det tidl. Jugoslavien)	2.223
Afregning af udsendt dansk ekspert	2
Undersøgelse af omfanget af krigsskader på bygninger	549
Bidrag til det administrative budget	861

Sekundering af danske eksperter til "Housing Unit"	501
Forlængelse af sekundering af dansk ekspert	310
UNRWA	69.784
<i>Generelt bidrag</i>	<i>28.000</i>
<i>Ekstraordinære bidrag</i>	
Uddannelsescentre i Ramallah ^{?)}	23.529
Hospital i Gaza ^{?)}	12.536
Flytning af hovedkvarter fra Wien til Gaza ^{?)}	5.719
UNICEF	29.220
Nødhjælpsprogram for internt fordrevne og den lokale befolkning i Rwanda og det østlige Zaire	7.000
Nødhjælpsarbejde for særligt udsatte i Sierra Leone	4.000
Nødhjælpsarbejde i Somalia	5.000
Distribution af fødevarer til internt fordrevne i Somalia	2.220
Nødhjælpsprogram i det sydlige Sudan	4.000
Nødhjælpsprogram for internt fordrevne samt flygtningebørn og -kvinder i det østlige Zaire	7.000
DHA	37.839
FN's frivillige minerydningsfond	5.000
Styrkelse af regionalt kontor i Burundi	1.649
Styrkelse af eksisterende koordineringsstruktur i Rwanda	500
Nødhjælpsarbejde til ofre for oversvømmelser i Cambodia	500
Støtte til minerydningsindsats i Bosnien-Herzegovina	11.469
Bidrag til sekretariatets kerneaktiviteter ^{?)}	11.763
Den internationale konference om minerydningsteknologi i Danmark ^{?)}	3.628
Støtte til opfølgingsseminar om minerydningsteknologi ^{?)}	209
Støtte til projekt vedr. militært og civilt beredskab ^{?)}	1.500
Støtte til koordinationsaktivitetsprogram ^{?)}	1.621
WHO	2.064
Nødhjælpsindsats i Monrovia, Liberia	295
Vaccinationskampagne mod tyfus og malaria i Tadjikistan	591
Vaccinationsprogram mod polio i Albanien	1.178
Andre FN-bidrag	49.933
Udsendelse af dansk chef for FN's vagtkorps i det nordlige Irak (UNGCI)	1.003
FN's menneskerettighedskommissions undersøgelse af forsvundne og savnede personer i det tidl. Jugoslavien	1.157
FN's menneskerettighedsoperation i Rwanda (HRFOR) ^{?)}	3.172
Konsulentundersøgelse af FN's menneskerettighedscenter i Genève (UNCHCR) ^{?)}	504
FN's frivillige fond for torturofre ^{?)}	2.000
FN's menneskerettighedsoperation i Burundi ^{?)}	1.433
FN's særlige rapportør vedrørende børneprostitution (UNCHCR) ^{?)}	500
Bidrag til UNCHCR's Cambodiaprogram ^{?)}	750
Bidrag til FN's frivillige fond for teknisk samarbejde på menneskerettighedsområdet ^{?)}	1.500
Bidrag til UNDP's minerydningsindsats i Cambodia (CMAC)	13.000
Støtte til Trustfund for kloak-rehabilitering i Sarajevo	2.944
Støtte til fredsbevarende indsats i Liberia (UNOMIL)	872
Støtte til fredsbevarende indsats i Angola (UNAVEM)	13.963
Støtte til fredsbevarende indsats på Haiti (UNMIH/UNSMIH)	4.855
Støtte til fredsbevarende indsats i Rwanda (UNAMIR)	2.280

IOM	9.506
Genbosætning og reintegration af internt fordrevne i Angola	5.000
Transportbistand til flygtninge i Store Søers Region	500
Registrering og transport af hjemvendende flygtninge i Store Søers Region	2.000
Bidrag til ansættelse af to danske læger til IOM's medicinske programmer	1.450
Repatriering af togolesiske flygtninge i Ghana	556
EU	774
Støtte til EU-fællesadministrationen i Mostars mineoplysningskampagne i Bosnien-Herzegovina	774
OSCE	7.017
Valg i Bosnien-Herzegovina	7.017
International Conference on Former Yugoslavia (ICFY)	228
Udsendelse af danske grænseobservatorer til det tidl. Jugoslavien	228
International Committee of the Red Cross (ICRC)	10.000
Generelt bidrag	10.000
Dansk Røde Kors	144.637
Udsendelse af danske delegater til ICRC's og IFRC's nødhjælpsaktioner	18.000
Danskproducerede nødhjælpsvarer til ICRC's og IFRC's operationer i 1996	5.000
Varekøb til ICRC's og IFRC's operationer i 1996	4.000
Medicin og vaccine til ofre for meningitisepidemi i Burkina Faso	500
Nødhjælpsforsyninger til hjemvendte flygtninge i Rwanda	2.500
Ofre for oversvømmelser i Nordkorea	1.000
Repatrieringsprogram i Bosnien-Herzegovina	5.093
Fortsat drift af flygtningeprojekt i Kutina, Lipovljani og Voloder i Kroatien	5.921
Fortsættelse af nødhjælpsprogram i det tidligere Krajina i Kroatien	7.123
Afholdelse af europæisk Røde Kors og Røde Halvmåne konference i København ¹⁾	1.000
ICRC's og IFRC's programmer i det tidl. Jugoslavien	7.000
Bidrag til ICRC kanaliseret gennem Dansk Røde Kors	
<i>Ekstraordinære bidrag:</i>	
Opbygning af nødhjælpslager i Rwanda	7.000
Sundhedsindsats og nødhjælp til internt fordrevne i Burundi	1.000
Sundhedsprogram og fødevarerbistand til Somalia	3.000
Fordeling af fødevarerhjælp og medicin til fordel for internt fordrevne i Angola	4.000
Distribution af fødevarer, medicin og udstyr samt rehabilitering af landbruget i det sydlige Sudan	3.000
Medicin- og sanitetsprogram i Irak	2.000
Besøgsprogram og forsyning af fødevarer og medicin på Sri Lanka	3.000
Levering af fødevarer og medicin til ofre for konflikten i Kaukasus	2.000
Medicinsk bistand og distribution af fødevarer i Afghanistan	5.000
Nødhjælpsprogram i Rwanda	4.000
Hospitalsprojekt og akut fødevarerhjælp i Afghanistan	6.000
Uddeling af fødevarer, tæpper og redskaber til ofre for konflikten i Sierra Leone	3.000
Genopbygning af hospitaler og genbosætningsaktiviteter i Somalia	2.000
Nødhjælpsforsyninger til fordel for udsatte grupper i Tadjikistan/Kirgizistan	2.500
Medicinske og kirurgiske forsyninger til det nordlige Irak	2.500
Fængselsbesøg og brevudveksling for fanger fra krigen i Kashmir	1.000
Nødhjælpsforsyninger og drift af felthospital i Tjetjenien	3.000
Medicinforsyninger og ambulancetjeneste på Vestbredden	1.000

Nødhjælp til ofre for israelske bombninger i Libanon	1.500
Hjælp til mineofre og mineoplysningskampagner i Angola, Afghanistan og Cambodia	5.000
Bidrag til IFRC kanaliseret gennem Dansk Røde Kors	
Langsigtet repatrieringsprogram i Rwanda	3.000
Oprettelse og drift af sundhedsklinikker i Somalia	2.000
Genopbygning af lokale Røde Kors-selskaber samt oplysningsaktiviteter i Angola	2.000
Medicin- og fødevarerprogram til fordel for særligt udsatte grupper i Irak	1.000
Nødhjælp til flygtninge og internt fordrevne i Kaukasus	3.000
Sundhedsaktiviteter i nordvestlige Afghanistan	2.000
Bidrag til katastrofiehjælps-beredskabsfonden	2.000
Bidrag til IFRC's kontor i New York	1.000
Nødhjælpsprogram i Rwanda	3.000
Sundhedsaktiviteter til fordel for internt fordrevne og ofre for naturkatastrofer i Afghanistan	2.000
Nødhjælpsforsyninger til flygtninge i havneområdet i Freetown, Sierra Leone	500
Oprettelse og drift af sundhedsklinikker i Somalia	1.000
Forsyning af fødevarer og medicin til udsatte grupper i Tadjikistan/Kirgizistan	1.500
Fødevarerbestand til udsatte familier samt medicinleverancer til hospitaler i Irak	1.000
Kapacitetsopbygning af regionale delegationer	1.000
Folkekirkens Nødhjælp	81.648
Nødhjælpsindsats til fordel for ofrene for borgerkrigen i Angola	4.000
Minekortlægningsprogrammer og mineoplysningsaktiviteter i Angola og Zaire	3.468
Støtte til Det Lutherske Verdensforbunds rehabiliteringsprogram i Angola	2.000
Nødhjælpsindsats for internt fordrevne i Burundi	2.760
Nødhjælpsarbejde og rehabilitering efter fejlslagen høst i Eritrea	2.000
Uddeling af fødevarer, såsæd, redskaber m.v. til ofre for tørke i Etiopien	5.000
Hjemsendelse og genhusning af internt fordrevne i Liberia	3.000
Nødhjælpsforsyninger og byggematerialer til hjemvendte flygtninge i Rwanda	2.500
Fælles indkøb og transport af nødhjælpsforsyninger til hjemvendte flygtninge i Rwanda med Dansk Røde Kors og Red Barnet	4.220
Rehabiliteringsaktiviteter for hjemvendte flygtninge og internt fordrevne i Rwanda	5.000
Drift af flygtningelejre og støtte til lokalbefolkningen i Tanzania	8.000
Nødhjælps- og rehabiliteringsprogram for nødlidende befolkningsgrupper i det sydlige Sudan	5.000
Nødhjælps- og rehabiliteringsarbejde for internt fordrevne befolkningsgrupper i det nordlige Sudan	5.000
Nødhjælpsforsyninger til transit- og modtagelseslejre i Zaire	5.000
Bespisningsprogram for internt fordrevne i Indien	2.000
Nødhjælpsforsyninger til burmesiske flygtninge i lejre i Thailand	7.500
Nødhjælp til internt fordrevne og sårbare befolkningsgrupper i Tjetjenien	3.000
Overdragelse af flygtningehuse til "Hungarian Interchurch Aid" i Ungarn	1.200
Akut nødhjælp og langsigtede rehabiliteringsopgaver for nødlidende befolkningsgrupper i det sydlige og centrale Irak	1.000
Nødhjælpsforsyninger til ofre for israelske bombninger i Libanon	1.000
Genopbygnings- og forsoningsaktiviteter i det tidligere Jugoslavien	6.000
Nødhjælpsforsyninger til ofre for oversvømmelser i Nicaragua	1.000
Indkøb af danskproducerede nødhjælpsvarer	2.000
Caritas Danmark	9.900
Nødhjælpsarbejde til fordel for burmesiske flygtninge i lejre i Thailand	900

Sundhedsprogrammer i Banja Luka, Bosnien-Herzegovina	3.000
Fødevarerprogram i Bosnien-Herzegovina	2.000
Nødhjælpsprogram til nødstedte børn og udsatte befolkningsgrupper i Georgien	4.000
Red Barnet	28.950
Genbosætningsprogram i Angola	5.000
Medicinforsyninger og træning af sundhedspersonel i Angola	2.000
Nødhjælpsprogram for tørkeramte i Etiopien	6.000
Nødhjælpsforsyninger til fordel for uledsagede børn i Rwanda	3.200
Levering af overlevelses- og skolekits til internt fordrevne i Syd Sudan	5.450
Levering af medicin til internt fordrevne i Khartoum i Nord Sudan	2.000
Fortsættelse og videreudvikling af Mor/barn-projektet i det tidl. Jugoslavien	4.800
Vandforsyningsprojekt til fordel for hjemvendte flygtninge i Guatemala	500
Dansk Flygtningehjælp	44.005
Repatrierings- og genopbygningsaktiviteter i Angola	8.000
Repatrieringsprogram for hjemvendte flygtninge fra Sudan i Eritrea	8.500
Aktivisering af flygtninge og internt fordrevne i kollektivcentre i Azerbajdjan	6.500
Lokal NGO's (BOSPO) aktiviteter til fordel for svage gruppers levevilkår i Tuzla, Bosnien-Herzegovina	146
Fælles repatrierings- og genbosættelsesprogrammer med Red Barnet og Caritas i Bosnien-Herzegovina	5.859
Overdragelse af bosætningsprojekt til kommunen i Jablanica i Bosnien-Herzegovina	5.000
Sociale projekter i regionen omkring Zenica og Livno, Bosnien-Herzegovina	5.000
Skoleprojekt i Sarajevo	5.000
ADRA	15.155
Reparation af skoler og sundhedsklinikker i Bujumbura, Burundi	2.000
Nødhjælp til ofre for borgerkrigen i Liberia	1.250
Genbosætning af hjemvendte flygtninge i Rwanda	3.000
Genbosættelsesprojekt for hjemvendte flygtninge i Rwanda	1.000
Registrering og transport af hjemvendte flygtninge i Sierra Leone	1.900
Aktiviteter til fordel for internt fordrevne i Sierra Leone	1.900
Renovering af vandforsyning i Somalia	4.105
Den Danske Komité for Kurdernes Menneskerettigheder	1.359
Afslutning af minerydningsprogram i det nordlige Irak	1.359
Den Danske Komité for Hjælp til Afghanske Flygtninge	295
Koordinering af NGO-arbejdet til fordel for afghanske flygtninge *)	295
Dansk Balkan Mission	756
Indkøb af medicin til tuberkuloseramte i fængsler samt fødevarer til udsatte grupper i Rumænien	756
Johanniter Hjælpetjenesten	400
Fordeling af dansk overskudsudstyr fra hospitalssystemet til Georgien	400
Hjælp Rumæniens Børn	250
Fødevarer og nødhjælpsmaterialer til Rumænien	250
Læger Uden Grænser	3.900
Bekæmpelse af meningitisepidemi i Nigeria	2.500
Bekæmpelse af koleraepidemi i Tchad	1.400

Mellemløbet Samvirke	4.000
Forsendelse af nødhjælpsudstyr for danske organisationer	2.000
Udsendelse af frivillige danskere samt afholdelse af kurser for lokale frivillige flygtningearbejdere i det tidl. Jugoslavien	2.000
Mission Øst	5.553
Fødevareredistributionsprogram i Kafan-provinsen i Armenien	3.358
Fødevareredistributionsprogram i Sisian-provinsen i Armenien	2.195
Støt Tuzla's Skoler	245
Genetablering af skoler i Tuzla, Bosnien-Herzegovina	170
Drift af lastbil til transport af indsamlet nødhjælp til Tuzla, Bosnien-Herzegovina	75
Regeringsudført humanitær bistand	15.229
FN's vagtkorps i Irak (Forsvarsministeriet)	8.337
Korttidsudstationering af sundhedspersonel i det tidl. Jugoslavien (Sundhedsministeriet)	5.000
Beredskabstyrelsens deltagelse i EU's Task Force i det tidl. Jugoslavien	1.892
Humanitær bistand gennem danske ambassader	3.999
Ofre for oversvømmelser i Marokko	230
Ofre for oversvømmelser i Kwazulu/Natal-provinserne i Sydafrika	195
Ofre for færgeforslis i Tanzania	206
Nødhjælp til flygtninge fra Rwanda og Burundi i Ngara i Tanzania	210
Uddeling af ris til ofre for tyfon i Vietnam	245
Ofre for oversvømmelser på Nordsumatra i Indonesien	203
Ofre for oversvømmelser i Laos	698
Ofre for tyfon på Filippinerne	192
Ofre for steppe- og skovbrande i Mongoliet	172
Ofre for oversvømmelser i Kina	114
Ofre for jordskælv i Kina	229
Nødhjælp til fordel for ofre for monsun i Nepal	250
Ofre for oversvømmelser i Guyana	86
Genopbygning af læge- og sundhedsklinikker i Mexico	250
Ofre for orkan i Nicaragua og Costa Rica	481
Ofre for jordskælv i Ecuador	238
Operative menneskerettighedsaktiviteter gennem internationale NGO'er ²⁾	18.821
The African Society of International and Comparative Law: Generelt bidrag 1996/1997	1.813
The African Society of International and Comparative Law: 8. årlige konference	402
American Friends Service Committee	1.000
The Collaborative for Development Action	874
NGO Coalition for an International Criminal Court	115
Development Assistance Committee	170
Det Danske Menneskerettighedscenter	227
EarthAction	591
The European Law Students' Association	84
The Eastern and Southern African Universities Research Programme	300
Human Rights Information and Documentation Systems: Generelt tilskud	229
Human Rights Information and Documentation Systems: Projekt	128
International Alert	4.655
International Campaign to Ban Landmines	30
Interrights	400

The International NGO Training and Resource Centre og Folkekirkens Nødhjælp: Møde i København	41	
The International NGO Training and Resource Centre: Kapacitetsopbygning i udviklingslandene	432	
International Service for Human Rights	819	
Life and Peace	1.500	
Overseas Development Institute	576	
Peoples Decade of Human Rights Education - Europe	295	
Penal Reform International: Generelt bidrag 1996	1.000	
Penal Reform International: Seminar	291	
Workshop om humanitære mindstestandarder	156	
Unrepresented Nations and Peoples Organization	304	
War-torn Societies Project	2.389	
Independent Bureau for Humanitarian Issues	1.641	
Projekt vedrørende den nye internationale humanitære orden ¹⁾	1.641	
International Council of Voluntary Agencies (ICVA)	100	
Koordinering af NGO'ernes nødhjælpsindsats i de Store Søers Region ²⁾	100	
Intergovernmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, Northern America and Australia (IGC)	357	
Uformelle landekonsultationer vedr. asyl-, flygtninge- og migrationspolitik ³⁾	357	
Norsk Flygtningeråd	203	
Analyse af internt fordrevnes situation ⁴⁾	203	
Det Internationale Humanitære Beredskab (IHB)	25.551	
Menneskerettighedsobservatører til Guatemala (MINUGUA)	1.908	
Udsending til the International Organization for Migrations i Tjetjenien	139	
Udsendelser af nødhjælpspersonel fra Dansk Flygtningehjælps beredskabsliste ⁵⁾	2.000	
Krigsforbrydertribunalet i Haag vedr. det tidl. Jugoslavien	1.280	
Grænseovervågning i det tidl. Jugoslavien, ICFY-missionen	1.310	
Udsending til Den høje Repræsentants, Carl Bildts, kontor i Sarajevo	217	¹⁾ = Ydet over bevillingen til Den Internationale Fodevare nødhjælpsreserve.
UNHCR's repatrieringsindsats i de Store Søers Region	3.123	²⁾ = Ydet over Multidiversebevillingen.
Udsending til DHA's minerydnings- og policyenhed	278	³⁾ = Der har været udsendelser til Sierra Leone, Zaire, Angola, Tjetjenien, Rwanda, Tanzania, Kenya, Bosnien-Herzegovina og Ukraine.
NGO-koordinator i Rwanda	269	
FN's menneskerettighedsoperation i Rwanda	202	⁴⁾ = Valgobservationer har fundet sted i Guatemala, Uganda, Rusland, Albanien, Bangladesh, Mongoliet, Niger, Bosnien-Herzegovina, Armenien, Nicaragua, Litauen, Bulgarien, Rumænien, Moldova og det palæstinske selvstyremråde.
Juridisk ekspert til Rwanda-tribunalet (anklagemyndigheden, Kigali)	110	
Udsending til Fact Finding Mission i Rwanda	121	
FN's humanitære koordinationsenhed i Angola (UCAH)	1.883	
WFP's nødhjælpsoperation i Zaire	319	
Politiudsending til Investigate Task Unit i Sydafrika	644	
Politiudsendinge til Sandhedskommissionen i Sydafrika	1.083	
Valgobservationer ⁵⁾	4.312	
OSCE-missionerne i Letland, Estland, Ukraine, Bosnien-Herzegovina, Kroatien og Tadzjikistan	5.367	
International Alert's aktiviteter i Rwanda	121	
Drift og kursusvirksomhed	376	
Tilbagebetalinger til IHB	-300	
Forsikring af udsendte over IHB	189	
Dansk Flygtningehjælps beredskabsliste (drift)	600	
Tilbagebetalinger	-16.282	
Tilbageførte midler på Apartheid-bevillingen	-481	
I alt	1.029.963	

Danmarks humanitære bistand i 1996 fordelt på regioner og lande

Regioner/lande	1.000 kr.	Pct.	Regioner/lande	1.000 kr.	Pct.
Afrika	369.148	35,3	Europa	198.428	19,0
Angola	59.431		Albanien	1.178	
Burkina Faso	500		Armenien	15.553	
Burundi ¹⁾	7.409		Azerbajdjan	13.500	
Eritrea	23.500		Bosnien-Herzegovina	59.909	
Etiopien	11.000		Georgien	12.179	
Liberia	19.041		Kaukasus-området	5.000	
Mali	5.000		Kroatien	13.108	
Marokko	230		Rumænien	1.006	
Nigeria	2.500		Serbien-Montenegro	228	
Rwanda ¹⁾	137.700		Tidl. Jugoslavien ²⁾	59.567	
Sierra Leone	12.051		Tjetjenien	16.000	
Somalia	29.325		Ungarn	1.200	
Sudan	34.450				
Sydafrika	195		Latinamerika	7.410	0,7
Tanzania ¹⁾	8.416		Ecuador	238	
Tchad	1.400		Guatemala	500	
Togo	5.000		Guyana	86	
Zaire ¹⁾	12.000		Haiti	4.855	
			Mexico	250	
			Nicaragua	1.481	
Asien (bortset fra Mellemøsten)	76.497	7,3			
Afghanistan	32.903		Mellemøsten	31.559	3,0
Cambodia	13.500		Irak	28.059	
Filippinerne	192		Libanon	2.500	
Indien	2.000		Vestbredden	1.000	
Indonesien	203				
Kashmir	1.000		Ikke regions- og landeopdelt ³⁾	363.203	34,7
Kina	515				
Nepal	250		I alt	1.046.245	100,0
Nordkorea	3.000				
Sri Lanka	9.000		Tilbagebetalinger	-16.282	
Tarsikistan/Kirgizistan	4.591				
Thailand	9.098		I alt	1.029.963	
Vietnam	245				

¹⁾ = Primært støtte til ofre for konflikten i de Store Søers Region.

²⁾ = Øvrige bidrag eksklusivt Bosnien-Herzegovina, Kroatien og Serbien-Montenegro.

³⁾ = Inkluderer generelle bidrag til UNHCR, UNRWA og ICRC, multiverse bevillingen, bevillingerne til IHB, Apartheid-bevillingen, IEFER og PRO samt øvrige ikke regions- og landeopdelte bidrag (se tabel G1).

Danske leverancer til multilaterale organisationer i 1995

H1

Organisation	Indkøb i Danmark mio. kr. ¹⁾	Dansk andel af de samlede indkøb, pct.	Andel af samlede danske leverancer, pct.
IBRD/IDA ²⁾	433,37	0,43	28,18
AsDB	53,73	0,27	3,49
IDB	29,71	0,14	1,93
EBRD ³⁾	1,92	0,05	0,13
AfDB	54,50	0,58	3,54
<i>I alt</i>	<i>139,87</i>	<i>0,26</i>	<i>9,09</i>
NDF	102,81	30,95	6,68
NOPEF ⁴⁾	11,12	39,00	0,72
<i>I alt</i>	<i>113,92</i>	<i>31,56</i>	<i>7,41</i>
EDF ⁵⁾	40,94	1,22	2,66
Tacis ⁶⁾	112,86	3,50	7,34
Phare	232,74	3,24	15,13
<i>I alt</i>	<i>386,54</i>	<i>2,81</i>	<i>25,13</i>
UNDPKO	46,86	1,01	3,05
UNPTD	25,15	1,12	1,64
UNOPS	55,05	4,31	3,58
UNFPA	31,45	6,73	2,04
UNHCR	35,62	4,23	2,32
UNICEF	95,75	4,05	6,23
WFP ⁷⁾	81,21	1,78	5,28
WHO	42,07	4,70	2,74
NEX ⁸⁾	19,92	1,84	1,30
Andre	31,26	1,36	2,03
<i>I alt</i>	<i>464,32</i>	<i>2,24</i>	<i>30,19</i>
Total	1.538,02	0,81	100,00

- 1) = Ved omregning fra US \$ er den gns. 1995-kurs benyttet: 5,6053 DKK/US \$.
 Ved omregning fra ECU er den gns. 1995-kurs benyttet: 7,246 DKK/ECU.
 Ved omregning fra SDR er den gns. 1995-kurs benyttet: 8,4963 DKK/SDR.
 Ved omregning fra FIM er den gns. 1995-kurs benyttet: 128,39 DKK/FIM.
- 2) = Bankens regnskabsår løber fra 1. juli - 30. juni.
- 3) = Tallene omfatter kun indkøb under offentlige projekter. Disse må ikke udgøre mere end 40 pct. af bankens samlede engagement.
- 4) = Beregnet på grundlag af procentsats for Danmarks projektandel.
- 5) = Tallene viser den samlede værdi af projektinvesteringslånene.
- 6) = Opmærksomheden henledes på, at EDF-statistikken er baseret på en optalling af indgående kontrakter frem for faktiske indkøb.
- 7) = For 1994 dækker Tacis-statistikken 14 måneder, og for 1995 dækker den kun 10 måneder. Ud fra et simpelt gennemsnit af 1994-tallet (110,47 mio. kr.) er der foretaget en udligning, således at der hvert år herefter dækkes 12 måneder.
- 8) = Danske leverancer finansieret som gavebistand beløb sig i 1995 i størrelsesordenen 150 mio. kr.
- 9) = NEX: National Execution of projects funded by UNDP.

Kilde: Udenrigsministeriet, Sekretariatet for Udenrigshandel.

Top-20 liste for leverandører til Danida-projekter omfattende totalleverancer, bygge- og anlægsopgaver samt råvarer, halvfabrikata, maskiner, udstyr og reservedele i 1996

Totalbeløb pr. firma for nye kontrakter indgået af Danida		Kontraktbeløb
Nr.	Firma	mio. kr.
1.	Højgaard & Schultz - Lemminkäinen J/V	201
2.	HPC Joint Venture	103
3.	Semco Contracting - C.G. Jensen J/V	97
4.	United Milling Systems A/S	86
5.	E. Pihl & Søn A/S	37
6.	Missionpharma A/S	34
7.	Monberg & Thorsen A/S	27
8.	Phoenix Contractors A/S	20
9.	Kampihl A/S	18
10.	A. & O. Johansen A/S	17
11.	TP Radio	15
12.	INFOCOM Communication A/S	4
13.	UNDP / IAPSO	4
14.	Vestfrost A/S	3
15.	Mercantile Danmark A/S	3
16.	Bukkehave A/S	2
17.	Kjær & Kjær Worldwide A/S	2
18.	Cimbria Unigrain A/S	2
19.	Danish Overseas Procurement Agency A/S	2
20.	Saigon Shipbuilding Company, Vietnam	2
I alt		679

De 20 største leverandører tegner sig for 8,2 pct. af det samlede kontraktbeløb omfattende projektkontrakter og indkøb på 833 mio. kr.

Top-20 liste for konsulent tjenester (kort- og langtidskontrakter) omfattende forundersøgelser, planlægning, gennemførelse og tilsyn ved projekter i 1996

Langtidskontrakter:

Der er blevet indgået 28 nye langtidskontrakter med 20 forskellige leverandører til et samlet kontraktbeløb på 202 mio. kr. Herudover blev der indgået 84 addenda (tillægskontrakter) til et samlet kontraktbeløb på 86 mio. kr.

Korttidskontrakter:

Der blev indgået 549 korttidskontrakter med 140 forskellige leverandører til et samlet kontraktbeløb på 279 mio. kr.

Kontrakter i alt:

De 20 største leverandører tegner sig for: 81 pct. af kontraktbeløbet på 288 mio. kr. på nye langtidskontrakter, 57 pct. af kontraktbeløbet på 279 mio. kr. på nye korttidskontrakter og 69 pct. af det samlede kontraktbeløb på 567 mio. kr.

Totalbeløb pr. firma for nye kontrakter indgået af Danida		Antal lange kontrakter	Antal korte kontrakter	Samlet kontraktbeløb mio. kr.
Nr.	Firma			
1.	Carl Bro International A/S	18	32	88
2.	COWIconsult A/S	21	57	78
3.	Carl Bro Management A/S	3	20	25
4.	Nordic Consulting Group	2	38	18
5.	Mott MacDonald, UK	1		17
6.	DHV Consultants, NL	1		16
7.	PEMconsult A/S	1	19	15
8.	Rambøll (Virum)	6	12	15
9.	Rambøll (Odense)	4	6	12
10.	Norconsult International A/S, N	1		12
11.	Enviroplan A/S	4	10	11
12.	CRS Sogema / Sima Inc, CND	1		11
13.	Crone & Koch International A/S		24	10
14.	Karstensens Skibsværft A/S	1	1	10
15.	Development Associates		13	10
16.	COWIconsult og Carl Bro J/V	6		10
17.	Danagro Adviser A/S		15	9
18.	Denconsult Ltd.	2	17	9
19.	Rust Kennedy & Donkin Ltd., UK	1	1	8
20.	Hydro-Québec International, CND	1		8
I alt		74	265	392

Korttidskontrakter	Beløb for nyindgåede kontrakter uden tillægskontrakter		Beløb for tillægskontrakter		Beløb for alle kontrakter med tillægskontrakter	
	Mio. kr.	1995	1996	1995	1996	1995
Forundersøgelser	160	211	11	8	171	219
Andre korttidskontrakter	34	58	3	2	37	60
I alt	194	269	14	10	208	279

Hidtil har Danida kun opgjort antal *nyindgåede* kontrakter for forundersøgelser og disses kontraktbeløb finansieret over den såkaldte forundersøgelseskonto. Kontraktbeløbet for nyindgåede forundersøgelseskontrakter *uden* tillægskontrakter udgjorde i alt 160 mio. kr. i 1995 og 211 mio. kr. i 1996.

Danida har nu inkluderet kontraktbeløbet for *tillægskontrakter til forundersøgelser* i opgørelsen. Tillægskontrakter udgjorde 11 mio. kr. i 1995 og 8 mio. kr. i 1996.

Desuden inkluderer opgørelsen nu også *korttidskontrakter*, der finansieres over landekontorerne projektbevillinger, som beløb sig til 37 mio. kr. i 1995 og 60 mio. kr. i 1996 med tillægskontrakter.

Korttidskontrakter	Antal <i>nyindgåede</i> kontrakter	
	1995	1996
Forundersøgelser	397	467
Andre korttidskontrakter	59	82
I alt	456	549

A

ADDA *Agricultural Development Asia*
Dansk NGO.

ADRA *Adventist Development and Relief Agency*
Adventisternes hjælpeorganisation.

AET *Africa Educational Trust*
Den Afrikanske Uddannelsesfond, der har til formål at yde uddannelsesmæssig bistand til afrikanere.

AfDB *African Development Bank*
Den Afrikanske Udviklingsbank har som medlemmer de fleste selvstændige afrikanske stater og en række ikke-regionale medlemmer.

AfDF *African Development Fund*
Den Afrikanske Udviklingsfond, der er oprettet i tilslutning til AfDB, modtager bidrag fra en række industrilande.

ANC *African National Congress of South Africa*
Det største parti i Syd-Afrika.

AsDB *Asian Development Bank*
Den Asiatiske Udviklingsbank har både asiatiske lande og en række industrilande som medlemmer.

AsDF *Asian Development Fund*
Den Asiatiske Udviklingsfond, der er oprettet i tilknytning til AsDB.

ASEAN *Association of South East Asian Nations*
Oprettet i 1967 af Filippinerne, Indonesien, Malaysia, Singapore og Thailand. Brunei tilsluttede sig organisationen i 1984. Formålet med samarbejdet er at fremme fred, stabilitet, økonomisk vækst og samarbejde i anliggender af fælles interesse.

ASYCUDA
Interregional project on facilitation and automation of trade procedures: advisory and development services (under UNCTAD).

AVS *Lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet*
De 70 udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet, som er deltagere i Lomé-konventionen med EU-landene.

B

BNI *Bruttonationalindkomst*
Beregnes som BNP plus nettofaktorindkomsten fra udlandet. Nettofaktorindkomsten består af netto hjemsendelser af arbejdsfortjenester fra udlandet minus netto rentebetalinger til udlandet og udlændinges netto profithjemtagelser.

BNP *Bruttonationalprodukt*
Angiver den samlede produktion af varer og serviceydelser inden for et lands grænser, som anvendes til enten forbrugs-, investerings- eller eksportformål.

C

CABEI *Central American Bank for Economic Integration*

CARE Danmark
Privat dansk organisation.

CATIE *Centro Agronomico Tropical de Investigacion y Ensenanza*
Det Mellemerikanske Center for Forskning og Undervisning i Tropisk Land- og Skovbrug.

CCD *Centre for Cooperative Development*

CGIAR *Consultative Group on International Agricultural Research*
Den konsultative gruppe for international landbrugsforskning, der finansierer forskningsaktiviteter på en række internationale forskningscentre.

CONGO *The Conference of Non-Governmental Organizations in consultative status with the United Nations Economic and Social Council*

CUF *Center for Udviklingsforskning*

En dansk institution, der har til formål at udføre samfundsvidenskabelig udviklingsforskning, deltage i forskeruddannelse og yde konsulent- og rådgivningsvirksomhed.

D**DAC** *Development Assistance Committee*

OECD's Komité for Udviklingsbistand er et forum, hvor medlemslandene kan udveksle erfaringer vedrørende bistand til udviklingslandene.

DANIDA *Danish International Development Assistance*
Udenrigsministeriets bistandssamarbejde med udviklingslandene.

DHA *Department of Humanitarian Affairs*
FN's Nødhjælpskontor.

DUF *Dansk Ungdoms Fællesråd*

E**EAC** *European Association for Cooperation*

EU-Kommissionens program for udsendelse af junior-eksperter til Kommissionens delegationer i udviklingslande.

EBRD *European Bank for Reconstruction and Development*
Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling, der yder lån og faglig bistand.

ECHO *European Community Humanitarian Office*
EU's katastrofnehjælpskontor.

ECOSOC *Economic and Social Council*
FN's Økonomiske og Sociale Råd, som er hovedorgan for behandling af økonomiske, sociale, kulturelle, undervisnings- og sundhedsmæssige spørgsmål.

ECU *European Currency Unit*
Fælles møntenhed i EU. 1 ECU = ca. 8 kr.
1 MECU = 1 mio. ECU.

EDF *European Development Fund*
Den Europæiske Udviklingsfond, der er oprettet af EU-landene med det formål at yde udviklingsbistand til AVS-landene samt til medlemslandenes oversøiske områder.

EIB *European Investment Bank*

Den Europæiske Investeringsbank, der er oprettet af EU-landene, har til formål at yde lån og garantier til økonomisk udbygning af mindre udviklede områder inden for Fællesmarkedet og AVS-landene.

ESAF *Enhanced Structural Adjustment Facility*

Den Internationale Valutafonds udvidede strukturtilpasningsfacilitet.

ESMAP *Energy Sector Management Assistance Programme*

Fælles program for Verdensbanken og UNDP.

EU *Den europæiske Union*

Fælles betegnelse for EKSF (Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab), EURATOM (Det Europæiske Atomenergifællesskab), EF (Det Europæiske Fællesskab), Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik og Samarbejdet om Retlige og Indre Anliggender.

EUF *Den Europæiske Udviklingsfond*
(se endvidere EDF).

F**FALPRO** *UNCTAD Trade Facilitation Programme*

FAO *Food and Agriculture Organization of the United Nations*
FN's organisation for fødevarer og landbrug, der arbejder for at fremme landbrugsproduktionen og forbedre levestandarden i landdistrikterne.

FFI (ICFTU) *Frie Faglige Internationale*
(*International Confederation for Free Trade Unions*)
International sammenslutning af fagforbund.

FIM *Den finske møntenhed Finmark*

FINNIDA *Finnish International Development Agency*
Den hidtidige betegnelse for Finland's statslige bistandsorganisation.

FN *De Forenede Nationer*

FSO *Fund for Special Operations*
Den Interamerikanske Udviklingsbanks Fond for særlig virksomhed, som yder lån på favorable vilkår til de udviklingslande i regionen, som er medlemmer af banken.

FTF *Fællesrådet for Tjenestemand og Funktionærer*

FUS *Fagbevægelsens U-landssekretariat*

Sekretariatet bistår faglige organisationer i u-landene med uddannelse af ledere og medlemmer med henblik på at styrke fagbevægelsen.

G

GATT *General Agreement on Trade and Tariffs*

Se WTO.

H

HABITAT Se UNCHS

HIPC *Highly Indebted Poor Countries*

Gældsinitiativ rettet mod de mest forgældede af de fattigste lande.

I

IAPSO *Inter-Agency Procurement Services Office*

Fællesindkøbsafdeling for FN-organer. Kontoret ligger i København.

Ibis

Privat dansk organisation

IBRD *International Bank for Reconstruction and Development*

Den Internationale Bank for Genopbygning og Økonomisk Udvikling (Verdensbanken), der yder lån og faglig bistand til udviklingslandene.

ICRC *International Committee of the Red Cross*

Den Internationale Røde Kors Komité, der yder bistand i krigs- og katastrofesituationer.

IDA *International Development Association*

Den Internationale Udviklings sammenslutning, der er oprettet i tilknytning til IBRD, yder økonomisk støtte til de fattigere udviklingslande i form af lån på særligt lempelige vilkår.

IDB *Inter-American Development Bank*

Den Interamerikanske Udviklingsbank har til formål at fremme den økonomiske udvikling i de latinamerikanske lande.

IDB/FSO *Inter-American Development Bank/Fund for Special Operations*

Se under FSO.

IDCP *United Nations International Drug Control Programme*

IEFR *International Emergency Food Reserve*

Det Internationale Fødevarerhjælpsprogram under WFP til ydelse af bistand i katastrofesituationer.

IFAD *International Fund for Agricultural Development*

Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling har til formål at finansiere investeringer i landbruget i udviklingslandene.

IFAP *International Federation of Agricultural Producers*

Den Internationale Organisation af Landbrugere.

IFC *International Finance Corporation*

Den Internationale Finansieringsinstitution, der er oprettet i tilknytning til Verdensbanken, har til opgave at stimulere erhvervslivet i udviklingslandene.

IFPRI *International Food Policy Research Institute*

Et af forskningscentre i CGIAR.

IFRC *The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies*

Det internationale Røde Kors forbund er en international sammenslutning af de nationale Røde Kors og Røde Halvmåne selskaber. Forbundet yder humanitær bistand i katastrofesituationer og støtter de nationale Røde Kors og Røde Halvmåne selskabers humanitære arbejde.

IFU *Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene*

Har til formål gennem aktietegning, långivning og andre igangsættelsesforanstaltninger at medvirke i danske investeringer i udviklingslande.

IHB *Internationalt Humanitært Beredskab*

ILO *International Labour Organization*

Den Internationale Arbejdsorganisation, der er en organisation på trepartsbasis (regeringer, arbejdsgivere og arbejdstagere), behandler arbejdsproblemer og andre sociale spørgsmål især med tilknytning til udviklingsproblematikken.

IMF *International Monetary Fund*

Den Internationale Valutafond, der har til opgave at fremme internationalt monetært samarbejde, at fremme stabiliteten i valutakurserne, samt ved ydelse af kreditter af fondens midler at give medlemslandene mulighed for at korrigere uligevægt på deres betalingsbalance.

IMG *International Management Group*

IOM *International Organization for Migration*

Den Internationale Organisation for Migration, der yder bistand til flygtninges integration i andre lande og gennemfører repatrieringsprogrammer for flygtninge, der ønsker at vende tilbage til deres hjemlande.

IPPF *International Planned Parenthood Federation*

Den Internationale Sammenslutning af Foreninger for Familieplanlægning.

ITC *International Trade Center*

Det internationale Handelscenter under UNCTAD og GATT, der bistår udviklingslandene med at fremme eksporten.

IUSSP *International Union for the Scientific Study of Population*

Den internationale sammenslutning for videnskabelige studier af befolkningsspørgsmål, der yder bistand til og koordinerer demografiske undersøgelser i udviklingslandene med henblik på en kortlægning bl.a. af befolkningsvækstens socio-økonomiske virkninger.

IWGIA *International Work Group for Indigenous Affairs*

Den internationale arbejdsgruppe vedrørende indfødte folks forhold.

J**JPO** *Junior Professional Officer*

Yngre akademisk medarbejder i FN-systemet.

L**LDC** *Least Developed Countries*

De 47 lande, der af FN er klassificerede som mindst udviklede.

Lomé-konventionen

En konvention, der danner rammen om det udviklingspolitiske, økonomiske, handelsmæssige og industrielle samarbejde mellem EU og AVS-landene (se ovenfor).

LWF *Lutheran World Federation*

Det Lutherske Verdensforbund.

M**MAGHREB**

Geografisk betegnelse for Algeriet, Libyen, Marokko, Mauretanien og Tunesien.

MIKA *Miljø- og katastroferammen*

Oprettet i 1993 som Danmarks særlige facilitet for humanitær bistand samt miljøbistand til Central- og Østeuropa samt udviklingslandene.

MS *Mellempøkeligt Samvirke*

Privat dansk organisation, der bl.a. administrerer det danske frivilligprogram.

N**NAFTA** *North American Free Trade Agreement***NAMSA** *NATO Maintenance and Supply Agency***NDF** *Nordic Development Fund*

Den Nordiske Udviklingsfond. Oprettet 1988. Yder på lempelige vilkår lån til udviklingsprojekter, især i de fattigste lande.

NGO *Non-governmental Organizations*

Betegnelse på ikke-statslige organisationer.

NOPEF *Nordic Project Export Fund***NORAD** *Norwegian Agency for Development Cooperation*

Direktoratet for udviklingshjælp under det norske udenrigsministerium.

NORSAD

Fond mellem de nordiske lande og SADC-landene.

O**OECD** *Organization for Economic Co-operation and Development*

Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, der har til formål at danne ramme om et samarbejde om at fremme en hurtig og sund økonomisk udvikling såvel i medlemslandene som i udviklingslandene (se desuden under DAC).

OSCE *Organisation for Security and Cooperation in Europe***P****PAHO** *Pan American Health Organisation*

PANOS

Uafhængig organisation, hvis formål er at udgive uafhængige informationer om udviklingsemner.

Phare

EU's udviklingsbistand til de nye demokratier i Central- og Østeuropa.

PRODECA *Programa de Dinamarca Pro Derechos Humanos para Centroamérica*

(Danmarks menneskerettighedsprogram i Mellemamerika)

PRO *Protected Refugee Organization*

WFP's særlige underprogram for flygtninge.

PS *Privat Sektorprogrammet*

PSDU *Private Sector Development Unit*

Verdensbankens afdeling for privat-sektor-programmet.

S

SADC *Southern African Development Community*

Samarbejdsorgan for Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Mozambique, Namibia, Swaziland, Sydafrika, Tanzania, Zambia og Zimbabwe med det formål at fremme det økonomiske og politiske samarbejde i regionen.

SDR *Special Drawing Rights*

Særlige trækingsrettigheder ved IMF.

SIDA *Swedish International Development Cooperation Agency*

Styrelsen for international udvikling (Sverige).

SPA *Special Program of Assistance for Africa*

Under Verdensbanken.

T

TA-AfDF *Technical Assistance – African Development Fond*

Tacis

EU's udviklingsbistand til de tidligere medlemsstater i Sovjetunionen.

U

UN *United Nations*

De forenede nationer, FN.

UNAIDS *Joint United Nations Programme on HIV/AIDS*

FN's program for koordinering af AIDS-indsatsen.

UNCDF *United Nations Capital Development Fund*

FN's kapital-udviklingsfond.

UNCED *United Nations Conference on Environment and Development*

UNCHR *United Nations Commission for Human Rights*

UNCHS *United Nations Centre for Human Settlement (HABITAT)*

FN's organisation for Bolig- og Bebyggelsesmiljø.

UNCTAD *United Nations Conference on Trade and Development*

FN's Konference om Handel og Udvikling, der har til formål at fremme navnlig udviklingslandenes handel og udvikling.

UNCTC *United Nations Centre on Transnational Corporations*

UNDCP *United Nations International Drug Control Programme (tidligere UNFDAC).*

FN's Fond for Kontrol med Narkotikamisbrug.

UNDP *United Nations Development Programme*

FN's Udviklingsprogram.

UNDPKO *United Nations Department of Peace-Keeping Operations*

UNDTCD *United Nations Department for Technical Cooperation and Development*

UNEP *United Nations Environment Programme*

FN's Miljøprogram, der har til formål at arbejde med de globale miljøproblemer.

UNESCO *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*

FN's Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur, der virker for at fremme internationalt samarbejde inden for uddannelse, videnskab og kultur.

UNFPA *United Nations Fund for Population Activities*
FN's Befolkningsfond, der bistår udviklingslandene med at vurdere befolkningsudviklingen og organisere familieplanlægningsprogrammer via FN's særorganisationer.

UNFTCHR *United Nations Fond for Technical Cooperation in Human Rights*

UNHCR *United Nations High Commissioner for Refugees*
FN's Højkommissær for Flygtninge.

UNICEF *United Nations Children's Fund*
FN's Børnefond, der hovedsagelig yder bistand til forbedring af børns almindelige sundhedstilstand, især i udviklingslandene.

UNIDO *United Nations Industrial Development Organization*
FN's Industriudviklingsorganisation, der har til formål at fremme udviklingslandenes industrialisering.

UNIFEM *United Nations Development Fund for Women*
FN's Udviklingsfond for Kvinder.

UNIPAC *UNICEF Procurement and Assembly Centre*
UNICEF's samle- og pakkecentral i København.

UNOCA *United Nations Office for Coordination of Afghanistan*
FN's kontor for hjælp til Afghanistan.

UNOPS *United Nations Office for Project Services*

UNPTD *United Nations Procurement and Transportation Division*

UNRISD *United Nations Research Institute for Social Development*
FN's forskningsinstitut for social udvikling, der hovedsagelig beskæftiger sig med at udarbejde forslag til forbedring af livsvilkårene for marginale samfundsgrupper, specielt i udviklingslandene.

UNRWA *United Nations Relief and Work Agency for Palestine Refugees in the Near East*
FN's Hjelpeorganisation for Palæstina-flygtninge.

UNSO *United Nations Sudano-Sahelian Office*
FN's Sudan-Sahel-kontor, der administreres af UNDP, er FN's koordinerende organ for genopbygningsprogrammerne for de otte tørkeramte Sudan-Sahel-lande samt koordinerende organ for UNEP og UNDP ved ørkenbekæmpelsesprogrammer for området og de tilstødende regioner.

UNTA *United Nations Technical Assistance*

V

Verdensbank-gruppen
Fællesbetegnelse for IBRD, IDA og IFC.

W

WB *World Bank*
Verdensbanken.

WFP *World Food Programme*
Verdensfødevareprogrammet, som er oprettet af FN og FAO, yder fødevarebistand.

WHO *World Health Organization*
Verdenssundhedsorganisationen, der især yder bistand til sundhedsprogrammet i udviklingslandene.

WID *Women in Development*
Danida's strategi for kvinder i udvikling.

WTO *World Trade Organization (tidl. GATT)*
Den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel, der har til formål at fremme verdenshandlen.

Ø

ØMU
Betegnelsen for EU's Økonomiske og Monetære Union.

MATERIALER FRA DANIDA

Udenrigsministeriets Informationssekretariat udgiver en række bøger og pjecer om Danmarks internationale udviklingssamarbejde.

En komplet publikationsliste, der også omfatter AV-materialer, kan hentes på Internet adressen: <http://www.um.dk>.

Publikationsliste og materialer fås ved henvendelse til: Bech Distribution, Postboks 318, Himmelevvej 2, 4000 Roskilde. Tlf. 46 75 30 46. Fax: 46 75 32 22.

Med mindre andet er anført, er Danidas publikationer gratis.

Økonomiske og politiske oversigter

Bangladesh – en økonomisk og politisk oversigt, af Lis Garval, 1990. (56 s)	G 87-7265-083-4
Bhutan – en politisk og økonomisk oversigt, af Ellen Buch-Hansen, 1996. (132 s)	G 87-7265-467-8
Burkina Faso – en økonomisk og politisk oversigt, af Søren Lund og Henrik Secher Marcussen, 1996. (136 s)	G 87-7265-357-4
Egypten – en økonomisk og politisk oversigt, af Gorm Rye Olsen, 1993. (124 s)	G 87-7265-174-1
Ghana – en økonomisk og politisk oversigt, af Kika Mølgaard, 1994. (116 s)	G 87-7265-195-4
Indien – en økonomisk og politisk oversigt, af John Martinussen, 1993. (128 s)	G 87-7265-160-1
Kenya – en økonomisk og politisk oversigt, af Niels Severin Munk, 1994. (141 s)	G 87-7265-237-3
Mozambique – en politisk og økonomisk oversigt, af Karin-Lis Svarre, 1996. (153 s)	G 87-7265-280-2
Nicaragua – en politisk og økonomisk oversigt, af Jens Lohmann, 1995. (148 s)	G 87-7265-261-6
SADCC – en politisk og økonomisk oversigt, af Tom Østergaard, 1990. (88 s)	G 87-7265-090-7
Tanzania – en økonomisk og politisk oversigt, af Morten Elkjær og Anders Serup Rasmussen, 1993. (80 s)	G 87-7265-162-8

Thailand – en økonomisk og politisk oversigt, af Karen-Lis Svarre, 1992. (84 s)	G 87-7265-153-9
Uganda – en økonomisk og politisk oversigt, af Knud Vilby, 1991. (70 s)	G 87-7265-138-5
Vietnam – en politisk og økonomisk oversigt, af Mette Holm, 1997. (120 s)	G 87-7265-508-9
Zambia - en politisk og økonomisk oversigt, af Gretelise Holm, 1997. (120 s)	G 87-7265-491-0
Zimbabwe – en økonomisk og politisk oversigt, af Gretelise Holm, 1995. (144 s)	G 87-7265-269-1

Landestrategier

Landestrategi for Angola. 1996. (31 s)	H 87-7265-459-7
Landestrategi for Bangladesh. 1995. (40 s)	H 87-7265-259-4
Landestrategi for Benin. 1996. (32 s)	H 87-7265-365-5
Landestrategi for Egypten. 1996. (36 s)	H 87-7265-372-8
Landestrategi for Eritrea. 1996. (32 s)	H 87-7265-277-2
Landestrategi for Ghana. 1993. (27 s)	H 87-7265-191-1
Landestrategi for Indien. 1994. (32 s)	H 87-7265-188-1
Landestrategi for Malawi. 1996. (34 s)	H 87-7265-392-2
Landestrategi for Mellemerika. 1994. (23 s)	H 87-7265-200-4
Landestrategi for Mozambique. 1995. (36 s)	H 87-7265-255-1
Landestrategi for Nepal. 1996. (29 s)	H 87-7265-478-3
Landestrategi for Sydafrika. 1995. (31 s)	H 87-7265-252-7

Landestrategi for Tanzania. 1996. (32 s)	H 87-7265-347-7
Landestrategi for Uganda. 1995. (28 s)	H 87-7265-345-0
Landestrategi for Vietnam. 1994. (27 s)	H 87-7265-223-3
Landestrategi for Zambia. 1995. (32 s)	H 87-7265-264-0
Landestrategi for Zimbabwe. 1995. (30 s)	H 87-7265-271-3

Generelt om Danida og dansk udviklingspolitik

En verden i udvikling. Strategi for dansk udviklingspolitik frem mod år 2000. 1994. (100 s)	A 87-7265-201-2
En verden i udvikling. (Resume). 1994. (12 s)	A 87-7265-202-0
Handlingsplan for aktiv multilateralisme. 1996. (84 s)	A 87-7265-369-8
Organisationsstrategier. Bilag til handlingsplan for aktiv multilateralisme. (160 s)	A 87-7265-373-6
Den rullende 5-årsplan 1997-2001. 1996. (160 s)	A 87-7265-487-2
Fattigdom. Operationalisering af dansk bistands målsætning om bekæmpelse af fattigdom. 1996. (36 s)	A 87-7265-366-3
Broen mellem den 3. Verden og os (folder). 1995. (10 s)	A2
From Project to Sector Programme Support. 1996. (11 s)	K 87-7265-448-1
Guidelines for Sector Programme Support. 1996. (78 s)	K 87-7265-351-5
Environmental Assesment for Sustainable Development. 1994. (37 s)	D 87-7265-196-2
Strategi for Miljøbistand til udviklingslande. 1996. (33 s)	D 87-7810-636-2
Strategi for dansk regional miljøbistand i det sydlige Afrika. 1996. (30 s)	D 87-7265-339-6

Women in Development. 1992. (44 s)	F 87-7265-183-0
Women in Development/Year 2000. 1993. (28 s)	F 87-7265-185-7
Women and Law in Southern Africa. 1995. (52 s)	F 87-7265-251-9
Guidelines on the Prevention of Female Genital Mutilation. 1996. (45 s)	F 87-7265-359-0
Platform for Action. 1996. (35 s)	F 87-7265-400-7
Menneskerettigheder i Mellemerika. 1996. (24 s)	E 87-7265-363-9
Menneskerettigheder og demokrati i dansk udviklingsbistand. 1993. (35 s)	E 87-7265-179-2
Menneskerettigheder og demokratisering i udviklingslandene. 1994. (114 s)	E 87-7265-224-1
Strategi for dansk støtte til oprindelige folk. 1994. (20 s)	C 87-7265-210-1
Danmarks indsats på befolkningsområdet. 1994. (30 s)	C 87-7265-299-2
Strategi for Danidas NGO-samarbejde. 1993. (24 s)	B 87-7265-186-5

Danida nyt

Det er gratis at abonnere på Danida nyt, som fortæller om bevillinger, indgåelse af kontrakter, udsendte rådgivere, nye publikationer og andre aktiviteter i Danida. Udkommer 12 gange om året + særnumre.

Udenrigsministeriet på Internet

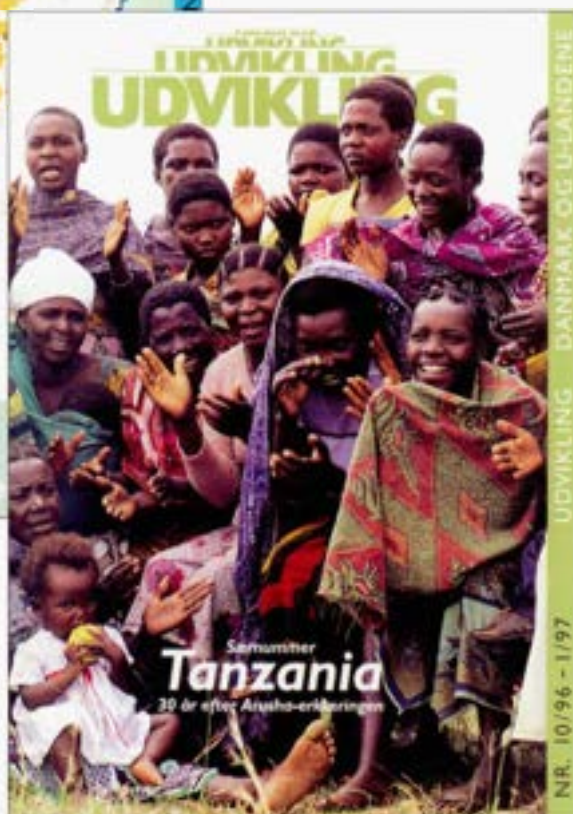
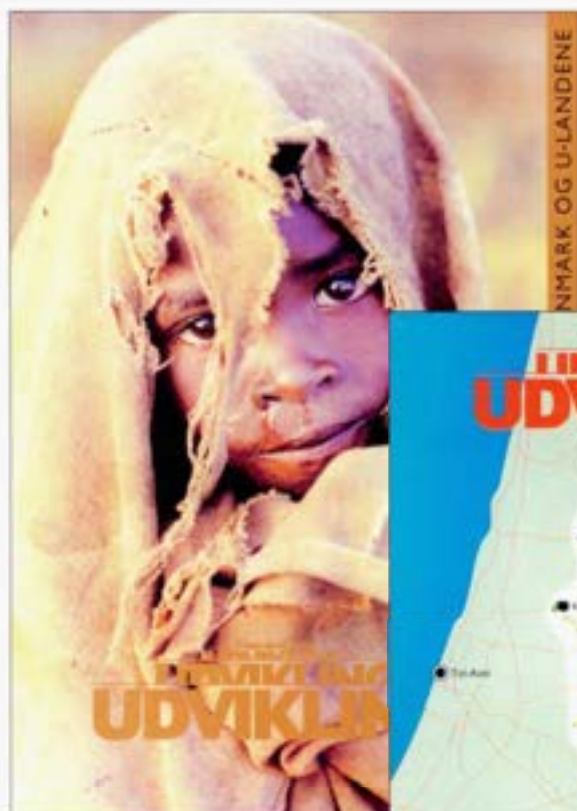
Udenrigsministeriet har en homepage på Internet. Her kan man bl.a. finde en oversigt over samtlige Danida udgivelser og materialer. Internet-adressen er: <http://www.um.dk>

"Udvikling" stiller også i 1997 skarpt på mange spændende temaer. I de første måneder af 1997 er der udkommet et særnummer om Tanzania og temanumre om henholdsvis dansk bistand til Bolivia og MIKRO-lån til fattige.

Prisen for 10 årlige numre er 125 kr.

Bladet bestilles ved henvendelse til:

Bech Distribution A/S
Himmelevvej 2
4000 Roskilde
Tlf. 46 32 20 44
Fax: 46 32 25 30

UDENRIGSMINISTERIET

Danida

Produktion:

© 1997

Udenrigsministeriets Informationssekretariat

Asiatisk Plads 2

1448 København K

Danmark

Telefon 33 92 00 00

Telefax 31 54 05 33

Email um@um.dk

Internet <http://www.um.dk>

Design:

Designgrafik

Prepress:

Dansk Kliché

Tryk:

Phonix-trykkeriet

Yderligere eksemplarer af årsberetningen kan rekvireres hos:

Bech Distribution

Postbox 318

4000 Roskilde

Telefon 46 75 30 46

Telefax 46 75 32 22

ISBN: 87-7265-506-2

ISSN: 01 06-00 90

GHANA

FOTO: NARS SILUS

BAGSIDE: BHUTAN

FOTO: JØRGEN SCHYTTE

